

Wes-Kaapse
Regering

Departement van Maatskaplike Ontwikkeling

Jaarverslag
2020/21

**Wes-Kaapse
Regering**

Maatskaplike Ontwikkeling

VIR JOU

Wes-Kaapse Departement van Maatskaplike Ontwikkeling (Begrotingspos 7)

**Jaarverslag
2020/2021**

Vrywaring

- Die Engelse weergawe van hierdie Jaarverslag word as die amptelike weergawe beskou. Die Afrikaans en IsiXhosa-vertalings van hierdie publikasie is op aanvraag beskikbaar.
- Die departement kan nie aanspreeklik gehou word vir enige wanvertolking wat tydens die vertaalproses voorgekom het nie.
- In die geval dat daar foutief vertaal is, sal die Engelse weergawe steeds as die bronteks voorrang geniet.
- Hierdie jaarverslag is saamgestel deur die Hoofdirektoraat: Besigheidsbeplanning en-strategie, Wes-Kaapse Departement van Maatskaplike Ontwikkeling.

Inhoud

Deel A: Algemene inligting	5
1. Algemene inligting van die Departement	5
2. Afkortings en akronieme.....	6
3. Voorwoord deur die Minister.....	8
4. Verslag van die Rekenpligtige Beampte	10
5. Verklaring van verantwoordelikheid en bevestiging van akkuraatheid van die jaarverslag.....	24
6. Strategiese oorsig	25
Visie	25
Missie	25
Waardes	25
7. Wetgewende en ander mandate	26
Grondwetlike mandate.....	26
Wetgewende mandate	26
Kernfunksies van die Departement.....	29
Beleidsmandate	29
8. Organisatoriese struktuur	35
9. Instellings wat aan Minister/LUR verslag doen	35
Deel B: Prestasie-inligting.....	36
1. Verslag van Ouditeur-generaal: Voorafbepaalde doelwitte	36
2. Oorsig oor Departementele prestasie	36
2.1 Diensleweringomgewing	36
2.2 Diensleweringverbeteringsplan.....	40
2.3 Organisatoriese omgewing.....	67
2.4 Sleutelbeleidsontwikkelings en wetgewende veranderinge	69
3. Bereiking van institusionele impak en uitkomste	69
4. Prestasie-inligting per institusionele program	73
4.1 Program 1: Administrasie	73
4.2 Program 2: Maatskaplike welsynsdienst	77
4.3 Program 3: Kinders en gesinne	85
5. Oordragbetalings.....	120
5.1 Dra betalings aan openbare entiteite oor	120
5.2 Dra betalings oor na alle organisasies behalwe openbare entiteite	120
6. Voorwaardelike toewysings	120
6.1 Voorwaardelike toewysings en geormerkte fondse betaal	120
6.2 Voorwaardelike toewysings en geormerkte fondse ontvang.....	120
Deel C: Bestuur	128
Deel D: Menslike Hulpbronbestuur	149
1. Inleiding	149
2. Status van Mensebestuur by die Departement	149
3.2 Indiensneming en Vakatures	155
Tabel 3.2.1: Indiensneming en vakatures per program, soos teen 31 Maart 2021	155
3.3 Posevaluering	156
3.4. Indiensnemingsveranderinge	159

3.5. Diensbillikheid.....	166
3.6. Teken van Prestasieooreenkomste deur SMS lede.....	173
3.7. Vul van SMS Poste	174
3.8. Werknemerprestasie	176
3.9 Buitelandse Werkers	181
3.11. Gesondheidsbevorderingsprogramme, insluitend MIV en VIGS.....	186
3.13. Vaardigheidsontwikkeling.....	192
3.14. Besering aan diens	194
3.15. Gebruik van konsultante	195
Deel E: Finansiële Inligting	198
1. Verslag van die Ouditeur-Generaal	198
2. Finansiële Jaarstate.....	198
Bylae B: Kontakbesonderhede	199

Deel A: Algemene inligting

1. Algemene inligting van die Departement

Wes-Kaapse Departement van Maatskaplike Ontwikkeling

Fisiese adres: Koningin Victoriastraat 14
Kaapstad 8001

Posadres: Privaat sak X9112
Kaapstad 8000

Rig navrae oor hierdie dokument aan:

E-pos: DMOBusinessPlanning@westerncape.gov.za

Tel: (+27)21 483 5121

Tolvry nommer: 0800 220 250

Webtuiste: <http://www.westerncape.gov.za>

PR: 207/2021

ISBN: 978-0-621-49588-1

Titel van publikasie: Wes-Kaapse Departement van Maatskaplike Ontwikkeling
(Begrotingspos 7) Jaarverslag 2020/2021

2. Afkortings en akronieme

Akroniem	Verklaring
BBSEB	Breëbasis Swart Ekonomiese Bemagtiging
BRS	Basiese Rekeningkundige Stelsel
BVP	Besigheidsvoortsettingsplan
DLG	Diensleweringgebied
DMO	Departement van Maatskaplike Ontwikkeling
DMV	Dwelmmisbruikversteuring
DOWI	Departement van Openbare Werke en Infrastruktuur
DMOA	Departement van die Staatsdiens en -Administrasie
DvdP	Departement van die Premier
DvG	Departement van Gesondheid
DVOW	Departement van Vervoer en Openbare Werke
FASA	Fetale Alkohol Spektrum-afwykings
GGG	Geslagsgebaseerde geweld
GGGBS	Geslagsgebaseerde geweld bestuursentrum
GVOS	Gemeenskapvoeding en -ontwikkelingsentrum
IKB	Institusionele Kapasiteitsbou
IKT	Inligting- en Kommunikasietegnologie
IT	Inligtingstegnologie
JPP	Jaarlikse Prestasieplan
KBO	Kinderbeskermingsorganisasie
KDS	Korporatiewedienssentrum
KJSS	Kinder- en Jeugsorgsentrum
KSB	Kindersorg en -beskerming
LUR	Lid van die Uitvoerende Raad
M&E	Monitering en evaluering
MBT	MIV/Vigs-Berading en Toetsing
MTSR	Mediumtermyn Strategiese Raamwerk
MTUR	Mediumtermyn-uitgaweraamwerk
NDMO	Nasionale Departement van Maatskaplike Ontwikkeling
NIDOO	Nie in diens, onderwys en/of opleiding
NOP	Nasionale Ontwikkelingsplan
NSS	Naskoolsorg
NT	Nasionale Tesourie
OBO	Oordragbetalingsooreenkoms
OGSA	Ouditeur-generaal van Suid-Afrika

Akroniem	Verklaring
ORB	Ondernemingsrisikobestuur
ORBKOM	Ondernemingsrisikobestuurskomitee
OSW	Organisasie sonder winsoogmerk
PBT	Persoonlike Beskermende Toerusting
PERSAL	Personeel salaris
PT	Provinsiale Tesourie
RBS	Rekenpligtige beampte-stelsel
RHP	Rampherstelplan
SAPD	Suid-Afrikaanse Polisie
SASSA	Suid-Afrikaanse Maatskaplike Sekuriteitsagentskap
SBD	Senior Bestuursdiens
SBP	Standaard Bedryfsprosedure
SMV	Staatsmotorvervoer
SVD	Sentrale Verskaffersdatabasis
TM	Tussentydse monitering
TSS	Thuthuzela Sorgsentrum
UOWP	Uitgebreide Openbare Werke-program
VKB	Voorsieningskanaalbestuur
VKO	Vroeëkindertontwikkeling
VPNra	Virtuele Privaat Netwerk afstandtoegang
VVI	Voorkoming en vroeë intervensie
VvW	Vergoeding van Werknemers
VWBSD	Vergoedingswerk buite Staatsdiens
WBTI	Wet op die Bevordering van Toegang tot Inligting
WGW	Werknemergesondheid en -welstand
WKOD	Wes-Kaapse Onderwysdepartement
WKR	Wes-Kaapse regering

3. Voorwoord deur die Minister

Me SG Fernandez

Provinsiale Minister: Maatskaplike
Ontwikkeling

Die Wes-Kaapse Departement van Maatskaplike Ontwikkeling (DMO) speel 'n uiters belangrike rol in die bemagtiging van die burgers van hierdie Provinsie en die verskaffing van hoop aan, onder andere, die armes, kwesbares en persone met gestremdhede.

Gedurende die 2020/21-boekjaar het die Departement hom daartoe verbind om sy statutêre pligte na te kom ten spyte van ontstellend hoë vlakke van maatskaplike ontwrigting, dwelmmisbruik, geslagsgebaseerde geweld en aanhoudende trauma in baie van ons gemeenskappe, beide stedelik en landelik.

Dit is geweldig belangrik dat ons die impak van die Covid-19-pandemie op ons land en die Wes-Kaap erken. Die eerste en tweede golwe van die pandemie het van ons as 'n Provinsie vereis dat ons alles moontlik en selfs nog meer doen om die gevolge van Covid-19 in die maatskaplike sektor te oorkom. Hierdie sektor het feitlik heeltemal in duie gestort as gevolg van 'n aantal onlogiese Covid-19-regulasies wat ingestel is as deel van die Wet op Rampbestuur. Ten spyte hiervan het die Departement sy dienste voortgesit en uit sy pad uit gegaan om humanitêre verligting, dienste aan oer persone, skuilings aan slagoffers van mishandeling, sielkundige steundienste, kinderbeskermingsdienste en dienste vir mense wat met gestremdhede leef te verskaf.

Die Covid-19-pandemie het 'n verwoestende uitwerking op Suid-Afrikaners gehad en baie mense is tans werkloos, sonder 'n heenkome en honger. Die Wes-Kaapse regering het in die lig hiervan 'n Humanitêre Verligtingwerkstroom gestig om humanitêre noodlenigingspogings vir die mees kwesbare burgers in die provinsie te koördineer. Die Departement het saam met die Departement van die Premier gewerk en 'n Humanitêre Verligting Inligtingsportaal ontwikkel om voedselverligting in die provinsie gedurende die Covid-19-ramp tydperk te monitor. Hierdie projek het gehelp om optimale koördinering van voedselverligtingspogings tussen verskillende regeringsinstansies te bevorder om 'n effektiewe verspreiding van voedselverligting na alle gebiede in nood te verseker en om duplisering van hierdie onderskeie pogings te vermy. Regeringsdatastelle word weekliks opgedateer en die data van die privaatsektor/nie-regeringsorganisasies word bygewerk soos dit beskikbaar word. Dit is ook belangrik om erkenning te gee aan die bydrae van onder meer die burgerlike samelewing, die organisasies sonder winsoogmerk (OSW's), gemeenskapsgebaseerde organisasies (GBO's) en die geloofsgebaseerde sektor, sowel as die talle individue wat die regering tydens die pandemie ondersteun het.

Die Covid-19-pandemie het 'n bykomende bedreiging vir ons senior burgers in die provinsie ingehou, veral dié wat in versorgingsfasiliteite vir verswaktes woon. Alhoewel alle ouderdomsgroepe die risiko loop om Covid-19 op te doen, het oer persone 'n aansienlik groter risiko om ernstige siektes te ontwikkel as hulle die siekte opdoen. In reaksie op die uitdagings wat Covid-19 vir oer persone ingehou het, het die Departement die volgende ondersteuning gebied: protokolle is in plek gestel tussen die provinsiale DMO en die provinsiale Departement van Gesondheid (DvG) met betrekking tot verwysings van Covid-19-gevalle by aftreeoorde; die DMO het die ontplooiing van vrywilligers gefasiliteer om aftreeoorde volgens Covid-19-regulasies te onsmet. Daar is gekonsentreer op huise in kwesbare gemeenskappe en

brandpuntgebiede, die verspreiding van ontsmettingsmiddels en gesigskerms; bykomende noodlenigingspersoneel is voorsien waar en wanneer nodig en bykomende befondsing is beskikbaar gestel vir aftreeoorde vir die bestuur van Covid-19, bo en behalwe bestaande toekennings.

Die Departement het tydens die streng inperkingsvlakke van Covid-19 voortgegaan om ondersteuning te bied aan die tehuise wat mense wat met gestremdhede leef versorg en van dienste voorsien. Alhoewel dagsorgsentrums vir Persone met Gestremdhede en Vroeë Kinderontwikkelingsentrusms (VKO's) gesluit gebly het, was hierdie Departement die enigste een in die land wat aangehou het om hierdie fasiliteite van befondsing te voorsien. Befondsing is gebruik vir die salarisse van hul personeel en 70 persent van die VKO's het die befondsing gebruik om meer as 50 000 kwesbare kinders regoor die provinsie te voed. Die sluiting van VKO's tydens die streng inperkingsvlakke kan op die langduur 'n ontwikkelings- en gedragimpak op baie van ons kinders hê. Dit is waarom die Departement voortgegaan het om die sektor te ondersteun deur persoonlike beskermende toerusting (PBT) en opleiding te verskaf om te verseker dat duisende VKO's veilig kan heropen.

Die 'skadu-pandemie' van geweld teen vroue en kinders is 'n jarelange menseregteskending. Ons beseft dat tuisisolasië tydens die Staat van Inperking om die verspreiding van die Covid-19-virus te beperk vir sommige bykomende risiko's ingehou het, insluitend mishandeling. Daar was beperkte opsies om die huis te verlaat as gevolg van die beperkings op beweging. As sodanig het die provinsiale DMO voortgegaan om ondersteuning te bied aan slagoffers van mishandeling tydens die Staat van Inperking. Ons het ook voortgegaan om traumaberadingsdienste vir almal, in die besonder vroue en kinders, te lewer. Hierdie traumaberading is daarop gemik om die simptome van post-traumatiese stresversteuring, emosionele apatie en desensibilisering ten opsigte van geweld te behandel.

Die Provinsiale Covid-19 Koördineringsraad het bepaal dat die DMO die rol moet aanvaar om psigososiale ondersteuning te verskaf aan individue en/of gesinne wat op verskeie maniere deur die virus geraak word. Die Departement, met die ondersteuning van sy OSW-vennote en sy vrywilligers, het verskeie bewusmakingsprogramme gebruik wat met psigososiale intervensies geïntegreer is, om daardie individue te help wat deur COVID-19 geraak word. Die Departement het ook vennootskappe met burgerlike organisasies gevorm om ondersteuningsgroepe in kwesbare gemeenskappe te stig.

Ek staan trots en vas in my oortuiging dat hierdie Departement nie net voortgaan om by te dra tot die ontwikkeling van 'n beter samelewing nie, maar ook 'n regverdiger een. Die Covid-19-pandemie het ons sterker, meer doeltreffend gemaak en het ons gewys waartoe ons in staat is wanneer toegewyde amptenare, onder etiese leierskap, doen wat hulle die beste doen – om van diens te wees!

Provinsiale Minister van Maatskaplike Ontwikkeling

Me SG Fernandez

Datum: 11 November 2021

4. Verslag van die Rekenpligtige Beampte

Dr Robert Macdonald

Rekenpligtige Beampte: Maatskaplike
Ontwikkeling

Oorsig oor die werksaamhede van die Departement

Die afgelope boekjaar was een van die onsekerste en onstuimigste jare in die geskiedenis van ons demokrasie. Die direkte uitwerking van Covid-19 op die ekonomiese en sosio-ekonomiese omgewing het gelei tot lae ekonomiese groei, hoë werkloosheid, verhoogde voedselonsekerheid en toenemende geweld wat teen vroue en kinders gepleeg is. Aangesien planne vir die 2020/21-boekjaar wat voor die inperkingsfases, wat vanaf Maart 2020 deur die nasionale regering geïmplementeer is, opgestel is op 'n beperkte skaal geïmplementeer is, moes die Departement dienslewingsmodusse vinnig aanpas om die veiligheid van kliënte, personeel, OSW-vennote en toeganklikheid tot dienste te verseker.

Die aanvanklike inperkingsfases het streng beheer oor beweging ingestel, wat gelei het tot 'n groot ontwrigting van die burgerlike samelewing en inkomste, wat die voedselsekerheid van baie huishoudings bedreig het. Die Departement het in reaksie hierop ingegryp om die mees kwesbare huishoudings by te staan. Die Departement het tydens die afgelope boekjaar, in samewerking met OSW's, 55 977 kospakkies aan 223 908 kwalifiserende begunstigdes uitgedeel. Die suksesvolle oordrag van 20 gemeenskapsgebaseerde voedingsentrums vanaf die Nasionale Departement van Maatskaplike Ontwikkeling (NDMO) het die Departement se voedingprogram-voetspoor in die Provinsie verder uitgebrei en die mees kwesbare huishoudings van voedingsondersteuning voorsien. 'n Bykomende 57 961 begunstigdes is in vennootskap met OSW's daagliks by bestaande persele regoor die provinsie van gekookte maaltye voorsien. Die Departement het ook kapasiteitsbou-opleiding in verband met beleidsriglyne oor maatskaplike verligting en protokol oor die verbetering van gehalte, toeganklikheid en volhoubaarheid van die intervensies vir die mees kwesbares aan streeksamptenare verskaf.

Die Departement het ter ondersteuning van die Wes-Kaapse regering (WKR) se takeling van die probleme wat deur die Covid-19-pandemie veroorsaak is interregeringstaakspanne van tegniese ondersteuning voorsien met behulp van data en ruimtelike kundigheid. Dit het die monitering van voedselpakkieverspreiding en -voedingsterreine op provinsiale, distriks-, plaaslike munisipaliteit en wyksvlak, asook die nasporing van infeksies in twee Covid-19-brandpunte ingesluit.

Die gedeeltelike sorgsektor, d.w.s. VKO- en Naskoolsorg- (NSS)-fasiliteite, is aansienlik deur die Covid-19-inperkingsregulasies, wat die sluiting van hierdie fasiliteite vanaf die middel van Maart 2020 meegebring het, geraak. Hierdie fasiliteite en programme is met 'n gefaseerde benadering vanaf September 2020 toegelaat om te heropen, onderhewig aan gesondheids- en veiligheidsvereistes en die nakoming van sekere standaarde. 'n Proses is begin om kwalifiserende gedeeltelike sorgfasiliteite en -programme te help met PBT-ondersteuningspakkette om te voldoen aan die gesondheids- en veiligheidstandaarde wat vereis word vir heropening. Baie van die gedeeltelike sorgterreine het nie net 'n opvoedkundige rol gedien nie, maar het ook voedingsondersteuning in armer gemeenskappe verskaf. Ter aanvulling van die departementele voedselverligtingsinisiatiewe, is subsidies aan gedeeltelike versorgingsterreine tydens inperkingsvlak 5 en die daaropvolgende vlakke van inperking voortgesit om maaltye aan kinders te voorsien.

Die VKO-program bly daartoe verbind om 'n veilige en koesterende omgewing, voeding, stimulasie en taalontwikkeling voor skoolregistrasie te verskaf. Die Departement het

voortgegaan om registrasie en herregistrasie van gedeeltelike sorgfasiliteite en VKO-programme te fasiliteer en te ondersteun om toegang en gehalte dienste te verbeter. Dit sluit die verbetering van toegang vir kinders met gestremdhede in deur die registrasie van gedeeltelike sorgfasiliteite vir kinders met gestremdhede te fasiliteer in ooreenstemming met die Witskrif oor die Regte van Persone met Gestremdhede. Die VKO-ontwikkelingsondersteuning- en skoolgereedheidsprojek, 'n samewerkende inisiatief met die Wes-Kaapse Onderwysdepartement (WKOD) en die DvG wat tans by 85 geïdentifiseerde terreine geïmplementeer word, is ernstig deur die VKO-sluitings geraak. Om te verseker dat die kinders voortgaan om ontwikkelingsgespesialiseerde ondersteuningsdienste te ontvang, is die wyse van ondersteuning aangepas by dié van 'n uitreikbenadering in die afwesigheid van aangesig-tot-aangesig terapeutiese insette. Tydens die inperkingsperiode is meer as 13 000 stimulasiepakkes aan kinders, ouers en praktisyns as deel van die uitreikingsaksie verskaf.

Ten spyte van moeilike toestande oor die afgelope jaar, het die Departement voortgegaan met sy pogings om te verseker dat alle kinders wat sorg en beskerming benodig gehalte dienste ontvang deur die vaardighede van sy maatskaplikewerkpersoneel wat hierdie dienste lewer, op te skerp. Kinders het gedurende die inperkings tydperk verhoogde blootstelling aan geweld, mishandeling en verwaarlosing in die gesig gestaar. 'n Standaard Bedryfsprosedure (SBP) is ontwikkel en in Mei 2020 geïmplementeer om voortgesette toegang tot kinderbeskermdingsdienste vir die verwydering van 'n kind wat gedurende die inperkings tydperk versorging en beskerming benodig te verseker. Verder is die Kensington-behandelingsentrum omskep in noodplasingentrum vir kinders wat weens die Covid-19-pandemie in gevaar verkeer. Die implementering van die Eenvormige Verwysingsroete vir Kinderbeskermdingsdienste ("Uniform Referral Pathway for Child Protection Services") in die Wes-Kaap was waardevol tydens die inperkings tydperk, met gevestigde verwysingsnetwerke tussen organisasies, insluitend staatsdepartemente en ander regeringsfere, wat die verbeterde bestuur van kinders wat sorg en beskerming benodig, gefasiliteer het. Die Provinsiale Strategie vir Voorkoming en Vroeë Intervensie (VVI) is ook gedurende die 2020/21-boekjaar voltooi en sal 'n raamwerk verskaf om die kinderbeskermdingstelsel te versterk en die vraag na statutêre intervensies te verminder. Verder sal dit dien as koördineringsmeganisme tussen die betrokke belanghebbendes om te verseker dat bestaande VVI-programme gestandaardiseer is en die beoogde uitkomst en resultate bereik. As deel van die versterking van Inloopsentrum-dienste, het die Departement posbefondsing verskaf aan twee maatskaplikewerk-toesighouers wat die taak gehad het om die koördinering van die Wes-Kaapse Straatkinderforum en ander subforums te versterk. Hierdie maatskaplikewerk-toesighouers verskaf ondersteuning en mentorskap gebaseer op die Norme en Standaarde, Praktykriglyne vir Inloopsentrums sowel as bewysgebaseerde navorsing oor die nuutste neigings rakende kinders wat op straat in die Provinsie woon, werk en bedel. Die negatiewe uitwerking van die inperkingsregulasies het nie verhoed dat die belangrikste kindersorg- en beskermdingsintervensies, insluitend Fokus-op-die-kind ("Eye-on-the-child"), Isibindi en VVI-programme kon voortgaan nie.

Die fokus gedurende die oorsigjaar was die verskaffing van gesinsbewaringsdienste, terapeutiese programme, bemiddelingsdienste, ouerskapprogramme, sowel as programme wat daarop gemik is om hawelose volwassenes te rehabiliteer, te herenig en te help om as deel van hul gesinne en gemeenskappe van herkoms te funksioneer. Skuilingdienste vir hawelose volwassenes is uitgebrei en die getal beskikbare beddens is met 35 persent tot 2 031 beddens vermeerder. Hierdie diens is verder versterk deur die verskaffing van bykomende hulpbronne vir maatskaplike werker (MW) toesighouersposte om gehalte toesig en ondersteuning aan die MW's by befondsde skuilings te verseker. In samewerking met die Stad Kaapstad het die Departement 'n nuwe skuiling vir hawelose gesinne opgerig. Dit het verseker dat hawelose gesinne wat verblyf benodig bymekaar kon bly tydens die inperkingsperiode en sodoende is gesinstrukture behou. In vennootskap met die DvG het die Departement verseker dat alle befondsde skuilings vir hawelose volwassenes opleiding ontvang oor Covid-19-gesondheids- en veiligheidsprotokolle.

Ten opsigte van jeugoortreders, het die implementering van die geakkrediteerde provinsiale afleidingsprogramme tesame met die vyf nasionaal geakkrediteerde afleidingsprogramme meer opsies tot die howe se beskikking gestel om te probeer verhoed dat persone onder die ouderdom van 18 jaar met die Strafbestelsel in aanraking kom. Die Departement het

voortgegaan om toesig te hou oor die aantal verhoorafwagende kinders in korrektiewe sentrums om die vertraging in die vordering van kinders ten opsigte van afleidingsprogramme tot 'n minimum te beperk. Die ontwikkeling en implementering van afleidingsmoniteringsinstrumente, gebaseer op die aanbeveling vervat in die evalueringsverslag wat deur die Departement saamgestel is, het gehelp met die verbetering van afleidingsdienste oor die afgelope jaar. Die Departement het verskeie aanlyn konsultatiewe werkwinkels met sy befondsde organisasies gefasiliteer om die implementering van die afleidingsmoniteringsinstrumente te verseker en te monitor. Boonop is aanlyn moniteringsbesprekings met al die proefbeamptes, toesighouers en bestuurders gehou om die Geïntegreerde Misdaadvoorkomingstrategie en die implementering van die Herintegrasie- en Nasorgstrategie vir Proefbeamptes verder te versterk.

Kinder- en jeugsorgsentrums (KJSS'e) is steeds gedurende die inperkingsperiode bedryf en dienslewering is voortgesit. 'n SBP vir die bestuur van Covid-19 in KJSS'e is ontwikkel en al die personeel is opgelei in norme en standaarde, sowel as alle beleide en prosedures rakende kinder- en jeugsorg, noodreaksie en implementering van Covid-19-protokol. Al die KJSS'e het aan al die regulasies voldoen, insluitend die bestuur van personeel en besoekers na en van die sentrums. Die inkontraktering van die Clanwilliam en Horizon KJSS'e is gefinaliseer, insluitend personeelwerwing en personeeloriëntering met minimale ontwrigting van dienste.

Die Departement het vordering gemaak met die verbetering van toegang tot en voorsiening van psigososiale ondersteuning aan diegene wat deur geslagsgebaseerde geweld (GGG) geraak word. Gelei en gefasiliteer deur die Wes-Kaapse Ministerie vir Maatskaplike Ontwikkeling, is 'n WKR GGG-implementeringsplan ontwikkel en deur die provinsiale kabinet in die huidige boekjaar goedgekeur. Verder het die Departement 30 GGG maatskaplike werkers aangestel om die streeksreaksie op GGG te versterk en gespesialiseerde GGG-voorkoming en ondersteuning aan die gemeenskappe met die grootste nood in die Provinsie verskaf. Ses bykomende GGG-skuilingsterreine in die Provinsie (in die Bergrivier-, Swartland-, Hessequa- en Sentraal-Karoo-distriksmunisipaliteite) is met die ondersteuning van die Nasionale Departement van Openbare Werke en Infrastruktuur (DOWI) en die WKR se Departement van Vervoer en Openbare Werke (DVOW) beskikbaar gestel. Dit bring die totale getal van hierdie soort skuilings op 25 te staan. Die eerste van hierdie GGG-skuilings is op 26 Maart 2021 in die Sentraal-Karoo-distriksmunisipaliteit bekendgestel.

Geweld, veral teen vroue en kinders, word dikwels deur dwelm- en drankmisbruik aangevuur. Alhoewel toegang tot dwelm- en drankgebruikversteurings (DDGV)-voorkomings- en behandelingsdienste beperk is deur inperkingsregulasies, het die Departement voortgegaan om DDGV-dienste, wat op die behoeftes van die kliënt fokus, te verskaf. Dit het voorkoming en vroeë intervensie en behandeling op gemeenskapsgebaseerde of binnepasiëntvlak ingesluit, asook nasorgdienste om effektiewe herintegrasie in die samelewing te verseker. Die Departement het ook die verwysingsroete geïmplementeer om te verseker dat slagoffers van GGG in skuilingdienste toegang het tot DDGV-behandeling by sy Kensington-behandelingsentrum. Die lewering van dwelmbehandelingsdienste is voortgesit in al die veilige KJSS'e van die DMO as teenvoeter vir die provinsie se toenemende uitdaging ten opsigte van dwelmmisbruik onder die jeug. Die Departement het sy skoolgebaseerde programme uitgebrei deur die aantal OSW's wat befondsing ontvang wat spesialis-SUD-dienste aan skole verskaf, van vyf na ag te vermeerder. Byna 700 jeugdige in die geïdentifiseerde hoërisikogebiede Kuilsrivier, Steenberg, Somerset-Wes, Eersterivier, Matroosfontein, Kraaifontein, Macassar, Stellenbosch en Houtbaai het by hierdie dienste baat gevind. Hierdie befondsde organisasies het groot uitdagings in die gesig gestaar as gevolg van die sluiting van skole weens die Covid-19-pandemie, maar het nietemin voortgegaan om op 'n vindingryke manier dienste in die onderskeie gemeenskappe te lewer.

Die Departement vervul 'n statutêre rol ten opsigte van dienste aan ouer persone, wat die registrasie van residensiële fasiliteite, monitering van nakoming van norme en standaarde van sorg binne fasiliteite insluit, asook die bevordering van die regte en waardigheid van ouer persone. Die Departement het in die lig van die hoër risikoprofiel van ouer persone ondersteuning en befondsing aan 117 kwalifiserende residensiële fasiliteite verskaf vir die voorkoming en bestuur van Covid-19. Dit het die voorsiening van PBT aan 9 313 inwoners, gespesialiseerde opleiding vir versorgers, die fasilitering van vrywilligers om aftreeoorde volgens

Covid-19-protokolle te ontsmet, veral in armer gebiede en brandpunte, en waar prakties moontlik, die voorsiening van 'n klein getal noodlenigingspersoneel aan befondsde fasiliteite. Bykomende ondersteuning het die ontwikkeling van riglyne in samewerking met die DvG vir die voorkoming en bestuur van infeksie in langtermynsorgfasiliteite ingesluit.

Die Departement het voortgegaan om verbeterde toegang tot geleenthede vir en bevordering van die regte van persone met gestremdhede te bevorder. Die Departement het deur die Gestremdheidhoofstromingstrategie voortgegaan om die hoofstroom van gestremdheid in elke program of projek wat deur die Departement geïmplementeer word te bepleit en te verseker. Die voltooiing van bouwerk by Sivuyile aan die einde van die 2019/20-boekjaar het die Departement in staat gestel om gedurende die afgelope boekjaar die 30 bykomende beddens te gebruik om meer kliënte by hierdie residensiële fasiliteit te versorg. Daar is ook voorsiening gemaak vir beide die salarisse van versorgers en programimplementeerders in 50-dae-sorgsentrums vir kinders met intellektuele gestremdhede. Nes ower persone loop persone met gestremdhede 'n groter risiko om die Covid-19-virus op te doen. Standaardbedryfsprosedures en riglyne vir dagsorgsentrums vir kinders met gestremdhede is ontwikkel om dagsorgsentrums ten opsigte van die beveiliging van kliënte te ondersteun. 'n Opleidingsprogram in samewerking met die WKOD, DvG en Wes-Kaapse Forum oor Intellektuele Gestremdheid is van stapel gestuur om die dagsorgsentrums voldoende toe te rus en voor te berei vir hul heropening. Die Departement het ook verskeie maatreëls geïmplementeer om die verspreiding van infeksie by residensiële sorgfasiliteite te beperk, insluitend die voorsiening van bykomende befonding en PBT. Voortslepende administratiewe prosesse en die nasionale staat van inperking het daartoe aanleiding gegee dat die oorhandiging van die vier spesiaal aangepaste 16-sitplekvoertuie vir die vervoer van kinders met intellektuele gestremdhede na en van hul dagsorgsentrums vertraag is. Hierdie voertuie gaan in die 2021/22-boekjaar oorhandig word.

Die Departement het voortgegaan met die implementering van die Sanitêre Waardigheidsprojek. Die program voorsien jong meisies en jong vroue in laerskole, hoërskole en spesiale skole in arm gemeenskappe regoor die Provinsie van sanitêre higiëneprodukte sodat hulle skool kan bywoon sonder dat hul waardigheid aangepas of hul skoolbywoning tydens hul menstruasie onderbreek word. Meer as 700 000 pakkies sanitêre doekies is teen Maart 2021 aan 220 skole uitgedeel. Bykans 95 000 meisies in Graad 4-12 regoor die Provinsie het hierby gebaat.

Die inperkingsregulasies het ons met geen ander keuse gelaat as om al 12 die jeugkafees toe te maak en die aktiwiteite van jeugontwikkeling OSW's tot en met Junie 2020 te staak. Sommige organisasies kon egter aanlyn jeugontwikkelingsdienste soos finansiële geletterdheid en persoonlike ontwikkeling en groei-opleiding gedurende hierdie tydperk verskaf. In die lig van die voortdurende staat van inperking beperkings is 'n loodsprogram gemik op 79 jeugdiges van die Tuinroete munisipale gebied van stapel gestuur. Hierdie program het aanlyn opleiding en virtuele ondersteuning van die jeugkafee personeel ingesluit.

Pogings om geregistreeerde OSW's regoor alle sektore by te staan met voldoening aan die OSW-wet het meegebring dat die gefokusde kapasiteitsbouprogram 701 OSW's gehelp het met registrasie deur sy Provinsiale OSW-hulptonkbank oor die afgelope boekjaar. Die Departement het daarin geslaag om ondanks die staat van inperking beperkings 25 ter plaatse en aanlyn opleidingsprogramme/werksessies oor OSW-registrasie en -nakoming aan te bied, met 511 deelnemers wat 353 OSW's verteenwoordig het.

Oorsig van die finansiële resultate van die Departement

Departementele ontvangste

Tabel A: Departementele ontvangste

Departementele ontvangste	2020/21			2019/20		
	Skatting	Werklike bedrag ingevorder	(Oor-)/Onderbesteding	Skatting	Werklike bedrag ingevorder	(Oor-)/Onderbesteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Belastingontvangste	-	-	-	-	-	-
Casino's	-	-	-	-	-	-
Belasting op perdewedrenne	-	-	-	-	-	-
Dranklisensies	-	-	-	-	-	-
Motorvoertuig-lisensies	-	-	-	-	-	-
Verkoop van goedere en dienste buiten kapitaalbates	848	779	69	804	739	65
Oordragte ontvang	-	-	-	-	-	-
Boetes, strafgelde en verbeurings	-	-	-	-	-	-
Rente, dividende en huurgeld op grond	40	213	(173)	38	50	(12)
Verkoop van kapitaalbates	-	-	-	-	-	-
Finansiële transaksies in bates en laste	304	1 116	(812)	288	654	(366)
Totaal	1 192	2 108	(916)	1 330	1 443	(313)

Departementele ontvangste

Eie inkomste gegenerer deur die Departement beloop 0.06 persent van die totale begroting. Die Departement se hoofbronne van inkomste is:

- Invordering van skuld wat aan die Departement verskuldig is;
- Kommissie op versekering en die aftrekking van loonbeslagorders;
- Parkeerfooie en amptelike akkommodasiefooie soos volgens die beleid van die Departement van Vervoer en Openbare Werke (DVOW); en
- Verhaling van onbestede oordragbetalingsfondse van vorige boekjare.

Die oorverhaling van inkomste vir die 2020/21-boekjaar beloop R916 duisend en kan hoofsaaklik aan 'n toename in die verhaling van skulde toegeskryf word.

Die onderverhaling vir die verkoop van goedere en dienste (kapitaalbates uitgesluit) is te wyte aan die implementering van "Voice Over Internet" Protokol (VOIP), wat die koste van private telefoonoproepe verlaag en tot die onderverhaling gelei het. Die skatting gaan vir die nuwe boekjaar hersien word.

Program Uitgawes

Tabel B: Programbesteding

Naam van program	2020/21			2019/20		
	Finale begroting	Werklike besteding	(Oor-)/Onderbesteding	Finale begroting	Werklike besteding	(Oor-)/Onderbesteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Administrasie	229 692	228 727	965	239 828	232 012	7 816
Maatskaplike welsynsdienste	996 669	992 149	4 520	978 135	960 820	17 315
Kinders en Gesinne	864 239	856 233	8 006	751 087	750 070	1 017
Herstellende Dienste	440 417	440 417	-	423 130	420 087	3 043
Ontwikkeling en Navorsing	161 217	161 217	-	69 174	68 917	257
Totaal	2 692 234	2 678 743	13 491	2 461 354	2 431 906	29 448

Program 1:

Die Program het 99.58 persent van sy R229.692 miljoen-begroting vir die 2020/21-boekjaar bestee. Die onbestede R965 duisend hou verband met die onderbesteding van Vergoeding aan Werknemers (VvW) wat toegeskryf kan word aan redes soos dat geskikte kandidate nie deur die werwingsproses gevind kon word nie, interne bevorderings en bedanking van personeel.

Program 2:

Die Program het 99.55 persent van sy toegewese begroting van R996.669 miljoen vir die 2020/21-boekjaar bestee. Die onbestede R4.520 miljoen hou verband met onderbesteding aan goedere en dienste as gevolg van die vertraging in die verkrygingsproses vir die Sanitêrewaardigheidsprojek en betalings vir kapitaalbate as gevolg van die vertraagde verkryging van voertuie wat vir persone met gestremdhede aangepas is.

Program 3:

Die Program het 99.07 persent van sy toegewese begroting van R864.239 miljoen vir die 2020/21-boekjaar bestee. Die onbestede R8.006 miljoen hou verband met die onderbesteding aan betalings vir oordragte en subsidies as gevolg van OSW's wat nie aan die regulasies vir VKO-oordragte voldoen nie.

Program 4:

Die Program het 100 persent van sy toegewese begroting van R440.417 miljoen vir die 2020/21-boekjaar bestee.

Program 5:

Die Program het 100 persent van sy toegewese begroting van R161.217 miljoen vir die 2020/21-boekjaar bestee.

Oordragte

Tabel C: Verskaf besonderhede oor oordragte wat in die oorsigjaar gemaak is.

Hoofafdeling van	Na	R'000	Rede
Subprogram 1.1: Kantoor van die LUR	Subprogram 2.1: Bestuur en ondersteuning	447	Vul van geprioritiseerde poste.
Subprogram 1.2: Korporatiewe bestuursdienste	Subprogram 2.1: Bestuur en ondersteuning	2 386	Aankoop van bykomende skootrekenaars en tafelrekenaars wat betref inligtingstegnologie (IT) opknappingsriglyne.
	Subprogram 4.2: Misdaadvoorkoming en ondersteuning	1 836	Betaling van kos en kontraktuele eiendomsbetalings by fasiliteite.
Subprogram 3.1: Bestuur en ondersteuning	Subprogram 2.1: Bestuur en ondersteuning	614	Vul van geprioritiseerde poste.
		117	Aankoop van bykomende skootrekenaars en tafelrekenaars wat betref inligtingstegnologie (IT) opknappingsriglyne.
Subprogram 3.2: Sorg en dienste aan gesinne	Subprogram 2.1: Bestuur en ondersteuning	135	Vul van geprioritiseerde poste.
		68	Aankoop van bykomende skootrekenaars en tafelrekenaars wat betref inligtingstegnologie (IT) opknappingsriglyne.
Subprogram 3.3: Kindersorg en -beskerming	Subprogram 2.1: Bestuur en ondersteuning	153	Vul van geprioritiseerde poste.
		1 791	Aankoop van bykomende skootrekenaars en tafelrekenaars wat betref inligtingstegnologie (IT) opknappingsriglyne.
Subprogram 3.4: VKO en gedeeltelike sorg	Subprogram 2.1: Bestuur en ondersteuning	568	Vul van geprioritiseerde poste.
		36	Aankoop van bykomende skootrekenaars en tafelrekenaars wat betref inligtingstegnologie (IT) opknappingsriglyne.
		1 646	Aankoop van bykomende skootrekenaars en tafelrekenaars wat betref inligtingstegnologie (IT) opknappingsriglyne.
	Subprogram 5.4: Armoedeverligting en volhoubare lewensbestaan	6 981	Noodbepoelings van voedselnoodlenigingsprogram in reaksie op Covid-19-pandemie.
	Subprogram 5.6: Jeugontwikkeling	100	Bykomende betalings aan jeugkafes.
Subprogram 3.5: Kinder- en jeugsorgsentrus	Subprogram 5.6: Jeugontwikkeling	1	Bykomende betalings aan jeugkafes.
Subprogram 4.1: Bestuur en ondersteuning	Subprogram 2.1: Bestuur en ondersteuning	322	Vul van geprioritiseerde poste.
Subprogram 4.2: Misdaadvoorkoming en ondersteuning	Subprogram 2.1: Bestuur en ondersteuning	75	Aankoop van bykomende skootrekenaars en tafelrekenaars wat betref inligtingstegnologie (IT) opknappingsriglyne.

Hoofafdeling van	Na	R'000	Rede
Subprogram 4.3: Slagofferbemaatgelyking	Subprogram 2.1: Bestuur en ondersteuning	953	Vul van geprioritiseerde poste.
Subprogram 4.4: Dwelmmisbruik, voorkoming en rehabilitasie	Subprogram 2.1: Bestuur en ondersteuning	1 728	Vul van geprioritiseerde poste.
Subprogram 5.1: Bestuur en ondersteuning	Subprogram 2.1: Bestuur en ondersteuning	225	Vul van geprioritiseerde poste.
Subprogram 5.3: Institusionele kapasiteitsbou (IKB) en steun aan OSW's	Subprogram 2.1: Bestuur en ondersteuning	107	Vul van geprioritiseerde poste.
Subprogram 5.6: Jeugontwikkeling	Subprogram 2.1: Bestuur en ondersteuning	507	Vul van geprioritiseerde poste.

Fondse oorgedra

Tabel D: Gee besonderhede oor die oorplasings wat aangevra is vanaf 2020/21 tot 2021/22.

Program	R'000	Doel
Program 2: Maatskaplike welsynsdienste	3 491	Die wetlike verpligting wat spruit uit die hofbevel met betrekking tot kinders met ernstige intellektuele gestremdhede. Die aanpassing van gespesialiseerde voertuie vir die ernstig intellektueel gestremde kinders is nie afgehandel nie, wat daartoe gelei het dat die oorhandiging van die voertuie vertraag is.
Program 2: Maatskaplike welsynsdienste	1 029	Die in werking stelling van die Sanitêre Waardigheid-projek is vertraag weens verspreidingskontrakte wat laat in die boekjaar begin het.
Program 3: Kinders en gesinne	2 005	VKO se nasionale voorwaardelike toewysing is vir betalings aan VKOS's, Inceba en Skoenlappertjies vir die Vangasali-veldtog. Die onderbesteding in 2020/21 was as gevolg van vertraging in betaling voor 31 Maart 2021. Oordragbetalingsooreenkomste (OBO's) is met die OSW's aangegaan en die Departement is verplig om hierdie OSW's te betaal.

Behoud van inkomste

Geen.

Tabel E: Verskaf besonderhede van die inkomste wat van 2020/21 tot 2021/22 behou is.

Program	R'000	Doel
N.V.T		

Redes vir ongemagtigde, vrugtelose en verkwistende uitgawes en die bedrae betrokke sowel as stappe gedoen om dit te bekamp en herhaling te voorkom

Redes vir vrugtelose en verkwistende uitgawes	Bedrag	Stappe geneem	Voorkoming van herhaling
Amptenaar het vlug verpas	R 2 879.11	Oorgeplaas na debiteure vir verhaling van amptenaar.	Aanvaarding van die Nasionale Tesourie (NT) se Onreëlmatige en vrugtelose en verkwistende uitgaweraamwerk. Ontwikkeling van SBP's oor onreëlmatige en vrugtelose en verkwistende uitgawes. Ontwikkeling van 'n beleid oor onreëlmatige, ongemagtigde en vrugtelose en verkwistende uitgawes
Daag nie op om kursus by te woon nie (verblyf)	R 1 547.30	Oorgeplaas na debiteure vir verhaling van amptenaar .	Aanvaarding van die Nasionale Tesourie (NT) se Onreëlmatige en vrugtelose en verkwistende uitgaweraamwerk. Ontwikkeling van SBP's oor onreëlmatige en vrugtelose en verkwistende uitgawes. Ontwikkeling van 'n beleid oor onreëlmatige, ongemagtigde en vrugtelose en verkwistende uitgawes.

Strategiese fokus oor die kort- tot mediumtermyn tydperk

Kindersorg en -beskerming bly 'n belangrike statutêre mandaat van die Departement. Intervensies in hierdie verband sluit in die voortgesette institusionalisering van die geïntegreerde Isibindi-program, wat 'n netwerk van dienste insluit en aansluit by die Fokus-op-die-kind-program intervensies, verwysings van proef- en afleidingsdienste en Instap-sentrum programme wat ondersteun word deur 'n reeks van geïntegreerde en geteikende gesinsversterkingsprogramme en VVI-dienste. Die fokus op die verskaffing van noodsaaklike dienste aan gesinne in gevaar sal gehandhaaf word en sluit in die voortdurende verbetering van die 24-uur kinderbeskermingsdienste, die implementering van die Provinsiale Pleegsorgbestuursplan en 'n multiprogram- en spesialisdiensmodel wat kinders bystaan in die vorm van alternatiewe sorg om in hul gemeenskappe te herintegreer. 'n Webgebaseerde pleegsorgbestuurstelsel gaan in die 2021/22-boekjaar regoor die Provinsie ontplooi word om die pleegsorgagterstand te verminder. Die Departement gaan ook ondersteuningstrukture vir ouers van kinders met gestremdhede verder versterk. Dit sluit die voltooiing van die loodsprogram van die registrasie van gedeeltelike sorg-fasiliteite/dagsorgsentrums vir kinders met gestremdhede in vennootskap met die OSW-sektor in.

Die Departement gaan voort om die skoolgebaseerde kinderbeskerming-maatskaplike werkerprogram in die 11 misdaadbrandpunte in die provinsie te implementeer om die gaping tussen skole en die kinderbeskermingsstelsel kleiner te maak. Hierdie program maak dit moontlik om kinders wat in gevaar verkeer vroeg te identifiseer en dra by tot die vermindering van kinders wat die skool voor die einde van matriek verlaat. Die Departement gaan voortgaan om te fokus op die verbetering van infrastruktuur by veilige KJSS'e om dienste te verbeter vir kinders wat in gevaar verkeer en alternatiewe sorg benodig. Die Departement gaan VKO's help om operasioneel te bly deur die verskaffing van finansiële ondersteuning vir PBT en die sanitering van fasiliteite, sowel as sy voortdurende strewes om hul registrasie en herregistrasie te verseker. Die Departement gaan ook voortgaan om die VKO-stimuluspakket-proses te bestuur, wat sal verseker dat kwalifiserende VKO's verdere finansiële ondersteuning kry om volhoubaar te bly. Dit word belangriker namate die Departement die doelwit nastreef om 'n naatlose verskuiwing van die VKO-funksie na die WKOD te verseker. 'n VKO-projekbestuurtaakspan, met verteenwoordigers van die Departement van die Premier (DvdP), DMO en die WKOD, is besig om die VKO-migrasie te bestuur om ontwinging van die sektor en opvoedkundige uitkomstes tot 'n minimum te beperk.

Die Wes-Kaapse Ministerie van Maatskaplike Ontwikkeling gaan die ontwikkeling en implementering van 'n WKR GGG Implementeringsplan bestuur, en sodoende die provinsiale GGG respons versterk. Die bedryf van ses bykomende GGG-skulings in die Provinsie in die Bergrivier-, Swartland-, Hessequa- en Sentraal-Karoo-distriksmunisipaliteite in 2021/22 gaan

toegang tot GGG-skuilings verhoog, wat die totale aantal skuilings regoor die provinsie op 25 te staan sal bring. Die ontplooiing van 30 ervare maatskaplike werkers wat in GGG-voorkoming en gespesialiseerde ondersteuning aan slagoffers by departementele streeks- en plaaslike diensleweringkantore regoor die Provinsie spesialiseer, gaan toegang tot psigososiale ondersteuning vir slagoffers buite hierdie skuilings verder versterk.

Voedselverligtingsondersteuning aan kwesbare gesinne sal verskaf word deur die implementering van sy geteikende voedingsterreine, gemeenskapsvoeding en ontwikkelingsentrum (CNDC) program en ondersteuning aan gemeenskapskombuise. Die uitbreiding van bedruimte in skuilings vir haweloses wat in 2020/21 geïmplementeer is as deel van die Covid-19-inisiatiewe gaan voortgesit word en die Departement het befondsing opsy gesit vir 'n bykomende 500 beddens en gepaardgaande herintegrasiedienste in die 2021/22-boekjaar. Jeugontwikkelingsprogramme gaan voortgaan om tegnologie in te span om die ontwikkeling van jeugvaardighede in die Provinsie op 'n deurlopende basis te verseker.

Openbare-private vennootskappe

Geen om oor verslag te lewer nie.

Gestaakte aktiwiteite

Geen om oor verslag te lewer nie.

Nuwe of voorgestelde aktiwiteite

Geen om oor verslag te lewer nie.

Voorsieningskanaalbestuur (VKB)

Ongevraagde bodvoorleggings aangegaan tydens die oorsigjaar

Die Departement het nie enige ongevraagde bodvoorleggingssooreenkomste tydens die oorsigjaar aangegaan nie.

VKB-prosesse en -stelsels in werking om onreëlmatige uitgawes te voorkom

Die Rekenpligtigebeamtetstelsel (RBS) wat Voorsieningskanaalbestuur (VKB) reguleer en funksies vir die bestuur van roerende bates, is in werking. Terwyl die Rekenpligtigebeamtetstelsel die beleidsaspekte van die voorsieningskanaal en roerende batesbestuur in die Departement uiteensit, sit die VKB-delegasies die besluitnemingsmag uiteen wat uitvoering gee aan die prosesse in die RBS. Dit reguleer institusionele en administratiewe handeling rakende daaglikse VKB-wersaamhede.

Uitdagings wat die VKB ervaar en hoe dit die hoof gebied is

Uitdagings met betrekking tot die implementering van plaaslike inhoud, spesifiek met betrekking tot tydige verslagdoening, is gedurende die 2020/21-boekjaar ondervind, maar is opgelos met 'n Finansiële Bestuursinstruksie wat uitgereik is wat die tydlyn, prosesse en prosedures uiteensit vir verslagdoening aan die Departement van Handel, Nywerheid en Mededinging (DTIC).

Die implementering van Covid-19-verwante instruksies van die NT en Provinsiale Tesourie (PT) was 'n uitdaging omdat die implementeringsdatums van hierdie instruksies in sommige gevalle onmiddellik was vanaf die datum van uitreiking. Die kompleksiteit van implementering ten opsigte van bestaande prosesse en die goedkeuring van instruksies met betrekking tot departementele protokolle, het in sommige gevalle vertraging veroorsaak. Dit is opgelos deur verhoogde bewustheid oor uitgereikte instruksies te skep en belanghebbendes op dieselfde tydstip wat instruksies vir goedkeuring gestuur word by die inhoud te betrek.

Tabel F: Geskenke en skenkings in natura ontvang van nie-verwante partye

Instelling wat geskenk/skenking ontvang het	Aard van skenking/geskenk/borgskap	Naam en adres van skenker	Verwantskap met personeellid	Randwaarde van geskenk/skenking
Sivuyile-inwonersentrum	Teddiebere	Triple Heartbeat Foundation	Skenker	2 000.00
Sivuyile-inwonersentrum	Toiletware en bederfbare kos	Mev De Maio, Langebaan, 083 495 7512	Ondersteuningsgroep	12 000.00
Sivuyile-inwonersentrum	Swaaiie, skale	Scales Incorporated, Friends of Thembaletu, Nikkelstraat 14, Brackenfell, Posbus 391	Ondersteuningsgroep	3 000.00
Sivuyile-inwonersentrum	Klere	Selandia Louw, 071 689 4341, Selandia.S@gmail.com	Privaat	2 000.00
Outeniekwa	Verskeie skenkings met 'n waarde van minder as R500 elk	Verskeie skenkers	Privaat	1 000.00
Metro-Oos	Kospakkies	Sivuyile Bokwe, Bokwe's Security Services, Langstraat 44, Kuilsrivier, 7580	Sekuriteitsdiensverskaffer vir Metro-Oos-streek	1 000.00
Gemeenskaps- en vennootskapsontwikkeling (Hoofkantoor)	Pakkies	Indonesiese ambassade: Rosmeadlaan 124, Kenilworth	Skenker	49 000.00
Gemeenskaps- en vennootskapsontwikkeling (Hoofkantoor)	Gesigmaskers	SAB: Hoofweg 3, Nuweland	Skenker	147 000.00
Gemeenskaps- en vennootskapsontwikkeling (Hoofkantoor)	Gesigmaskers	Rowan-boom: Eenheid 9, Meadowhill Nywerheidsperseel, Essex Straat 3, Germiston	Skenker	150 000.00
Gemeenskaps- en vennootskapsontwikkeling (Hoofkantoor)	Lemoene	Ruben Richards-stigting: Klipfonteinweg 85, Rondebosch	Skenker	120 000.00
Gemeenskaps- en vennootskapsontwikkeling (Hoofkantoor)	Noedels	Kelloggs Maatskappy van Suid-Afrika: Woodmeadrylaan, Sandton	Skenker	80 000.00
Gemeenskaps- en vennootskapsontwikkeling (Hoofkantoor)	Koekies	Mantellis: Westlake Sakeperseel, Bell Crescent 46, Westlake, Simon Mantell	Skenker	73 000.00

Instelling wat geskenk/skenking ontvang het	Aard van skenking/geskenk/borgskap	Naam en adres van skenker	Verwantskap met personeellid	Randwaarde van geskenk/skenking
Gemeenskaps- en vennootskapsontwikkeling (Hoofkantoor)	Kospakkies	MTN: Sable Park, South Towers, Bridgeweg 14, Century City	Skenker	1 000 000.00
Gemeenskaps- en vennootskapsontwikkeling (Hoofkantoor)	Koekies	Mauritiaanse konsul: Victoriaweg 1 (Eenheid 2), Clifton	Skenker	16 000.00
Gemeenskaps- en vennootskapsontwikkeling (Hoofkantoor)	Sepies	Unilever: Nollsworth Crescent 15, Nollsworth Park, KZN	Skenker	480 000.00
Gemeenskaps- en vennootskapsontwikkeling (Hoofkantoor)	Gesigmaskers	NGK Clanwilliam: Kerkstraat, Citrusdal	Skenker	3 000.00
Gemeenskaps- en vennootskapsontwikkeling (Hoofkantoor)	Handontsmettingsmiddel	Distell: Jolene Henn, Adam Tasweg, Stellenbosch	Skenker	17 000.00
Weskustreek	Kantoormeubels	ABC Cash Store, Hoogstraat, Vredendal	Privaat	2 000.00
Kaapse Wynland en Overberg Streekskantore	Spesiale program vir Kersfees Kersvader Skoenboks	Nasreen Mia, Lance Mentoor, Christo Anderson, Sonja Ross, Sherry- Lee Asia	Vriend	2 000.00
Kaapse Wynland en Overberg Streekskantore	8 groot pakkies weggooidoeke vir babas en 2 pakkies doeke vir volwassenes	Mev Cristelle Wium, Abattoir Straat, Industriële gebied, Worcester 6850	Korporatiewe ondersteuner van welsynswerk	1 000.00
Ministerie	Verskeie skenkings met 'n waarde van minder as R500 elk	Verskeie skenkers	Privaat	2 000.00
Metro-Suid	Kinderspeelgoed, tafel en stoele, DVD's, boekrak, blue ray DVD-speler en televisie (TV)	Mnr Neal Saunderson, Velocity, Sportlaboratorium, Houtbaai	Skenker	12 000.00
Clanwilliam	Vrugte	JA Engelbrecht – Lambertsbaai	Privaat	1 000.00
Vredelus	World Spectrum boeke, tandepasta	Ronell Gouws	Privaat	2 000.00
Eden Karoo	Babaprodukte (Doeke, Purity & Babapap)	Stephanie Fourie, Marshstraat 24, Mosselbaai	Privaat	1 000.00
Metro-Noord Streekskantoor	24 komberse, beddegoed, boeke, kombuisware,	Verskeie skenkers	Privaat	5 000.00

Instelling wat geskenk/skenking ontvang het	Aard van skenking/geskenk/borgskap	Naam en adres van skenker	Verwantskap met personeellid	Randwaarde van geskenk/skenking
	borduurwerk, klere vir aftreeoord, koppies, geskenkbewyse			
Lindelani Kinder- en Jeugsorgsentrum	Skryfbehoeftes en lekkers	Mnr en mev M Rousseau	Vrywilligers	6 000.00
Ander	Verskeie skenkings met 'n waarde van minder as R500 elk	Verskeie skenkers	Privaat	1 000.00
Totaal				2 191 000.00

Vrystellings en afwykings ontvang van die Nasionale Tesourie:

Geen.

Gebeure na die verslagdoeningsdatum

Die Uitvoerende Gesag het vroeë aftrede sonder penalisering vir 34 amptenare goedgekeur en verwerk en dit het die 2021/2022 en 2022/2023-boekjare geaffekteer.

Ander

Geen.

Waardering en gevolgtrekking

Namens die senior bestuur van die Departement wil ek graag alle DMO-personeel, veral diegene wat in die voorste linie van dienslewering werk, bedank vir hul onbaatsugtige en onvermoeide toewyding om dienste aan die armes en kwesbares van ons provinsie onder baie moeilike omstandighede te lewer. Dit het voortgesette dienslewering, ten spyte van beperkings op beweging en samekoms in ons kantore, verseker.

Ek wil ook al die OSW-vennootorganisasies bedank wat namens die Departement gehalte dienste aan die publiek verskaf het, onder veral moeilike omstandighede waarin ons 'n toename in aanvraag na maatskaplike dienste, kwesbaarheid en verhoogde voedselonsekerheid ervaar het. Dit ten spyte van beperkte staatsfinansiering en verminderde korporatiewe maatskaplike belegging van die private sektor.

Covid-19 het 'n ander benadering tot dienslewering vereis wat beide personeel en diensgebruikers beskerm. Die Departement sal voortgaan om met belanghebbendes saam te werk om doeltreffende dienste te verskaf aan almal wat dit nodig het, terwyl hulle by die veranderende omgewing aanpas.

Dr Robert Macdonald
Rekenpligtige Beampte
Departement van Maatskaplike Ontwikkeling
Datum: 11 November 2021

5. Verklaring van verantwoordelikheid en bevestiging van akkuraatheid van die jaarverslag

Na die beste van my kennis en wete bevestig ek die volgende:

- Alle inligting en bedrae wat in die jaarverslag bekendgemaak is, is konsekwent.
- Die jaarverslag is volledig, akkuraat en sonder enige weglatings.
- Die jaarverslag is voorberei volgens die jaarverslagriglyne wat deur die Nasionale Tesourie uitgereik is.
- Die Finansiële Jaarstate (Deel E) is opgestel in ooreenstemming met die gewysigde kontantstandaard en die toepaslike raamwerke en riglyne wat deur die Nasionale Tesourie uitgereik is.
- Die Rekenpligtige Beampste is verantwoordelik vir die voorbereiding van die finansiële jaarstate en vir die oordele wat in hierdie inligting uitgespreek word.
- Die Rekenpligtige Beampste is verantwoordelik vir die daarstelling en implementering van 'n stelsel van interne beheer wat ontwerp is om redelike versekering te verskaf oor die integriteit en betroubaarheid van die prestasie-inligting, die menslikehulpbroninligting en die finansiële jaarstate.
- Die eksterne ouditeure is aangestel om 'n onafhanklike mening oor die Finansiële Jaarstate uit te spreek.

Na my mening gee die jaarverslag 'n billike oorsig van die werksaamhede, die prestasie-inligting, die menslikehulpbroninligting en die finansiële aangeleenthede van die Departement vir die boekjaar geëindig op 31 Maart 2021.

Die uwe

Rekenpligtige Beampste

Dr Robert Macdonald

Datum: 11 November 2021

6. Strategiese oorsig

Visie

'n Selfstandige samelewing.

Missie

Om die voorsiening van 'n omvattende netwerk van maatskaplikeontwikkelingsdienste te verseker, wat armes, kwesbares en diegene met spesiale behoeftes van geleenthede voorsien en bemagtig.

Waardes

Die kernwaardes van die WKR, wat deur die Departement onderskryf word, is as volg:

Sorgsaamheid

Om om te gee vir diegene vir wie ons dien en met wie ons saamwerk

Bekwaamheid

Die vermoë en bevoegdheid om die werk te doen waarvoor ons aangestel is

Aanspreeklikheid

Ons aanvaar verantwoordelikheid

Integriteit

Om eerlik te wees en die regte ding te doen

Innovering

Om ontvanklik te wees vir nuwe idees en vindingryk kreatiewe oplossings te ontwikkel

Diensbaarheid

Om die behoeftes van ons inwoners en werknemers te dien

Die DMO is verbind tot die volgende sleuteldiensleweringbeginsels:

Innovering: Om anders te werk te gaan

Die Departement sal daarna streef om alternatiewe en innoverende werkswyses te verken en te toets ten einde binne die korste moontlike tyd maksimum resultate te behaal sonder om gehalte in te boet.

Oorlegpleging en insluiting

Ons sal deurlopend bedag wees om sinvol met ons vennote en belanghebbendes in gesprek te tree, soos in die Wet op die Raamwerk vir Interregeringsverhoudings omskryf word.

Toeganklikheid

Toeganklikheid van dienste aan diegene wat dit nodig, is noodsaaklik. Die Departement gaan voortgaan om, waar nodig, sy struktuur en prosesse oor die tydperk van die Mediumtermynuitgaweraamwerk (MTUR) te moderniseer.

Aanspreeklikheid en deursigtigheid

Institusionaliseer goeie samewerkende bestuur deur die implementering van uitkomsgebaseerde monitering, evaluering en verslagdoening, gesonde sakeprosesse, beleide en die verbetering van nakoming ten einde aanspreeklikheid en prestasie te verbeter.

7. Wetgewende en ander mandate

Grondwetlike mandate

Wetgewing	Impak op funksionaliteit van die DMO
Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996	Artikel 28 (1) van die Grondwet sit kinders se regte ten opsigte van gepaste sorg (basiese voeding, skooling, gesondheidsorgdienste en maatskaplike dienste) uiteen en bepaal dat die aanhouding van kinders 'n laaste uitweg moet wees.

Wetgewende mandate

Wetgewing	Impak op funksionaliteit van die DMO
Kinderwet (38/2005)	<p>Hierdie wet is op 1 April 2010 deur 'n presidensiële proklamasie in werking gestel en omskryf:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Die regte en verantwoordelikhede van kinders; ● Die verantwoordelikhede en regte van ouers; ● Beginsels en riglyne vir die beskerming van kinders; ● Die bevordering van die welstand van kinders; en ● Die konsolidasie van die wette rakende die welsyn en beskerming van kinders, asook vir die aangeleenthede wat daarmee verband hou. <p>Die primêre fokus van die tweede hersiening van die Kinderwet was die bevinding van die Suid-Afrikaanse Hooggeregshof van April 2011 rakende die korrekte vertolking van artikel 150(1)(a) van die Wet. Die hof het bevind dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 'n versorger wat 'n wettige sorgsaamheidsplig het (in hierdie geval 'n ouma), as pleegouer aangestel kan word; en ● nie die Kinderwet of die Wet op Maatskaplike Bystand of die regulasies daarvoor 'n ondersoek na die inkomste van die pleegouers vereis nie; daarom moet die finansiële situasie van die kinders wat versorging en beskerming benodig, in ag geneem word en nie dié van die pleegouer nie. Waar pleegouers wat 'n wettige onderhoudsplig het, nie finansiël daartoe in staat is nie, moet hulle vir 'n pleegsorgtoelae aansoek doen.
Kinderwysigingswet (17/2016) en Tweede Kinderwysigingswet (18/2016)	<p>Die Kinderwysigingswet (18/2016) wysig die Kinderwet, 2005 deur onder andere nuwe definisies in te voeg; om voorsiening te maak dat die verwydering van 'n kind na tydelike veilige sorg sonder 'n hofbevel voor die verstryking van die volgende hofdag voor die kinderhof geplaas word vir hersiening; om voorsiening te maak vir die hersiening van 'n besluit om 'n kind sonder 'n hofbevel te verwyder; om voorsiening te maak dat die Provinsiale Hoof van Maatskaplike Ontwikkeling 'n kind of 'n persoon van een vorm van alternatiewe sorg na 'n ander vorm van alternatiewe sorg oorplaas en om voorsiening te maak dat 'n aansoek dat 'n kind na die ouderdom van 18 jaar in alternatiewe sorg moet bly, ingedien word voor die einde van die jaar waarin die betrokke kind die ouderdom van 18 jaar bereik.</p> <p>Die Kinderwysigingswet (17/2016) wysig die Kinderwet, 2005 deur onder andere nuwe definisies in te voeg; voorsiening te maak dat 'n persoon wat skuldig bevind is aan sekere misdrywe as ongeskik geag word om met kinders te werk; bepaal dat die Nasionale Kommissaris van die Suid-Afrikaanse Polisie diens al die besonderhede van persone wat ongeskik bevind is om met kinders te werk, aan die Direkteur-generaal moet deurstuur; voorsiening te maak vir die hersiening van 'n besluit om 'n kind sonder 'n hofbevel te verwyder; die omstandighede uit te brei ten opsigte van wanneer 'n kind aanneembaar is; en die uitwerking van 'n aannemingsbevel uit</p>

Wetgewing	Impak op funksionaliteit van die DMO
	te brei deur te bepaal dat 'n aannemingsbevel nie outomaties alle ouerlike verantwoordelikhede en regte van 'n ouer van 'n kind beëindig wanneer 'n aannemingsbevel ten gunste van die gade of permanente huishoudelike lewensmaat van daardie ouer toegestaan word nie en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee verband hou.
Wet op Maatskaplikediensberoepes (110/1978, Gewysig 1995, 1996 & 1998)	Dié wet het die Suid-Afrikaanse Raad vir Maatskaplikediensberoepes (SARMD) daargestel en omskryf die bevoegdhede en werksaamhede van die Maatskaplikediensteraad en -beroep.
Wet op Maatskaplikediensberoepes (110/1978): Regulasies met betrekking tot die registrasie van 'n spesialiteit in proefdienste (2013)	Hierdie regulasies wat in die Staatskoerant Regulasies No 36159, 15 Februarie 2013, Vol. 572 en No 9911 gepubliseer is, is daarop gemik om proefdienste te reguleer en te verbeter.
Wet op die Wes-Kaapse Kommissaris vir Kinders (2/2019)	Om voorsiening te maak vir die aanstelling van 'n Kommissaris vir Kinders in die Wes-Kaap; vir aangeleenthede wat daarmee verband hou en maak voorsiening vir sekere aangeleenthede wat op daardie kantoor betrekking het. Artikel 78 van die Grondwet van die Wes-Kaap, 1997, vestig die kantoor van 'n provinsiale Kommissaris vir Kinders en bepaal dat die Kommissaris die Wes-Kaapse regering moet bystaan om die regte, behoeftes en belange van kinders in die Provinsie te beskerm en te bevorder.
Wysigingswet op Proefdienste (35/2002)	Die doel daarvan is om die Wet op Proefdienste, 1991, te wysig deur sekere definisies in te voeg om: <ul style="list-style-type: none"> ● verdere voorsiening te maak vir programme wat gemik is op die voorkoming en bekamping van misdaad; ● die bevoegdhede en pligte van proefbeamptes uit te brei; ● voorsiening te maak vir die pligte van assistent-proefbeamptes; ● voorsiening te maak vir die verpligte assessering van gearresterde kinders; ● voorsiening te maak vir die daarstelling van 'n proefadvieskomitee; ● voorsiening te maak vir die aanwysing van familie-opspoorers; en ● voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee verband hou.
Wet op Gesinsgeweld (116/1998)	Die doel van hierdie Wet is om slagoffers van gesinsgeweld maksimum beskerming teen huishoudelike mishandeling te bied.
Wet op Ouer Persone (13/2006)	Hierdie wet, wat deur 'n presidensiële proklamasie op 1 April 2010 in werking gestel is, het ten doel om die bemagtiging en beskerming van ouer persone met insluiting van hul status, regte, welstand, veiligheid en sekuriteit, sowel as die bekamping van die mishandeling van ouer persone, te bevorder. Die Wet bevorder 'n ontwikkelingsgerigte benadering wat erkenning verleen aan die volgende: <ul style="list-style-type: none"> ● Wysheid en vaardighede van ouer persone; ● Ouer persone se deelname aan gemeenskapsaangeleenthede; ● Regulering van die registrasie van dienste vir ouer persone; en ● Daarstelling en bestuur van dienste en fasiliteite vir ouer persone. In teenstelling met die Wet op Bejaarde Persone (Wet 81 van 1967) het die klem vanaf institusionele versorging na gemeenskapsgebaseerde versorging verskuif ten einde te verseker dat ouer persone vir so lank as moontlik in die gemeenskap bly.

Wetgewing	Impak op funksionaliteit van die DMO
Wet op die Voorkoming en Behandeling van Middelmisbruik (70/2008)	Hierdie wet lê bepalings neer vir die implementering van omvattende en geïntegreerde dienslewering op die gebied van middelmisbruik onder alle staatsdepartemente. Die hoofklem van hierdie wet is die bevordering van gemeenskapsgebaseerde en vroeëintervensieprogramme, sowel as die registrasie van terapeutiese intervensies ten opsigte van middelmisbruik.
Wet op Kindergeregtigheid (75/2008)	Hierdie wet stel 'n proses vir strafregpleging daar vir kinders wat daarvan beskuldig word dat hulle misdrywe begaan het en het ten doel om die regte van kinders te beskerm.
Wysigingswet op die Strafreg (Seksuele Misdrywe en Verwante Aangeleenthede) (6/2012)	Hierdie wet wysig die Wysigingswet op die Strafreg (Seksuele Misdrywe en Verwante Aangeleenthede), 2007, om uitdruklik te bepaal dat die oplê van strawwe ten opsigte van sekere misdrywe wat in die wet vervat is aan die diskresie van die howe oorgelaat word, en lê ook bepalings neer vir aangeleenthede wat daarmee verband hou.
Wet op die Voorkoming en Bekamping van Mensehandel (7/2013)	Hierdie wet gee uitvoering aan die Verenigde Nasies (VN) se protokol om mensehandel (veral vroue en kinders) te voorkom, te onderdruk en te straf, en vul sodoende die VN se konvensie teen transnasionale georganiseerde misdaad aan.
Wet op 'n Raamwerk vir Interregeringsverhoudings (13/2005)	Hierdie wet het ten doel om groter betrokkenheid tussen die drie regeringsfere te bevorder om 'n stabiele en responsiewe regeringstelsel te bevorder wat die waardes en beginsels van staatsadministrasie versterk.
Wet op Nasionale Jeugontwikkelingsagentskap (54/2008)	Die doel van hierdie wet is om koördinerende rakende aangeleenthede in verband met jeugontwikkeling te skep en te bevorder.
Wet op Maatskaplike Bystand (13/2004)	Hierdie wet maak voorsiening vir die verlening van maatskaplike bystand aan persone, en die meganisme vir die verlening van sodanige bystand; die instelling van 'n inspektoraat vir maatskaplike bystand; en om voorsiening te maak vir ander verwante aangeleenthede.
Wet op Fondsinsameling (107/78)	Hierdie wet maak voorsiening vir beheer oor die insameling van bydraes van die publiek; die aanstelling van 'n Direkteur van Fondsinsameling; die skep van 'n Rampverligtingsfonds, 'n Suid-Afrikaanse Weermagfonds en 'n Vluchtelingnoodlenigingsfonds; die verklaring van sekere ramp toestande as rampe en ander sake wat daarmee verband hou.
Wet op Organisasies sonder Winsoogmerk (OSW), Wet 71 van 1997	Die Wet is bedoel om 'n bemagtigende omgewing en regulatoriese raamwerk vir nie-winsgewende organisasies te skep wat aan die diverse behoeftes van die bevolking voldoen en voldoende standaarde van bestuur, deursigtigheid en openbare aanspreeklikheid handhaaf. Die OSW-wet herroep sekere gedeeltes van die Wet op Fondsinsameling, 1978.
Wet op Rampbestuur (57/2002)	Hierdie wet maak voorsiening vir 'n geïntegreerde en gekoördineerde rampbestuursbeleid (met die klem op die voorkoming of vermindering van die risiko van rampe, die vermindering van die erns van rampe, noodgereedheid, vinnige en effektiewe reaksie op rampe en herstel na rampe); die vestiging van nasionale, provinsiale en munisipale rampbestuursentrums; vrywilligers vir rampbestuur; en ander toevallige aangeleenthede.
Wysigingswet op Rampbestuur (16/2015)	Hierdie Wet dien om die Wet op Rampbestuur, 2002 (primêre wetgewing wat rampbestuur in Suid-Afrika behandel) te wysig om sekere definisies te vervang en in te voeg; om beleidsfokus op rehabilitasie en funksionering van rampbestuursentrums te verduidelik; om sekere funksies te bely; om voorsiening te maak vir staatsorgane om die rampbestuurstrukture by te staan; om

Wetgewing	Impak op funksionaliteit van die DMO
	voorsiening te maak vir 'n uitgebreide rapporteringstelsel met betrekking tot inligting oor gebeurtenisse wat tot die verklaring van rampe lei en wat deur staatsorgane geïmplementeer word, uitgawes aan reaksie en herstel, aksies met betrekking tot risikovermindering en besondere probleme wat ondervind word in die hantering van rampe; om verslagdoening oor die implementering van beleid en wetgewing met betrekking tot ramprisikovermindering en bestuur van toegekende befondsing aan munisipale en provinsiale interregeringsforums wat ingevolge die Wet op die Raamwerk vir Interregeringsverhoudinge, 2005 gestig is, te versterk; om die verteenwoordiging van tradisionele leiers te versterk; om die inhoud van rampbestuurplanne uit te brei om die uitvoer van ramprisikobeoordelings vir funksionele gebiede en die kartering van risiko's, gebiede en gemeenskappe wat kwesbaar is vir rampe in te sluit; om maatreëls te voorsien om die risiko van rampe te verminder; om voorsiening te maak vir regulasies oor rampbestuuronderrig, opleiding en navorsingsake en verklaring en klassifikasie van rampe; en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee verband hou.
Wet op Geestesgesondheidsorg (17/2002)	Hierdie wet maak voorsiening vir die versorging, behandeling en rehabilitasie van persone wat geestesongesteld is; verskillende prosedures uiteensit wat gevolg moet word in die toelating van sulke persone en om voorsiening te maak vir die versorging en administrasie van die eiendom van geestesongestelde persone.

Kernfunksies van die Departement

Die Departement is tot die volgende twee kernfunksies verbind:

- 'n Maatskaplike welsynsdiens aan die armes en kwesbares in vennootskap met belanghebbendes en burgerlike organisasies; en
- 'n Gemeenskapsontwikkelingsdiens wat volhoubare ontwikkelingsprogramme verskaf wat die bemagtiging van gemeenskappe fasiliteer.

Beleidsmandate

Beleid	Impak op funksionaliteit van die DMO
Mediumtermyn- Strategiese Raamwerk (MTR) 2019-24	Hierdie MTR is die regering se implementeringsplan en moniteringsraamwerk vir die bereiking van die Nasionale Ontwikkelingsplan (NOP) 2030-prioriteite vir die tydperk 2019-2024. Die implementeringsplan fokus op sewe prioriteite en verwante intervensies, terwyl die geïntegreerde moniteringsraamwerk fokus op monitering en uitkomste, aanwysers en teikens vir die verwesenliking van prioriteite. Die MTR 2019-2024 bevorder belyning, koördinerende en volle integrasie van alle ontwikkelingsbeplanningsinstrumente in 'n geïntegreerde raamwerk.
Nasionale Ontwikkelingsplan (NOP) 2030 (2012)	Die NOP het ten doel om armoede uit te skakel en ongelykheid teen 2030 te verminder. Volgens die plan kan Suid-Afrika hierdie doelwitte verwesenlik deur die energie van sy mense te benut, 'n inklusiewe ekonomie te laat groei, individuele vermoëns te ontwikkel, die kapasiteit van die staat te verbeter en leierskap en vennootskappe in die gemeenskap te bevorder.
Een Kaap 2040. Van visie na optrede (2012)	Die WKR het hierdie visie en strategie in Oktober 2012 aanvaar. Dit het ten doel om 'n oorgang na 'n meer inklusiewe en veerkragtige ekonomiese toekoms vir die Wes-Kaap te stimuleer. Dit verwoord 'n visie oor hoe die mense van die Wes-Kaap kan saamwerk om hul streekeconomie en gemeenskap in die algemeen te ontwikkel en in die proses riglyne vir beplanning en optrede te implementeer om 'n gemeenskaplike verbintenis en aanspreeklikheid tot volgehoue langtermynvordering te bevorder.

Beleid	Impak op funksionaliteit van die DMO
Provinsiale Strategiese Plan (PSP) 2019 -24	Die PSP is 'n vyfjaarplan wat die WKR se visie en prioriteite uiteensit en bou op die grondslae wat gedurende die laaste twee ampstermyne in plek gestel is. Die WKR verbind hom tot die bou van 'n waarde-gebaseerde bevoegde staat wat geleenthede moontlik maak en verantwoordelikheid bevorder in 'n veiliger Wes-Kaap. Die visie – 'n Veilige Wes-Kaap waar almal voorspoedig is – word uitgedruk in die vyf visiegeïnspireerde strategiese prioriteite wat vir die tydperk 2019-2024 geïdentifiseer is, naamlik Veilige en samehorige gemeenskappe, Groei en werksgeleenthede, Bemagtiging van mense, mobiliteit en ruimtelike transformasie en Innovering en Kultuur.
Herstelplan vir die Wes-Kaap (2021)	Hierdie plan is 'n erkenning van, en reaksie op die Covid-19-pandemie en die negatiewe sosio-ekonomiese uitwerking op die burgers van die Wes-Kaap. Dit identifiseer die probleme wat 'n dringende reaksie van die hele samelewing vereis om werk te skep, veilige gemeenskappe te bevorder en die welstand van al die inwoners van die Wes-Kaap te bevorder. Hierdie plan sal geïmplementeer word binne die bestek van die vyf visiegeïnspireerde strategiese prioriteite wat in die PSP (2019-24) uitgedruk word.
Witskrif vir Maatskaplike Welsyn (1997)	Die Witskrif dien sedert 1994 as die grondslag vir maatskaplike welsyn deur rigtinggewende beginsels, beleide en programme vir ontwikkelingsgerigte maatskaplike welsynstelsels te verskaf.
Witskrif oor Bevolkingsbeleid (1998)	Die Witskrif bevorder volhoubare menslike ontwikkeling en lewensgehalte vir alle Suid-Afrikans deur die integrasie van bevolkingskwessies in ontwikkelingsbeplanning in die verskillende sfere van die regering en alle sektore van die samelewing. Die Departement het 'n mandaat om die implementering van die beleid en die impak daarvan op bevolkingstendense en dinamika in die konteks van volhoubare menslike ontwikkeling te monitor.
Departement van Maatskaplike Ontwikkeling: Beleid oor die Befondsing van Nie-regeringsorganisasies vir die Voorsiening van Maatskaplike Welsyn en Gemeenskapsontwikkelingsdienste (2015) soos gewysig in 2017	Die doel van hierdie beleid is om te verseker dat oordragbetalings op 'n deursigtige wyse bestuur word wat aanspreeklikheid, toegang, doeltreffende administrasie, duidelike prestasievereistes en die beginsels van administratiewe geregtigheid bevorder om die DMO in staat te stel om sy missie, naamlik om 'n omvattende netwerk van maatskaplikeontwikkelingsdienste te vestig wat armes, kwesbares en diegene met spesiale behoeftes bemagtig, te verwezenlik.
Witskrif oor Gesinne in Suid-Afrika (2013)	Die hoofdoel van hierdie Witskrif is om gesinswelstand aan te moedig, gesinne en die gesinslewe te bevorder en te versterk, en gesinskweptes deel van die hoofstroom van regeringswye beleidmakingsinisiatiewe te maak. Die Departement het 'n provinsiale plan opgestel vir die implementering van die Witskrif oor Gesinne wat op 16 September 2016 deur die Gesinsdiensteforum aanvaar is.
Raamwerk vir Maatskaplike Welsynsdienste (2013)	Hierdie goedgekeurde nasionale raamwerk is belym met die Model vir Geïntegreerde Dienslewering en maak voorsiening vir 'n gestandaardiseerde proses deur middel waarvan maatskaplike werkers generiese maatskaplike welsynsdienste sal lewer wat van die verlangde gehalte is en wat omvattend, geïntegreer, op regte gebaseer en goed toegerus is.
Generiese Norme en Standaarde vir Maatskaplike Welsynsdienste (2013)	Verskaf die maatstawwe vir die voorsiening van maatskaplike welsynsdienste van gehalte en maak deel uit van die Raamwerk vir Maatskaplike welsynsdienste.
Nasionale Dwelmeesterplan 2019-2024 (2019)	Die plan maak dit moontlik om departemente en plaaslike owerhede ooreenkomstig die Wet op Voorkoming en Behandeling van Middelmisbruik (Wet 70 van 2008) te koördineer. Die doel daarvan is om te verseker dat die land oor 'n eenvormige respons ten opsigte van middelmisbruik beskik.
Supervisie Raamwerk vir die Maatskaplikewerk-professie in Suid-Afrika (2012)	Verskaf die raamwerk vir die doeltreffende supervisie van maatskaplike werkers, maatskaplikewerkstudente, maatskaplikehulpwerkers, leerlingmaatskaplikehulpwerkers, maatskaplikewerkspesialiste en privaat praktisyns ten einde bekwame professionele maatskaplikewerkpraktyke te verseker wat in die beste belang van diensgebruikers binne die Suid-Afrikaanse maatskaplike sektor is.

Beleid	Impak op funksionaliteit van die DMO
Gehalteversekeringsraamwerk vir Maatskaplike Welsynsdienste (W5) (2012)	Hierdie nasionale raamwerk sit 'n konsekwente stelsel en duidelike standaard vir die evaluering van die doeltreffendheid van maatskaplike welsynsdienste en die deuropende verbetering daarvan uiteen.
Nasionale Jeugbeleid 2020-2030 (2021)	Die Nasionale Jeugbeleid 2020-2030 (NYP 2030) is 'n kruis sektorale beleid wat daarop gemik is om positiewe jeugontwikkelingsuitkomst vir jongmense op plaaslike, provinsiale en nasionale vlakke in Suid-Afrika te bewerkstellig. Hierdie beleid bou voort op Suid-Afrika se 1ste en 2de Nasionale Jeugbeleid wat die tydperk 2009-2014 en 2015-2020 dek. Die beleid erken dat prioritisering van hulpbronne jeugontwikkeling, jeugopvoeding, ekonomiese deelname sowel as fisiese en geestelike gesondheid moet insluit. Die gewenste uitkoms van die beleid is bemagtigde jeug wat toegerus is met inligting, kennis en vaardighede wat hulle in staat stel om geleenthede aan te gryp en effektief verantwoordelikheid te neem om 'n betekenisvolle bydrae te lewer tot die ontwikkeling van 'n demokratiese en welvarende Suid-Afrika.
'n Jeugontwikkelingstrategie vir die Wes-Kaapse Departement van Maatskaplike Ontwikkeling (2013)	Om die jeugontwikkelingsprogramme en prioriteite van die Departement te lei, toe te lig en te rig om 'n groot mate van institusionele en programmatiese voorspelbaarheid te bewerkstellig. Dit dien as 'n kritieke beplanninginstrument wat daarop gemik is om in die behoeftes van jongmense in die Wes-Kaap te voorsien.
Wes-Kaapse Jeugontwikkelingstrategie (2013)	Die doel van die (provinsiale) jeugontwikkelingstrategie is om meer ondersteuning, geleenthede en dienste vir alle jongmense te skep sodat hulle beter met hul omgewing omgaan en suksesvol ontwikkel in verantwoordelike, onafhanklike, stabiele volwassenes. Dit fokus op jongmense in die voorjeugfase tussen 10 en 14 jaar en die "jeug"-fase tussen 15 en 24.
Provinsiale Strategie vir Geïntegreerde Vroeëkindertontwikkeling 2011-2016 (2011)	Die strategie maak toegang moontlik tot VKO van hoë gehalte (Graad R ingesluit) wat soveel as moontlik kinders in staat stel om die veerkrag, selfvertroue, vaardighede en bevoegdhede te verwerf wat seker maak dat hulle goed toegeruste en voorbereide leerders van Graad 1-12 is.
Beleid oor Maatskaplikeontwikkelingsdienste aan Persone met Gestremdhede (2017)	Die hoofdoel is om die lewering van hoofstroom-maatskaplikeontwikkelingsdienste aan persone met gestremdhede te rig en te koördineer. Dit het ten doel om te verseker dat die waardigheid en regte van persone met gestremdhede beskerm word en aan voldoen word deur die voorsiening van toepaslike sosio-ekonomiese programme en dienste waardeur hul insluiting verseker sal word.
Beleidsraamwerk – Dienste aan Persone met Intellektuele Gestremdhede (2015)	Die doel van die raamwerk is die lewering van gekoördineerde en vaartbelynde dienste aan persone met intellektuele gestremdhede (PMIG) deur verskillende provinsiale departemente/sectore om 'n persoonsesentreerde benadering tot PMIG en hul gesinne te verseker deur die profiel van behoeftes van die PMIG en toepaslike departementele rolle, verantwoordelikhede en potensiele befondsingsmodelle oor sektore heen te bepaal om aan die geïdentifiseerde behoeftes te voldoen.
Wes-Kaapse Provinsiale Ruimtelike Ontwikkelingsraamwerk (PROR) (2014)	Die raamwerk dien as 'n basis vir die koördinerende, integrerende en belyning "op die grond" lewering van nasionale en provinsiale departementele programme; ondersteun munisipaliteite om hul munisipale beplanningmandaat in ooreenstemming met die nasionale en provinsiale agendas na te kom; ondersteun en kommunikeer die regering se ruimtelike ontwikkelingsvoornemens aan die private sektor en die burgerlike samelewing.
Beleid oor die evaluering, vrylating en herintegrering van gevonnise inwoners in DMO-kinder- en jeugsorgsentrusse in minder beperkende alternatiewe of ouerlike sorg (2014)	Hierdie beleid bied riglyne vir die evaluering, vrylating en herintegrering van gevonnise inwoners in kinder- en jeugsorgsentrusse deur minder beperkende alternatiewe sorg plasinge soos voor voorsiening gemaak in Hoofstuk 11 van die Kinderwet, Wet 38 van 2005, Regulasies.
Wes-Kaapse Departement van Maatskaplike Ontwikkeling Standaard Bedryfsprosedures (SBP) vir die Verwydering van Straatkinders na 'n Plek van Veiligheid en Daaropvolgende Prosesse (2015)	Die SBP is 'n stap-vir-stap gids oor hoe om 'n straatkind wat sorg en beskerming nodig het na 'n plek van veiligheid weg te neem. Dit gee 'n uiteensetting van die rolle en verantwoordelikhede van die Departement se personele en ander belanghebbendes in die OSW en polisieëre sektore.

Beleid	Impak op funksionaliteit van die DMO
Wes-Kaapse Departement van Maatskaplike Ontwikkeling Strategie vir Verbetering van Kindersorg- en Beskermingsdienste (2015)	Die strategie is ontwikkel om die risiko's wat met die implementering van die statutêre vereistes, norme en standaarde van die Kinderwet gepaardgaan tot 'n minimum te beperk. Die strategie identifiseer die onderliggende oorsake van die probleem en die intervensies om hierdie kwessies te takel.
Gehalteversekeringsraamwerk vir prestasiemonitering van maatskaplike welsyn en gemeenskapontwikkeling dienslewering (2015)	Hierdie provinsiale raamwerk is belyd met die nasionale gehalteversekeringsraamwerk vir maatskaplike welsyn (2013) en stel omvattende prestasiemonitering deur 'n gehalteversekeringsbenadering vir gemeenskapontwikkeling en maatskaplike welsynsdienste in die Departement sowel as die OSW-sektor in hierdie provinsie voor. Dit fokus ook op gehalteverbetering in dienslewering, definieer die standaarde van diensuitnemendheid en hoe dit gemonitor en bestuur moet word.
'n Gehalteversekeringsprotokol vir kinder- en jeugsorgsentrusms 2016-2018 (2016)	Hierdie protokol bevorder die holistiese implementering van 'n gehalteversekeringsprotokol wat fokus op wetgewende administratiewe nakoming, voldoende korporatiewe bestuur en voldoening aan registrasie en Nasionale Norme en Standaarde vereistes vir KJSS'e.
Nasionale Geïntegreerde Vroeëkindertontwikkelingsbeleid (2015)	Hierdie beleid is daarop gemik om dienslewering vir vroeëkindertontwikkeling in Suid-Afrika te transformeer, veral om kritieke leemtes aan te spreek en om die voorsiening van 'n omvattende, ouderdom-en-ontwikkelingsstadium-toepaslike gehalte vroeëkindertontwikkelingsprogram te verseker, toeganklik vir alle babas, jongmense, kinders en hul versorgers soos beoog in die NOP.
Wes-Kaapse Provinsiale Strategie vir die Voorsiening van Kinder- en jeugsorgsentrusms (KJSS'e) (2016)	Hierdie strategie beheer die voorsiening van 'n voldoende verspreiding van residensiële sorg vir kinders deur KJSS'e oor die kontinuum van sorg en relevante sentrumgebaseerde programme regdeur die provinsie, in ooreenstemming met die Provinsie se spesifieke behoeftes, omstandighede, begroftings-toewysings en beskikbaarheid van infrastruktuur.
Wes-Kaapse regering se Strategiese Raamwerk vir Huishoudelike Voedsel en Voeding (2016)	Die Wes-Kaapse Strategiese Raamwerk vir Voedselsekerheid en Voeding teiken spesifieke tekortkominge van die huidige voedselstelsel om te verseker dat dit al die inwoners van die Wes-Kaap bedien. Die Strategiese Raamwerk artikuleer uitkomstige en doelwitte wat programme verbind met die vermindering van hongersnood en verbeterings in gesondheid, voeding en produktiwiteit om al die inwoners van die Wes-Kaap te ondersteun om aktiewe en produktiewe lewens te lei.
Wes-Kaapse regering Hele-samelewing-benadering (WoSA) tot Sosio-ekonomiese Ontwikkeling (2018)	Die WoSA beoog veilige, sosiaal verbonde, veerkragtige en bemagtigde burgers en gemeenskappe met billike toegang tot maatskaplike dienste en geleenthede. Hierdie dokument bied 'n raamwerk vir geïntegreerde en innoverende sosiale ontwikkeling in 'n gefaseerde benadering. Dit is ontwikkel met die doel om ooreenkoms te verkry oor die nuwe manier om sosiale ontwikkeling te bevorder deur 'n "Hele-samelewing-benadering".
Witskrif oor die Regte van Mense met Gestremdhede (2015)	Die Witskrif onderskryf 'n hoofstroombaan vir die verwesenliking van die regte van Persone met Gestremdhede deur die skepping van 'n vrye en regverdigde samelewing wat Persone met Gestremdhede as gelyke burgers insluit. Dit lei en moedig selfvertegenwoordiging van persone met gestremdhede aan. Dit skets breedweg die verantwoordelikhede en aanspreeklikhede deur middel van negatiewe strategiese pilare wat belanghebbendes belas met die verantwoordelikhede om die voortgesette sistemiese diskriminasie en uitsluiting wat deur persone met gestremdhede ervaar word, uit te wis. Dit lei die Wes-Kaapse Departement van Maatskaplike Ontwikkeling (WKDMO) om hindernisvrye, toepaslike, doeltreffende en gekoördineerde dienslewering te verskaf.
Gestremdheidhoofstroomstrategie 2015 - 2020 (2015)	Die WKDMO-hoofstroomstrategie vir gestremdhede is 'n vyfjaar-strategiese plan wat die Departement lei in die gebruik van hoofstrooming as 'n strategie om die verskuiwing van gestremdheidskwessies van die periferie na die middelpunt van bespreking regdeur die Departement se dienslewering te bespoedig.
Nasionale Strategiese Plan oor Geslagsgebaseerde Geweld en Vrouemoord (2020)	Hierdie plan het ten doel om 'n multisektorale, samehangende strategiese beleid en programmeringsraamwerk te verskaf om 'n gekoördineerde nasionale reaksie op die krisis van geslagsgebaseerde geweld en vrouemoord deur die regering van Suid-Afrika en die land te versterk. Die

Beleid	Impak op funksionaliteit van die DMO
	strategie poog om die behoeftes en uitdagings wat almal in die gesig staar aan te spreek, veral vroue van verskillende ouderdomme, seksuele oriëntasie, seksuele en geslagsidentiteite en spesifieke groepe soos bejaarde vroue, vroue wat met gestremdheid leef, migrerende vroue en transvroue wat deur die vlag van geslagsgebaseerde geweld in Suid-Afrika geraak word.

Tersaaklike hofuitsprake

Wes-Kaapse Forum vir Intellektuele Gestremdheid: Hofbevelsaaknommer: 18678/2007

Die uitspraak is op 11 November 2010 gelewer en die Wes-Kaapse Regering is beveel om redelike maatreëls vir die opvoedkundige behoeftes van ernstig en diep gestremde kinders te voorsien. Ter nakoming van die hofbevel maak die departement voorsiening vir die salarisse van die versorgers en projekimplementeerders van verstandelik gestremde kinders by dagsorgsentrums en befonds die veilige vervoer van hierdie kinders na en vanaf die sentrums.

Hooggeregshof van Suid-Afrika (Gauteng Provinsiale Afdeling – Pretoria) in verband met kinders met diepliggende gedragsprobleme, saaknommer 73662/16

'n Hofbevel is op 2 Augustus 2018 uitgereik wat die Nasionale Departemente van Maatskaplike Ontwikkeling, Gesondheid en Onderwys beveel om voorsiening te maak vir die toepaslike alternatiewe sorg, geestesgesondheidsdienste en opvoedkundige behoeftes van kinders met ernstige of diepliggende ontwrigtende gedragsversteurings. 'n Intersektorale projekbestuurskomitee is gestig om maatreëls in te stel om die situasie aan te spreek deur die ontwikkeling van 'n intersektorale beleid en implementeringsplan.

Hooggeregshof van Suid-Afrika (Gauteng Afdeling – Pretoria) in verband met Pleegsorg, saaknommer 72513/2017

'n Tussentydse hofbevel is op 29 November 2017 uitgereik wat die Nasionale en Provinsiale Departemente van Maatskaplike Ontwikkeling sowel as die Suid-Afrikaanse Agentskap vir Maatskaplike Sekerheid (SASSA) beveel om voort te gaan met die uitvoering van betaling en bestuur van meer as 200 000 pleegsorgbevele wat in November 2017 sou verval. Ten einde 'n omvattende wetlike oplossing vir die pleegsorgstelsel te bied, is die Nasionale Departement van Maatskaplike Ontwikkeling (NDMO) (binne 15 maande vanaf die bevel) opdrag gegee om die nodige wysigings aan die Kinderwet, 2005, en/of die Wet op Maatskaplike Bystand, 2014, voor te berei en in werking te stel. Verder is enige pleegsorgbevel wat ten tyde van hierdie hofbevel verval het, geag geldig te wees vir 24 maande. Hierdie hofbevel het op 28 November 2019 verval.

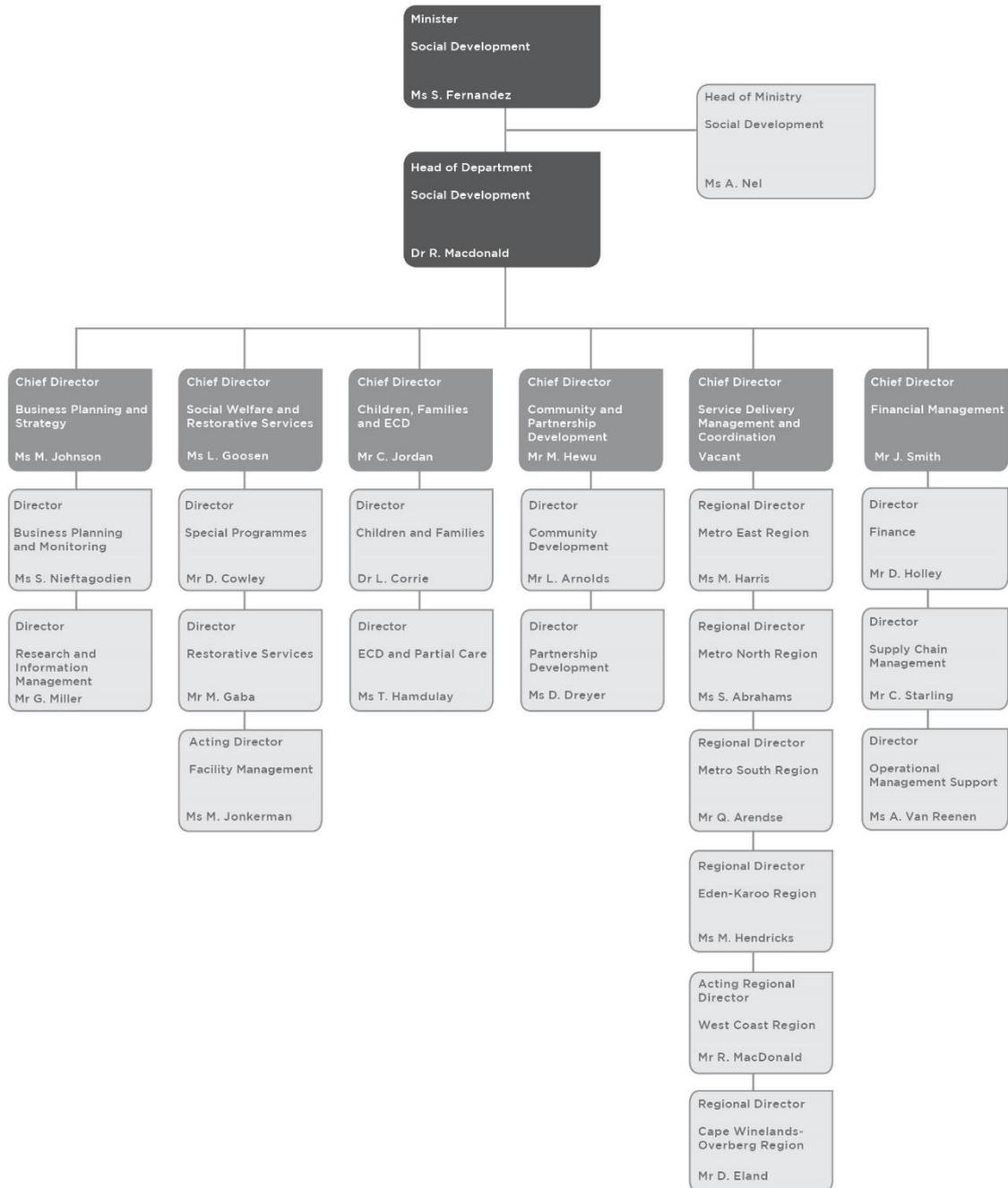
Hooggeregshof van Suid-Afrika (Wes-Kaap) in verband met slagoffers van Geslagsgebaseerde Geweld, saaknommer SS17/2017

Uitspraak is op 21 September 2017 gelewer en het die WKR se Departement van Maatskaplike Ontwikkeling opdrag gegee om toepaslike langtermyn monitering, berading en nasorgdienste vir slagoffers van seksuele misdrywe te lewer. Daarbenewens moet die Departement verseker dat departement-befondsde dienste wat deur OSW's verskaf word, aan hul diensvlakkooreenkomste voldoen.

Hooggeregshof van Suid-Afrika (Gauteng Afdeling – Pretoria) in verband met die pleegsorgstelsel, saaknommer 55477/2020

Uitspraak is op 12 November 2020 gelewer en het die Nasionale en Provinsiale Departemente van Maatskaplike Ontwikkeling sowel as die SASSA gelas om voort te gaan met betaling en bestuur van pleegsorgbevele wat sedert November 2019 verval het. Die NDMO is opdrag gegee (binne 12 maande na die bevel), om die nodige wysigings aan die Kinderwet, 2005, voor te berei en in werking te stel. Verder is enige pleegsorgbevel wat ten tyde van hierdie hofbevel verval het, geag geldig en in plek te wees vir 12 maande vanaf die datum van die hofbevel of totdat die kind 18 jaar oud word. Daarbenewens is die Provinsiale DMO aangesê om drie maandelikse verslae oor die vordering van die aangeleentheid in te dien.

8. Organisasoriese struktuur¹

9. Instellings wat aan Minister/LUR verslag doen

Nie van toepassing.

¹ Op 31 Maart 2021.

Deel B: Prestasie-inligting

1. Verslag van Ouditeur-generaal: Voorafbepaalde doelwitte

Die Ouditeur-generaal van Suid-Afrika (OGSA) voer tans sekere ouditprosedures ten opsigte van prestasie-inligting uit om redelike sekerheid in die vorm van 'n ouditbevinding te verskaf. Die ouditbevinding oor prestasie teenoor voorafbepaalde doelwitte word in die verslag aan bestuur ingesluit, met geen wesentliche bevindinge wat onder die Voorafbepaalde Doelwitte-opskrif in die Verslag oor ander wetlike en regulatoriese vereistes-afdeling van die ouditeur se verslag gerapporteer word nie.

Verwys na bladsy 185 van die Verslag van die Ouditeur-generaal in Deel E: Finansiële inligting.

2. Oorsig oor Departementele prestasie

2.1 Diensleweringssomgewing

Die breër sosio-ekonomiese impak van Covid-19 en daaropvolgende inperkingsmaatreëls op individue, huishoudings en gemeenskappe is 'n sleutelfaktor wat die prioritering van dienste bepaal. In ooreenstemming hiermee is die implementering van die Provinsiale Brandpuntgebied-strategie in samewerking met vooraanstaande provinsiale departemente, soos Gesondheid en Onderwys, en die versekering van personeel- en kliënteviligheid deur voortdurend die belangrikheid van sosiale distansiering, die dra van maskers en ontsmetting van hande en oppervlaktes te versterk.

Die Wes-Kaap se bevolking word in 2021 geraam op 7,1 miljoen² en bestaan uit meer as 2 miljoen huishoudings met 'n gemiddelde huishoudingsgrootte van 3,4 lede. Voor die staat van inperking was die werkloosheidsyfer in die provinsie 20,9 persent. 'n Toename in werkloos wat nie werk soek nie is sedertdien waargeneem. Indien die uitgebreide definisie van werkloosheid gebruik word, wat die werkloos wat nie werk soek nie insluit, het werkloosheid gegroei van 24,8 persent in die eerste kwartaal van 2020 tot 26,8 persent teen die vierde kwartaal.³ Die Nasionale Inkomste Dinamiese Studie (NIDS)-Coronavirus Blits Mobiele-opname (CRAM) Golf 3 Data toon 'n merkbare toename in huishoudings wat honger ly gedurende die laaste drie maande van 2020.

Werksverliese en groeiende werkloosheid tydens die staat van inperking het die risiko van voedselonsekerheid en hongersnood in beide die metro- en nie-metrogebiede van die Provinsie verhoog, met baie huishoudings wat nie vir hulself en hul gesinne kon voorsien nie. In reaksie hierop het die Departement voortgegaan om maaltye aan geteikende begunstigdes by sy voedingslokale en CNDC's te verskaf. Die Departement het ook gedurende die oorsigjaar die gemeenskapskombuise ondersteun en kragte saamgesnoer met OSW's en munisipaliteite om voedselonsekerheid te takel. Daarbenewens is maatreëls in werking gestel om die toemaak van OSW's te vermy of die impak daarvan te beperk. Inperkingsmaatreëls het ook die vermoë van haweloses om hul bestaande skuilplek te benut, negatief beïnvloed. Die Departement het voortgegaan om met munisipaliteite saam te werk in die verskaffing van ondersteuning aan hierdie tydelike skuilings, die uitbreiding van bedruimte in sy befondsde skuilings in stand te hou en psigososiale ondersteuning en herenigingsdienste aan hawelose volwassenes en hul gesinne te verskaf.

Covid-19 het ook 'n beduidende impak op die welstand en veerkragtigheid van gesinne gehad, soos duidelik blyk uit die merkbare toename in die aanvraag na psigososiale ondersteuningsdienste in die 2020/21-boekjaar. Die uitwerking van Covid-19 en die inperkingsmaatreëls op kinders is kommerwekkend. 'n Geskatte 2,013 miljoen kinders tussen die ouderdomme van 0 en 17 jaar, ongeveer 'n derde van die bevolking, woon in die Wes-Kaap. Die Provinsie se 0 tot 4 jaar ouderdomskohort bestaan uit ongeveer 564 068 kinders.² Kinders in die Provinsie se mees kwesbare en gemarginaliseerde gebiede staan 'n hoë risiko van

² Statistics South Africa (2021). *Mid-Year Population Estimates MYPE base year 2020*.

³ Statistics South Africa (2021). *Quarterly Labour Force Survey QLFS Q4:2020*.

mishandeling en geweld in die gesig. Hierdie problem word weerspieël in die voorkoms van kindermoord⁴ en seksuele viktisasie.⁵ Die kwesbaarheid van hierdie kinders het toegeneem as gevolg van groeiende voedselonsekerheid in huishoudings⁶ wat lei tot 'n hoër risiko van beperkte groei by kinders, wanvoeding en verwaarlosing in vergelyking met die tydperk voor Covid-19. 'n Verdere risiko vir kinders is die moontlike onderrapportering en laat opsporing van gevalle van kinders wat sorg en beskerming nodig het weens die sluiting van skole en vroeëkinderonwikkelingsentrums gedurende die staat van inperking.

Die Departement het sy statutêre mandaat ten opsigte van kindersorg en beskerming uitgevoer en sy doeltreffendheid verbeter deur die koördinerende van voorkomings- en vroeë intervensiedienste via die geïntegreerde Isibindi-program wat instap-sentrums, naskoolsorgsentrum, skakeling met die Isibindi-program, die ontwikkeling van veerkrachtigheid deur hegte familiebande en die ontwikkeling van dienste insluit. Die sluiting van vroeëkinderonwikkelingsentrums tydens die inperkingsperiode het kinders selfs nog meer kwesbaar gemaak en hierdie uiters belangrike dienslewering sektor verswak. In die lig hiervan het kwessies soos veiligheid, kognitiewe ontwikkeling en voeding die fokus van VKO-intervensies gebly. Dit is ondersteun deur VKO-registrasie- en herregistrasie-sentralisasie om fasiliteit- en programhalte te standaardiseer, die uitbreiding van VKO-dienste deur die VKO-voorwaardelike toewysing en die gespesialiseerde leerderondersteuningsprogram wat voorsiening maak vir arbeidsterapie, spraakterapie en verwante gespesialiseerde ondersteuning in die VKO omgewing om skoolgereedheid te verseker. Ten spyte van Covid-19 wat die fasilitering van VKO-fasiliteitopgraderings die afgelope jaar ernstig belemmer het, is 14 fasiliteite opgegradeer. Die oorblywende gedeelte van die Voorwaardelike Toelae is heraanwend. Die Nasionale Departement van Maatskaplike Ontwikkeling het toestemming verleen vir die voorsiening van PBT om die gesondheid en welstand van kinders en fasiliteitspersoneel en die implementering van die VKO stimuluspakket te verseker.

Die Wes-Kaap is die tuiste van 2,4 miljoen jongmense tussen die ouderdom van 15 en 34 jaar. Werkloosheid, maatskaplike patologieë (soos dwelmmisbruik en bende- en verwante aktiwiteite), die negatiewe uitwerking van die inperkingsmaatreëls op die onderwys en min werksgeleenthede tesame met 'n swak Suid-Afrikaanse ekonomie het steeds 'n negatiewe impak gehad.

Hierdie risikofaktore beïnvloed die welstand van die jeug in die Provinsie en versterk die belangrikheid van die Departement se fokus op jeugontwikkeling deur die verskaffing van vaardighede, opleiding en persoonlike ontwikkelingsgeleenthede, wat aanlyn-opleiding sowel as posprofilering van jeug wat jeugkafees bywoon, gaan insluit. Die Uitgebreide Openbare Werke-program (UOWP) is 'n sleutelprogram wat daarop gemik is om vaardighedsopleiding en inkomsteverligting deur tydelike werk aan werkloos te verskaf. Die program poog om 'n vorm van maatskaplike beskerming op die kort tot mediumtermyn te bied deur die skepping van werksgeleenthede binne die OSW-sektor.

Jeugmisdadigers is 'n kernbekommernis vir die Provinsie, spesifiek die jeug wat by geweldsmisdadige betrokke is. Volgens die Suid-Afrikaanse Polisie diens (SAPD) se misdadigheidsstatistiek vir 2019/20 (2020) is 12 polisie kantore in die Provinsie ingesluit in die lys van die top 30 polisie kantore in die land vir die aanmelding van moord wat deur kinders tussen die ouderdom van 10 en 17 jaar gepleeg is. Dit sluit polisie stasies in die Kaapse Metro sowel as gebiede buite die Metro in.

---

⁴ Departement van Maatskaplike Ontwikkeling (DMO), 2019. Interne Analise van SAPD Kindermoorddata in die Wes-Kaap 2013-2018.

⁵ Wes-Kaapse departement van maatskaplike ontwikkeling (2018). 'n Evaluering van Psigo-Sosiale Ondersteuningsdienste, befonds deur die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling, vir Slagoffers van Seksuele Misdrywe by geselekteerde Thuthuzela-sorgsentrum in die Wes-Kaap. Interne verslag saamgestel deur Petro Brink en Faheemah Esau.

⁶ Direktoraat Navorsing, Bevolking en Kennisbestuur (2020). Groei honger as gevolg van COVID-19? – Die DSD-ervaring. Ongepubliseerde verslag.

Wat ouer persone betref, woon daar 494 469 persone van 65 jaar en ouer in die Wes-Kaap² (in 2021). Daar word voorspel dat hierdie getal na 722 254 teen 2030⁷ gaan groei. Die Departement het voortgegaan om toegang tot gehalte maatskaplike ontwikkelingsdienste vir ouer persone te verseker deur die verskaffing van onafhanklike lewensbestaan en lewensondersteuning, verswakte versorging en toepaslike gemeenskapsgebaseerde intervensies. Die Departement het terselfdertyd daarna gestreef om te verseker dat die waardigheid en regte van ouer persone beskerm word. Die Departement het ook voortgegaan om Covid-19-infeksiestoerse te monitor en gesondheids- en veiligheidsprotokolle by residensiële fasiliteite regoor die provinsie te ondersteun.

Die Departement het voortgegaan met sy regstellingsintervensies ter ondersteuning van persone met gestremdhede. Dit het die hoofstroming, ondersteuning en bevordering van die regte, welstand en sosio-ekonomiese bemagtiging van persone met gestremdhede, hul gesinne en versorgers, sodat hulle bemagtig word en 'n gelyke geleentheid het om in alle sferes van die lewe deel te neem, ingesluit. In die lig van die kwesbaarheid van persone met gestremdhede te midde van die Covid-19-pandemie, het die Departement voortgegaan om Covid-19-infeksiestoerse te monitor en gesondheids- en veiligheidsprotokolle by residensiële fasiliteite regoor die provinsie te ondersteun.

Die voorkoms van maatskaplike misdaad in die Wes-Kaap bly kommerwekkend. Die getal aangemelde gevalle van moord in die provinsie het byvoorbeeld toegeneem van 2 308 in 2010/11 na 3 975 in 2019/20 (SAPD, 2020). Daar was 'n voorkomssyfer van 40,3 (vir 2010/11) en 57,8 (vir 2019/20) per 100 000 van die bevolking. In vergelyking hiermee het die voorkomssyfer van moord vir die land as geheel van 31,3 per 100 000 in 2010/11 (15 983 sake) na 36,3 per 100 000 (21 325 sake) in 2019/20 toegeneem. Van verdere kommer vir die Wes-Kaap is dat ag polisiestasies in die provinsie ingesluit is in die SAPD se misdaadstatistieke (2020)-ranglys van die top 30 stasies wat die hoogste koers van kontakmisdaad gerapporteer het.

Seksuele misdrywe⁸ wat met geslagsgebaseerde geweld (GGG) verband hou, was verantwoordelik vir 6,4 persent (7 303) van hierdie kontak misdade in die 2019/20-boekjaar. Verdere ontleding van die SAPD se misdaadstatistieke vir 2019/20 dui daarop dat die nasionale koers vir seksuele misdrywe 90,6 per 100 000 van die bevolking is (53 293 voorvalle) terwyl die Wes-Kaapse koers heelwat hoër is op 106,2 per 100 000 (7 303 voorvalle) van die bevolking⁹. Op nasionale vlak was verkragting die mees algemene tipe seksuele misdryf wat aangemeld is, met 42 289 voorvalle wat nasionaal aangemeld is. In die Wes-Kaap is 4 877 seksuele misdrywe in 2019/20 aangemeld vergeleke met 4 649 in 2018/19. Die toename van 4,9 persent in verkragting in die provinsie van 2018/19 na 2019/20 is kommerwekkend aangesien die verslagdoeningstendens in voorafgaande jare 'n afwaartse neiging getoon het.

Ook kommerwekkend is die SAPD (2020)⁸ misdaadstatistiekverslag wat aandui dat die top ag stasies in die lys van die top 30 stasies in die land wat seksuele aanranding gerapporteer het in die Wes-Kaap is. Berigte van 'n toename in geslagsgebaseerde geweld, veral huishoudelike geweld tydens die inperkingsperiode, het die kwesbaarheid van vroue, veral dié in huishoudings wat groter sosio-ekonomiese druk ondervind, uitgelig. Geweld teen vroue en kinders vind dikwels as gevolg van dwelmmisbruik plaas. Die Departement gaan dus voortgaan om dwelmgebruikversteuring-dienste te lewer. Hierdie dienste sluit 'n reeks voorkomings-, vroeë intervensie-, behandeling- en nasorgdienste in vir die effektiewe herintegrasie van kliënte in hul gemeenskappe van herkoms en die gemeenskap in die algemeen. Die Departement gaan voortgaan met inisiatiewe om die skadelike uitwerking van fetale alkoholspektrumversteuring (FASD) by kinders te takel. Die Departement gaan voortgaan met die verskaffing van dwelmgebruikversteuring voorkomings- en behandelingsprogramme in al sy KJSS'e en hierdie dienste uitbrei na GGG-skuilings en skuilings vir hawelose volwassenes. 'n Aansienlike toename in slagoffers van GGG wat toegang tot psigososiale ondersteuningsdienste verkry, is tydens die

---

⁷ DMO Provinsiale Bevolking-eenheid (PBE), 2021. *Eerste Semester Bevolkingsraming ESBR basisjaar 2020 met PBE se eie voorspelling en berekenings (PBEEsBR2020.4)*.

⁸ SAPS, 2020. *Annual Crime Statistics 2019/2020*.

⁹ SAPS Annual Crime Statistics (2020) en interne ontleding van gerapporteerde misdaaddata deur die Direkoraat Navorsing en Inligtingsbestuur.

Covid-19-inperking waargeneem vergeleke met die vorige boekjaar. GGG-intervensies wat deur die Departement geïmplementeer is, sluit die aanstelling van maatskaplike werkers wat ondervinding het met die takeling van GGG in. Hulle moes bystand verleen ten opsigte van die verskaffing van terapeutiese ondersteuning aan slagoffers van seksuele misdaad, die ontplooiing van OSW maatskaplike werkers na geïdentifiseerde polisiestasies in die 11 misdaadbrandpuntgebiede, die voortgesette befondsing van skuilings vir mishandelde vroue en hul kinders (insluitend die ses bykomende skuilings wat gedurende die 2020/21-boekjaar in werking gestel is), slagoffers van mensehandel en seksuele geweld en die integrasie van GGG-voorkomingsopleiding in oueropvoeding en opleidingsprogramme in al die DMO-KJSS'e.

Ten einde te verseker dat OSW-vennote steeds kon registreer tydens die inperkingsperiode, het die Departement voortgegaan om instap- en aanlyn-ondersteuning aan OSW's te verskaf via die DMO Provinsiale Hulptonbank en die Departement gaan voortgaan om kapasiteitsbou-intervensies uit te voer om hierdie OSW's by te staan.

2.2 Diensleweringverbeteringsplan

Die Departement het 'n Diensleweringverbeteringsplan (DLVP) vir twee kerndienste opgestel:

- Kerndiens een: Kindersorgbeskerming – Prestasiemonitering van toegewyde kinderbeskermingsorganisasies; en
- Kerndiens twee: Pleegsorgbestuur – Werwing en opleiding van veiligheids- en pleegouers.

Die onderstaande tabelle lig die teikens van die diensleweringverbeteringsplan en die prestasies tot dusver uit.

Hoofdiens en standaarde

Hoofdiens	Begunstigdes	Huidige/Werklike standaard van diens	Gewenste standaard van diens	Werklike prestasie
Kwalitatiewe teikens				
Kindersorgbeskerming – Prestasiemonitering van toegewyde kinderbeskermingsorganisasies	Befondsde kinderbeskerming organisasies sonder winsoogmerk (OSW's)	Alle befondsde KBO's vir die 2019/20-boekjaar het hul kwartaallikse vorderingsverslae ingedien wat deur die programbeleidsontwikkelaars geassesseer is en voldoening is aan die programbestuur, sowel as aan die onderskeie KBO's, gerapporteer. 115 KBO's is in die 2019/20-boekjaar befonds, behalwe in kwartaal 2 waar 116 KBO's befonds is. Een KBO, naamlik ACVV Calitzdorp, het egter in September 2019 gesluit.	Programbeleidontwikkelaars beoordeel die kwartaallikse vorderingsverslae van alle OSW's en doen verslag oor nakoming van programbestuur en aan die betrokke OSW's (waar toepaslik/ nodig).	115 kinderbeskermingsorganisasies (KBO's) is vir die 2020/21-boekjaar befonds en almal het hul kwartaallikse vorderingsverslae ingedien. Hierdie verslae is deur die programbeleidsontwikkelaars beoordeel en voldoening is aan die programbestuur sowel as aan die onderskeie KBO's gerapporteer.
		Die moniteringsplan vir 2019/20 is op 16 April 2019 goedgekeur en gedurende die jaar weens die volgende redes gewysig: ● Gedurende kwartaal 2 is die moniteringsplan op 12 Augustus 2019 gewysig en goedgekeur weens die kansellering van die beplande besoek aan Worcester Ekumeniese Gemeenskapsdiens (WEG) wat oorspronklik vir 2 - 4 September	'n Moniteringsplan vir 2020/21 word teen 1 April 2020 ingestel en word soos nodig gewysig in ooreenstemming met risiko's geïdentifiseer uit die kwartaallikse vorderingsverslae wat deur die OSW's ingedien is en ter plaatse moniteringsbesoeke.	Weens die Covid-19-pandemie en die regulasies van die nasionale rampoestand is 'n uitvoerende besluit geneem dat ter plaatse monitering nie in die 2020/21-boekjaar uitgevoer sal word nie. Dus is 'n ter plaatse moniteringsplan vir 2020/21 nie goedgekeur nie.

Hoofdiens	Begunstigdes	Huidige/Werklike standaard van diens	Gewenste standaard van diens	Werklike prestasie
		<p>2019 geskeduleer was omdat die kontrak met WEG slegs vir die tydperk 1 April - 30 September 2019 onderteken is. Hierdie terreinbesoek is deur KWSA Grabouw vervang.</p> <ul style="list-style-type: none"> Gedurende kwartaal 3 is die moniteringsplan gewysig en op 14 November 2019 goedgekeur om voorafbepaalde ter plaatse moniteringsbesoeke van vier KBO's te akkommodeer. 		
		Altesaam 52 KBO's is in die verslagtydperk geskeduleer en gemonitor in ooreenstemming met die goedgekeurde 2019/20-moniteringsplan en die SBP vir prestasiemonitering van maatskaplike welsynsdienste.	OSW's word gemonitor in ooreenstemming met hierdie plan (soos gewysig) en die SBP vir prestasiemonitering van maatskaplike welsynsdienste.	'n Uitvoerende besluit is vroeër in die 2020/21-boekjaar geneem waarvolgens besluit is dat ter plaatse monitering nie sal plaasvind nie. Geen KBO's is dus geskeduleer om gedurende 2020/21 gemonitor te word nie.
		Daar is regstellende maatreëls vir al die KBO's wat nie aan die norme en standarde en/of vergaderingteikens voldoen nie. KBO's wat onlangs uitgewys is dat hulle nie aan die norme en standarde voldoen nie, het ingestem tot die implementering van hierdie regstellende maatreëls.	Daar is regstellende maatreëls vir al die OSW's wat nie aan die norme en standarde en/of vergaderingteikens voldoen nie.	Daar is regstellende maatreëls vir al die KBO's wat nie in die 2019/20-boekjaar aan die norme en standarde en/of vergaderingteikens voldoen nie. Daar is egter as gevolg van die Covid-19-pandemie en die inperkingsregulasies in 2020/21 geen KBO ter plaatse besoeke uitgevoer nie en dus is daar nie nuwe regstellende maatreëls vir 2020/21 opgestel nie.

Hoofdiens	Begunstigdes	Huidige/Werklike standaard van diens	Gewenste standaard van diens	Werklike prestasie
		Al 90 die KBO's met regstellende maatreëls wat in die 2019/20-boekjaar uitgevoer moes word, moes kwartaalliks in hul vorderingsverslae verslag lewer. 61 uit die 90 het in hul vorderingsverslae vir kwartaal 4 van 2019/20 verslag gelewer oor die uitsette van hul regstellende maatreëls. Daar word verwag dat die oorblywende 29 organisasies in hul 2020/21 kwartaal 1-vorderingsverslae verslag gaan lewer oor hul regstellende maatreëls.	Daar word kwartaalliks in die OSW-vorderingsverslae verslag gelewer oor regstellende maatreëls uitsette.	Daar is kwartaalliks in die KBO vorderingsverslae verslag gelewer oor die 2019/20 regstellende maatreëls uitsette. Daar het teen die 4de kwartaal 60 KBO's met bestaande 2019/20 regstellende maatreëls oorgebly en hierdie organisasies het almal verslag gelewer oor hul regstellende maatreëls uitsette.
		Al die befondsde KBO's het hul kwartaallikse vorderingsverslae vir die 2019/20-boekjaar ingelewer. Hierdie verslae is deur die programbeleidsontwikkelaars geëvalueer en voldoening aan die vereistes is aan die programbestuur en betrokke KBO's gerapporteer. 115 KBO's is in die 2019/20-boekjaar befonds, behalwe in kwartaal 2 toe 116 KBO's befonds is. Een KBO, ACVV Calitzdorp, het egter in September 2019 ontbind.	Programbeleidsontwikkelaars ontleed die vorderingsverslae van al die OSW's en lewer kwartaalliks aan programbestuur en onderskeie OSW's terugvoering oor voldoening aan vereistes (waar toepaslik/nodig).	115 KBO's is vir die 2020/21-boekjaar befonds en elkeen van hulle het hul kwartaallikse vorderingsverslae ingelewer. Hierdie verslae is deur die programbeleidsontwikkelaars geëvalueer en voldoening aan die vereistes is aan die programbestuur en betrokke KBO's gerapporteer.
		Gedurende die 2019/20-boekjaar is KBO's wat versuim het om aan die vereistes te voldoen nie na die DMO se IKB-eenheid verwys nie, aangesien die oorhoofse assesserings nie verwysing na die IKB genoodsaak het nie. Die KBO's wat nie aan die vereistes voldoen het nie sal egter steeds deur die	Al die OSW's wat nie aan die vereistes van die regstellende maatreëls voldoen nie word na die DMO se IKB-eenheid vir verdere ondersteuning verwys.	Gedurende die 2020/21-boekjaar is drie KBO's wat nie aan die vereistes voldoen het nie na die DMO se IKB-eenheid verwys. Kinderwelsyn Suid-Afrika (KWSA), Paarl, KWSA Napier en Worcester Ekumeniese Gemeenskapdiens is in die eerste twee kwartale na die IKB-

Hoofdiens	Begunstigdes	Huidige/Werklike standaard van diens	Gewenste standaard van diens	Werklike prestasie
		programbeleidsontwikkelaars gemonitor word.		eenheid verwys. In die derde kwartaal is KWSA, Paarl en Worcester Ekumeniese Gemeenskapdiens weer verwys. Daar is nie enige nuwe KBO's in die vierde kwartaal na die IKB-eenheid vir ondersteuning verwys nie.
Kwantitatiewe teikens				
Kindersorgbeskerming – Prestasiemonitering van toegewyde kindersbeskermingsorganisasies	Befondsde Kinderbeskerming Organisasies Sonder Winsoogmerk (OSW's)	Al die befondsde KBO's het hul kwartaallike vorderingsverslae vir die 2019/20-boekjaar ingelewer. Hierdie verslae is deur die programbeleidsontwikkelaars geëvalueer en voldoening aan die vereistes is aan die programbestuur en die onderskeie KBO's gerapporteer. 115 KBO's is gedurende die 2019/20-boekjaar befonds, behalwe in kwartaal 2 toe 116 KBO's befonds is. Een KBO, ACVV Calitzdorp, het egter in September 2019 ontbind.	Programbeleidsontwikkelaars evalueer die kwartaallike vorderingsverslae van al die OSW's en lewer aan programbestuur en die onderskeie OSW's (waar toepaslik/nodig) verslag oor voldoening aan die vereistes.	115 KBO's is in die 2020/21-boekjaar befonds en elkeen van hulle het hul kwartaallike vorderingsverslae ingelewer. Hierdie verslae is deur die programbeleidsontwikkelaars geëvalueer en voldoening aan die vereistes is aan die programbestuur en die onderskeie KBO's gerapporteer.
		Die moniteringsplan vir 2019/20 is op 16 April 2019 goedgekeur. Wysigings aan die plan is op 12 Augustus 2019 en 14 November 2019 goedgekeur.	'n Moniteringsplan vir 2020/21 word teen 1 April 2020 goedgekeur en kwartaallike hersienings word goedgekeur.	In die lig van die Covid-19-pandemie en die Nasionale Ramptoestand inperkingsregulasies is 'n uitvoerende besluit geneem dat ter plaatse monitering nie in die 2020/21-boekjaar sal plaasvind nie. Daar is dus nie 'n ter plaatse moniteringsplan vir 2020/21 goedgekeur nie.
		52 KBO's is in die verslagdoeningstydperk geskeduleer en gemonitor in	36 OSW's is in ooreenstemming met hierdie	Ter plaatse monitering kon as gevolg van die Covid-19-pandemie en die

Hoofdiens	Begunstigdes	Huidige/Werklike standaard van diens	Gewenste standaard van diens	Werklike prestasie
		ooreenstemming met die goedgekeurde 2019/20-moniteringsplan en die SBP vir prestasiemonitering van maatskaplike welsynsdienste.	plan gemonitor (onderhewig aan hersiening).	gepaardgaande inperkingsregulasies nie tydens die 2020/21-boekjaar plaasvind nie.
		Daar is regstellende maatreëls vir al die KBO's wat nie die norme en standarde nakom en/of teikens bereik nie. Al die KBO's wat vir die eerste keer geïdentifiseer is dat hulle nie aan die norme en standarde voldoen nie het ingestem tot die regstellende maatreëls wat geneem moet word.	Daar word met al die OSW's wat vir die eerste keer geïdentifiseer is dat hulle nie aan die norme en standarde voldoen nie eenstemmig oor die regstellende maatreëls bereik.	Daar is as gevolg van die Covid-19-pandemie en die gepaardgaande inperkingsregulasies geen KBO-besoeke gedoen nie. Daar bestaan dus nie enige nuwe regstellende maatreëls vir die 2020/21-boekjaar nie.
		Al 90 KBO's met regstellende maatreëls in die 2019/20-boekjaar moes kwartaalliks in hul vorderingsverslae verslag lewer. Uit die 90 het 61 organisasies vir kwartaal 4 van 2019/20 in hul vorderingsverslae verslag gelewer oor hul regstellende maatreëls uitsette. Daar word verwag dat die oorblywende 29 organisasies in hul 2020/21 kwartaal 1-vorderingsverslae verslag gaan lewer oor hul regstellende maatreëls.	Al die OSW's met regstellende maatreëls het kwartaalliks in hul vorderingsverslae oor hul regstellende maatreëls verslag gelewer.	Daar is kwartaalliks in die KBO-vorderingsverslae verslag gelewer oor die 2019/20 regstellende maatreëls uitsette. Daar het teen die 4de kwartaal 60 KBO's met bestaande 2019/20 regstellende maatreëls oorgebly en elkeen van hulle het oor hul regstellende maatreëls uitsette verslag gelewer.
		Gedurende die 2019/20-boekjaar is KBO's wat versuim het om aan die vereistes te voldoen nie na die DMO se IKB-eenheid verwys nie aangesien die oorhoofse assesserings nie verwysing na die IKB genoodsaak het nie. Die KBO's wat nie aan die vereistes voldoen het nie gaan egter steeds deur die	A die OSW's wat nie die regstellende maatreëls implementeer nie word na die DMO se Institusionele Kapasiteitsbou (IKB)-eenheid vir verdere ondersteuning verwys.	Drie KBO's wat nie aan die vereistes voldoen het nie is gedurende die 2020/21-boekjaar na die DMO se IKB-eenheid verwys. In die eerste twee kwartale is KWSA, Paarl, KWSA, Napier en Worcester Ekumeniese Gemeenskapdienste na die IKB-

Hoofdiens	Begunstigdes	Huidige/Werklike standaard van diens	Gewenste standaard van diens	Werklike prestasie
		programbeleidsontwikkelaars gemonitor word.		eenheid verwys. In die derde kwartaal is KWSA, Paarl en Worcester Ekumeniese Gemeenskapdiens weer verwys. Daar is in die vierde kwartaal geen nuwe KBO's vir verwysing na die IKB-eenheid geïdentifiseer nie.
Hoofdiens	Begunstigdes	Huidige/werklike standaard van diens	Gewenste standaard van diens	Werklike prestasie
Kwalitatiewe teikens				
Pleegsorgbestuur – Werwing en opleiding van veiligheids- en pleegouers	Veiligheids- en pleegouers	Al die streke het Werwings- en Keuringsplanne geïmplementeer.	Elke streek het 'n gedokumenteerde Werwings- en Keuringsplan.	Al die streke het Werwings- en Keuringsplanne wat in werking gestel is.
		<p>Die streke het aangedui dat altesaam 577 veiligheids- en pleegouers gedurende die 2019/20-boekjaar gewerf is. Uit die 577 wat gewerf is, het altesaam 471 (81,6 persent) die keuringsproses geslaag. Sommige van die algemene uitdagings wat tydens die keuring van veiligheids- en pleegouers ondervind is, was:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Tekort aan voornemende veiligheidsouers wat bereid is om pleegsorg te verleen aan kinders met gedragsprobleme en tieners; ● Jong volwassenes en ander in die gemeenskap stel nie daarin belang om as veiligheids-/pleegouers te dien en om verantwoordelikheid vir ander mense se kinders te aanvaar nie; 	Streke werf Veiligheids- en Pleegouers wat die keuring slaag.	<p>Die streke het aangedui dat altesaam 350 veiligheids- en pleegouers gedurende die 2020/21-boekjaar gewerf is. Uit die 350 wat gewerf is, het altesaam 284 (81,1 persent) die keuringsproses geslaag. Sommige van die algemene uitdagings wat tydens die keuring van veiligheids- en pleegouers ondervind is, was:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Covid-19-inperkingsregulasies het werwing ernstig belemmer in die vorm van werwingsvergaderings wat gekanselleer is, agterstande in die keuringsprosesse en mense wat bang was om kinders wat dalk positief vir Covid-19 getoets het in hul huise te verwelkom;

Hoofdiens	Begunstigdes	Huidige/Werklike standaard van diens	Gewenste standaard van diens	Werklike prestasie
		<ul style="list-style-type: none"> ● Voornemende veiligheidsouers werk en kan nie die opleiding gedurende die week bywoon nie; ● Dit het tydens die keuringsproses aan die lig gekom dat sommige van die voornemende veiligheidsouers wat hulself beskikbaar gestel het ongeskik was as gevolg van faktore soos oorvol huishoudings, dwelmmisbruik deur lewensmaat of mense wat saam met die gesin woon, armoede, die generasiegapings en aansoekers met kriminele rekords; ● Mense is nie bereid om as veiligheidsouers op te tree nie weens die lang wagtydperk vir die betaling van veiligheidsfooie; ● Keuringsuitdagings het meestal verband gehou met vertraagde uitkoms van Vorm 30-aansoeke van die NDMO-kantoor; en ● Werwingsvergaderings wat gedurende die vierde kwartaal gekanselleer is weens sosiale distansiëring wat tydens die nasionale staat van inperking opgelê is. 		<ul style="list-style-type: none"> ● Die vertraging van Vorm 30-klarings van NDMO en die feit dat daar vir polisieklarings betaal moet word, bly 'n uitdaging vir keuring van die voornemende veiligheids-/pleegouers; en ● Dit het tydens die keuringsproses aan die lig gekom dat sommige van die voornemende veiligheidsouers wat hulself beskikbaar gestel het ongeskik was as gevolg van faktore soos beperkte leefruimte of lewensmaats/ander lede van huishoudings met kriminele rekords vir ernstige geweldsmisdade of dwelmmisbruikprobleme.

Hoofdiens	Begunstigdes	Huidige/Werklike standaard van diens	Gewenste standaard van diens	Werklike prestasie
		AGAPE is 'n OSW wat deur DMO gekontrakteer is om opleiding en ondersteuning te verskaf aan die nuutgewerfde en bestaande veiligheids- en pleegouers ten opsigte van hul spesifieke program en hul oordragbetalingsooreenkoms.	'n OSW wat opleiding en ondersteuning bied aan die nuutgewerfde en bestaande veiligheids- en pleegouers ten opsigte van hul spesifieke program en hul oordragbetalingsooreenkoms.	Twee OSW's, AGAPE en Iris House het opleiding en ondersteuning verskaf aan die nuutgewerfde en bestaande veiligheids- en pleegouers ten opsigte van hul spesifieke programme en hul oordragbetalingsooreenkoms.
		AGAPE het vier kwartaallike verslae vir die 2019/20-boekjaar voorgelê. Die jaareindverslag is in die kwartaalverslag vir die 4de kwartaal geïnkorporeer waar die vordering en tendense opgesom is.	OSW hersien vordering en tendense ten opsigte van die werwing en opleiding van veiligheids- en pleegouers en stel kwartaallike verslag en jaareindverslag op.	AGAPE het vier kwartaallike verslae vir die 2020/21-boekjaar voorgelê. Sy jaareindverslag is in die kwartaalverslag opgeneem waar die vordering en tendense opgesom is. Iris House het 'n verslag vir die 4de kwartaal voorgelê aangesien hy eers in daardie kwartaal die diens begin lewer het.
		'n Provinsiale databasis van opgeleide veiligheids- en pleegouers word kwartaalliks bygewerk. Dit is laas op 10 Maart 2020 bygewerk.	'n Provinsiale databasis van opgeleide veiligheids- en pleegouers word bygewerk.	'n Provinsiale databasis van opgeleide veiligheids- en pleegouers word kwartaalliks bygewerk. Dit is laas op 10 Maart 2021 bygewerk.
Kwantitatiewe teikens				
Pleegsorgbestuur – Werwing en opleiding van veiligheids- en pleegouers	Veiligheids- en pleegouers	'n Provinsiale databasis van opgeleide veiligheids- en pleegouers word kwartaalliks bygewerk. Dit is laas op 10 Maart 2020 bygewerk.	'n Provinsiale databasis van opgeleide veiligheids- en pleegouers word bygewerk.	'n Provinsiale databasis van opgeleide veiligheids- en pleegouers word kwartaalliks bygewerk. Dit is laas op 10 Maart 2021 bygewerk.
		Al die streke het werwings- en keuringsplanne wat in werking gestel is.	Elke streek het 'n gedokumenteerde werwing- en keuringsplan (insluitend teikens wat vir 2021/22 gestel is).	Al die streke het werwings- en keuringsplanne wat in werking gestel is.
		Altesaam 471 veiligheids- en pleegouers het keuring geslaag en hul besonderhede is aan AGAPE	Streke werf en keur veiligheids- en pleegouers en gee hul besonderhede deur	Altesaam 284 veiligheids- en pleegouers het keuring geslaag en hul besonderhede is aan

Hoofdiens	Begunstigdes	Huidige/Werklike standaard van diens	Gewenste standaard van diens	Werklike prestasie
		<p>deurgegee vir opleiding in die 2019/20-boekjaar. Uit die 471 veiligheids- en pleegouers wat keuring geslaag het, is 175 (62,5 persent van 280) in die 2019/20-boekjaar opgelei. Opleiding sal in die 2020/21-boekjaar voortgesit word vir diegene wat dit nie in 2019/20 kon bywoon nie.</p>	<p>aan die OSW vir opleiding (in ooreenstemming met teikens in 2020/21-plan).</p>	<p>AGAPE (regdeur die jaar) en Iris House (vanaf die 4de kwartaal) deurgegee vir opleiding in die 2020/21-boekjaar. Uit die 284 veiligheids- en pleegouers wat keuring geslaag het, is 123 (31,9 persent van die OBO-teikens van 385) in die 2020/21-boekjaar opgelei. Opleiding sal in die 2021/22-boekjaar voortgesit word vir diegene wat dit nie in 2020/21 kon bywoon nie.</p>
		<p>AGAPE het opleiding en ondersteuning aan 175 (van die 2019/20 jaarlikse teiken van 280, 62,5 persent) nuwe veiligheids- en pleegouers en 743 (van die 2019/20 jaarlikse teiken van 700, 106 persent) bestaande veiligheids- en pleegouers verskaf. Sommige van die uitdagings rondom die opleiding van nuwe veiligheidsouers was:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Sommige vergaderings en opleiding wat gedurende die laaste kwartaal geskeduleer is, is as gevolg van die Nasionale Ramptoestand en sosiale distansiëring gekanselleer; ● Lae bywoningsyfer as gevolg van vervoeruitdagings; ● Sommige veiligheidsouers het geglo dat 'n volle week se opleiding te lank is om hul huishouding sonder toesig te laat, aangesien hulle 	<p>'n OSW wat opleiding en ondersteuning aan die nuutgewerfde en bestaande veiligheids- en pleegouers (teikens per OBO) verskaf.</p>	<p>AGAPE het opleiding en ondersteuning aan 116 (van hul 2020/21 jaarlikse teiken van 305, 38 persent) nuwe veiligheids- en pleegouers en 234 (van hul 2020/21 jaarlikse teiken van 1 130, 20,7 persent) bestaande veiligheids- en pleegouers verskaf. Iris House het opleiding en ondersteuning aan sewe (van hul 2020/21 jaarlikse teiken van 80, 8,8 persent) nuwe veiligheids- en pleegouers verskaf.</p> <p>Van die uitdagings rondom opleiding en die verskaffing van ondersteuning was:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Gedurende die 1ste en 2de kwartaal kon werwing en opleiding nie in die Metrostreke plaasvind nie, aangesien Kaapstad die episentrum van die Covid-19-pandemie was.

Hoofdiens	Begunstigdes	Huidige/Werklike standaard van diens	Gewenste standaard van diens	Werklike prestasie
		<p>kindersorgverantwoordelikhede het; en</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Diensleweringstakings bly 'n uitdaging en het 'n uitwerking op die werwing en opleiding van veiligheids- en pleegouers gehad. 		<ul style="list-style-type: none"> ● Die meeste opleidingsgeleenthede is as gevolg van die inperkingsregulasies, rotasiepersoneel by DMO-kantore en kantoorluitings as gevolg van infeksies wat die vervoer van studente geaffekteer het gekanselleer en herskeduleer vir later in die boekjaar. ● Die identifisering van geskikte lokale vir opleiding was 'n uitdaging gedurende die Covid-19-pandemie, aangesien munisipaliteite al die besprekings by lokale gekanselleer het. ● Sommige streke het berig dat voornemende ouers nie bereid was om opgelei te word nie weens lang wagperiodes en sommige was nie bereid om die diens gedurende die Covid-19-pandemie te lewer nie.
		<p>AGAPE het vier kwartaallike verslae vir die 2019/20-boekjaar voorgelê. Die jaareindverslag is in die verslag van die 4de kwartaal geïnkorporeer waar die vordering en tendense opgesom is.</p>	<p>OSW evalueer vordering en neigings ten opsigte van die werwing en opleiding van veiligheids- en pleegouers en stel 'n kwartaallike verslag en 'n jaareindverslag op.</p>	<p>AGAPE het vier kwartaallike verslae vir die 2020/21-boekjaar voorgelê. Sy jaareindverslag is in die verslag van die 4de kwartaal geïnkorporeer waar die vordering en tendense opgesom is. Iris House het 'n verslag van die 4de kwartaal</p>

Hoofdiens	Begunstigdes	Huidige/Werklike standaard van diens	Gewenste standaard van diens	Werklike prestasie
				voorgelê, aangesien hy die diens eers in daardie kwartaal begin het.

Batho Pele-reëlins met begunstigdes (konsultasie, toegang ens.)

Huidige/werklike reëlins	Gewenste reëlins	Werklike prestasies
Kindersorgbeskermingsprestasie – monitering van toegewyde kinderbeskermingsorganisasies		
Konsultasie:	Konsultasie:	Konsultasie:
<p>Die KSB-program het streeksafsprake met befondste kinderbeskerming OSW's en DMO streeksamptenare gedurende kwartaal 1 en kwartaal 4 van die boekjaar nagekom.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kwartaal 1: Die KSB-program het gedurende die verslagtydperk twee streeksafsprake met befondste KBO's en DMO-streeksamptenare nagekom. Die eerste skakeling was met Metro-Suid-organisasies op 17 April 2019 en die tweede skakeling was met Metro-Oos-organisasies op 15 Mei 2019. Die onderwerpe wat tydens hierdie afspraak bespreek is, sluit in: protokol oor die eenvormige geïntegreerde multi-agentskap verwysingsroete vir kinderbeskerming in die Wes-Kaap; protokol vir die beëindiging of onttrekking van maatskaplike welsynsdienste uit 'n bedryfsgebied; betaling van veiligheidsfooie standaard bedryfsprosedure; bestuur van ministeriële navrae; standaard bedryfsprosedure vir kanalisasie; versterking van herenigingsdienste; werwing, sifting, keuring en opleiding van veiligheids-/pleegouers; en Uniforme Befondsingsiklus (UBS)-proses. ● Kwartaal 4: Die KSB-program het vyf uit ses geskeduleerde streeksafsprake met befondste KBO's en DMO-streeksamptenare nagekom: Eden Karoo: Uitgestel as gevolg van die Covid-19-pandemie; Metro-Noord: 3-4 Februarie 2020; Metro-Suid: 20-21 Februarie 2020; Metro-Oos: 10-12 Februarie 2020; Weskus: 17-18 Februarie 2020 en Wynland Overberg: 25-27 Februarie 2020. Die onderwerpe wat by hierdie afspraak bespreek is, het die volgende ingesluit: Kindersorg- en Beskermingsbeleid; Strategiese Fokus 2020- 	<p>Die KSB-program kom semester streeksafsprake met befondste kinderbeskerming OSW's en DMO streeksamptenare na.</p>	<p>Streeksafsprake is nie geskeduleer of uitgevoer nie as gevolg van die Covid-19-pandemie wat die implementering van beplande aktiwiteite vir die 2020/21-boekjaar beïnvloed het. 'n Uitvoerende besluit is geneem dat geen streeksafsprake gehou sal word nie, aangesien die inperkingsregulasies dit verbied het. Verder kon virtuele vergaderings nie gehou word nie, aangesien nie alle belanghebbendes die infrastruktuur daarvoor gehad het nie.</p>

Huidige/werklike reëlins	Gewenste reëlins	Werklike prestasies
<p>2025; Voorkoming en Vroeë Intervensie Strategie; Norme en Standaarde vir Hawelose Mense; UBS 2020/2021; Monitorings- en Evalueringsprosesse; Toesigraamwerk; KSB Aanwysingsprosesse 2020-2025; Pleegsorgbestuur en Thuthuzela Sorgsentrus.</p>		
<p>Die direktoraat het weens bedryfsvereistes slegs twee Provinsiale Kinders en Gesinne forum (PKGF) vergaderings vir die jaar gehou.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 16 Mei 2019: Bygewoon deur DMO en OSW-vertegenwoordigers. Die agenda het die volgende gedek: <ul style="list-style-type: none"> - Verwysingsraamwerk vir die Forum; - Statistiek oor die Kinderbeskermingsregister; - Derde Wysigingswetsontwerp op die Kinderwet; - DMO-fasiliteitsbestuur; - Veiligheid van maatskaplike werkers; en - VKO-fasiliteite. ● 14 Februarie 2020: Bygewoon deur DMO en OSW-vertegenwoordigers. Die agenda het die volgende gedek: <ul style="list-style-type: none"> - 2020-2025 Strategiese Plan; - Wetgewende opdaterings; - Programme gebaseer op bewyse; - UBS-proses; en - Wes-Kaapse vlugtelinge. 	<p>Forum van die Direktoraat Provinsiale Kinders en Gesinne word kwartaalliks gehou.</p>	<p>Kinders en Gesinne forums is nie geskeduleer nie en het ook nie plaasgevind nie as gevolg van die Covid-19-pandemie en die feit dat belanghebbendes nie vir aanlyn vergaderings beskikbaar was nie, aangesien sommige van hulle nie oor die nodige infrastruktuur vir virtuele vergaderings beskik het nie. Vroeër in die 2020/21-boekjaar is 'n uitvoerende besluit geneem dat geen afspraak gehou gaan word nie, aangesien Covid-19-inperkingsregulasies dit verbied het.</p>
<p>Die Batho Pele: Kliëntediensopnamehulpmiddel is ontwerp en word tans gebruik met die voorneme om dit in die 2020/21-boekjaar te loods. Dit kon as gevolg van bedryfseise nie in die 2019/20-boekjaar geloods word nie.</p>	<p>KSB befondste OSW's word teen Batho Pele-beginsels ondersoek en 'n verslag word saamgestel en aan Programbestuur gestuur.</p>	<p>Die Batho Pele: Kliëntediensopname is as gevolg van die Covid-19-inperkingsregulasies nie uitgevoer nie. Dit het die implementering van beplande aktiwiteite vir die 2020/21-boekjaar geaffekteer.</p>
<p>Toegang:</p> <p>Daar is toegewyde Kliëntesorghelpers by die Metro-Suid-, Metro-Noord-, Weskus-, Eden Karoo- en Kaapse Wynland Overberg-streke. Metro-Oos het 'n vakature vir 'n Kliëntesorghelpers wat teen Augustus 2020 aangestel moet word. Tans tree die Inligtingsbeampte in die rol op en is opgelei om alle kliënte met navrae en/klagtes by te staan. Daar is toegewyde Kliëntesorghelpers by die plaaslike kantore, behalwe by drie plaaslike kantore. Daar is vakatures by die</p>	<p>Toegang:</p> <p>Kliëntesorghelpers by elke streek- en plaaslike kantoor.</p>	<p>Toegang:</p> <p>Daar is toegewyde Kliëntesorghelpers by die Metro-Suid-, Metro-Noord-, Weskus-, Eden-Karoo- en Kaapse Wynland- en Overbergstreke. Metro-Oos het 'n vakature vir 'n Kliëntesorghelpers. Die pos is geadverteer, en onderhoude is afgesluit, maar die proses is</p>

Huidige/werklike reëlins	Gewenste reëlins	Werklike prestasies
Breederivier en Kaap Agulhas plaaslike kantore in die Kaapse Wynland en Overberg-streek en by die Knysna plaaslike kantoor in Eden Karoo. Die Kaapse Wynland, Overberg en Metro-Oos streke het aangedui dat hulle die vakante poste in die 2020/21-boekjaar gaan vul. Eden Karoo het aangedui dat die onderhoude vir die vakante pos as gevolg van die Covid-19-pandemie uitgestel is.		gestaak weens begrotingsbesnoeiings en die prioritisering van kritieke poste. Daar is toegewyde Kliëntesorghelpers by al die Metro-Oos, Metro-Suid, Metro-Noord en Weskus plaaslike kantore. Kaapse Wynland- en Overberg-streek het twee vakatures aangedui, naamlik by hul Langeberg- en Kaap Agulhas plaaslike kantore – die Langeberg Kliëntesorghelper-pos is verander na 'n Maatskaplike Hulpwerker (MHW)-pos en die Kaap Agulhas-pos is tydelik teruggetrek, in afwagting van terugvoering van DvdP. Die Eden Karoo-streek het 'n vakature vir 'n Kliëntesorghelper by sy Knysna plaaslike kantoor aangedui. Hierdie pos is geadverteer, en onderhoude is gevoer, maar die streek is ingelig dat die pos weens begrotingsbesnoeiings en die prioritisering van kritieke poste gekanselleer is.
Die Departement het 'n tolvry nommer (0800 220 250) wat van 07:00 – 19:00 bedryf word, met 'n geoutomatiseerde stemboodskap tussen 19:00 en 07:00.	Die Departement het 'n tolvry nommer (0800 220 250) wat van 07:00 – 19:00 bedryf word, met 'n geoutomatiseerde stemboodskap tussen 19:00 en 07:00.	Die Departement het 'n tolvry nommer (0800 220 250) wat van 07:00 – 19:00 bedryf word, met 'n geoutomatiseerde stemboodskap tussen 19:00 en 07:00.
Die OSW-hulptonbank is van Maandag tot Donderdag van 07:30 tot 16:00 in werking om navrae en klagtes te ontvang en te verwerk. Die hulptonbank werk op Vrydae met administratiewe take.	OSW-hulptonbank (instap of per telefoon) Maandag tot Vrydag 07:30 – 16:00.	Die OSW-hulptonbank was gedurende die eerste helfte van die 2020/21-boekjaar toe as gevolg van die Covid-19-inperkingsregulasies. Telefoniese/aanlyn dienste is egter wel aan 'n beperkte aantal organisasies gelewer. Die OSW-hulptonbank het op 1 Oktober 2020 heropen en al die gewone dienste is gelewer terwyl verseker is dat alle Covid-19-protokolle nagekom word.
Die naam en kontakbesonderhede van die KSB-beleidsontwikkelaar wat beskikbaar is om met vorderingsverslae en ander navrae te help, word in die OBO's met befondsde KBO's gegee. Die kontakbesonderhede van programbestuurders en	OSW's kan die programbestuurder en programdirekteur e-pos of skakel wanneer nodig.	Die naam en kontakbesonderhede van die KSB beleidsontwikkelaar wat beskikbaar is om met vorderingsverslae en ander navrae te help, word in die OBO's van befondsde KBO's gegee. Die kontakbesonderhede van

Huidige/werklike reëlins	Gewenste reëlins	Werklike prestasies
direkteure is op die webblad van die Wes-Kaapse DMO beskikbaar.		programbestuurders en direkteure is op die webblad van die Wes-Kaapse DMO beskikbaar.
M&E-amptenare lê ten minste een keer elke drie jaar beplande assesseringsbesoeke aan befondsde kinderbeskeringsorganisasies af. Onbefondsde organisasies word ook deur departementele amptenare gemonitor wanneer hulle om registrasie aansoek doen en elke drie jaar.	M&E-amptenare lê ten minste een keer in drie jaar beplande assesseringsbesoeke aan befondsde en onbefondsde kinderbeskeringsorganisasies af.	Vanweë die Covid-19-inperkingsregulasies is geen assesseringsbesoeke beplan of afgeleë nie.
Die KSB-program het streeksafsprake met befondsde kinderbeskerings OSW's en DMO-streeksamptenare gedurende kwartaal 1 en kwartaal 4 van die boekjaar nagekom. <ul style="list-style-type: none"> • Kwartaal 1: Die KSB-program het gedurende die verslagtydperk twee streeksafsprake met befondsde KBO's en DMO-streeksamptenare nagekom. Die eerste skakeling was met Metro-Suid-organisasies op 17 April 2019 en die tweede skakeling was met Metro-Oos-organisasies op 15 Mei 2019. (Die onderwerpe wat by hierdie afspraak bespreek is, word onder Konsultasie gelys). • Kwartaal 4: Die KSB-program het vyf uit ses geskeduleerde streeksafsprake met befondsde KBO's en DMO-streeksamptenare nagekom: Eden Karoo: Uitgestel weens Covid-19-inperkingsregulasies; Metro-Noord: 3-4 Februarie 2020; Metro-Suid: 20-21 Februarie 2020; Metro-Oos: 10-12 Februarie 2020; Weskus: 17-18 Februarie 2020 en Wynland Overberg: 25-27 Februarie 2020. (Die onderwerpe wat by hierdie afspraak bespreek is, word onder Konsultasie gelys.) 	Semester streeksafsprake met befondsde kinderbeskerings OSW's.	Vanweë die Covid-19-inperkingsregulasies is geen streeksafsprake geskeduleer of nagekom nie. Dit het die implementering van beplande aktiwiteite vir die 2020/21-boekjaar geaffecteer. 'n Uitvoerende besluit is geneem dat geen streeksafsprake in 2020/21 gehou sal word nie. Verder was belanghebbendes nie beskikbaar vir virtuele vergaderings nie, aangesien nie almal oor die nodige infrastruktuur beskik het nie.

Huidige/werklike reëligns	Gewenste reëligns	Werklike prestasies
Vergunning:	Vergunning:	Vergunning:
Daar word nie van Kliëntesorgbeamptes by streeks- en plaaslike kantore verwag om KBO's met navrae of klagtes te help nie; hulle is opgelei om KBO navrae of klagtes na die Gemeenskapsontwikkelingspraktisyns en/of Assistent-gemeenskapsontwikkelingspraktisyns te verwys wat KBO's met navrae/klagtes help.	Kliëntesorgbeampte by elke streeks- en plaaslike kantoor is opgelei om OSW's met navrae of klagtes by te staan en verwys die navrae/klagtes na geskikte beamptes in die program.	Daar word nie van Kliëntesorgbeamptes by streeks- en plaaslike kantore verwag om KBO's met navrae of klagtes te help nie; hulle is opgelei om KBO navrae of klagtes na die Gemeenskapsontwikkelingspraktisyns en/of Assistent-gemeenskapsontwikkelingspraktisyns te verwys wat KBO's met navrae/klagtes help.
Die Departement het 'n OSW-hulptonbank wat OSW's met navrae of klagtes (instap of per telefoon) help en die navrae/klagtes na geskikte beamptes in die program verwys.	OSW-hulptonbank help OSW's met navrae of klagtes (instap of per telefoon) en verwys die navrae/klagtes na die geskikte beamptes in die program.	Die Departement het 'n OSW-hulptonbank wat OSW's met navrae of klagtes (instap of per telefoon) help en die navrae/klagtes na geskikte beamptes in die program verwys.
Die DMO SBP vir die hantering van navrae en klagtes is gereed.	Die DMO het 'n SBP vir die hantering van navrae en klagtes.	Die DMO SBP vir die hantering van navrae en klagtes is gereed.
Alle staatswerknemers is verbind tot die Gedragskode van die Staatsdiens.	Alle staatswerknemers is verbind tot die Gedragskode van die Staatsdiens.	Alle staatswerknemers is verbind tot die Gedragskode van die Staatsdiens.
Die naam en kontakbesonderhede van die KSB-beleidsontwikkelaar wat beskikbaar is om met vorderingsverslae en ander navrae te help, word in die OBO's met befondste DMOe KBO's verskaf.	Oordragbetalingsooreenkomste (OBO's) met befondste DMOe OSW's bevat die naam en kontakbesonderhede van die KSB beleidsontwikkelaar wat beskikbaar is om met vorderingsverslae en ander navrae te help.	Die naam en kontakbesonderhede van die KSB-beleidsontwikkelaar wat beskikbaar is om met vorderingsverslae en ander navrae te help, word in die OBO's met befondste DMOe KBO's verskaf.
Openheid en deursigtigheid:	Openheid en deursigtigheid:	Openheid en deursigtigheid:
Die Departement het 'n tolvry nommer (0800 220 250) wat van 07:00 – 19:00 bedryf word, met 'n geoutomatiseerde stemboodskap tussen 19:00 en 07:00.	Die Departement het 'n tolvry nommer (0800 220 250) wat van 07:00 – 19:00 bedryf word, met 'n geoutomatiseerde stemboodskap tussen 19:00 en 07:00.	Die Departement het 'n tolvry nommer (0800 220 250) wat van 07:00 – 19:00 bedryf word, met 'n geoutomatiseerde stemboodskap tussen 19:00 en 07:00.
Die Departement het Inligtingsbeamptes by die Metro-Suid-, Metro-Noord-, Metro-Oos-, Weskus- en Eden Karoo-streekkantore en by die DMO-hoofkantoor aangestel. Die Kaapse Wynland- en Overbergstreek het aangedui dat hul Inligtingsbeampte in April 2020 bedank het. Die pos gaan in die 2020/21-boekjaar geadverteer word.	Die Departement het Inligtingsbeamptes in al die streke en by die hoofkantoor ingevolge die Wet op die Bevordering van Toegang tot Inligting (PAIA) aangestel.	Die Departement het Inligtingsbeamptes by die Metro-Suid-, Metro-Noord-, Metro-Oos- en Eden Karoo-streekkantore aangestel. Die Kaapse Wynland het aangedui dat hul Inligtingsbeampte in Maart 2020 afgetree het en die Weskusstreek het aangedui dat hul Inligtingsbeampte in Desember 2020 bedank

Huidige/werklike reëlins	Gewenste reëlins	Werklike prestasies
		<p>het. Albei poste is in die 2020/21-boekjaar geadverteer en is in die proses om gevul te word.</p> <p>Die Direkteur-generaal van die Provinsie is in ooreenstemming met PAIA die aangestelde Inligtingsbeampte vir die Provinsie. Adjunk-inligtingsbeamptes is in al die streekkantore en by die hoofkantoor in ooreenstemming met PAIA aangestel.</p>
Die Departement se webtuiste word elke semester of wanneer nuwe inligting van die programme ontvang word opgedateer.	Die Departement se webtuiste word elke semester of wanneer nuwe inligting van die programme ontvang word opgedateer.	Die Departement se webtuiste word elke semester of wanneer nuwe inligting van die programme ontvang word opgedateer.
Die 2018/19 DMO-jaarverslag is in September 2019 gepubliseer en is op die Departement se webtuiste beskikbaar.	DMO Jaarverslae word elke jaar in Augustus gepubliseer (dit sluit lyste in van befondste organisasies en oordragfondse wat ontvang is).	Die DMO se 2019/20-jaarverslag is op 30 Oktober 2020 gepubliseer en is op die Departement se webtuiste beskikbaar ((insluitend lyste van befondste organisasies en oordragfondse ontvang).
Departementele strategiese dokumente is in Afrikaans, Engels en isiXhosa beskikbaar.	Departementele strategiese dokumente is in drie amptelike tale van die Provinsie beskikbaar.	Departementele strategiese dokumente is in Afrikaans, Engels en isiXhosa beskikbaar.
Waarde vir geld:	Waarde vir geld:	Waarde vir geld:
Befondste DMOe OSW-kindersorg- en -beskermingsdienste word verskaf in ooreenstemming met OBO's, wat voldoening aan Kinderwet se norme en standaarde, OSW-wet-bestuursvereistes en diensleweringsteikens insluit.	Befondste DMOe OSW-kindersorg- en -beskermingsdienste word verskaf in ooreenstemming met OBO's, wat voldoening aan Kinderwet se norme en standaarde, OSW-wet-bestuursvereistes en diensleweringsteikens insluit.	Befondste DMOe OSW-kindersorg- en -beskermingsdienste word verskaf in ooreenstemming met OBO's, wat voldoening aan Kinderwet se norme en standaarde, OSW-wet-bestuursvereistes en diensleweringsteikens insluit.
Al die befondste DMOe KBO's het die vereiste kwartaallikse vorderingsverslae vir die 2019/20-boekjaar verskaf.	Befondsde OSW's moet kwartaallikse vorderingsverslae verskaf.	Al 115 KBO's wat gedurende die 2020/21-boekjaar befonds is, het kwartaallikse vorderingsverslae ingelewer.
Regstellende maatreëls bestaan vir al die KBO's wat nie aan norme en standaarde voldoen en/of nie teikens bereik nie. Al die KBO's met regstellende maatreëls in die 2019/20-boekjaar moes kwartaalliks in die OSW-vorderingsverslae verslag doen. Daar is tans 90 KBO's met regstellende maatreëls. 61 uit die 90	Nienakomende befondste DMOe KSB OSW's is van regstellende maatreëls voorsien en moet kwartaalliks hieroor verslag lewer.	Regstellende maatreëls bestaan vir al die KBO's wat nie die vereistes in die 2019/20-boekjaar nagekom het nie en daar is hieroor verslag gelewer in die kwartaallikse vorderingsverslae. Geen KBO-besoeke is as

Huidige/werklike reëlins	Gewenste reëlins	Werklike prestasies
organisasies het in hul vorderingsverslae verslag gelewer oor hul regstellende maatreëls uitsette. 29 Organisasies het nie in kwartaal 4 verslag gelewer nie en sal na verwagting dit gedurende kwartaal 1 van 2020/21 doen.		gevolg van Covid-19-inperkingsregulasies afgelê nie en daar is dus geen regstellende maatreëls vir die 2020/21-boekjaar nie.
KBO's word deur die OBO's beskerm; hulle ontvang geld volgens 'n aktiveringskedule wat aan die befondsing-eenheid vir betalings voorgelê word.	OSW's word deur hul OBO's beskerm; hulle ontvang geld volgens 'n skedule.	KBO's word deur die OBO's beskerm; hulle ontvang geld volgens 'n aktiveringskedule wat aan die befondsing-eenheid vir betalings voorgelê word.
Geen KBO's is gedurende die jaar na die Departement se IKB-eenheid vir kapasiteitsbou verwys nie.	OSW's word, soos vereis, aan geleenthede vir kapasiteitsbou blootgestel.	Gedurende die 2020/21-boekjaar is drie KBO's wat nie aan die vereistes voldoen het nie na die DMO se IKB-eenheid verwys. In die eerste twee kwartale is KWSA, Paarl, KWSA, Napier en Worcester Ekumeniese Gemeenskapdienste na die IKB-eenheid verwys. In die derde kwartaal is KWSA, Paarl en Worcester Ekumeniese Gemeenskapdienste weer verwys. In die vierde kwartaal is geen nuwe KBO's geïdentifiseer om na die IKB-eenheid vir ondersteuning verwys te word nie.
Vir die 2019/20-boekjaar het die Departement subsidies aan MHW's, MW's, MW-toesighouers en -bestuurders, sowel as aan administratiewe personeel verskaf. Die administratiewe posbefondsing is egter eers vanaf 1 Julie 2020 aan geïdentifiseerde organisasies geïmplementeer. Weens finansiële beperkings kon die Departement nie al die administratiewe personeelposte befonds nie. Afhangend van die beskikbaarheid van fondse, sal die Departement dit oorweeg om meer administratiewe personeel by hul befondste DMOe vennote vir die 2020/21-boekjaar te befonds.	Die DMO verskaf subsidies vir MHW's, MW's, MW-toesighouers en -bestuurders en administratiewe personeel.	Die Departement het in die 2020/21-boekjaar subsidies vir MHW's, MW's, MW-toesighouers en -bestuurders en administratiewe personeel verskaf.
Pleegsorgbestuur – Werwing en opleiding van veiligheids- en pleegouers.		
Konsultasie: Die Pleegsorg-subprogram het die volgende streeksafsprake met befondste DMOe kinderbeskermingsorganisasies nagekom: Kwartaal 1: Kanalisasie-opleiding: Metro-Suid: 17 April 2019; Metro-Oos: 15 Mei 2019; Metro-Suid: 31 Mei 2019; Weskus: 3 Junie 2019; en Kaapse Wynland: 14 Junie 2019. Op 16 Mei 2019 is 'n	Konsultasie: Die program behels kwartaallike streeksafsprake met befondste DMOe kinderbeskerming OSW's.	Konsultasie: Die Provinsiale DMO-kantoor het as gevolg van die Covid-19-inperkingsregulasies nie fisiese streeksafsprake nagekom nie. In plaas daarvan was daar weeklikse MS Teams en e-pos kommunikasie met streekskoördineerders oor pleegsorgbestuursake en

Huidige/werklike reëlings	Gewenste reëlings	Werklike prestasies
<p>Provinsiale Kinder- en Gesinneforum-bespreking oor pleegsorg in Metro-Suid gehou.</p> <p>Kwartaal 2: Afsprake met betrekking tot pleegsorg-agterstand en besluite oor die uitdagings om pleegsorgbevele uit te brei: Metro-Oos: 2 September 2019; Metro-Noord: 1 September 2019; Metro-Suid: 30 September 2019; Weskus: 3 September 2019; Wynland en Overberg: 4 September 2019 en Eden Karoo: 7 September 2019.</p> <p>Kwartaal 3: Metro-Oos: 7 Oktober 2019: Ouerskapvaardighede; Kommunikasievaardighede; Vaardighede om na kinders te luister; Ontwikkeling van selfbeeld en Aanmoediging van selfdisipline; Metro-Oos: 20 November 2019: Beplanning rakende Kinderbeskerming; Kinders met uitdagende gedrag; Spel terapie; en Skoolafwesigheid; Metro-Noord: 13 November 2019: Streekskinderbeskermingsforumvergadering; en Weskus: 10 Desember 2019: Kanalisasievergadering.</p> <p>Kwartaal 4: Die Pleegsorg-subprogram het die volgende streeksafsprake met befondste DMOe KBO's oor die Strategiese fokus vir 2020-2025 nagekom; KSB-beleid (2019): sleutelareas; Voorkoming en vroeë intervensie strategie; N&S-skullings vir hawelose volwassenes; Pleegsorgbestuur; UBS-proses; Monitering en Evaluering; Thuthuzela Sorgsentrums; Standaard bedryfsprosedures; Toesigdienste; Bewysgebaseerde werkwinkel; en Opleiding vir 2020: Metro-Oos: 11 Februarie 2020; Metro-Noord: 20 Februarie 2020; Metro-Suid: 20 Februarie 2020; Weskus: 17 Februarie 2020; Wynland/ Overberg: 25 Februarie 2020; maar die Eden Karoo-afpraak wat vir 20 Maart 2020 geskeduleer was, is weens die Covid-19-pandemie gekanselleer.</p>		<p>groeperingpleegsorgskemas om die SASSA-lys te konsolideer, uitdagings op te los en te werk om pleegsorgteikens te bereik.</p> <p>Verder is opleiding en 'n loodsstudie oor die webgebaseerde Pleegsorgmoniteringsinstrument vir DMO en OSW's onderskeidelik op 25 en 26 November 2020 in die Eden Karoo- en Metro-Suid-streke uitgevoer.</p>
<p>Die name en kontakbesonderhede van die beleidsontwikkelaars en die KSB-programdirekteur was op AGAPE se 2019/20 OBO beskikbaar. AGAPE kan met die Direkteur: Kinders en Gesinne in verbinding tree, of die Hoofdirekteur: Maatskaplike Welsyn, wie se kontakbesonderhede op die DMO-webtuiste en in die Jaarlikse Prestasieplan beskikbaar is.</p>	<p>Oordragbetalingsooreenkomste (OBO's) met befondste DMOe OSW's wat werwing en opleiding doen, sluit die naam en kontakbesonderhede van die KSB-programbestuurder in. Organisasies kan met die Direkteur: Kinders en Gesinne in verbinding tree, of die Hoofdirekteur: Maatskaplike Welsyn, wie se kontakbesonderhede op</p>	<p>Die name en kontakbesonderhede van die beleidsontwikkelaars en die KSB-programdirekteur was op OSW's 2020/21 OBO's beskikbaar. Organisasies kan met die Direkteur: Kinders en Gesinne in verbinding tree, of die Hoofdirekteur: Kinders, Gesinne en VKO, wie se kontakbesonderhede op die DMO-webtuiste en in die Jaarlikse Prestasieplan (JPP) beskikbaar was.</p>

Huidige/werklike reëlins	Gewenste reëlins	Werklike prestasies
	die DMO-webtuiste en in die Jaarlikse Prestasieplan beskikbaar is.	
<p>Die Departement het AGAPE gekontrakteer om opleiding/werkswinkels namens die streke vir veiligheid en pleegouers te verskaf. Die volgende opleidingsessies is gedurende die 2019/20-boekjaar aangebied:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Metro-Oos: 20 Junie 2019, 25 Julie 2019, 5 Desember 2019 en 13 Februarie 2020. ● Metro-Noord: 2 April 2019, 6 Junie 2019, 27 Augustus 2019, 17 Oktober 2019, 5 Desember 2019 en 12 Maart 2020. ● Metro-Suid: 2-5 Maart 2020. ● Weskus: 24-25 Junie 2019, 16 September 2019, 19 September 2019, 9 Oktober 2019, 28-29 Oktober 2019, 12 November 2019, 24-25 Februarie 2020 en 10 Maart 2020. ● Eden Karoo: 25 Junie 2019, 26 Junie 2019, 2 Julie 2019, 3 Julie 2019, 28 - 29 Januarie 2020, 10 Maart 2020, 17-18 Maart 2020. ● Kaapse Wynland: 21 Mei 2019, 4 Junie 2019, 18 Junie 2019, 17 September 2019, 13 November 2019, 3 Desember 2019, 10 Desember 2019, 4 Februarie 2020 en 13 Maart 2020. 	Al die streke bied semester werkswinkels vir veiligheids- en pleegouers aan.	<p>Die Departement het AGAPE en Iris House gekontrakteer om opleiding/werkswinkels namens die streke vir veiligheids- en pleegouers te verskaf. Die volgende opleiding/ondersteuningsessies is gedurende die 2020/21-boekjaar verskaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Metro-Oos: 18 Augustus 2020, 22 September 2020, 5-8 Oktober 2020, 16-19 November 2020, 17 November 2020, 1 Februarie 2021, 8 Februarie 2021, 15-16 Maart 2021 en 16 Maart 2021. ● Metro-Noord: 13 Augustus 2020, 23 September 2020 en 19-22 Oktober 2020. ● Metro-Suid: 8-11 Maart 2021. ● Weskus: 12 Oktober 2020, 13 Oktober 2020, 30 November 2020, 3 Desember 2020 en 29 Maart 2021. ● Eden Karoo: 1 September 2020, 23 September 2020, 29 September 2020, 2-5 November 2020 en 17 Maart 2021. ● Kaapse Wynland: 3 September 2020.
'n Batho-Pele: Kliëntediensopname-instrument is ontwerp en word tans gebruik. Pleegsorgbestuur sal in die 2020/21-boekjaar verslag doen oor die vordering van die loodsprogram.	Veiligheids- en pleegouers word oor Batho Pele-beginsels ondersoek en 'n verslag word saamgestel en aan Programbestuur gestuur.	Vanweë die Covid-19-inperkingsregulasies is geen verdere vordering met die Batho Pele: Kliëntediensopnamehulpmiddel gemaak nie.
Toegang:	Toegang:	Toegang:
Daar is toegewyde kliëntesorgerbeamptes by die Metro-Suid-, Metro-Noord-, Weskus-, Eden Karoo- en Kaapse Wynland Overberg-streke. Metro-Oos het 'n vakature vir 'n kliëntesorgerbeampte wat teen Augustus 2020 aangestel moet word. Tans tree die inligtingsbeampte in die rol op en is opgelei om alle kliënte met navrae en/klagtes by te staan. Daar is toegewyde kliëntesorgerassistente by al die behalwe drie van die plaaslike kantore. Daar is vakatures by die Breederivier en Kaap Agulhas plaaslike kantore in die Kaapse Wynland- en	Kliëntesorgerbeampte by elke streeks- en plaaslike kantoor.	Daar is toegewyde kliëntesorgerbeamptes by die Metro-Suid-, Metro-Noord-, Weskus-, Eden-Karoo- en Kaapse Wynland- en Overbergstreke. Metro-Oos het 'n vakature vir 'n kliëntesorgerbeampte. Die pos is geadverteer, en onderhoude is afgesluit, maar die proses is

Huidige/werklike reëlins	Gewenste reëlins	Werklike prestasies
Overberg-streek, en by die Knysna plaaslike kantoor in Eden Karoo. Die Kaapse Wynland en Overberg sowel as die Metro-Oos-streke het aangedui dat hulle die vakante poste in die 2020/21-boekjaar gaan vul. Eden Karoo het aangedui dat die onderhoude vir die vakante pos uitgestel is weens die Covid-19-pandemie.		gestaak weens begrotingsbesnoeiings en die prioritisering van kritieke poste. Daar is toegewyde kliëntesorgassistentte by al die Metro-Oos, Metro-Suid, Metro-Noord en Weskus plaaslike kantore. Kaapse Wynland- en Overberg-streek het twee vakante poste aangedui, naamlik by hul Langeberg- en Kaap Agulhas plaaslike kantore – die Langeberg-kliëntesorgassistentpos is na 'n MHW-pos verander en die Kaap Agulhas-pos is uitgestel in afwagting van terugvoering van die DvdP. Eden Karoo-streek het 'n vakature vir kliëntesorgassistent by sy Knysna plaaslike kantoor aangedui. Hierdie pos is geadverteer, en onderhoude is gevoer, maar die streek is ingelig dat die pos gekanselleer is weens begrotingsbesnoeiings en die prioritisering van kritieke poste.
Die Departement het 'n tolvry nommer (0800 220 250) wat van 07:00 – 19:00 bedryf word, met 'n geoutomatiseerde stemboodskap tussen 19:00 en 07:00.	Die Departement het 'n tolvry nommer (0800 220 250) wat van 07:00 – 19:00 bedryf word, met 'n geoutomatiseerde stemboodskap tussen 19:00 en 07:00.	Die Departement het 'n tolvry nommer (0800 220 250) wat van 07:00 – 19:00 bedryf word, met 'n geoutomatiseerde stemboodskap tussen 19:00 en 07:00.
Besonderhede van die direktoraatamptenare word op die DMO-webtuiste verskaf om huidige en potensiële veiligheids- en pleegouers in staat te stel om die programbestuurder, program-/streekdirekteur te e-pos of te bel wanneer nodig.	Huidige en potensiële veiligheids- en pleegouers kan die programbestuurder, program-/streekdirekteur e-pos of bel indien nodig.	Besonderhede van die direktoraatamptenare word op die DMO-webtuiste verskaf om huidige en potensiële veiligheids- en pleegouers in staat te stel om die programbestuurder, program-/streekdirekteur te e-pos of te bel wanneer nodig.
Vergunning: Al die KS-beamptes by die streeks- en plaaslike kantore is vertrouwd met die proses en weet hoe om sulke klagtes te hanteer.	Vergunning: Kliëntesorgbeampte by elke streeks- en plaaslike kantoor is opgelei om alle kliënte (insluitend huidige en potensiële veiligheids- en pleegouers) met navrae of klagtes by te staan en die navrae/klagtes na toepaslike amptenare in die kantoor te verwys.	Vergunning: Al die KS-beamptes by die streeks- en plaaslike kantore is vertrouwd met die proses en weet hoe om sulke klagtes te hanteer.

Huidige/werklike reëlings	Gewenste reëlings	Werklike prestasies
DMO SBP vir die hantering van navrae en klagtes is in werking gestel.	DMO het 'n SBP vir die hantering van navrae en klagtes.	DMO SBP vir die hantering van navrae en klagtes is in werking gestel.
Alle staatswerknemers is gebonde aan die Gedragskode vir die Staatsdiens.	Alle staatswerknemers is gebonde aan die Gedragskode vir die Staatsdiens.	Alle staatswerknemers is gebonde aan die Gedragskode vir die Staatsdiens.
'n Batho-Pele: Kliëntediensopname-instrument is ontwerp en word tans gebruik. Pleegsorgbestuur sal in die 2020/21-boekjaar verslag doen oor die vordering van die loodsprogram.	Doen tevredenheidsopname op 'n steekproef van pleeg- en veiligheidsouers om kliëntetevredenheid te bepaal.	Weens die Covid-19-inperkingsregulasies is geen verdere vordering met die Batho Pele: Kliëntediensopname-instrument gemaak nie.
Openheid en deursigtigheid:	Openheid en deursigtigheid:	Openheid en deursigtigheid:
Die Departement het 'n tolvry nommer (0800 220 250) wat van 07:00 – 19:00 bedryf word, met 'n geoutomatiseerde stemboodskap tussen 19:00 en 07:00.	Die Departement het 'n tolvry nommer (0800 220 250) wat van 07:00 – 19:00 bedryf word, met 'n geoutomatiseerde stemboodskap tussen 19:00 en 07:00.	Die Departement het 'n tolvry nommer (0800 220 250) wat van 07:00 – 19:00 bedryf word, met 'n geoutomatiseerde stemboodskap tussen 19:00 en 07:00.
Die Departement het inligtingsbeamptes by die Metro-Suid-, Metro-Noord-, Metro-Oos-, Weskus- en Eden Karoo-strekkantore en by die DMO-hoofkantoor aangestel. Die Kaapse Wynland- en Overbergstreek het aangedui dat hul inligtingsbeampte in April 2020 bedank het. Die pos gaan in die 2020/21-boekjaar geadverteer word.	Die Departement het inligtingsbeamptes in al die streke en by hoofkantoor ingevolge die Wet op die Bevordering van Toegang tot Inligting (PAIA) aangestel.	Die Departement het inligtingsbeamptes by die Metro-Suid-, Metro-Noord-, Metro-Oos- en Eden Karoo-strekkantore aangestel. Die Kaapse Wynland het aangedui dat hul inligtingsbeampte in Maart 2020 afgetree het en die Weskusstreek het aangedui dat hul inligtingsbeampte in Desember 2020 bedank het. Albei poste is in die 2020/21-boekjaar geadverteer en is in die proses om gevul te word. Die Direkteur-generaal van die Provinsie is in ooreenstemming met PAIA die aangestelde inligtingsbeampte vir die Provinsie. Adjunk-inligtingsbeamptes is in al die strekkantore en by hoofkantoor in ooreenstemming met PAIA aangestel.
Die Departement se webtuiste word elke semester of wanneer nuwe inligting van die programme ontvang word bygewerk.	Die Departement se webtuiste word elke semester of wanneer nuwe inligting van die programme ontvang word bygewerk.	Die Departement se webtuiste word elke semester of wanneer nuwe inligting van die programme ontvang word bygewerk.

Huidige/werklike reëlins	Gewenste reëlins	Werklike prestasies
Die 2018/19 DMO-jaarverslag is in September 2019 gepubliseer en is op die Departement se webtuiste beskikbaar (sluit lys van befondsde organisasies en oordragfondse ontvang in).	DMO-jaarverslae jaarliks in Augustus gepubliseer (sluit lys van befondsde organisasies en oordragfondse ontvang in).	Die 2019/20 DMO-jaarverslag is op 30 Oktober 2020 gepubliseer en is op die Departement se webtuiste beskikbaar (sluit lys van befondsde organisasies en oordragfondse ontvang in).
Departementele strategiese dokumente is in Engels, Afrikaans en isiXhosa beskikbaar.	Departementele strategiese dokumente is in die drie amptelike tale van die provinsie beskikbaar.	Departementele strategiese dokumente is in Engels, Afrikaans en isiXhosa beskikbaar.
Waarde vir geld:	Waarde vir geld:	Waarde vir geld:
Veiligheidsouers word R27 daaglikse fooi per kind wat ingevolge die hofbevel geplaas word betaal.	Veiligheidsouers word 'n daaglikse fooi per kind wat ingevolge die hofbevel geplaas word betaal.	Veiligheidsouers word R27 daaglikse fooi per kind wat ingevolge die hofbevel geplaas word betaal.
DMO het kwartaalliks oor die plasing van kinders verslag gelewer.	DMO moet kwartaalliks oor die plasing verslag lewer.	DMO het kwartaalliks oor die plasing van kinders verslag gelewer.
Pleegouers word 'n maandelikse toelae van R1 040 per kind van SASSA betaal.	Pleegouers word 'n maandelikse toelae van SASSA per kind betaal (ingevolge 'n hofbevel geplaas).	Pleegouers word 'n maandelikse toelae van R1 040 per kind van SASSA betaal.
Gedurende die verslagdoeningstydperk is werwing deur die DMO-strekkantore gedoen en die opleidingsdienste is deur die befondste DMOe OSW, AGAPE, in ooreenstemming met die OBO, wat voldoening aan die Kinderwet se norme en standaard, OSW Wet se bestuursvereistes en diensleweringsteikens insluit, gelewer.	Befondste DMOe OSW-werwing- en opleidingsdienste word in ooreenstemming met oordragbetalingsooreenkomste, wat voldoening aan die Kinderwet se norme en standaard, OSW-wet-bestuursvereistes en diensleweringsteikens insluit, gelewer.	Gedurende die verslagtydperk is werwing deur die DMO-strekkantore gedoen en die opleidingsdienste is deur die befondsde OSW's, AGAPE en Iris House in ooreenstemming met hul OBO's, wat voldoening aan die Kinderwet se norme en standaard, OSW-wet se bestuursvereistes en diensleweringsteikens insluit, gelewer.
AGAPE het vier kwartaallikse vorderingsverslae vir die 2019/20-boekjaar voorgelê.	Befondste DMOe OSW's moet kwartaallikse vorderingsverslae inlewer.	AGAPE het vier kwartaallikse verslae vir die 2020/21-boekjaar ingelewer. Iris House het 'n verslag oor die 4de kwartaal ingelewer omdat hy die diens eers in daardie kwartaal begin het.

Dienslewering sinligtingsinstrument

Huidige/werklike inligtingsinstrumente	Gewenste inligtingsinstrumente	Werklike prestasies
Kindersorgbeskerming – Prestasiemonitering van toegewyde kinderbeskermingsorganisasies		
Die 2019/20-JPP is in Maart 2019 gepubliseer en is op die Departement se webtuiste beskikbaar.	Die Departement se Jaarlikse Prestasieplan word elke jaar in Maart gepubliseer.	Die 2020/21-JPP is in Maart 2020 gepubliseer en is op die Departement se webtuiste beskikbaar.
Die 2018/19 DMO-jaarverslag is in September 2019 gepubliseer en is op die Departement se webtuiste beskikbaar (sluit lys van befondste DMOe organisasies en oordragfondse ontvang in).	DMO-jaarverslae word elke jaar in Augustus gepubliseer.	Die Departement het sy 2019/20-jaarverslag op 30 Oktober 2020 gepubliseer en die verslag is op die Departement se webtuiste beskikbaar.
Die 2018/19 DMO Verslag aan Burgers is in Februarie 2020 gepubliseer.	DMO Verslag aan Burgers wat elke jaar in Oktober gepubliseer word.	Die Departement het sy 2019/20 Verslag aan Burgers op 18 Februarie 2021 gepubliseer.
Oordragbetalingsooreenkomste en Dienshandveste is vir die 2019/20-boekjaar hersien.	Oordragbetalingsooreenkomste en Dienshandveste word jaarliks hersien.	Oordragbetalingsooreenkomste vir 2020/21 is hersien. Geen afsprake met belanghebbendes het as gevolg van die Covid-19-pandemie en die regulasies van die nasionale rampstoestand plaasgevind nie en dus kon die implementering en hersiening van Dienshandveste ook nie geskied nie.
Beleide, norme en standaarde is op die DMO-webtuiste beskikbaar.	Beleide, norme en standaarde is op die DMO-webtuiste beskikbaar.	Beleide, norme en standaarde is op die DMO-webtuiste beskikbaar.
Die KSB-program het streeksafsprake met befondste DMOe kinderbeskermingsorganisasies en DMO-streeksamptenare gedurende kwartaal 1 en kwartaal 4 van die boekjaar nagekom. <ul style="list-style-type: none"> ● Kwartaal 1: Die KSB-program het gedurende die verslagtydperk twee streeksafsprake met befondste KBO's en DMO-streeksamptenare nagekom. Die eerste skakeling was met Metro-Suid-organisasies op 17 April 2019 en die tweede skakeling was met Metro-Oos-organisasies op 15 Mei 2019. (Die onderwerpe wat by hierdie afsprake bespreek is, word onder Konsultasie gelys). ● Kwartaal 4: Die KSB-program het vyf uit ses geskeduleerde streeksafsprake met befondste DMOe KBO's en DMO-streeksamptenare nagekom: Eden Karoo: Uitgestel weens uitbreek van Covid-19; Metro-Noord: 3-4 Februarie 2020; Metro-Suid: 20- 	Die program kom semester streeksafsprake met befondste DMOe kinderbeskerming OSW's na.	Geen streeksafsprake is as gevolg van die uitbreek van die Covid-19-pandemie geskeduleer of uitgevoer nie. Dit het die implementering van beplande aktiwiteite vir die 2020/2021-boekjaar geaffekteer. 'n Uitvoerende besluit is geneem dat geen besoeke aan die terrein of afsprake mag plaasvind nie, aangesien Covid-19 en die gepaardgaande inperkingsregulasies dit onmoontlik gemaak het. Verder was belanghebbendes vir aanlyn vergaderings beskikbaar nie en nie al die belanghebbendes het die infrastruktuur vir virtuele vergaderings gehad nie.

Huidige/werklike inligtingsinstrumente	Gewenste inligtingsinstrumente	Werklike prestasies
21 Februarie 2020; Metro-Oos: 10-12 Februarie 2020; Weskus: 17-18 Februarie 2020 en Wynland Overberg: 25-27 Februarie 2020. (Die onderwerpe wat by hierdie afspraak bespreek is, word onder Konsultasie gelys.)		
Opleidingsessies oor aanwysers is soos volg met KBO's gedurende die eerste kwartaal van 2019/20 gehou: <ul style="list-style-type: none"> ● Metro-Suid: 30 Mei 2019; ● Weskus: 4 Junie 2019; ● Metro-Oos: 5 Junie 2019; ● Eden Karoo: 6 Junie 2019; ● Kaapse Wynland: 11 Junie 2019; en ● Metro-Noord: 12 Junie 2019. 	Programkantoor hou opvoeding/opleidingsessies vir befondste DMOe OSW's oor kinderbeskermingsake (een keer per jaar).	Geen opvoeding/opleidingsessies vir befondste DMOe KBO's in verband met kinderbeskermingsake is gedurende die 2020/21-boekjaar gehou nie as gevolg van die Covid-19-pandemie en die gepaardgaande inperkingsregulasies. Dit het die implementering van beplande aktiwiteite vir die 2020/21-boekjaar geaffekteer. Verder het KBO's nie die infrastruktuur vir aanlyn opleiding gehad nie.
Die naam en kontakbesonderhede van die KSB-beleidsontwikkelaar wat beskikbaar is om te help met vorderingsverslagdoening en ander navrae word in die OBO's met befondste DMOe KBO's verskaf.	Oordragbetalingsooreenkomste (OBO's) met befondste DMOe OSW's sluit die naam en kontakbesonderhede van die KSB-beleidsontwikkelaar in.	Die naam en kontakbesonderhede van die KSB-beleidsontwikkelaar wat beskikbaar is om te help met vorderingsverslagdoening en ander navrae word in die OBO's met befondste DMOe KBO's verskaf.
Organisasies kan met die Programbestuurder KSB, Direkteur: Kinders en Gesinne of die Hoofdirekteur: Maatskaplike Welsyn in verbinding tree. Hul kontakbesonderhede is op die DMO-webtuiste en in die JPP beskikbaar.	Organisasies kan met die Programbestuurder KSB, Direkteur: Kinders en Gesinne of die Hoofdirekteur: Maatskaplike Welsyn in verbinding tree. Hul kontakbesonderhede is op die DMO-webtuiste en in die JPP beskikbaar.	Organisasies kan met die Programbestuurder Kindersorg en Beskerming, Direkteur: Kinders en Gesinne of die Hoofdirekteur: Kinders, Gesinne en VKO in verbinding tree. Hul kontakbesonderhede is op die DMO-webtuiste en in die JPP beskikbaar.
Pleegsorgbestuur – Werwing en opleiding van veiligheids- en pleegouers		
Die 2019/20-JPP is in Maart 2019 gepubliseer en is op die Departement se webtuiste beskikbaar.	Die Departement se Jaarlikse Prestasieplan word elke jaar in Maart gepubliseer.	Die 2020/21-JPP is in Maart 2020 gepubliseer en is op die Departement se webtuiste beskikbaar.
Die 2018/19 DMO-jaarverslag is in September 2019 gepubliseer en is op die Departement se webtuiste beskikbaar.	DMO-jaarverslae word elke jaar in Augustus gepubliseer.	Die Departement het sy 2019/20-jaarverslag op 30 Oktober 2020 gepubliseer en die verslag is op die Departement se webtuiste beskikbaar.
Die 2018/19 DMO Verslag aan Burgers is in Februarie 2020 gepubliseer.	DMO Verslag aan Burgers wat elke jaar in Oktober gepubliseer word.	Die Departement het sy 2019/20 Verslag aan Burgers op 18 Februarie 2021 gepubliseer.
Dienshandveste word jaarliks hersien. Die 2019/20 Dienshandveste vir streekkantore, fasiliteite en hoofkantoor is in Januarie 2019 afgeteken.	Dienshandveste word jaarliks hersien.	As gevolg van die COVID-19-pandemie en die regulasies van die nasionale toestand van rampe, het geen betrokkenheid van belanghebbendes

Huidige/werklike inligtingsinstrumente	Gewenste inligtingsinstrumente	Werklike prestasies
		plaasgevind vir die implementering en hersiening van dienshandveste nie..
Beleide, norme en standaard is op die DMO-webtuiste beskikbaar.	Beleide, norme en standaard is op die DMO-webtuiste beskikbaar.	Beleide, norme en standaard is op die DMO-webtuiste beskikbaar.
Die Departement het AGAPE gekontrakteer om opleiding/werkswinkels namens die streke vir veiligheid en pleegouers te verskaf. Sien hierbo vir 'n gedetailleerde beskrywing van die opleiding wat gedurende die 2019/20 finansiële jaar vir veiligheid en pleegouers verskaf is (onder die opskrif: Konsultasie)	Die meeste streke bied semester werkswinkels saam met veiligheids- en pleegouers aan.	Die Departement het AGAPE en Iris House gekontrakteer om namens die streke opleiding/werkswinkels vir veiligheids- en pleegouers aan te bied. Sien hierbo vir 'n gedetailleerde beskrywing van die opleiding wat gedurende die 2020/21-boekjaar vir veiligheids- en pleegouers aangebied word (onder Konsultasie).

Klagtemeganisme

Huidige/werklike klagtemeganisme	Gewenste klagtemeganisme	Werklike prestasies
Kindersorgbeskerming – Prestasiemonitering van toegewyde kinderbekermingsorganisasies		
Die Departement van die Premier (DvdP) bedryf 'n tolvry nommer (0800 220 250) namens die Departement om navrae en klagtes te hanteer.	Die Departement bedryf 'n tolvry nommer (0800 220 250) om navrae en klagtes te hanteer.	Die DvdP bedryf 'n tolvry nommer (0800 220 250) namens die Departement om navrae en klagtes te hanteer.
Die goedgekeurde SBP vir die Voorste toonbank wat inloopkliënte hanteer, is gereed.	Die Departement het 'n goedgekeurde SBP vir die Voorste toonbank wat inloopkliënte hanteer.	Die goedgekeurde SBP vir die Voorste toonbank wat inloopkliënte hanteer, is gereed.
Die DMO-goedgekeurde SBP vir die rapportering van navrae/klagtes is in werking gestel.	Die Departement het 'n goedgekeurde SBP vir navrae/klagtes/rapportering.	Die DMO-goedgekeurde SBP vir navrae/klagtes/rapportering is in werking gestel.
Die Departement se goedgekeurde SBP om ministeriële navrae en klagtes te hanteer, is in werking gestel.	'n Goedgekeurde SBP om ministeriële navrae en klagtes te hanteer.	Die Departement se goedgekeurde SBP om ministeriële navrae en klagtes te hanteer, is in werking gestel.
Die Departement het 'n toegewyde inbelsentrum wat navrae en klagtes deur die Departement van die Premier hanteer.	Die Departement het 'n toegewyde inbelsentrum wat navrae en klagtes deur die Departement van die Premier hanteer.	Die Departement het 'n toegewyde inbelsentrum wat navrae en klagtes deur die DvdP hanteer.
Die Departement het 'n toegewyde klantesorgeenheid wat navrae en klagtes hanteer.	'n Toegewyde klantesorgeenheid om navrae en klagtes te hanteer.	Die Departement het 'n toegewyde klantesorgeenheid wat navrae en klagtes hanteer.
Die Departement het in vennootskap met die Openbare Beskermer, SA Menseregtekommissie en die Presidensiële blitslyn gewerk om navrae, klagtes en verslae te hanteer.	Die Departement werk in vennootskap met die Openbare Beskermer, SA Menseregtekommissie en die Presidensiële	Die Departement werk in vennootskap met die Openbare Beskermer, SA Menseregtekommissie en

Huidige/werklike klagtemeganisme	Gewenste klagtemeganisme	Werklike prestasies
	blitslyn om navrae, klagtes en verslae te hanteer.	die Presidensiële blitslyn om navrae, klagtes en verslae te hanteer.
Die Departement het ook in vennootskap met die Nasionale Departement van Maatskaplike Ontwikkeling aan die geslagsgebaseerde geweld-inbelsentrum (GGGIS) gewerk.	Die Departement werk ook in vennootskap met die Nasionale Departement van Maatskaplike Ontwikkeling aan die geslagsgebaseerde-geweld-inbelsentrum (GGGIS).	Die Departement werk ook in vennootskap met die Nasionale Departement van Maatskaplike Ontwikkeling aan die GGGIS.
Die DMO-befondsingsoproep vir voorstelle vind elke drie jaar plaas. Aangesien 2019/20 dus jaar twee van ons driejaarkontrakte was, het die befondsingsproses nie hierdie boekjaar plaasgevind nie.	Befondsingsproses sluit advertensies, inligtingswerkswinkels, ontvangs en assessering van voorstelle, aanvaardings- en afkeuringsbriewe en appèlproses in.	Die DMO-befondsingsproses vir die 2020/21-boekjaar het die volgende ingesluit: <ul style="list-style-type: none"> ● Reklame; ● Inligtingswerkswinkels; ● Ontvangs en evaluering van voorstelle; ● Aanvaardings- en afkeuringsbriewe; en ● Appèlproses.
Pleegsorgbestuur – Werwing en opleiding van veiligheids- en pleegouers.		
Die Departement van die Premier bedryf 'n tolvrye nommer (0800 220 250) namens die Departement om navrae en klagtes te hanteer.	Die Departement bedryf 'n tolvrye nommer (0800 220 250) namens die Departement om navrae en klagtes te hanteer.	Die DvdP bedryf 'n tolvrye nommer (0800 220 250) namens die Departement om navrae en klagtes te hanteer.
Die goedgekeurde Voorste toonbank SBP wat inloopkliënte hanteer is in werking gestel.	Die Departement het 'n goedgekeurde Voorste toonbank SBP wat inloopkliënte hanteer.	Die goedgekeurde Voorste toonbank SBP wat inloopkliënte hanteer is in werking gestel.
Die DMO goedgekeurde navrae/klagtes/rapportering SBP is in werking gestel.	Die Departement het 'n goedgekeurde navrae/klagtes/rapportering SBP.	Die DMO goedgekeurde navrae/klagtes/rapportering SBP is in werking gestel.
Die Departement se goedgekeurde SBP om ministeriële navrae en klagtes te hanteer, is in werking gestel.	'n Goedgekeurde SBP om ministeriële navrae en klagtes te hanteer.	Die Departement se goedgekeurde SBP om ministeriële navrae en klagtes te hanteer, is in werking gestel.
Die Departement het 'n toegewyde inbelsentrum wat navrae en klagtes deur die Departement van die Premier hanteer.	Die Departement het 'n toegewyde inbelsentrum wat navrae en klagtes deur die Departement van die Premier hanteer.	Die Departement het 'n toegewyde inbelsentrum wat navrae en klagtes deur die DvdP hanteer.
Die Departement het 'n toegewyde klantesorgeenheid wat navrae en klagtes hanteer.	'n Toegewyde klantesorgeenheid om navrae en klagtes te hanteer.	Die Departement het 'n toegewyde klantesorgeenheid wat navrae en klagtes hanteer.
Die Departement werk in vennootskap met die Openbare Beskermer, SA Menseregtekommissie en die Presidensiële blitslyn om navrae, klagtes en verslae te hanteer.	Die Departement werk in vennootskap met die Openbare Beskermer, SA Menseregtekommissie en die Presidensiële	Die Departement werk in vennootskap met die Openbare Beskermer, SA Menseregtekommissie en die Presidensiële blitslyn om navrae, klagtes en verslae te hanteer.

Huidige/werklike klagtemeganisme	Gewenste klagtemeganisme	Werklike prestasies
	blitslyn om navrae, klagtes en verslae te hanteer.	
Die Departement werk ook in vennootskap met die Nasionale Departement van Maatskaplike Ontwikkeling aan die geslagsgebaseerde geweld-inbelsentrum (GGGIS).	Die Departement werk ook in vennootskap met die Nasionale Departement van Maatskaplike Ontwikkeling aan die geslagsgebaseerde geweld-inbelsentrum (GGGIS).	Die Departement werk ook in vennootskap met die Nasionale Departement van Maatskaplike Ontwikkeling aan die GGGIS.

2.3 Organisasoriese omgewing

Na die goedkeuring van die Departement se nuwe bestuurstruktuur in 2019, is die Hoofdirekoraat: Maatskaplike Welsyn ontbind en die Hoofdirekoraat: Maatskaplike Welsyn en Herstellende Dienste en die Hoofdirekoraat: Klinders, Gesinne en VKO is gestig. Die Hoofdirekteur: Maatskaplike Welsyn en Herstellende Dienste is op 1 November 2020 aangestel en beide hoofdirekorate is operasioneel. Boonop het die werwingsproses vir die Hoofdirekteur: Dienslewingsbestuur en -koördineringspos 'n gevorderde stadium aan die einde van die boekjaar bereik.

Werk het gedurende die boekjaar begin om 'n naatlose verskuiwing van die VKO-program na die WKOD te verseker. 'n VKO-projekbestuurstaakspan, bestaande uit verteenwoordigers van die DvdP, DMO en die WKOD, is gestig om die VKO-migrasie in die provinsie te stuur. 'n Organisasie-ontwerpassessering van die VKO en Gedeeltelike Sorg-direkoraat is gedurende die boekjaar geïnisieer ter ondersteuning van die VKO-migrasie van DMO na die WKOD en afgehandel.

Bykomende organisatoriese ontwikkelingsprosesse om die doeltreffendheid van die organisatoriese struktuur te verbeter gaan die volgende insluit:

- Die sentralisering van die VKB-verkrygingsfunksie by Hoofkantoor, spesifiek die menslikehulpbronvereistes vir die sentralisering van die funksie; en
- Die belyning van streekstrukture met maatskaplikewerknorme en -standaarde en die administratiewe ondersteuningspersoneel wat nodig is om aan hierdie norme en standaarde te voldoen.

Die Departement het ten spyte van die Covid-19-inperkingsregulasies verskeie SBP en riglyne gedurende die boekjaar bekendgestel. Dit sluit die volgende in:

- SBP vir die verwydering van 'n kind wat versorging en beskerming nodig het;
- SBP vir die bestuur van Covid-19 in kinder- en jeugsorgsentrums;
- SBP en riglyne in dagsorgsentrums vir kinders met gestremdhede; en
- Praktiese riglyne vir die voorkoming en bestuur van koronavirusinfeksie in langtermynsorgfasiliteite saamgestel deur die Wes-Kaapse Departement van Gesondheid in samewerking met die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling.

Daarbenewens is die SBP vir die insameling, samestelling en verifikasie van prestasie-inligting hersien en gewysig om verslagdoening oor subsidie-aanwysers in te sluit.

Menslikehulpbronbestuur

Indiensneming en vakatures

Die Departement het daarin geslaag om verskeie befondsde vakante poste binne die goedgekeurde departementele organisasiestruktuur te vul en het 143 gegradueerde maatskaplike werkers met NDMO maatskaplikewerk-beurse op kontrak aangestel. Bykomende personeellede is grootliks as gevolg van vorige herstruktureringprosesse wat die uitkontraktering van nie-noodsaaklike dienste soos skoonmaak en sekuriteit meegebring het.

Die Departement het die volgende organisasie-ontwerpprosesse gedurende die 2019/20-prestasiesiklus geïnisieer. Die Korporatiewe Sentrum het hierdie ontwerpprosesse gedurende die 2020/21-prestasiesiklus tydelik gestaak:

- Hersiening van die optimale funksionaliteit van die ses streekskantore; en
- Hersiening van die optimale funksionaliteit van die Direkoraat VKB.

Die volgende organisasie-ontwerpproses is gedurende die 2020/21-prestasiesiklus afgehandel:

- Oordrag van die VKO-funksie na die WKOD en
- Heroorweging van maatskaplike werker bestuursposte in die Weskusstreek en bykomende poste in die Metro-Noordstreek.

Personeelopleiding

Departementele personeel het meestal aanlyn Covid-19 verwante opleiding ontvang as gevolg van die verskillende inperkingsvlakke en die feit dat aanlyn opleiding nie beskikbaar was nie. Die opleiding was daarop gemik om die pandemie beter te verstaan en die nodige stelsels in die werkplek te implementeer ten einde voldoening aan die Departement van Indiensneming se arbeidsvoorskrifte te verseker. Die Departement het 24 nuwe beurse toegeken aan personeellede in gespesialiseerde velde waar 'n vaardigheidstekort bestaan, naamlik proefdienste, verslawingsorg, kinder- en gesinstudies, sowel as forensiese en kliniese maatskaplike werk. Daar is ook 46 verslawingsorgbeurse aan mense buite die Departement toegeken ten einde die beskikbaarheid van gekwalifiseerde professionele persone in hierdie gebied te versterk.

Die Departement het 'n trauma-ontlontingsleerprogram van stapel gestuur wat deur 50 maatskaplike werkers bygewoon is. Die doel van die program was om maatskaplike werkers in staat te stel om Geslagsgebaseerde Geweld (GGG) te hanteer.

Ander leerprogramme wat vir maatskaplike werk verwante professionele persone en steunpersoneel in werking gestel is, het opleiding in die Hersiene Administratiewe Instrumente in Maatskaplike Welsyn vir maatskaplike werkers, progressiewe dissipline, Staatsdiensinduksieprogram ens. ingesluit.

Die verskaffing van opleidingsgeleenthede bly 'n prioriteit vir die Departement om 'n hoogs geskoolde professionele arbeidsmag te verseker wat in staat is om gehalte dienste te lewer.

Tegnologiese omgewing

Die 2020/21-boekjaar was 'n besonder uitdagende jaar vir die Departement vanuit 'n tegnologiese perspektief. Die nasionale staat van inperking het departementele personeel genoodsaak om van die huis af te werk en die DMO Inligting- en Kommunikasietegnologie (IKT)-rampherstelplan (RHP) is geaktiveer om personeel te ondersteun wat van die huis af werk. Alhoewel die IKT rampherstelplan daarvoor voorsiening gemaak het vir personeel om van die huis af te werk, was die skaal waarop dit in die DMO vereis is ongekend. Die Departement moes dus vlugvoetig wees en sy tegnologiese steun aanpas om aan die nuwe eise te voldoen.

Die Departement het dit bereik deur die volgende te doen:

- Vergroting van die korporatiewe databundel om die verhoogde datagebruik in sy gevestigde eMobility-stelsel te bestuur.
- Hertoewysing van eMobility-toestelle van personeel wat die toestelle baie min gebruik aan personeel wat onder normale omstandighede kantoorgebonde sou wees en nie eMobility nodig het nie. Finansies, VKB en ander belangrike administratiewe personeel val in hierdie kategorie.
- Dit makliker te maak vir personeel om 'n verhoging in hul datatoewysing aan te vra.
- Aanvulling van sy eMobility-diens en datalimiet deur 'n DvdP-toekenning van 15 roeteerders met data. Hierdie roeteerders was noodsaaklik vir die werk van personeel in die Direkoraat Gemeenskapsontwikkeling, wat 'n integrale deel van die Departement se humanitêre noodlenigingspoging was, sowel as dié in die Direkorate Finansies en VKB.
- Ontwikkeling van 'n beleid wat personeel met toegang tot WiFi tuis in staat gestel het om die koste van hierdie gebruik terug te eis.
- Verskaffing van Skynprivaatnetwerk afstandstoegang (VPNra) (met die ondersteuning van die Cel) aan personeel wat normaalweg op stelsels soos LOGIS, Basiese Rekeningkundige Stelsel (BAS) en Personeelsalaris (PERSAL) werk. Hierdie stelsels is as 'n reël nie toeganklik via 'n webgebaseerde koppelvlak nie. Toegang tot hierdie stelsels was egter noodsaaklik vir ononderbroke dienslewering.
- Vinnige nasporing, met die ondersteuning van die Cel, die in werking stelling van Microsoft Teams.
- Bestuursvergaderings so gereeld en veilig te hou as wat nodig is om bedryfsaktiwiteite voort te sit.

- Implementering van aanlyn IKT-opleiding deur 'n kombinasie van Microsoft Teams, kort opleidingsvideo's en gedetailleerde opleidingshandleidings te gebruik. Dit was van besondere belang in die opleiding van personeel om die OSW-bestuurstelsel en MyContent te gebruik. Laasgenoemde was veral belangrik, met die stelsel wat tydens die inperkingsperiode van groot waarde was, aangesien dit die toegang tot en berging van dokumente van die huis af moontlik gemaak het. Die noodsaaklikheid om dokumente fisies te gebruik, berg en oproep is dus met elektroniese inhoudsbestuur vervang. 'n Merkbare toename in die gebruik van hierdie stelsel is tydens al die vlakke van die staat van inperking waargeneem.
- Ontwikkeling van 'n aanlyn aansoekproses waardeur OSW's aanlyn vir DMO-befondsing kan aansoek doen in plaas daarvan om fisiese dokumente in te dien. Hierdie module van die OSW-bestuurstelsel is nog in ontwikkeling, maar is suksesvol in die derde kwartaal van die boekjaar gebruik om aansoeke vir die Departement se oproep om voorstelle vir befondsing te ontvang.
- Die instel van 'n veilige elektroniese manier om departementele besluite en dokumentasie goed te keur, aangesien die fisiese ondertekening van dokumente al hoe moeiliker geword het. Die DMO het die voorbeeld van die DvdP nagevolg en 'n elektroniese handtekeningbeleid ontwikkel wat Adobe-handtekening gebruik om te verseker dat alle toepaslike dokumente behoorlik gemagtig is en dienslewering kan voortgaan. Dit is vergesel van 'n opleidingshandleiding wat stap-vir-stap instruksies verskaf het oor die proses wat gevolg moet word om 'n veilige digitale handtekening te verseker.
- Die DMO-personeel is via die bestaande departementele batebestuursbeleid in staat gestel om amptelike toerusting van departementele perseel te verwyder om van die huis af te kan werk.

Die gewone inligtingstegnologie (IT) tegniese bystand op die terrein aan personeel is tydens die inperkingsperiode ingekort, met aanlynbystand wat verleen is waar moontlik. Spesiale reëlings is ook getref vir personeel om 'n DMO-kantoor naaste aan hul huis te besoek om met die IT-tegnici te vergader en sodoende onnodige reise te verminder.

Die DMO het baie gebruikers wie se IT-toerusting die einde van sy bruikbare leeftyd nader. 'n Daadwerklike poging is in die oorsigjaar aangewend om hierdie gebruikers te identifiseer en die proses waartydens nuwe sagteware gelaai word te begin. Die aflaai van nuwe sagteware en opgradering van rekenaars wat nog die Windows 7-bedryfstelsel gebruik na Windows 10, het in die verslagjaar begin en sal in die nuwe boekjaar voortgaan.

2.4 Sleutelbeleidsontwikkelings en wetgewende veranderinge

Geen.

3. Bereiking van institusionele impak en uitkomst

Die Departement se vordering met die bereiking van die vyfjaarteikens ten opsigte van die uitkoms-aanwysers:

Uitkomste	Uitkoms-aanwysers en vordering
DMO-topprioriteit Kinders en persone is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.	1.1 Getal kinders, hul ouers, versorgers en familielede wat toegang tot maatskaplike welsyn, gesinsondersteuning, kindersorg en beskerming en herstellende dienste per jaar verkry.
	Vordering ten opsigte van die Strategiese Plan: Die rehabilitasie, hereniging en herintegreer van hawelose volwassenes terug in hul gesinne en gemeenskappe van herkoms het 'n sleutelfokus van die Departement gebly. Skuilingdienste vir hawelose volwassenes is uitgebrei deur die getal bedruimtes te vergroot en verder versterk deur die voorsiening van bykomende hulpbronne vir maatskaplikewerk-toesighouerposte. 'n Nuwe skuiling vir hawelose gesinne is opgerig en al die befondsde skuilings vir

Uitkomst	Uitkoms-aanwysers en vordering
	<p>hawelose volwassenes het opleiding oor Covid-19-gesondheids- en veiligheidsprotokolle ontvang.</p> <p>Departementele OSW-vennote het opleiding gefasiliteer om nuwe en bestaande veiligheids- en pleegouers te bemagtig. Daarbenewens het die befondsde OSW's werkwinkels en ondersteuningsgroepvergaderings aan veiligheid en pleegouers verskaf vir hul deurlopende opleiding en ontwikkeling, om te verseker dat kinders in die alternatiewe sorgsektor voorsien word van 'n veilige, gesonde en ondersteunende omgewing.</p> <p>Sorg- en ondersteuningsprogramme is geïmplementeer vir kinders wat die alternatiewe sorgstelsel verlaat, asook die lewering van hereniging en nasorgdienste.</p> <p>In ooreenstemming met die Kinderwet, het die Departement voortgegaan om vroeë intervensie en voorkomende dienste te prioriseer, wat ouerlike verantwoordelikhede en regte ingesluit het, sowel as openbare onderwys wat burgerlike verantwoordelikheid en die verpligting om kindermishandeling aan te meld, gefokus het om kindermishandeling, verwaarlosing te voorkom, en uitbuiting.</p> <p>Gedurende die oorsigjaar het die Departement die kontraktering van die Clanwilliam- en Eersterivier-KJSS'e suksesvol voltooi.</p> <p>Die Departement het voortgegaan om die streeksreaksie op GGG te versterk met die aanstelling van 30 GGG MW'e. Saam met die Nasionale DOWI en die WKR DVOW is ses bykomende GGG-terreine in die Provinsie beskikbaar gestel (in die Bergrivier-, Swartland-, Hessequa- en Sentraal-Karoo-distriksmunisipaliteite). Toegang tot langtermyn psigososiale sorgdienste bly van kritieke belang vir slagoffers van seksuele geweld en word by Thuthuzela-sorgsentrums (TSS'e) in die Wes-Kaap aangebied.</p> <p>Skoolgebaseerde dienste is in die provinsie uitgebrei om gespesialiseerde dwelmgebruikversteuring-dienste aan skole in hoërisikogebiede van die Wes-Kaap te verskaf.</p> <p>1.2 Getal gesinne en/of huishoudings wat toegang tot sosiale noodhulp en gesinsondersteuningsdienste het</p> <p>Vordering ten opsigte van die Strategiese Plan:</p> <p>Die Departement se humanitêre noodlenigingspogings was in reaksie op die gefaseerde inperking om die verspreiding van Covid-19 in die provinsie te beperk. Die program het gehelp met die koördinerende en rapportering van die DMO-intervensies by verskeie rampbestuurforums asook die versameling en verspreiding van kospakkies aan kwesbare mense wat voedselonsekerheid in die gesig staar.</p> <p>Die verskaffing van gesinsbewaringsdienste, terapeutiese programme, bemiddelingsdienste en ouerskapprogramme is verder versterk deur die voltooiing van die VVI provinsiale strategie. Hierdie strategie maak voorsiening vir en verskaf befonding vir die verskaffing van gehalte voorkomings- en vroeëintervensie- dienste vir kinders en gesinne.</p>
<p>DMO-veiligheidsprioriteit</p> <p>Kinders en jeugdiges in gevaar word geïdentifiseer en bygestaan met psigososiale en gespesialiseerde intervensies wat vervreemding en uitdagende gedrag bekamp.</p>	<p>2.1 Getal kinders wat met die gereg gebots het, verwys na afleidingsintervensies, wat verhoorafwagend en/of gevonniss is, wat van die nodige herstellende dienste (spesifiek ingevolge die Wet op Kindereregtheid; Wysigingswet op Proefdienste) voorsien is.</p> <p>Vordering ten opsigte van die Strategiese Plan:</p> <p>Na aanleiding van die aanbeveling vervat in die evalueringsverslag van die Afleidingsprogram vir Jong Oortreders in die Wes-Kaap tussen 12 en 17 (DMO 2018), het afleidingsdienste aansienlik verbeter deur die ontwikkeling en implementering van afleidings- en moniteringsinstrumente.</p>

Uitkomst	Uitkoms-aanwysers en vordering
	<p>Herintegrasiedienste is uitgebrei na voormalige oortreders en kinders wat KJSS'e verlaat. Dit het lewensvaardighede, sosiale vaardighede, teoretiese en praktiese opleiding in gasvryheid, houtwerk, haarkappery en basiese elektroniese tegnologie ingesluit.</p> <p>2.2 Getal skole in 11 polisiegebiede met die hoogste risiko en/of WKR-veiligheidsplanareas waar DMO en/of DMO-befondsde maatskaplike werkers kinders en jeugdige wat in gevaar is vir gespesialiseerde intervensies identifiseer, asseeser, verwys en opvolg.</p> <p>Vordering ten opsigte van die Strategiese Plan: Covid-19-inperkingsregulasies het die programme by skole beperk weens die sluiting van skole. Programme is egter gedurende die jaar by drie skole aangebied.</p>
<p>Kinders tot en met die ouderdom van 7 jaar ontvang gehalte VKO en dié tot en met die ouderdom van 18 jaar ontvang gehalte naskoolsorg.¹⁰</p>	<p>3. Getal kinders in die provinsie wat toegang tot VKO- en Naskoolsorgdienste het.</p> <p>Vordering ten opsigte van die Strategiese Plan: Die Departement het voortgegaan om registrasie en herregistrasie van gedeeltelike sorgfasiliteite en VKO-programme te fasiliteer en te ondersteun om toegang en gehalte dienste te verbeter. Die Departement het PBT verskaf om te verseker dat VKO voldoening aan Covid-19-protokolle vir voorkoming, inperking en bestuur van Covid-19, en sodoende die heropening van gedeeltelike sorgfasiliteite moontlik is. Kinders, ouers en VKO-praktisyns is gedurende die nasionale staat van inperking van stimulasiepakke voorsien ter ondersteuning van leerderontwikkeling.</p>
<p>Arm, kwesbare ouer persone leef aktief in veilige, beskermde en ondersteunende omgewings.</p>	<p>4. Getal kwesbare ouer persone wat toegang bekom tot ontwikkelingsmaatskaplike welsynsdienste</p> <p>Vordering ten opsigte van die Strategiese Plan: In die nakoming van sy statutêre verpligtinge teenoor ouer persone, het die Departement befondsde residensiële fasiliteite van PBT, gespesialiseerde opleiding vir versorgers en die ontwikkeling van riglyne vir die voorkoming en bestuur van infeksies voorsien.</p>
<p>Persone met gestremdhede en hul gesinne en/of versorgers leef aktiewe lewens in veilige, beskermde en ondersteunende omgewings.</p>	<p>5. Getal persone met gestremdhede, hul gesinne en/of versorgers wat toegang tot ontwikkelingsmaatskaplike welsynsdienste verkry.</p> <p>Vordering ten opsigte van die Strategiese Plan: Die Departement het voortgegaan om die hoofstroming van gestremdheid in elke program of projek te bepleit en te verseker deur die Gestremdheidhoofdstroomstrategie. Die voltooiing van bouwerk by Sivuyile het dit moontlik gemaak om meer kliënte by die fasiliteit te akkommodeer. Die Departement was in staat om in samewerking met die WKOD, DvG en Wes-Kaapse Forum vir Intellektuele Gestremdheid al die dagsorgsentrums toe te rus en 'n opleidingsprogram ter voorbereiding vir die heropenning van dagsorgsentrums te implementeer.</p>
<p>Kwesbare mense het voedingsondersteuning.</p>	<p>6. Getal kwesbare persone wat toegang bekom tot voedingsondersteuning.</p> <p>Vordering ten opsigte van die Strategiese Plan: Om die Departement se voedingsvoetspoor verder uit te brei, is die CNDC-program geïmplementeer en is 20 gemeenskapsgebaseerde</p>

¹⁰ Uitkoms terugwerkend gewysig deur Bylae A van die 2021/22 Jaarlike Prestasieplan.

Uitkomst	Uitkoms-aanwysers en vordering
	<p>voedingsentrums vanaf 1 April 2020 vanaf NDMO na die Departement oorgeplaas.</p> <p>Die program het 55 977 kospakkies aan 223 908 kwalifiserende begunstigdes versprei deur die departemente se Covid-19-voedselverligtingsintervensies. Boonop is 57 961 begunstigdes regoor die provinsie van gekookte maaltye voorsien.</p>
<p>Jeug maak positiewe, gesonde lewenskeuses wat hul welstand verbeter.</p>	<p>7. Getal jeugdige wat toegang tot jeug- en vaardigheidsonwikkelingsprogramme verkry.</p> <p>Vordering ten opsigte van die Strategiese Plan:</p> <p>Die Departement het in reaksie op die inperkingsregulasies en die nakoming van sosiale distansiëringsprotokolle 'n loodsprogram vir die jeug in die Tuinroete munisipale gebied van stapel gestuur. Die program het aanlyn opleiding en virtuele ondersteuning van die jeugkafee-personeel behels.</p>
<p>Verbeterde korporatiewe bestuur en dienslewering</p>	<p>8. Skoon oudit behaal vir die boekjaar geëindig Maart 2025.</p> <p>Vordering ten opsigte van die Strategiese Plan:</p> <p>Skoon oudit behaal vir die boekjaar geëindig Maart 2021.</p>

4. Prestasie-inligting per institusionele program

4.1 Program 1: Administrasie

Doel

Die program ondervang die strategiese bestuur en ondersteuningsdienste op alle vlakke van die Departement, d.w.s. Provinsiale, Streek-, Distrik- en Fasiliteits-/Institusionele vlak.

Let wel: Die Korporatiewe Dienste-sentrum (KDS), gesetel in die Departement van die Premier (DvdP), lewer die volgende ondersteuningsdienste aan die Departement: Menslikehulpbronbestuur.

Subprogramme

- 1.1 Kantoor van die LUR
- 1.2 Korporatiewe Bestuursdienste
- 1.3 Distriksbestuur¹¹

Uitkomst

Verbeterde korporatiewe bestuur en dienslewering

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

Subprogram 1.2 Korporatiewe Bestuursdienste								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde Werklike Prestasie 2018/19	Geouditeerde Werklike Prestasie 2019/20	Bepaalde Jaarlikse Teikens 2020/21	Werklike Prestasie 2020/21	Afwyking van bepaalde teikens teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Verbeterde korporatiewe bestuur en dienslewering.	Kapasiteitsbou van maatskaplike werk en verwante beroepe.	1.2.1.1 Getal opleidingsintervensies vir maatskaplike werk	25	29	29	29	-	-

¹¹ Die opskrif Distriksbestuur word ingevolge die Nasionale Begroting-struktuur voorgeskryf. Die Wes-Kaapse DMO bedryf egter sy aktiwiteite deur streekskantore.

Subprogram 1.2 Korporatiewe Bestuursdienste								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde Werklike Prestasie 2018/19	Geouditeerde Werklike Prestasie 2019/20	Bepaalde Jaarlikse Teiken 2020/21	Werklike Prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Verbeterde korporatiewe bestuur en dienslewering.	Kapasiteitsbou van maatskaplike werk en verwante beroepe.	en maatskaplike werk verwante beroepe.						
		1.2.1.2 Getal beurse toegeken.	N.V.T.	Nuwe Aanwyser	109	146	37	Meer beursaansoeke wat verband hou met skaars en kritieke vaardighede is gedurende die tydperk toegeken.
	Maatskaplike werkers is in diens van DMO.	1.2.1.3 Getal maatskaplike werkers in diens van die DMO gedurende 'n boekjaar. ¹²	N.V.T.	Nuwe Aanwyser	834	948	114	Bykomende maatskaplikewerk-gegraduateerdes is in diens geplaas ter nakoming van hul beursverpligtinge.
	Effektiewe en doeltreffende voorsiening van maatskaplike ontwikkeling dienslewering.	1.2.1.4 Persentasie uitgawes in verhouding tot DMO se toegewysde begroting.	N.V.T.	Nuwe Aanwyser	2% Afwyking	0,5% Afwyking	-1,5% Afwyking	Die Departement het 99,5% van sy begroting bestee. Finale prestasie onderhewig aan oudituitskoms.
	Om KMMO-deelname in staatsverkryging te bevorder en te laat groei.	1.2.1.5 Persentasie fakture wat binne 30 dae aan DMO-diensverskaffers betaal is.	N.V.T.	Nuwe Aanwyser	100%	99.9%	-0.1%	Ses fakture is nie binne die tydperk van 30 dae betaal nie.

¹² Hierdie aanwyser is gekoppel aan die MTSR-aanwyser "Getal maatskaplike diens professionele persone in die staatsdiens".

Subprogram 1.2 Korporatiewe Bestuursdienste								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde Werklike Prestasie 2018/19	Geouditeerde Werklike Prestasie 2019/20	Bepaalde Jaarlikse Teiken 2020/21	Werklike Prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Verbeterde korporatiewe bestuur en dienslewering.	Om strategiese ondersteuningsdienste te verskaf ten einde goeie bestuur en gehalte dienslewering te bevorder.	1.2.1.6 Ouditeur-generaal van Suid-Afrika (OGSA) se mening oor die oudit van finansiële state en verslag oor die bruikbaarheid en betroubaarheid van gerapporteerde prestasie-inligting.	N.V.T.	Nuwe Aanwyser	Skoon Oudit	Skoon Oudit	-	-

Programprestasies

Gedurende die oorsigjaar het die Departement die volgende evalueringsnavorsingsprojekte geïmplementeer en voltooi as deel van sy goedgekeurde Navorsing- en Evalueringsplan van 2020/21:

- Evaluering van implementering van DMO-befondstee gemeenskapsgebaseerde behandelingsdienste vir dwelmmisbruik.
- Evaluering van implementering van die na-uurse kinderbeskeringsdiens in die Wes-Kaap.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Die Departement ontleed weeklikse RR0101-verslae, d.w.s. verslae oor die ontleding van faktuurouderdomme, om agterstallige fakture betyds te identifiseer. Die Departement rapporteer voorts fakture wat nie binne 30 dae betaal is nie, maandeliks aan die PT. Formele ondersoeke word ingestel teen amptenare wat daaraan skuldig bevind word dat hulle nie die voorgeskrewe regulasies nakom nie, insluitend dissiplinêre stappe waar nalatigheid bespeur is.

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die Program het 99.58 persent van sy R229.692 miljoen begrotingstoewysing vir die 2020/21-boekjaar bestee. Die onbestede R965 duisend hou verband met onderbesteding in KvW as gevolg van die feit dat daar nie geskikte kandidate tydens die werwingsproses gevind is nie, interne bevorderings en personeeluitrede. Die Program het 96.74 persent van sy R239.828 miljoen begrotingstoewysing vir die 2019/20-boekjaar bestee. Die onbestede R7,816 miljoen hou verband met onderbesteding in KvW as gevolg van die feit dat geskikte kandidate nie tydens die werwingsproses gevind kon word nie, interne bevorderings en personeeluitrede en die onderbesteding op maatskaplikewerk-gegradueerde geoormerkte befondsing. Die onderbesteding in Goedere en Dienste is te wyte aan die laat kennisgewing van befondsing teenoor die lang tyd wat dit neem om 'n diensverskaffer te verkry. Die diensverskaffer is in Februarie 2020 aangestel en die eerste uitsette is in Maart 2020 bereik.

Tabel G: Subprogram-uitgawes

Naam van subprogram	2020/21			2019/20		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding
Administrasie	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Kantoor van die LUR	7 091	7 040	51	6 442	6 148	294
Korporatiewe bestuursdienste	144 349	144 349	-	152 106	145 440	6 666
Distriksbestuur	78 252	77 338	914	81 280	80 424	856
Totaal	229 692	228 727	965	239 828	232 012	7 816

4.2 Program 2: Maatskaplike welsynsdiens

Doel

Verskaffing van geïntegreerde ontwikkelingsgerigte maatskaplike welsynsdiens aan armes en kwesbares in vennootskap met belanghebbendes en burgerlike organisasies.

Subprogramme

Subprogram 2.1: Bestuur en ondersteuning

Subprogram 2.2: Dienste aan ouer persone

Subprogram 2.3: Dienste aan persone met gestremdhede

Subprogram 2.4: MIV en Vigs

Subprogram 2.5: Maatskaplike noodleniging

Uitkomst

Arm, kwesbare ouer persone leef aktief in veilige, beskermde en ondersteunende omgewings.

Persone met gestremdhede en hul gesinne en/of versorgers leef aktiewe lewens in veilige, beskermde en ondersteunende omgewings.

Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

Subprogram 2.2 Dienste aan ouer persone								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklike prestasie 2018/19	Geouditeerde werklike prestasie 2019/20	Bepaalde jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Arm, kwesbare ouer persone leef aktief in veilige, beskermde en ondersteunende omgewings. Arm, kwesbare ouer persone leef aktief in veilige, beskermde en ondersteunende omgewings.	Residensiële sorgdienste/fasiliteite is beskikbaar vir ouer persone.	2.2.1.1 Getal gesubsidieerde beddens in residensiële sorgfasiliteite vir ouer persone.	8 821	8 819	5 050 ¹³	5 000	-50	Inperkingsregulasies en Covid-19-sterftes in fasiliteite het opnames negatief beïnvloed.
	Gemeenskapsgebaseerde sorg en ondersteuningsdienste is vir ouer persone beskikbaar.	2.2.1.2 Getal subsidies wat na gemeenskapsgebaseerde sorg en ondersteuningsdienste vir ouer persone oorgedra is.	17 029	16 221	17 000	16 396	-604	OSW's se versuiming om regulasies na te kom het gelei tot die beëindiging van befondsing wat lidmaatskap negatief beïnvloed het.
	Geassisteerde en onafhanklike woongeriewe is vir ouer persone beskikbaar.	2.2.1.3 Getal gesubsidieerde beddens in geassisteerde en onafhanklike woongeriewe vir ouer persone.	769	718	850	740	-110	Inperkingsregulasies het opnames negatief beïnvloed. Verder het inwoners onder 60 nie vir befondsing in aanmerking gekom nie.

Programprestasies

- Die Departement het meganismes ontwikkel vir die monitering van dienste, terwyl ondersteuning en leiding verskaf word ten opsigte van norme en standaarde gekoppel aan Covid-19-rieglyne en protokolle by befondste residensiële fasiliteite, met bykomende ondersteuning en leiding verskaf in terme van geregistreerde ondersteuning aan alleenstaande residensiële fasiliteite sonder moederliggame. Die Departement het sy begroting herprioritiseer om 'n bykomende R1,755 miljoen aan sy befondsdebefondsde DMO aftreeoorde te gebruik vir die bestuur van Covid-19. Dit het gelei tot die verskaffing van 120 000 gesigmaskers en 5 000 gesigskerms aan aftreeoorde; 50 liter ontsmettingsmiddels is na elke

¹³ Berekeningsmetode is hersien.

aftreeoord gestuur; gespesialiseerde opleiding is vir versorgers verskaf; die fasilitering van vrywilligers om aftreeoorde volgens Covid-19 voorskrifte te ontsmet, veral in armer en brandpuntgebiede; en sover moontlik, die voorsiening van 'n klein aantal aflospersoneel aan befondsdebefondsde fasiliteite. Skenkings wat in reaksie op die Covid-19-pandemie ontvang is, het die bykomende ondersteuning wat die Departement verskaf het, aangevul.

- Die mentorskapmodel teiken residensiële fasiliteite wat ondersteuning met bestuur en finansiële administrasie benodig om aan minimum norme en standaarde vir residensiële fasiliteite sowel as die OBO te voldoen. Gedurende die boekjaar is 'n mentor by twee geïdentifiseerde fasiliteite in die Eden Karoo-streek aangestel om leiding en ondersteuning te verskaf.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Die Departement sal met sy OSW-vennote skakel deur nakomingsmonitering van die getekende OBO, om dienslewering te verbeter en te versterk om die welstand, veiligheid en sekuriteit van ouer persone te bevorder.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

Subprogram 2.3 Dienste aan persone met gestremdhede								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklike prestasie 2018/19	Geouditeerde werklike prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Persone met gestremdhede en hul gesinne en/of versorgers leef aktiewe lewens in veilige, beskermde en ondersteunende omgewings.	Residensiële geriewe vir persone met gestremdhede is beskikbaar.	2.3.1.1 Getal gesubsidieerde beddens in befondsde OSW residensiële sorgfasiliteite vir persone met gestremdhede.	1 801	1 779	1 674	1 673	-1	Subsidies is gedurende hierdie periode oorgedra aan OSW's wat aan die regulasies voldoen het.
		2.3.1.2 Getal persone met gestremdhede wat toegang tot DMO residensiële fasiliteite het.	84	93	110	119	9	Infrastruktuurwerk is voltooi en bykomende volwassenes en kinders van die Departement van Gesondheid is geakkommodeer.

Subprogram 2.3 Dienste aan persone met gestremdhede								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklke prestasie 2018/19	Geouditeerde werklke prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Persone met gestremdhede en hul gesinne en/of versorgers leef aktiewe lewens in veilige, beskermde en ondersteunende omgewings.	Dienste in befondsde beskermende werksinkels is beskikbaar vir persone met gestremdhede.	2.3.1.3 Getal subsidies oorgedra na beskermende werksinkels wat dienste aan persone met gestremdhede verskaf.	2 952	2 950	2 836	2 863	27	Groter vraag na diens
	Befondsde gemeenskapsgebaseerde dagsorgprogramme is beskikbaar vir persone met gestremdhede.	2.3.1.4 Getal subsidies wat na gemeenskapsgebaseerde dagsorgsentrums vir persone met gestremdhede oorgedra is.	958	971	1 005	1 003	-2	Onderpresteer as gevolg van OSW versuiming om aan regulasies van Geestesgesondheid Llisensiesertifikaat te voldoen.
	Befondsde OSW gespesialiseerde ondersteuningsdienste is beskikbaar vir persone met gestremdhede, hul gesinne en versorgers.	2.3.1.5 Getal mense wat toegang verkry tot DMO gefinansierde OSW gespesialiseerde ondersteuningsdienste.	94 087	85 519	91 000	69 767	-21 233	Aanvanklike Covid-19-inperkingsregulasies het die prestasie gedurende die verslagtydperk negatief beïnvloed.

Programprestasies

- Die Departement het aan verskeie NDMO gerigte prosesse vir dienste aan persone met gestremdhede deelgeneem, naamlik:
  - Ontwikkeling en goedkeuring van bedryfsprosedures en riglyne vir die dagsorgsentrums vir kinders met gestremdhede oor maatreëls om die verspreiding van Covid-19 te takel, te voorkom en te bekamp. Die dokument is vergesel van die Easy Read-weergawe van die standaardbedryfsprosedures.
  - 'n Opleidingsprogram is in werking gestel om alle dagsorgsentrums vir kinders met gestremdhede toe te rus. Dit het plaasgevind in samewerking met die WKOD, DvG en die Wes-Kaapse Forum oor Intellektuele Gestremdheid om die sentrums te ondersteun ter voorbereiding van die heropening.

- Die Departement het op 30 September 2020 'n webinar aangebied oor “Bevordering van die regte van vroue met gestremdhede” gedurende die Covid-19-pandemie. Die doel van die geleentheid was om OSW's, staatsamptenare en spesialiste wat in die gestremdheidssektor werk, bymekaar te bring om voort te bou op die bestaande kennis oor gestremdheid-geslagshindernisse met die doel om geslagsgestremdhede in die Wes-Kaap as 'n fokuspunt van alledaagse diskoers uit te lig.
- Die Departement het ook 'n werkwinkel oor gestremdheidshoofstroming vir bestuurders en toesighouers in samewerking met die DVOW en PT aangebied. Die doel van die werkwinkel was om bewustheid te kweek en optrede ter bevordering van die regte van persone met gestremdhede aan te moedig.
- Tydens die voortslepende Covid-19-pandemie het die Departement 'n magdom maatreëls ingestel om die negatiewe utiwerking van die uitdagings wat die virus stel vir mense met gestremdhede wat in befondsde residensiële sorgfasiliteite woon, te beperk. Hierdie maatreëls sluit die volgende in:
  - Bykomende befonding is beskikbaar gestel aan residensiële fasiliteite, dagsorgsentrums vir beide kinders en volwassenes met gestremdhede sowel as vir beskermende werkwinkels en maatskaplike diensorganisasies vir die bestuur van COVID-19. Dit was bo en behalwe die bestaande departementele oordragbefondsingtoewysings en het die ontplooiing van vrywilligers om residensiële fasiliteite volgens Covid-19 regulasies en voorskrifte te ontsmet, vergemaklik – met die fokus op huise in kwesbare gemeenskappe en brandpuntgebiede.
  - Die verspreiding van geskenkte maskers, skermmaskers, blokkies seep, bleikmiddel en sanitiseerders na befondsde residensiële sorgfasiliteite.
  - Verspreiding van inligting oor Covid-19-beperkingsmaatreëls en beskikbare entstowwe en die toediening van die entstof by alle residensiële fasiliteite vir persone met gestremdhede.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Die Departement het 'n proses van voorafversoeke en monitering in werking gestel om te verseker dat OSW's aan die regulasies van die Wet op Geestesgesondheid (2002) voldoen. Hierdie proses behels dat OSW's jaarliks 'n gesertifiseerde Geestesgesondheidslisensie verskaf wat deur die DvG uitgereik word. Die lisensie stipuleer die getal gebruikers wat 'n fasiliteit kan akkommodeer en waarvolgens die Departement sy befondsingsprosesse kan aanpas.
- Die Departement gaan voortgaan om deur middel van konsekwente moniteringsprosesse ondersteuning en leiding aan die befondsde OSW's te verskaf. Die Departement gaan ook steeds verseker dat nakoming van streng gesondheids- en veiligheidsprotokolle vir die veiligheid en beskerming van Persone met Gestremdhede, hul gesinne/versorgers en gemeenskappe plaasvind.

Subprogram 2.4: MIV en Vigs

MIV/Vigs-intervensies en begroting word binne die Kindersorg- en Beskermingsprogram geïntegreer.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

Subprogram 2.5 Maatskaplike noodleniging								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklike prestasie 2018/19	Geouditeerde werklike prestasie 2019/20	Bepaalde jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en persone is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.	Uitermatige swaarkry-gevalle beoordeel en na SASSA verwys vir maatskaplike verligting of noodlenigingsuitbetaling.	2.5.1.1 Getal uitermatige swaarkry-gevalle (huishoudings) beoordeel en na SASSA verwys vir maatskaplike verligting of noodlenigingsuitbetaling.	1 732	1 637	1 390	566	-824	Kliënte het DMO-voedselverligtingsintervensies en alternatiewe SASSA maatskaplike verligtingsprogramme gekies, wat gelei het tot minder verwysings na SASSA.
	Rampgevalle geassesseer en na SASSA verwys vir maatskaplike verligting of noodlenigingsuitbetaling.	2.5.1.2 Getal rampgevalle (huishoudings) geassesseer en na SASSA verwys vir maatskaplike verligting of noodlenigingsuitbetaling.	2 037	1 821	1 555	881	-674	Minder rampgevalle is gedurende die jaar gerapporteer. Verder het kliënte baat gevind by DMO-voedselverligtingsintervensies wat gelei het tot minder verwysings na SASSA.

Programprestasies

- Die program het 'n toesighoudende plig gehad met betrekking tot die in werking stelling van die noodvoedselhulpintervensie wat projekoördinerings, die handhawing van 'n gesonde kommunikasie-strategie en navraagbestuur ingesluit het. Dit het ook verslag gedoen oor die vordering, uitdagings en regstellende maatreëls van die voedselintervensies aan interne bestuurstrukture sowel as by provinsiale, distriks- en plaaslike munisipale rampbestuursforums. Die implementering van die voedselverligtingsintervensie was 'n geïntegreerde dienslewingsreaksie regoor departementele hoofdirektorate en -streeke heen, wat onder meer die fisiese versameling en verspreiding van kospakkies aan kwesbare mense wat voedselonsekerheid in die gesig staar, ingesluit het.

- Kapasiteitsbou gebaseer op die Maatskaplike Hulpbeleidsriglyne en -protokol is deur die DMO-geleide Humanitêre Hulpwerkstroom aan streeksamptenare verskaf om die gehalte, toeganklikheid en volhoubaarheid van die intervensies aan kwesbare persone te verbeter.
- 'n Konsep DMO Covid-19-herstel- en reaksieplan (2020) is ontwikkel om te verseker dat die Departement voldoende voorbereid en in staat is om op 'n ramp en/of ander vorme van noodgevalle te reageer en kan voortgaan om dienste te lewer en die langtermyn verskaffing van dienste tydens en na 'n ramp te verseker.
- Ten spyte van die sluiting van skole as gevolg van die inperkingsregulasies wat die voortsetting van die implementering van die Sanitêre Waardigheidsprojek belemmer het, is 736 272 pakke sanitêre doekies teen Maart 2021 aan 220 skole uitgedeel. 94 817 meisies in Graad 4-12 regoor die Provinsie het hierby baat gevind.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Die implementering van die Interne Oudit-aanbeveling met betrekking tot die aspekte van streekskapasiteitbousessies oor protokolle en prosedures ten opsigte van maatskaplike verligting, die uitvoer van na-sikkingsassesserings en die monitering van die rekonsiliasie van inligting oor begunstigdes van maatskaplike verligting wat deur streke geassesseer en na SASSA verwys is.
- Die Sanitêre Waardigheidsprojek sal voortgaan met die implementeringsproses gebaseer op die maatreëls wat deur die WKOD ingestel sal word om die voortgesette voorsiening van sanitêre produkte aan die begunstigdes te verseker.

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die program het 99.55 persent van sy R996.669 miljoen begrotingstoewysing vir die 2020/21-boekjaar bestee. Die onbestede fondse van R4.520 miljoen hou verband met onderbesteding in betalings vir Kapitaalbates weens die vertraagde verkryging van voertuie wat vir persone met gestremdhede aangepas is. Die program het 98.23 persent van sy R978.135 miljoen begrotingstoewysing vir die 2019/20-boekjaar bestee. Die onbestede fondse van R17.315 miljoen hou verband met die onderbesteding in Goedere en Dienste vir die Sanitêre Waardigheidsprojek as gevolg van die vertraging in die verkrygingsproses en betalings vir Kapitaalbates is as gevolg van die vertraagde verkryging van voertuie wat aangepas is vir persone met gestremdhede.

Tabel H: Subprogram uitgawes

Naam van subprogram	2020/21			2019/20		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding
Maatskaplike welsynsdienste	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Bestuur en ondersteuning	523 989	523 989	-	506 958	506 910	48
Dienste aan ouer persone	268 430	268 430	-	258 515	258 515	-
Dienste aan persone met gestremdhede	198 715	195 224	3 491	185 483	181 690	3 793
Maatskaplike noodleniging	5 535	4 506	1 029	27 179	13 705	13 474
Totaal	996 669	992 149	4 520	978 135	960 820	17 315

4.3 Program 3: Kinders en gesinne

Doel

Lewer omvattende kinder- en gesinsorg en ondersteuningsdienste aan gemeenskappe in vennootskap met belanghebbendes en burgerlike organisasies.

Subprogramme

Subprogram 3.1: Bestuur en ondersteuning

Subprogram 3.2: Versorging en dienste aan gesinne

Subprogram 3.3: Kindersorg en beskerming

Subprogram 3.4: VKO en gedeeltelike sorg

Subprogram 3.5: Kinder- en jeugsorgsentrums

Subprogram 3.6: Gemeenskapsgebaseerde versorgingsdienste vir kinders

Uitkomst

Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.

Kinders tot en met die ouderdom van 7 jaar ontvang gehalte VKO en dié tot en met die ouderdom van 18 jaar ontvang gehalte naskoolse versorging.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

Subprogram 3.2 Versorging en dienste aan gesinne								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklike prestasie 2018/19	Geouditeerde werklike prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.	Gesinsherenigingsdienste is vir geaffekteerde gesinne beskikbaar.	3.2.1.1 Getal gesinslede wat met hul gesinne herenig is.	705	598	700	514	-186	Die Covid-19-inperkingsregulasies en beperkings op beweging het beteken dat kliënte nie by hul families kon uitkom nie.

Subprogram 3.2 Versorging en dienste aan gesinne								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklige prestasie 2018/19	Geouditeerde werklige prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklige prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.	Gesubsidieerde beddens in skuilings vir hawelose volwassenes is beskikbaar vir volwassenes wat dit benodig.	3.2.1.2 Getal gesubsidieerde beddens in skuilings vir hawelose volwassenes.	1 499	1 499	1 499	2 031	532	Bykomende befondsing is tydens die tweede aanpassingsbegroting aan OSW's toegeken.
	Gesinsbewaring en ondersteuningsdienste is vir geaffekteerde gesinne beskikbaar.	3.2.1.3 Getal gesinne wat aan gesinsbewaring en ondersteuningsdienste deelneem.	21 955	21 034	21 955	14 471	-7 484	Die Covid-19-inperkingsregulasies het dienslewering beïnvloed met minder kliënte wat toegang tot dienste verkry het.

Programprestasies

- Die VVI Provinsiale Strategie is gedurende die 2020/21-boekjaar voltooi. Hierdie strategie sal 'n raamwerk verskaf om die basis van die kinderbeskermingstelsel te versterk en die vraag na statutêre intervensies te verminder. Verder sal dit as koördineringsmeganisme dien tussen die betrokke belanghebbendes om te verseker dat bestaande VVI-programme gestandaardiseer is en die beoogde uitkomste en resultate bereik.
- Die program het in samewerking met die Stad Kaapstad 'n skuiling vir hawelose gesinne opgerig. Dit was veral belangrik tydens Covid-19 aangesien hierdie gesinne bymekaar en ongeskonde gehou is.
- Die program het in samewerking met die DvG verseker dat 34 personeellede by die 26 befondsdebefondste skuilings vir hawelose volwassenes opleiding oor Covid-19-protokolle ontvang het. Daarbenewens is befondsing verskaf vir die verkryging van PBT.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Die Departement sal vergaderings met belanghebbendes reël om OSW-vennote te help om toegang tot ruim lokale vir hul groepwerk te verkry en om aanlyn ouerskapprogramme aan te bied.
- Die Departement beoog om die aantal maatskaplike werkers en maatskaplike hulpwerkers in skuilingdienste te vermeerder om die hereniging en herintegrasieproses verder te versterk.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

Subprogram 3.3 Kindersorg en beskerming								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklike prestasie 2018/19	Geouditeerde werklike prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.	Pleegsorgplasingdienste is beskikbaar vir kinders wat versorging en beskerming benodig.	3.3.1.1 Getal kinders wat in pleegsorg geplaas is.	3 514	3 478	3 500 ¹⁴	2 892	-608	Statutêre intervensies het prioriteit aandag geniet. Dienslewering is egter negatief beïnvloed deur vertraging in die afhandeling van kinderhof-navrae en beperkte skakeling met kliënte weens die Covid-19-inperkingsregulasies.
	Herenigingsdienste is beskikbaar vir geaffekteerde kinders, hul gesinne en alternatiewe versorgers.	3.3.1.2 Getal kinders wat met hul gesinne of alternatiewe versorgers herenig is.	304	352	381	238	-143	Benewens die algemene kompleksiteit en uitdagings rondom hereniging, het die Covid-19-inperkingsregulasies kontak met kliënte beperk. Dit het daartoe gelei dat dienste herskeduleer en vertraag is, wat gelei het tot minder herenigings.

¹⁴ Die Nasionale Kindersorg en Beskerming Beleid (2019) maak voorsiening vir Familieversorging, wat kinders toelaat om in die sorg van familie te bly.

Subprogram 3.3 Kindersorg en beskerming								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklige prestasie 2018/19	Geouditeerde werklige prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.	Oueropvoeding en opleidingsprogramme is beskikbaar vir geaffekteerde ouers en versorgers.	3.3.1.3 Getal ouers en versorgers wat oueropvoeding en opleidingsprogramme voltooi het.	3 891	3 251	3 805	1 972	-1 833	As gevolg van die Covid-19-inperkingsregulasies is onderwys- en opleidingsprogramme met kleiner teikengroepe geïmplementeer. Verder het die beskikbaarheid van kliënte sowel as die implementering van personeelroosters om aan inperkingsregulasies te voldoen, dienslewering negatief beïnvloed.
	Ondersoeke wat deur DMO of OSW maatskaplike werkers geïnisieer word (behalwe dié wat direk deur die kinderhof beveel is), word uitgevoer.	3.3.1.4 Getal ondersoeke na die vraag of 'n kind sorg en beskerming benodig wat nie deur die kinderhof geïnisieer is nie.	8 266	9 358	7 579	8 406	827	Afhanklik van die getal kinderbeskermingsake wat deur gemeenskapslede aangemeld is. Die verligting van die Covid-19-bepokings het gelei tot 'n groter getal kliënte-inskrywings. Vorige sake wat tydens die uiters beperkende vlakke van inperking tydelik opgeskort is, kan ook hervat word.

Subprogram 3.3 Kindersorg en beskerming								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklige prestasie 2018/19	Geouditeerde werklige prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.	Onssoeke wat deur die kinderhof geïnisieer word, word uitgevoer.	3.3.1.5 Getal kinderhofnavrae wat geopen is (onssoeke wat deur die kinderhof geïnisieer is).	1 949	1 987	1 966	1 639	-327	Afhanklik van hofverwysings. Die onderprestasie is vererger deur die Covid-19-inperkingsregulasies wat 'n beperking geplaas het op beweging en gelei het tot minder verslae van kinders wat sorg en beskerming benodig.
	Vorm 38-verslae word by die kinderhof ingedien.	3.3.1.6 Getal Vorm 38-verslae wat deur aangewese maatskaplike werkers by die kinderhof ingedien is.	2 741	2 884	3 073	2 261	-812	Die Covid-19-inperkingsbeperkings het die afhandeling van onssoeke sowel as die funksionaliteit van die howe beïnvloed.
	Kinderhof-navrae word afgehandel en bevele word uitgereik.	3.3.1.7 Getal kinderhof-navrae voltooi.	2 818	2 881	3 081	2 432	-649	Afhanklik van hofverwysings. Covid-19-inperkingsregulasies het toegang tot howe negatief beïnvloed.

Programprestasies

- Die departementele OSW-vennote het die opleiding van 123 nuwe veiligheids- en pleegouers en 234 bestaande veiligheids- en pleegouers gedurende die 2020/21-boekjaar gefasiliteer om te verseker dat 'n kind wat versorging en beskerming benodig van 'n veilige, gesonde en ondersteunende omgewing voorsien word.
- Kinderbeskermingsdienste is verbeter deur die implementering van 'n hersiene veiligheidsouer standaardbedryfsprosedure. Hierdie standaardbedryfsprosedure het die suksesvolle versnelling van die betaling van veiligheidsfooie aan veiligheidsouers vir die versorging van die kind moontlik gemaak.

- Die ontwikkeling van 'n aannemingsplan vir die Wes-Kaap is in die finale goedkeuringstadium. Die aanwysing en akkreditasie van aannemingsorganisasies vir die lewering van aannemingsdienste in die Provinsie is gefinaliseer.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Statutêre diens hang af van die behoeftes van die gemeenskap. Die implementering van die Kinderwet sal afgedwing word om te verseker dat die behoorlike prosesse gevolg word soos vereis deur die Kinderwet.
- Maatskaplikewerk-intervensies en -programme het daartoe gelei dat meer ouers gereed was vir hereniging met hul biologiese kinders in die kindersorg/regstelsel.
- OSW's sal op 'n kwartaalike basis gemonitor word deur die assessering van vorderingsverslae om die redes te bepaal waarom die beplande teiken nie bereik is nie.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

Subprogram 3.4 VKO en gedeeltelike sorg								
Uitkoms ¹⁵	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklike prestasie 2018/19	Geouditeerde werklike prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders tot en met die ouderdom van 7 jaar ontvang gehalte VKO en dié tot en met die ouderdom van 18 jaar ontvang gehalte naskoolse sorg.	Befondste VKO-fasiliteite.	3.4.1.1 Getal subsidies wat na VKO-fasiliteite oorgedra is om VKO-dienste aan jong kinders te verskaf.	N.V.T.	Nuwe Aanwyser	60 000	60 911	911	Bykomende befonding is verkry, wat gelei het tot meer subsidies wat betaal is.
	Voorsiening van gespesialiseerde ondersteuningsdienste aan VKO-sentrums en skole vir kinders wat die risiko loop om nie hul ontwikkelingsmylpale te bereik nie.	3.4.1.2 Getal VKO-sentrums en skole waar gespesialiseerde ondersteuningsdienste verskaf word aan kinders wat die risiko loop om nie hul ontwikkelingsmylpale te bereik nie.	N.V.T.	Nuwe Aanwyser (basislyn: 65) ¹⁶	85	79	-6	Die Covid-19-pandemie en die gevolglike sluiting van VKO-sentrums en skole het daartoe aanleiding gegee dat minder terreine bereik is.

¹⁵ Uitkoms terugwerkend gewysig deur Bylae A van die 2021/22 Jaarlikse Prestasieplan.

¹⁶ Alhoewel 'n nuwe JPP-aanwyser, is 'n gespesialiseerde ondersteunings-VKO-projek gedurende die vorige strategiese beplanningsperiode met 65 VKO's geïmplementeer. Daar bestaan dus wel 'n basislyn aangesien hierdie projek nou geïmplementeer word.

Subprogram 3.4 VKO en gedeeltelike sorg								
Uitkoms ¹⁵	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklige prestasie 2018/19	Geouditeerde werklige prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklige prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders tot en met die ouderdom van 7 jaar ontvang gehalte VKO en dié tot en met die ouderdom van 18 jaar ontvang gehalte naskoolse sorg.	Befondste naskoolse sorgfasiliteite.	3.4.1.3 Getal subsidies wat na naskoolse sorgfasiliteite oorgedra is om dienste aan kinders te verskaf.	N.V.T.	Nuwe Aanwyser	6 500	6 254	-246	Minder subsidies is betaal as gevolg van OSW's wat versuim het om die regulasies na te kom.
	Gedeeltelike sorgfasiliteite is geregistreer.	3.4.1.4 Getal geregistreerde gedeeltelike sorgfasiliteite. ¹⁷	1 470	1 708	1 500 ¹⁸	2 385	885	Teiken is oorskry as gevolg van verbeterde stelsels en kapasiteit in die Direkoraat.
	VKO-sentrums word opgegradeer.	3.4.1.5 Getal VKO-sentrums wat deur die Infrastruktuur Voorwaardelike Toelae opgegradeer is.	N.V.T.	Nuwe Aanwyser	51	14	-37	Weens die Covid-19-pandemie en die gevolglike sluiting van fasiliteite is slegs 14 sentrums opgegradeer. Die res van die befondsing is hertoegewys aan die voorsiening van PBT vir gedeeltelike sorgfasiliteite.

Programprestasies

- Die implementering van VKO gespesialiseerde ondersteuningsdienste het voortgegaan om te vorder ten spyte van uitdagings wat tydens die nasionale inperkingstydperk in die gesig gestaar is. Altesaam 13 532 opvoedkundige stimulasiepakke is aan kinders, ouers en VKO-praktisyns verskaf.
- Voortgesette subsidiëring van VKO- en naskoolse sorgfasiliteite om voedingsondersteuning aan kinders te verseker asook om die volhoubaarheid van die sektor te ondersteun.

¹⁷ Van hierdie getal is ongeveer 10% geregistreerde naskoolse gedeeltelike sorgfasiliteite.

¹⁸ Die vermindering van die teiken hou verband met die groot getal registrasiesertifikaate wat verval het aangesien dit so moeilik is om munisipale klaringsertifikaate te bekom. DMO, Plaaslike Regering en die Suid-Afrikaanse Vereniging vir Plaaslike Regering (SALGA) voer samesprekings om hierdie kwessie op te los.

- Hergebruik van VKO-voorwaardelike toelae-befondsing het die voorsiening van PBT aan gedeeltelike sorgterreine/-fasiliteite en -programme moontlik gemaak ter ondersteuning van die heropening.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Die Departement sal voortgaan met VKO-infrastruuroopgraderings en -onderhoud om ongeregisteerde VKO's te ondersteun om registrasiestatus te bereik en voorwaardelik geregisteerde fasiliteite om volle registrasie te bereik.
- Die Departement sal voortgaan om registrasie-ondersteuning te verskaf om nakoming van die minimum norme en standarde soos per die Kinderwet te verseker.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

Subprogram 3.5 Kinder- en jeugsorgsentrums								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklike prestasie 2018/19	Geouditeerde werklike prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.	Residensiële sorgdienste is beskikbaar vir kinders wat alternatiewe sorg benodig.	3.5.1.1 Getal kinders in residensiële sorg in befondste OSW-KJSS'e ingevolge die Kinderwet.	2 811	2 787	2 880	2 498	-382	Die fokus was op noodplasinge as gevolg van die Covid-19-pandemie.
		3.5.1.2 Getal kinders in eie KJSS'e ingevolge die Kinderwet.	527	690	500	620	120	Verhoogde hereniging met gesinne en insluiting van persone bo die ouderdom van 18 in die gerapporteerde uitsetfinligting.

Programprestasies

- Die Departement het op 16 Februarie 2021 'n veldtog teen dwelmmisbruik by die Kensington-behandelingsentrum van stapel gestuur. Die doel van hierdie veldtog was om bewustheid te skep en die belangrikheid daarvan dat die publiek toegang moet hê tot die regte hulp en die toepaslike behandeling beskikbaar moes wees vir enige persone wat met 'n dwelmgebruikversteuring te doen het uit te lig.

- Verder sal die Departement voortgaan met die ontwikkeling van 'n verwysingsroete om te verseker dat slagoffers van GGG in skuilingdienste toegang kan verkry tot dwelmmisbruikprogramme by sy Kensington-behandelingsentrum.
- Daarbenewens is dienste by die Kensington-behandelingsentrum tydelik opgeskort om kinders wat deur die Covid-19-pandemie geraak is, te akkommodeer.

Strategie om gebiede van onderprestasi te oorkom

- Geen. Ter nakoming van die Ramptoeestand-regulasies is KJSS'e slegs toegelaat om noodplasinge te doen van kinders wat alternatiewe sorg en beskerming benodig.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

Subprogram 3.6 Gemeenskapsgebaseerde sorgdienste vir kinders								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklike prestasie 2018/19	Geouditeerde werklike prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.	Opgeleide kinder- en jeugsorgwerkers.	3.6.1.1 Getal kinder- en jeugsorgwerkers wat opleiding ontvang het.	-	20	15	8	-7	Uit die 15 kinder- en jeugsorgwerkers wat gewerf is, het sewe hulle van die opleidingsprogram onttrek.

Programprestasies

- 35 Kinder- en Jeugsorgwerkers (KJSW'e) is opgelei deur die netwerkgedrewe MIV- en VIGS-gemeenskap van Suid-Afrika (NACOSA). Dit het gehelp met die verskaffing van bykomende intensiewe kindersorgdienste aan kinders in hul huise.
- As deel van die versterking van Instapsentrum-dienste, het die program posbefondsing aan twee Maatskaplikewerk-toesighouers toegeken. Dit sal ondersteuning en mentorskap verskaf op grond van die norme en standaarde vervat in die Praktykryglyne vir Instapsentrums.

Strategie om gebiede van onderprestasi te oorkom

- Die Departement beoog in samewerking met sy OSW-vennote om die ondersteuning en leiding wat aan die KJSW'e verskaf word, te versterk. Dit is om te verseker dat deelnemers die program voltooi, ten einde hul eie vermoëns en kapasiteit en dié van hul gemeenskappe te verbeter.

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die Program het 99.07 persent van sy R864.239 miljoen begrotingstoewysing vir die 2020/21 finansiële jaar bestee. Die onbestede fondse van R8.006 miljoen hou verband met die onderbesteding in betalings vir oordrag en subsidies as gevolg van nie-voldoende OSW's vir VKO-oordragte. Die Program het 99.86 persent van sy R751.087 miljoen begrotingstoewysing vir die 2019/20 finansiële jaar bestee. Die onbestede fondse van R1.017 miljoen hou verband met die onderbesteding in KvW as gevolg van interne bevorderings en personeeluitrede.

Tabel I: Subprogram-uitgawes

Naam van subprogram	2020/21			2019/20		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding
Kinders en gesinne	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Bestuur en ondersteuning	2 657	2 657	-	2 434	2 434	-
Sorg en dienste aan gesinne	55 684	55 684	-	49 951	49 779	172
Kindersorg en beskerming	235 220	235 220	-	228 864	228 864	-
VKO en gedeeltelike sorg	462 021	454 015	8 006	363 945	363 100	845
Kinder- en jeugsorgsentrums	108 657	108 657	-	105 893	105 893	-
Totaal	864 239	856 233	8 006	751 087	750 070	1 017

Program 4: Herstellende dienste

Doel

Voorsien geïntegreerde ontwikkelings-maatskaplike misdaadvoorkoming en antidwelmisbruikdienste aan die mees kwesbares in vennootskap met belanghebbendes en burgerlike organisasies.

Subprogramme

Subprogram 4.1: Bestuur en ondersteuning

Subprogram 4.2: Misdaadvoorkoming en ondersteuning

Subprogram 4.3: Slagofferbemagtiging

Subprogram 4.4: Dwelmmisbruik, voorkoming en rehabilitasie

Uitkomst

Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.

Kinders en jeugdige in gevaar word geïdentifiseer en bygestaan met psigososiale en gespesialiseerde intervensies wat vervreemding en uitdagende gedrag bekamp.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

Subprogram 4.2 Misdaadvoorkoming en ondersteuning								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklike prestasie 2018/19	Geouditeerde werklike prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.	Volwassenes in konflik wat deur die howe verwys word, neem deel aan afleidingsprogramme.	4.2.1.1 Getal volwassenes wat met die gereg gebots het wat na afleidingsprogramme verwys is.	11 963	12 976	10 910	4 728	-6 182	Afhanklik van die getal verwysings wat van die NVG ontvang is.

Subprogram 4.2 Misdaadvoorkoming en ondersteuning								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklke prestasie 2018/19	Geouditeerde werklke prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings	Volwassenes in konflik wat deur die howe verwys word, neem deel aan afleidingsprogramme.	4.2.1.2 Getal volwassenes in botsing met die gereg wat afleidingsprogramme voltooi het.	7 681	8 214	7 222	3 345	-3 877	Afhanklik van hofverwysings. Daar was minder verwysings van howe as gevolg van inperkingsregulasies. Kleiner groepintervensies het ook dienslewering negatief beïnvloed.
Kinders en jeugdiges wat in gevaar verkeer, word geïdentifiseer en bygestaan met psigososiale en gespesialiseerde intervensies wat vervreemding en uitdagende gedrag bekamp.	Kinders in botsing met die gereg word deur die howe verwys en neem aan geakkrediteerde afleidingsprogramme deel. ¹⁹	4.2.1.3 Getal kinders in botsing met die gereg geassesseer.	7 060	6 388	6 780	3 992	-2 788	Prestasie is afhanklik van die getal verwysings van SAPD en die howe. Minder verwysings is gedurende die Covid-19-inperkingstydperk ontvang.
		4.2.1.4 Getal kinders in botsing met die gereg wat na afleidingsprogramme verwys is.	2 217	1 772	2 230	767	-1 463	Minder verwysings is gedurende die tydperk van howe ontvang. Die hof het ander opsies gebruik soos weerspieël in artikel 53 van die Wet op Kindergeregtigheid.

¹⁹ Die afname in teikens vir die aanwysers wat tot hierdie uitset bydra, hou verband met 'n bestendige afname in die getal kinders wat deur SAPD gearresteer en vir misdade aangekla word, sedert die implementering van die Wet in April 2010 op nasionale vlak. (Volgens die 2018/19 Interdepartementele Jaarverslag oor die Implementering van die Wet op Kindergeregtigheid, 75/2008.)

Subprogram 4.2 Misdaadvoorkoming en ondersteuning								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklke prestasie 2018/19	Geouditeerde werklke prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en jeugdiges in gevaar word geïdentifiseer en bygestaan met psigososiale en gespesialiseerde intervensies wat vervreemding en uitdagende gedrag bekamp.	Kinders in botsing met die gereg word deur die howe verwys en neem aan geakkrediteerde afleidingsprogramme deel. ²⁰	4.2.1.5 Getal kinders in botsing met die gereg wat afleidingsprogramme voltooi het.	1 576	1 220	1 492	387	-1 105	Min verwysings is gedurende die tydperk ontvang. Verder is afleidingsprogramme op kleiner skaal geïmplementeer om aan Covid-19-inperkingsregulasies te voldoen.
	Geregistreerde residensiële fasiliteite wat aan die Wet op Kindergeregtigheid voldoen, is beskikbaar vir verhoorafwagtende en gevonnise kinders.	4.2.1.6 Getal kinders wat ingevolge die Wet op Kindergeregtigheid gevonniss is tot veilige sorg KJSS'e.	148	162	160	130	-30	Afhanklik van hofverwysings.
	Geregistreerde residensiële fasiliteite wat aan die Wet op Kindergeregtigheid voldoen, is beskikbaar vir verhoorafwagtende en gevonnise kinders.	4.2.1.7 Getal kinders in botsing met die gereg wat verhoorafwagtend is in veilige sorg KJSS'e ingevolge die Wet op Kindergeregtigheid.	1 167	1 201	1 300	836	-464	Die plasing van verhoorafwagtende kinders is van die hof afhanklik.

²⁰ Die afname in teikens vir die aanwysers wat tot hierdie uitset bydra, hou verband met 'n bestendige afname in die getal kinders wat deur SAPD gearresteer en vir misdade aangekla word, sedert die implementering van die Wet in April 2010 op nasionale vlak. (Volgens die 2018/19 Interdepartementele Jaarverslag oor die Implementering van die Wet op Kindergeregtigheid, 75/2008.)

Subprogram 4.2 Misdadvoorkoming en ondersteuning								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklike prestasie 2018/19	Geouditeerde werklike prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en jeugdiges in gevaar word geïdentifiseer en bygestaan met psigososiale en gespesialiseerde intervensies wat vervreemding en uitdagende gedrag bekamp.	Kinders en jeugdiges in gevaar in die 11 hoërisiko-gebiede ontvang toepaslike gespesialiseerde intervensies.	4.2.1.8 Getal skole in 11 polisiegebiede met die hoogste risiko en/of WKR-veiligheidsplangebiede waar DMO en/of DMO-befondsde maatskaplike werkers kinders en jeugdige wat in gevaar is vir gespesialiseerde intervensies op 'n weeklikse basis identifiseer, assesser, verwys en opvolg.	N.v.t.	Nuwe aanwyser	30	3	-27	Skole het weens die Covid-19-inperkingsregulasies programme beperk, wat dit moeilik gemaak het om hierdie diens te implementeer.

Programprestasies

- Die Departement het voortgegaan om maatskaplike misdadvoorkomingsdienste te verskaf, wat beide kinders en volwassenes in die geïdentifiseerde hoërisikogebiede van die provinsie geteiken het. Hierdie dienste het skoolgebaseerde en gemeenskapsgebaseerde misdadvoorkomings- en herintegrasieprogramme ingesluit, soos lewensvaardighede, mentorskap, kapasiteitsbou, terapeutiese en psigososiale ondersteuningsdienste. Altesaam 3 446 kinders en 482 volwassenes is gedurende die oorsigtydperk bereik. Dit het die verskaffing van dienste in hoërisiko landelike gemeenskappe van Bredasdorp, Wellington en Beaufort-Wes, asook plaasskole in die Paarl ingesluit.
- Die herintegrasiedienste is uitgebrei na voormalige oortreders en kinders wat KJSS'e verlaat. Hierdie dienste het lewensvaardighede, sosiale vaardighede, teoretiese en praktiese opleiding in gasvryheid, houtwerk, haarkappery en basiese elektroniese tegnologie, sowel as gesinsondersteuning, ingesluit. Boonop was opleidingsintervensies daarop gerig om DMO-befondsde organisasies te bemagtig in die hantering of bekamping van onvanpaste seksuele gedrag en woede en geweld by kinders om die voorkoms van GGG te verminder asook om trauma-gefokusde intervensie met betrekking tot sosiale gehegheid kwessies te verskaf.

- Die herintegrasiedienste is uitgebrei na voormalige oortreders en kinders wat KJSS'e verlaat. Hierdie dienste het lewensvaardighede, sosiale vaardighede, teoretiese en praktiese opleiding in gasvryheid, houtwerk, haarkappery en basiese elektroniese tegnologie, sowel as gesinsondersteuning, ingesluit. Boonop was opleidingsintervensies daarop gerig om DMO-befondste organisasies te bemagtig in die hantering of bekamping van onvanpaste seksuele gedrag en woede en geweld by kinders om die voorkoms van GBV te verminder asook om gehegtheid- en trauma-gefokusde aanhegtingsintervensie te verskaf.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Die Departement sal voortgaan met sy statutêre en misdadaadvoorkomingsdienste, deur 'n kontinuum van psigososiale, proef- en afleidingsprogramme wat aangebied word aan kinders, jeugdiges en volwassenes wat in gevaar verkeer of in botsing met die gereg is.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

Subprogram 4.3 Slagofferbemaagtiging								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklike prestasie 2018/19	Geouditeerde werklike prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.	Psigososiale ondersteuningsdienste is beskikbaar vir slagoffers van misdaad en geweld.	4.3.1.1 Getal slagoffers van geslagsgebaseerde geweld (GGG) wat toegang tot psigososiale ondersteuningsdienste verkry.	20 380	23 672	18 405	17 933	-472	Inperkingsregulasies het die getal slagoffers wat dienste in die eerste helfte van die jaar verkry het, negatief beïnvloed. Die teiken is dus nie bereik nie, ten spyte van verhoogde aanvraag in daaropvolgende kwartale as gevolg van bewusmaking in gemeenskappe, die aanstelling van GGG maatskaplike werkers en verbeterde verslagdoening.
		4.3.1.2 Getal slagoffers van misdaad en geweld wat toegang tot slagofferondersteuningsdienste verkry.	N.V.T.	Nuwe Aanwyser	1 250	588	-662	Die Covid-19-pandemie het die getal slagoffers wat toegang tot dienste verkry het, negatief beïnvloed.

Subprogram 4.3 Slagofferbemaatting								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklke prestasie 2018/19	Geouditeerde werklke prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklke prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.	Dienste is beskikbaar vir slagoffers van mensehandel.	4.3.1.3 Getal mensehandelsslagers en hul kinders wat toegang tot maatskaplike dienste verkry het.	N.V.T.	Nuwe Aanwyser	20	13	-7	Word bepaal deur verwysings van SAPD.
	Voorsiening van veilige verblyf aan slagoffers van misdaad en geweld.	4.3.1.4 Getal slagoffers van misdaad en geweld wat toegang verkry tot skuilingdienste in befondsde Slagofferbemaattingprogram diensentrums.	N.V.T.	Nuwe Aanwyser	1 730	1 963	233	Die teiken vir die jaar is oorskry. Die Covid-19-pandemie het die behoefte aan veilige verblyf vir vroue en kinders uitgelig.

Programprestasies

- Die Departement het 30 GGG MW'e aangestel om die streeksreaksie op GGG te versterk en, saam met die Nasionale DPWI en die WKR DTPW, ses bykomende GGG-skuilings in die Provinsie (in die Bergrivier-, Swartland-, Hessequa- en Sentraal-Karoo-distriksmunisipaliteite) beskikbaar gestel wat die totale aantal sulke skuilings tot 25. Die eerste van hierdie GGG-skuilings is op 26 Maart 2021 in die Sentraal-Karoo Distriksmunisipaliteit geopen.
- Gedurende die aanvanklike fases van die nasionale inperkings tydperk, en in reaksie op die Covid-19-pandemie, het die Departement saam met sy OSW-vennote gesondheids- en veiligheidsprotokolle by alle DMO-befondsde skuilings in die Wes-Kaap ontwikkel en geïmplementeer. Hierdie gesondheids- en veiligheidsprotokolle was uiters belangrik in die handhawing van lae vlakke van Covid-19-infeksiekoerse, terwyl die gesondheid en welstand van personeel en kliënte by die skuilings terselfdertyd verseker is.
- Die Departement verskaf ondersteuningsdienste aan slagoffers van fisiese, geestelike of emosionele skade deur blootstelling aan misdaad of geweld, insluitende slagoffers van gesinsgeweld. Ten einde die hoë voorkoms van gesinsgeweld in die provinsie te takel, is 'n aantal opvoedkundige werkwinkels aangebied. Hierdie werkwinkels is deur 132 mans bygewoon in gebiede met 'n hoë voorkoms van gesinsgeweld, soos Houtbaai, Ocean View en Masiphumelele.

- Die Thuthuzela-sorgsentrum in die Wes-Kaap bly van kritieke belang in die verskaffing van toegang tot langtermyn psigososiale sorgdienste aan slagoffers van seksuele geweld. Gedurende die oorsigjaar het die Departement voortgegaan om die verskaffing van sorg vir slagoffers van seksuele geweld te versterk en te verbeter deur MHW'e en 'n MW by die nuutgestigte Paarl Thuthuzela-sorgsentrum aan te stel.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Die Departement sal met sy OSW-vennote in gesprek tree om alternatiewe maniere te identifiseer om toegang tot dienste aan slagoffers van misdad en geweld te verskaf, asook om verwysingsroetes van SAPD aan te spreek om bewustheid van dienste wat in geaffekteerde gebiede aangebied word, te verhoog.
- Verder sal die Departement voortgaan om die opleidingsgeleenthede saam met GGG MW'e wat fokus op die identifisering van slagoffers van mensehandel te fasiliteer.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

Subprogram 4.4 Dwelmmisbruik, voorkoming en rehabilitasie								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklike prestasie 2018/19	Geouditeerde werklike prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.	Befondste binnepasiëntbehandelingsdienste is beskikbaar.	4.4.1.1 Getal diensgebruikers wat toegang tot binnepasiëntbehandelingsdienste verkry het by OSW en DMO befondste behandelingsentrums en DMO KJSS'e.. ²¹	1 243	1 300	1 210	692	-518	Binnepasiëntfasiliteite het met verminderde kapasiteit gefunksioneer as gevolg van Covid-19-bepelings, veiligheidsregulasies en -protokolle.
	Gemeenskapsgebaseerde behandelingsdienste is beskikbaar.	4.4.1.2 Getal diensgebruikers wat toegang verkry het tot gemeenskapsgebaseerde behandelingsdienste.	3 346	2 961	3 500	2 100	-1 400	Covid-19-inperkingsregulasies het daartoe gelei dat minder diensgebruikers toegang tot dienste verkry het. Verder is toegang tot dienste by skole negatief beïnvloed deur die langdurige sluiting van skole tydens die nasionale staat van inperking.

²¹ Hierdie aanwyser is gekoppel aan die MTSR-aanwyser "Getal mense wat toegang bekom tot voorkomings- en behandelingsprogramme".

Subprogram 4.4 Dwelmmisbruik, voorkoming en rehabilitasie								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde werklke prestasie 2018/19	Geouditeerde werklke prestasie 2019/20	Beplande jaarlikse teiken 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Kinders en volwassenes is veilig en woon in beskermde gesinsomgewings.	Vroeë intervensiedienste vir dwelmmisbruik is beskikbaar.	4.4.1.3 Getal diensgebruikers wat vroeë intervensiedienste vir dwelmmisbruik ontvang het. ²²	7 343	6 373	7 000	4 320	-2 680	Word bepaal deur gemeenskapsbehoefes en diensgebruikers wat nie afsprake maak nie. Die implementering van kleingroep-intervensies om aan Covid-19-regulasies te voldoen, het ook dienslewering negatief beïnvloed.
	Dwelmmisbruik-nasorg- en herintegrasiedienste is beskikbaar.	4.4.1.4 Getal diensgebruikers wat nasorg- en herintegrasiedienste vir dwelmmisbruik ontvang het. ²³	2 258	1 821	2 416	1 595	-821	Covid-19-regulasies en -protokolle het 'n negatiewe impak op verwysings na behandelingsfasiliteite gehad, wat daartoe gelei het dat minder kliënte aan nasorgprogramme deelgeneem het.

Programprestasies

- Die Departement het sy skoolgebaseerde programme uitgebrei en befonds tans ag organisasies wat spesialis middelgebruikversteuring-dienste aan skole verskaf. Jeugdige in geïdentifiseerde hoërisikogebiede in Kuilsrivier, Steenberg, Somerset-Wes, Eersterivier, Matroosfontein, Kraaifontein, Macassar, Stellenbosch en Houtbaai het by hierdie dienste baat gevind. Ten spyte van skoolsluitings weens die Covid-19-pandemie, het die voorgenoemde organisasies voortgegaan om op 'n innoverende wyse dienste in die onderskeie gemeenskappe te lewer.

²² Hierdie aanwyser is gekoppel aan die MTSR-aanwyser "Getal mense wat toegang bekom tot voorkomingsprogramme".

²³ Hierdie aanwyser is gekoppel aan die MTSR-aanwyser "Getal slagoffers van dwelmmisbruik wat toegang bekom tot ondersteuningsprogramme".

- Die Departement het die kapasiteitsbou en opleiding van nagraadse en voorgraadse studente wat spesialiseer in dwelmmisbruik-/verslawingbestuursprogramme gefasiliteer. Altesaam 25 voorgraadse studente het die dwelmmisbruiksertifikaatkursus by die Universiteit van Kaapstad voltooi en altesaam 24 nagraadse studente het die Nagraadse Diploma-kursusse by onderskeidelik die Universiteit van Kaapstad en die Universiteit van Stellenbosch gedurende die verslagtydperk voltooi.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Die Departement sal met OSW-middelmisbruikbehandelingsentrums in gesprek tree oor die behoefte aan befondsing van bykomende bedruimtes.
- Die program sal gesinsbetrokkenheid aanmoedig om die hoë koers van onttrekking en weiering om behandeling te ontvang te verminder. 'n Toename in die getal diensgebruikers met die verslapping van inperkings- en sosiale distansiëringsregulasies.
- Befondste organisasies het alternatiewe intervensiemaatreëls, soos aanlyn/telefoniese/aangesig-tot-aangesig dienste, geïmplementeer vir diensgebruikers wat vir die behandelingsprogram ingeskryf het. Daarbenewens moet befondste organisasies Memorandums van Verstandhouding (MvV) met skole opstel wat protokolle vir skoolgebaseerde intervensies uiteensit.
- Befondste organisasies beplan om hul verwysingsprosedures met betrokke belanghebbendes uit te brei en te versterk om innamevlakke te verhoog.

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die Program het 100 persent van sy R440.417 miljoen begrotingstoewysing vir die 2020/21-boekjaar bestee. Die Program het 99.28 persent van sy R423.130 miljoen begrotingstoewysing vir die 2019/20-boekjaar bestee. Die onbestede fondse van R3.043 miljoen hou verband met die onderbesteding in KvW as gevolg van interne bevorderings en personeeluittrede. Die onderbesteding in betalings vir kapitaalbates is te wyte aan vertragings in die verkryging van kantoortoerusting en meubels.

Tabel J: Subprogram uitgawes

Naam van subprogram	2020/21			2019/20		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding
Herstellende dienste	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Bestuur en ondersteuning	3 578	3 578	-	3 949	3 949	-
Misdaadvoorkoming en ondersteuning	272 222	272 222	-	265 630	262 679	2 951
Slagofferbemaatting	63 860	63 860	-	50 560	50 472	88
Dwelmmisbruik, voorkoming en rehabilitasie	100 757	100 757	-	102 991	102 987	4
Totaal	440 417	440 417	-	423 130	420 087	3 043

4.5 Program 5: Ontwikkeling en Navorsing

Doel

Voorsien volhoubare ontwikkelingsprogramme, wat bemagtiging van gemeenskappe fasiliteer, gebaseer op empiriese navorsing en demografiese inligting.

Subprogramme

Subprogram 5.1: Bestuur en Ondersteuning

Subprogram 5.2: Gemeenskapsmobilisering

Subprogram 5.3: Institusionele Kapasiteitsbou (IKB) en Ondersteuning vir OSW's

Subprogram 5.4: Armoedeverligting en volhoubare lewensbestaan

Subprogram 5.5: Gemeenskapsgebaseerde navorsing en beplanning

Subprogram 5.6: Jeugontwikkeling

Subprogram 5.7: Vroue-ontwikkeling

Subprogram 5.8: Bevolkingsbeleidsbevordering

Uitkomst

Verbeterde korporatiewe bestuur en dienslewering.

Kwesbare mense het voedingsondersteuning.

Die jeug maak positiewe, gesonde lewenskeuses wat hul welstand verbeter.

Sub-program 5.2 Gemeenskapsmobilisasie

Hierdie intervensies word transversaal binne die subprogram bestuur.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, doelwitte en werklike prestasies

Sub-program 5.3 Institusionele Kapasiteitsbou (IKB) en ondersteuning vir OSW's								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde Werklike Prestasie 2018/19	Geouditeerde Werklike Prestasie 2019/20	Beplande Jaarlikse Doelwit 2020/21	Werklike Prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken na Werklike Prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Verbeterde korporatiewe bestuur en dienslewering.	OSW's het kapasiteit	5.3.1.1 Getal OSW's wat kapasiteit het. ²⁴	488	848	712	330	-382	Weens Covid-19-regulasies het beperkte ingrypings plaasgevind en sommige beplande programme is gekanselleer.
	OSW's word bygestaan met registrasie.	5.3.1.2 Getal OSW's bygestaan met registrasie.	1 229	1 552	798	701	-97	Die sluiting van die OSW-hulptoonbank in die eerste semester weens die Covid-19-inperkingsbeperkings het prestasie negatief beïnvloed.
	Bestuursondersteuningsopleiding is beskikbaar vir OSW's.	5.3.1.3 Aantal OSW's wat in voor- en na-assessering aangedui het dat hul kennis verbeter het nadat hulle bestuursondersteunende opleiding ondergaan het.	12	12	12	12	-	-

²⁴ Hierdie aanwyser word gekoppel tot die MTUR-aanwyser "Aantal CSOs wat kapasiteit het".

Sub-program 5.3 Institusionele Kapasiteitsbou (IKB) en ondersteuning vir OSW's								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde Werklike Prestasie 2018/19	Geouditeerde Werklike Prestasie 2019/20	Beplande Jaarlikse Doelwit 2020/21	Werklike Prestasie 2020/21	Afwyking van beplande teiken na Werklike Prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Verbeterde korporatiewe bestuur en dienslewering.	'n Mentorskapsprogram is beskikbaar vir OSW's.	5.3.1.4 Aantal OSW's wat 'n risiko loop en deelgeneem het aan 'n mentorskapsprogram en wie se kennis, stelsels en vermoëns verbeter het.	12	12	12	0	-12	Uitstel van die aanvang en aflewering van die mentorskapsprogram as gevolg van Covid-19-bepelings het gelei tot die nie-voltooiing van die program in 2020/21. Die mentorskapsprogram sal egter in 2021/22 afgehandel word.

Programprestasies

- Die Departement het 25 aanlyn opleidingsprogramme/werksinkels oor OSW-registrasie en nakoming van 511 deelnemers aangebied wat 353 OSW's verteenwoordig.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Weens die Covid-19-inperkingsbepelings het die mentorskapsprogram langer geneem. Die program, wat deur 12 NRO's bygewoon word, sal teen die einde van die eerste kwartaal van die 2021/22 finansiële jaar afgesluit word. Die OSW-hulptonkbank se operasionele ure was afhanklik van inperkingsbepelings. Die diens sal voortgaan om soveel kliënte as moontlik te help wanneer moontlik.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, doelwitte en werklike prestasie

Sub-program 5.4 Verligting van Armoede en Volhoubare Lewensbestaan								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geouditeerde Werklike Prestasie 2018/19	Geouditeerde Werklike Prestasie 2019/20	Beplande Jaarlikse Doelwit 2020/21	Werklike Prestasie 2020/21	Afwyking van beplande doelwit tot Werklike Prestasie 2020/21	Rede vir afwykings
Kwesbare persone ontvang voedingsondersteuning	Kwesbare persone ontvang daaglikse maaltye	5.4.1.1 Aantal gesubsidieerde maaltye voorsien aan kwesbare persone by departementele befondste terreine en CNDC's. ²⁵	N.V.T	6 092	9 536	14 685	5 149	Groter navraag vir die dienste as gevolg van die Covid-19 pandemie.

Programprestasie

- Vanaf 1 April 2020 het die Program die CNDC-program geïmplementeer, wat die suksesvolle oordrag van 20 gemeenskapsgebaseerde voedingsentrums van NDMO na die Departement meegebring het. Hierdie program (oordrag van dienste) sal die Departement se voedingsvoetspoor in die Provinsie verder uitbrei en die meeste kwesbare huishoudings van voedingsondersteuning voorsien.
- Deur middle van die Departement se Covid-19-voedselverligtingingrypings, het die Program 55 977 kospakkies aan 223 908 kwalifiserende begunstigdes versprei. Verder is 'n bykomende 57 961 begunstigdes voorsien van daaglikse gekookte maaltye regoor die provinsie deur bestaande voedingspersele, in vennootskap met OSW's.

Strategie om areas van onderprestasie te oorkom

Nie van toepassing nie.

Subprogram 5.5 Gemeenskapsgebaseerde Navorsing en Beplanning

Hierdie intervensies word dwarsdeur die subprogramme bestuur.

²⁵ Hierdie aanwyser is gekoppel aan die MTSF-aanwysers "% van voedselonseker kwesbare huishoudings wat toegang tot voedsel kry deur voedsel- en sekuriteitsinisiatiewe/% van individue wat kwesbaar is vir honger wat toegang tot voedsel kry deur voedsel- en voedingsekerheidsinisiatiewe".

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

Sub-programme 5.6 Jeugontwikkeling								
Uitkoms	Uitsette	Uitsetaanwysers	Geouditeerde werklike prestasie 2018/19	Geouditeerde werklike prestasie 2019/20	Beplande werklike doelwit 2020/21	Werklike prestasie 2020/21	Afwyking van beplande doelwit tot Werklike Prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Jeug maak positiewe, gesonde lewenskeuses wat hul welstand verbeter.	Jeug vaardigheidsontwikkeling-programme is beskikbaar.	5.6.1.1 Aantal jongmense wat aan vaardigheidsontwikkelingsprogramme deelneem.	14 473	16 315	15 000	12 229	-2 771	Deelname aan opleidingsessies was beperk as gevolg van Covid-19-toesluitbeperkings, terwyl datakoste lei tot beperkte deelname aan aanlyn opleiding.
	Die jeug is gekoppel aan werk- en vaardigheidsontwikkelingsgeleenthede.	5.6.1.2 Aantal jongmense wat verband hou met werk- en ander vaardigheidsontwikkelingsgeleenthede van eie dienste.	4 797	6 334	3 980	2 117	-1 863	Die Covid-19-pandemie het die aantal werksgeleenthede wat beskikbaar is vir die jeug en beperkte jeugdeelname aan die program verminder.
	Befondste jeugkafees is operasioneel.	5.6.1.3 Aantal befondste jeugkafees	11	13	13	12	-1	Weens die herleiding van fondse is die Kaap Agulhas Jeugkafee gestaak.

Programprestasies

- Die Covid-19-pandemie en daaropvolgende inperkingsbeperkings het al 12 jeugkafees en 19 maatskaplikediensorganisasies gedwing om alle dienste aan die behoeftige jeug van die provinsie op te kort. In reaksie hierop het die Departement 'n loodsprogram van stapel gestuur wat 79 jeugdige van die Tuinroete munisipale area geteiken het. Die jeugdige het aanlyn opleiding en virtuele ondersteuning van Jeugkafee-personeel ontvang het.
- Daarbenewens het die Departement, met sy OWS-vennote, voortgegaan met sy jeugontwikkeling en vaardigheidsopleiding in landelike gemeenskappe. Nege interns is in die Kaap Agulhas munisipale gebied aangestel en 24 jeugdige deur NDMO in leierskapontwikkeling opgelei. Verder het 20 interns digitale vaardigheidsopleiding by die Groot Brakriver en Villiersdorp Jeugkafees ontvang, deur die "EK-KAN-LEER"-inisiatief in samewerking met Departement van Ekonomiese Ontwikkeling en Toerisme (DEDAT), wat hulle in staat gestel het om programfasiliteerders by die Jeugkafees te word.
- 95 EPWP-internskapgeleenthede is aan jongmense verskaf wat opleiding ontvang het om hul vermoëns en werk gereedheid te verbeter.
- Verder het die Departement gebaretaalkursusse en geakkrediteerde entrepreneurskapsopleiding aan 262 jeugdige verskaf as deel van die hoofstroom van gestremdhede in die jeug. Daarbenewens het 272 jeugdige gedurende die oorsigjaar gemeenskapsgebaseerde mentorskapsopleiding ontvang om hul veerkragtigheid en veiligheid te verbeter.
- **Strategie om areas van onderprestasie te oorkom**
- Die Departement met sy befondste organisasies is besig om alternatiewe maniere van opleiding te inisieer deur aanlynplatforms te gebruik om betrokke te raak en met die jeug van die Provinsie te kommunikeer.
- Die Departement sal voortgaan met streng en deurlopende monitering en verbintnisse met befondste organisasies om volle nakoming van die getekende TPA's te verseker.

Subprogram 5.7 Vroueontwikkeling

Hierdie intervensies word transversaal binne die Subprogramme bestuur.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

Sub-program 5.8 Bevolkingsbeleidsbevordering								
Uitkoms	Uitset	Uitsetaanwyser	Geoditeerde Werklike Prestasie 2018/19	Geoditeerde Werklike Prestasie 2019/20	Beplande Werklike Doelwit 2020/21	Werklike Prestasie 2020/21	Afwyking van beplande doelwit tot Werklike Prestasie 2020/21	Redes vir afwykings
Verbeterde korporatiewe bestuur en dienslewering.	Demografiese navorsing en profilering onderneem om die bevolking en ontwikkelingsituasie te analiseer.	5.8.1.1 Aantal bevolkingsnavorsings- en demografiese profielprojekte voltooi.	7	12	7	7	-	-
	Programme word geïmplementeer om bewustheid en begrip van bevolkings- en ontwikkelingskwessies te bevorder.	5.8.1.2 Aantal bevolkingsvoorspraak, inligting, onderwys en kommunikasie (OVK) aktiwiteite geïmplementeer.	N.V.T	Nuwe Aanwyser	6	6	-	-
	Voorspraak, inligting, onderwys en kommunikasie (OVK) se aktiwiteite word geïmplementeer.	5.8.1.3 Aantal bevolkingsvoorspraak, inligting, onderwys en kommunikasie (OVK) aktiwiteite geïmplementeer.	N.V.T	Nuwe Aanwyser	4	4	-	-

Programprestasies

- Gedurende hierdie tydperk het die Departement tegniese ondersteuning verskaf deur gebruik te maak van data en ruimtelike kundigheid van verskillende interregeringstaakspanne wat aan die provinsiale Covid-19-reaksie werk. Die ondersteuning wat verskaf is, het ingesluit: organisering van voedselpakkieverspreiding by voedingspersele op provinsiale, DMO-streeks-, distriksmunisipaliteit-, plaaslike munisipaliteit- en wyksvlak, asook die ontwikkeling van die Humanitêre Dashboard wat inligting oor die WKR-reaksie aan die lede van die Provinsiale Kabinet verskaf het. - dikwels op 'n weeklikse basis - ter ondersteuning van besluitneming. Die Departement het ook bygedra tot die ontwikkeling van

die 'brandpunt'-strategie vir die Klipfontein- en Mitchells Plein-gesondheidssubdistrikte deur superstrooierterreine en Covid-19-gevalle per voorstad in hierdie brandpuntgebiede te identifiseer en te karteer.

- Die Program het verskeie stelde bevolkingsberamings vir 'n verskeidenheid gebruikers op verskillende geografiese grensvlakke opgestel, insluitend distriksmunisipaliteit, plaaslike munisipaliteit, kleingebiedvlak en polisiegebiede. Hierdie ramings word deur verskeie provinsiale regeringsdepartemente gebruik om hul beplanningsprosesse in te lig. Byvoorbeeld: die verskaffing van die Departement van Gemeenskapsveiligheid van insette vir die ontwikkeling van provinsiale veiligheidsplanne en 'n bevolkingsbasis om misdaadvoorvallesyfers te bereken; die Provinsiale Tesourie met geraamde bevolkingstotale vir die Wes-Kaap en plaaslike munisipaliteite volgens geslag en ouderdom vir die jare 2020-2025 om Munisipale en Provinsiale Ekonomiese Oorsig en Vooruitsigte (MERO en PERO) publikasies sowel as die sosio-ekonomiese profiele van plaaslike regering voor te berei; die Departement van Omgewingsake en Ontwikkelingsbeplanning om ruimtelike beplanning in hul Ruimtelike Ontwikkelingsraamwerke (ROR's) in te lig; en die Departement van Plaaslike Regering (DLG) vir die 15 jaar Wes-Kaap Geïntegreerde Droogte- en Waterreaksieplan.
- Die program het ook 'n platform geskep vir die WKR-beplanners en/of belangstellendes om met die StatsSA-bevolkingsprojeksie-kundige span te skakel om die metodologie wat gebruik word in die ontwikkeling van die 2020-middeljaar- en ander bevolkingskattings te deel. Op versoek van die Departement van Korporatiewe Bestuur en Tradisionele Sake (COGTA) – KwaZulu-Natal, het die program kapasiteitsbousessies aan KwaZulu-Natalse regeringsbeplanners verskaf oor die metodologie wat gebruik word in die vervaardiging van bevolkingsberamings deur middel van die middel van die jaar se bevolkingsberaming as 'n basis te gebruik.
- Gemeenskaps-/demografiese profiele het inligting verskaf oor polisiegebiede wat na berig word hoë getalle moorde het, insluitend kindermoorde. Die polisieterreine wat geprofileer is, was Grabouw, Paarl, Thembalethu en Malmesbury. Bykomende profilering is gedoen in gebiede wat as Covid-19-brandpunte geïdentifiseer is, naamlik: Klipfontein en Mitchells Plein gesondheidsdistrikte. Die doel van hierdie profiele was om sekere sleutelkenmerke van hierdie gebiede uit te lig, insluitend sosio-ekonomiese kwesbaarheid, bevolkingsdigtheid, Covid-19-infeksies oor tyd, toegang tot dienste en beskikbare gemeenskapsbates. Sulke inligting word wyd deur regeringsbeplanners gebruik om beplanning in te lig.

Strategie om areas van onderprestasie te oorkom

Nie van toepassing nie.

Koppel prestasie met begrotings

Die Program het 100 persent van sy R161,217 miljoen begrotingstoewysing vir die 2020/21 finansiële jaar bestee. Die Program het 99,63 persent van sy R69,174 miljoen begrotingstoewysing vir die 2019/20 finansiële jaar bestee. Die onbestede fondse van R257 duisend hou verband met die onderbesteding in CoE as gevolg van interne bevorderings en personeeluittrede.

Tabel K: Sub-program uitgawes

Subprogram naam	2020/21			2019/20		
	Finale Toewysing	Werklike Uitgawe	(Oor)/Onder Uitgawe	Finale Toewysing	Werklike Uitgawe	(Oor)/Onder Uitgawe
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Bestuur en ondersteuning	6 845	6 845	-	6 770	6 770	-
Institusionele kapasiteitsbou (IKB) en ondersteuning vir OSW's	2 595	2 595	-	2 195	2 195	-
Armoedeverligting en volhoubare lewensbestaan	131 005	131 005	-	34 631	34 487	144
Jeug Ontwikkeling	17 554	17 554	-	22 360	22 273	87
Bevolkingsbeleidbevordering	3 218	3 218	-	3 218	3 192	26
Totaal	161 217	161 217	-	69 174	68 917	257

Verslagdoening oor die Institusionele reaksie op die Covid-19-pandemie

Oor die afgelope finansiële jaar is die ekonomiese en sosio-ekonomiese impak van Covid-19 deur die gemeenskap se kwesbaarste mense gedra. Die verlies aan lewensbestaan het 'n humanitêre krisis tot gevolg gehad namate werkloosheid toegeneem het, meer huishoudings honger ly en die volhoubaarheid van OWS-vennote onder 'n groter bedreiging gekom het. Die intervensies wat hieronder aangedui word, is bykomend tot die mandaatdienste wat deur die Departement verskaf word.

Tabel L: Vordering met institusionele reaksie op die Covid-19-pandemie

Begrotingsprogram	Ingryping	Geografiese ligging	Aantal begunstigdes	Uiteensetting van begunstigdes	Totale begrotingstoewysing per ingryping (R'000)	Begroting per ingryping (R'000)	Bydraes tot die uitsette in die JPP	Onmiddellike Uitkomst
Subprogram: Armoedeverligting en volhoubare lewensbestaan	Covid-19 Voedselverligting-ingryping - Kospakkeprojek.	Al 6 DMO streke in die provinsie.	224 000 begunstigdes	N.V.T	22 438	22 438	N.V.T	Bystand aan huishoudings en individue wat voedselonsekerheid ervaar.
Subprogram: Armoedeverligting en volhoubare lewensbestaan	Covid-19 Voedselverligting-ingryping om bestaande voedingsplekke by te staan.	Al 6 DMO streke in die provinsie.	3 500 begunstigdes in Fisantekraal het ondersteuning ontvang. 24 680 begunstigdes by bestaande voedingsplekke ondersteun.	N.V.T	10 333	10 333	Kwesbare persone het daaglikse maaltye by departementebefondste voedingsplekke ontvang.	Bystand aan huishoudings en individue wat voedselonsekerheid ervaar.

Begrotingsprogram	Ingryping	Geografiese ligging	Aantal begunstigdes	Uiteensetting van begunstigdes	Totale begrotingstoewysing per ingryping (R'000)	Begroting per ingryping (R'000)	Bydraes tot die uitsette in die JPP	Onmiddellike Uitkomste
Subprogram: Armoedeverligting en volhoubare lewensbestaan	Voedselverligting ingrypings en uitbreidings.	Al 6 DMO streke in die provinsie.	411 020 maaltye	205 510 vroue (50 persent), 82 204 mans (20 persent) en 123 306 kinders (30 persent) het maaltye ontvang.	64 380	64 380	N.V.T	Bystand aan huishoudings en individue wat voedselonsekerheid ervaar.
Sub-program: Sorg en Dienste aan Gesinne	Verhoogde skuiling akkommodasie en bed ruimtes vir hawelose gesinne (moeders, vaders en hul kinders) en volwassenes.	Die Stad Kaapstad	532 bykomende beddens befonds.	Families: 14 vroulike volwassenes, 10 manlike volwassenes en 39 kinders, insluitend 3 Persone met Gestremdhede. Volwassenes: 1 534 mans 497 vroue	5 904	5 904	Gesubsidieerde beddens in skuilings vir hawelose gesinne en volwassenes was beskikbaar vir diegene wat dit nodig gehad het.	Die behoud van hawelose gesinne en versagting om kinders uit sulke gesinne in alternatiewe sorg te plaas. Hawelose volwassenes wat skuiling benodig, is van 'n bedruimte voorsien.

Begrotingsprogram	Ingryping	Geografiese ligging	Aantal begunstigdes	Uiteensetting van begunstigdes	Totale begrotingstoewysing per ingryping (R'000)	Begroting per ingryping (R'000)	Bydraes tot die uitsette in die JPP	Onmiddellike Uitkomste
Subprogram: Dienste aan persone met gestremdhede	Covid-19-hulp aan residensiële fasiliteite vir persone met gestremdhede.	Al 6 DMO streke in die Provinsie	1 767	1 767 Persone met gestremdhede in residensiële sorgfasiliteite.	1 312	1 279	Residensiële fasiliteite is beskikbaar vir persone met gestremdhede.	Veiligheid en welstand van inwoners en personeel is gehandhaaf. Fasiliteite het voortgegaan om aan Covid-19-protokolle te voldoen.
Subprogram: Dienste aan persone met gestremdhede	Covid-19-hulp aan beskermende werkswinkelfasiliteite vir persone met gestremdhede.	Al 6 DMO streke in die Provinsie.	2 836	2 836 Persone met Gestremdhede by beskermende werkswinkels.	1 701	1 701	Dienste in befondste beskermende werkswinkels is beskikbaar vir Persone met Gestremdhede.	Hulp is verleen aan beskermende werkswinkels vir persone met gestremdhede vir die verkryging van PPE en verbeterde higiënse toestande.

Begrotingsprogram	Ingryping	Geografiese ligging	Aantal begunstigdes	Uiteensetting van begunstigdes	Totale begrotingstoewysing per ingryping (R'000)	Begroting per ingryping (R'000)	Bydraes tot die uitsette in die JPP	Onmiddellike Uitkomste
Subprogram: Dienste aan ouer persone	Covid-19-hulp aan residensiële fasiliteite vir ouer persone.	Al 6 DMO-streke in die provinsie.	9 313	9 313 ouer persone in residensiële sorgfasiliteite.	4 285	4 285	Residensiële sorgdienste/fasiliteite is beskikbaar vir ouer persone.	Veiligheid en welstand van inwoners en personeel is in stand gehou. Fasiliteite het voortgegaan om nakoming van Covid-19-protokolle vir voorkoming, inperking en bestuur van Covid-19 te verseker.
Subprogram: VKO en Gedeeltelike Sorg	Verspreiding van ondersteuningspakette na gedeeltelike sorgfasiliteite en -programme.	Al 6 DMO-streke in die provinsie.	Kumulatiewe aantal PPE versprei teen Maart 2021: 25 891.	2 815 gedeeltelike sorg fasiliteite, 2 243 VKO fasiliteerders en 20 833 kinders het PPE ontvang.	12 963	12 558	Befondste VKO en gedeeltelike sorgfasiliteite kan heropen.	VKO- en gedeeltelike sorgfasiliteite het voortgegaan om nakoming van Covid-19-protokolle vir voorkoming, inperking en bestuur van Covid-19 te verseker.

Begrotingsprogram	Ingryping	Geografiese ligging	Aantal begunstigdes	Uiteensetting van begunstigdes	Totale begrotingstoewysing per ingryping (R'000)	Begroting per ingryping (R'000)	Bydraes tot die uitsette in die JPP	Onmiddellike Uitkomste
Sub-program VKO en Gedeeltelike Sorg	VKO Werkskeppingsstimulus Verligtingstoelae	Al 6 DMO-streke in die provinsie.	Ongeveer 2 725 VKO-fasiliteite en -programme.	N.V.T	53 067	53 067	N.V.T	VKO-arbeidsmag wat swaar getref is deur Covid-19. Die Stimulus Verligtingstoelae bied 'n eenmalige betaling gelykstaande aan ses maande van ondersteuning per werknemer soos per goedgekeurde stelsels en prosesse aan alle VKO-fasiliteite en programme wat aansoek gedoen het en in aanmerking kom vir hierdie ondersteuning.

5. Oordragbetalings

5.1 Dra betalings aan openbare entiteite oor

Nie van toepassing nie.

5.2 Dra betalings oor na alle organisasies behalwe openbare entiteite

Sien asseblief Bylae A: Oordragbetalings aan alle organisasies behalwe openbare entiteite

6. Voorwaardelike toewysings

6.1 Voorwaardelike toewysings en geormerkte fondse betaal

Niks om te rapporteer nie.

6.2 Voorwaardelike toewysings en geormerkte fondse ontvang

R277.337 miljoen is vir die 2020/21 finansiële jaar aan die Departement toegeken.

Voorwaardelike toewysings

Vroeëkindertontwikkeling

Die VKO-programtoekenning van R140.219 miljoen poog om toegang tot die aantal kinders in VKO-fasiliteite en -programme te verhoog, en om geringe infrastruktuuropgraderings, instandhouding en verskaffing van leermateriaal uit te voer om fasiliteite te help om van voorwaardelike registrasie na volle registrasie te beweeg.

Geormerkte Fondse

Persone met Gestremdhede

'n Geormerkte toekenning van R48.081 miljoen is ontvang vir dienste aan persone met gestremdhede, insluitend die wetlike verpligting wat voortspruit uit die hofbevel rakende kinders met ernstige intellektuele gestremdheid.

Maatskaplike Werker Indiensneming

Die geormerkte bedrag van R12.276 miljoen is aangewend om die behoefte aan SW'e aan te spreek en om die agterstand in die aantal maatskaplikewerk-gegradueerdes wat werkloos bly na voltooiing van hul staatsgesubsidieerde onderwys te verminder.

Maatskaplike Werker Byvoeging

'n Geormerkte toekenning van R16.890 miljoen is in 202/21 ontvang om die indiensneming van SW's te onderhou, veral in gebiede met 'n hoë voorkoms van GBV, dwelmmisbruik en kwessies wat kinders raak.

Sanitêre waardigheidsprojek

'n Bedrag van R10.110 miljoen is in 2020/21 vir die Sanitêre Waardigheid-projek geormerk. Die projek het ten doel om behoeftige vroulike leerders in graad 4-12, wat kwintiel 1-5 skole bywoon, toegang tot basiese sanitêre produkte te bied.

Geslagsgebaseerde geweld en SOI

'n Bedrag van R5.022 miljoen is in 2020/21 ontvang vir die voortgesette ondersteuning aan OSW's wat programme vir sosiale gedragsverandering implementeer, as deel van die strategieë om sosiale en strukturele drywers van MIV, TB en SOI's, sowel as GBV, aan te spreek.

Inkontraktering van bedrywighede by KJSS'e: CoE

'n Bedrag van R15.077 miljoen is in 2020/21 ontvang vir die aanstelling van personeel wat benodig word by die Horizon en Clanwilliam KJSS'e.

Geweld teen vroue

R15.961 miljoen is in die 2019/20-boekjaar geormerk vir die uitbreiding van die Slagofferbemaagtigingsprogram om geweld teen vroue en kinders aan te spreek.

Voedselhulpfunksieverskuiwing, voedselverspreidingsentrums en gemeenskapsvoedingsontwikkeling

'n Bedrag van R13.701 miljoen is in 2020/21 geormerk om die voorsiening van voedingsondersteuning aan kwesbare persone deur provinsiale voedselverspreidingsentrums en CNDC's te versterk.

Voorwaardelike Toewysings en Geormerkte Toewysings

Voorwaardelike toewysings en geormerkte toewysings	Bedrag toegeken R'000	Werklike uitgawes R'000	Onder / (Oor) R'000
Voorwaardelike toewysings			
VKO Voorwaardelike Toelaag	140 219	135 152	5 067
Geormerkte befondsing			
Persone met gestremdhede	48 081	48 081	-
Maatskaplike Werker Indiensenemingstoelaag	12 276	12 276	-
Maatskaplike Werker Toevoeging	16 890	16 890	-
Sanitêre Waardigheidsprojek	10 110	9 081	1 029
Geslagsgebaseerde geweld en STI	5 022	5 022	-
Inkontraktering van bedrywighede by KJSS'e: CoE	15 077	15 077	-
Geweld teen vroue	15 961	15 961	-
Voedselverligtingsfunksieverskuiwing, Voedselverspreidingsentrums en gemeenskapsvoedingsontwikkeling	13 701	13 701	-

Bevestiging dat alle oorplasinge in die geakkrediteerde bankrekening van die Provinsiale Tesourie gedeponeer is

Provinsiale Tesourie het bevestig dat alle oorplasinge in die geakkrediteerde bankrekening van Provinsiale Tesourie oorgeplaas is.

Tabel M: Voorwaardelike Toewysing

Departement wat die toekenning oorgedra het	Nasionale Departement van Maatskaplike Ontwikkeling
Doel van die toewysing	Om die aantal arm kinders wat toegang tot gesubsidieerde VKO-dienste verkry deur gedeeltelike sorgfasiliteite te verhoog. Om VKO vroeë kinderontwikkelingsverskaffers te ondersteun wat 'n VKO-program lewer om aan basiese gesondheids- en veiligheidsvereistes vir registrasie te voldoen. Om die konstruksie van nuwe laekoste-VKO-sentrums te loods. Om die aantal arm kinders se toegang tot gesubsidieerde VKO-dienste deur middel van sentrum- en nie-sentrumgebaseerde modaliteite te verhoog.
Verwagte uitsette van die toewysing	53 fasiliteite geassesseer, en opgegradeer. 7 500 kinders gesubsidieer. Presidensiële Indiensnemingsinisiatief (stimulusverligtingstoelae) implementering. Implementering van die VKO Registrasie Raamwerk met behulp van die Vangasali Benadering. PPE-ondersteuning (terugbesorg vanaf CG: Onderhoud).
Werklike uitsette bereik	14 Fasiliteite opgegradeer. 9 933 kinders gesubsidieer met 'n bykomende 2 840 kinders wat einde Maart 2021 goedgekeur is. PPE voorsiening vir kwalifiserende gedeeltelike sorg fasiliteite. 7 SSOs gekontrakteer om VKO Registrasie Raamwerk te implementeer met behulp van die Vangasali Benadering.
Bedrag per gewysigde DORA	R140 219, waarvan: R87 152 000 - Subsidie, Infrastruktuur en PPE-ondersteuning R53 067 000 - Presidensiële indiensnemingsinisiatief
Bedrag ontvang (R'000)	140 219
Redes indien bedrag soos per DORA nie ontvang word nie	N.V.T
Bedrag wat deur die Departement bestee is (R'000)	135 152
Redes waarom fondse nie deur die entiteit bestee is nie	Goedgekeurde OBO's vir Vangasali-veldtog en PBT kon nie op die 31/03/2021 uitbetaal word nie weens die vroeë sluiting van BAS-betalingstelsel. Oordrag word versoek.
Redes vir afwykings op prestasie	14 fasiliteite is in die eerste kwartaal opgegradeer en befondsing is herlei vir PPE-ondersteuning. 9 933 kinders gesubsidieer - meer kinders as wat gekwalifiseer het. 'n Bykomende 2 840 kinders sal voordeel te trek uit 'n goedgekeurde toekenning van R12 745 920 wat einde Maart 2020 afgeteken is. Altesaam 12 773 kinders het daaruit voordeel getrek.
Maatreëls getref om prestasie te verbeter	N.V.T

Moniteringsmeganisme deur die ontvangsafdeling	<p>Die Provinsiale Departement dien die volgende verslae aan NDMO en PT in:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Maandelikse in-jaar monitering verslag om besteding te monitor. ● Maandelikse IRM om infrastruktuuropgraderings vordering en besteding te monitor. ● Kwartaallikse vorderingsverslag om prestasieopdatering oor infrastruktuur en subsidietoelaag te verskaf. ● Kwartaallikse moniteringsinstrument om statistiese data te verskaf oor hoe die provinsie voorsiening maak vir VKO-dienste deur voorwaardelike toekenning sowel as billike aandeel. ● Einde van jaarverslag om jaarlikse prestasie / prestasies, besteding en uitdagings te bied wat ervaar word. ● Woon kwartaallikse verslagdoeningsvergaderings by NDMO by om opdaterings oor Provinsiale status oor voorwaardelike toelae en opdaterings oor beleidsake te verskaf. ● Om vordering te monitor, dien alle organisasies wat deur die voorwaardelike toekenning deur die Provinsiale Departement befonds word, op 'n kwartaallikse basis prestasieverlae in. ● Jaarlikse prestasieassesseringsverslae word deur die Provinsiale Departement befonds om nakoming van Diensvlakkoorenkoms (SLA)/TPA-vereistes te evalueer. ● Verslae aan nasionale DMO oor stimulasipakket implementering. ● Brandpuntgebied verslagdoening oor PBT.
---	--

7. Skenkerfondse

Niks om te rapporteer nie.

8. Kapitaalbelegging

8.1 Kapitaalbelegging, instandhouding en batebestuursplan

Vordering is gemaak met die implementering van die kapitaal-, beleggings- en batebestuursplan.

Die Departement se kapitaalbeleggings bestaan hoofsaaklik uit roerende bates ten opsigte van rekenaartoerusting, meubels, motorvoertuie en ander toerusting. Die bateregister word onmiddellik bygewerk met verkrygings, verkope en enige ander beweging van bates. Inligtingstegnologiebates sluit 'n vyfjaarwaarborg in indien 'n bate onklaar raak.

Infrastruktuurprojekte (huidig en aan die gang)

- Opknapping van die Bergrivier Diensleweringarea.
- Verskeie algemene instandhouding en Kapitaalprojekte by veilige sorgsentrums: Horizon, Outeniekwa, Lindelani, ROAR (De Novo), Bonnytown, Vredelus en Clanwilliam.
- Algemene instandhoudingsprojekte by Kensington Behandelingssentrum.
- Metro-Suid-strekkantoor (Wynberg): Verskeie algemene instandhoudingskwessies duur voort.
- Algemene instandhoudingsprojekte by Athlone SDA.

Plan om enige huidige fasiliteite te sluit of af te gradeer

Geen.

Vordering gemaak met die instandhouding van infrastruktuur

- Opknapping van die nuwe kantore vir Swellendam SDA voltooi.
- Lindelani KJSS'e: Verskeie algemene instandhoudingskwessies is aangespreek.
- ROAR KJSS'e (De Novo): Verskeie algemene instandhoudingskwessies is aangespreek.
- Outeniekwa Secure Sorgsentrum: Verskeie algemene instandhoudingskwessies is aangespreek.
- Metro Suid-Streekkantoor (Wynberg): Verskeie algemene instandhoudingskwessies.
- Opknapping van Kaapstad SDA voltooi.
- Opknapping van die grondvloer by die York Park-gebou voltooi (George SDA).
- Mosselbaai, Willem Van Heerden opknappingsprojek voltooi (Mosselbaai SDA).
- Sivuyile residensiële fasiliteit: herkon figurasie van wyke in ooreenstemming met gestremde vereistes voltooi.
- Clanwilliam KJSS: Konstruksie van twee nuwe koshuise voltooi.

Ontwikkelings met betrekking tot bogenoemde wat na verwagting 'n impak op die Departement se huidige uitgawes sal hê

Bogenoemde sal geen impak op die Departement se huidige uitgawes hê nie, aangesien die koste deur die DTPW gedra is.

Veranderinge ten opsigte van batebesit

Die Departement se totale kapitaalbatebesit teen koste is R75 418 050.93 soos op 31 Maart 2021. Die jaarlikse voorraad-neem oefening is voltooi op 31 Maart 2021. Alle batebesonderhede is op die Bateregister vasgelê en is akkuraat, betroubaar, korrek geklassifiseer en verantwoord.

Alle verouderde, ondiensbare en beskadigde bates is gereeld en op 'n deursigtige wyse weggedoen.

Ingesluit in die totale kapitaalbatebesit is 85 kapitaalkortte wat ondersoek word, wat R1 461 695,74 beloop, met 'n boekwaarde van R340 163.96 (0.455 persent van die totale kapitaalbatebesit).

Tabel N: Die uiteensetting van die Groot (Kapitaal) Batehouding is soos volg:

Streek	Kosprys
Hoofkantoor	R25 941 522.11
Metro Suid-streek	R7 093 615.62
Metro Oos-streek	R6 243 342.84
Metro Noord-streek	R5 758 133.09
Eden-Karoo-streek	R5 503 285.42
Kaapse Wynland-streek	R6 280 637.30
Weskus-streek	R3 482 467.81
Fasiliteite	R15 115 046.74
Totaal	R75 418 050.93

Bates verkoop in die 2020/21 finansiële jaar

Altesaam 380 kapitaalbates ter waarde van R4 333 822.20 is gedurende die 2020/2021 finansiële jaar van die hand gesit. Die bates wat verkoop is, het betrekking op 357 kapitaalbates ter waarde van R3 759 572.85, wat in die gewone loop van sake van die hand gesit is, 15 kapitaalbates, ter waarde van R225 349.83 is afgeskryf, en 8 kapitaalbates is oorgedra na die DvdP ter waarde van R348 899.52 by wyse van die voorgeskrewe artikel 42-proses. Die bates wat afgeskryf is, het betrekking op goedgekeurde verliese volgens die verliesbeheerregister.

Altesaam 1 337 bates ter waarde van R1 647 276.33 is gedurende die 2020/2021 finansiële jaar van die hand gesit. Die bates wat van die hand gesit is, het betrekking op 1 288 bates ter waarde van R1 558 088.03, wat gedurende die gewone loop van sake van die hand gesit is, 45 bates afgeskryf, ter waarde van R81 588.31, en 4 bates, ter waarde van R7 599.99, by wyse van oorgedrag na SASSA van die voorgeskrewe artikel 42-proses. Die bates wat afgeskryf is, het betrekking op goedgekeurde verliese volgens die verliesbeheerregister.

Maatreëls getref om te verseker dat die Departement se bateregister op datum bly

Bates word volgens die Departementele Bateregister op die datum van ontvangs volgens die LOGIS-stelsel aangeteken. Maandelikse BAS/LOGIS-rekonsiliasies word ook uitgevoer om volledigheid te verseker en die Bate-uitgawes per BAS-proefbalans en die Bateregister, insluitend Batekategorieë, in lyn te bring. Die eenheid vir roerende batebestuur doen ook maandelikse ontledings tussen die bateregister en Alles-in-diens-notering van die GDS om amptenare te identifiseer wat die Departement moontlik verlaat het weens aftrede, bedankings, afdanking, ens. en aan wie bates nog toegewys moet word. Daar word van alle kostesentrums verwag om 'n kwartaallikse bateverifiëring onder hul beheer uit te voer en enige veranderinge wat tydens die proses geïdentifiseer is, aan te meld. Dit maak voorsiening vir onmiddellike opdatering van die Departementele bateregister. 'n Jaarlikse bateverifikasie word ook uitgevoer om die volledigheid en akkuraatheid van die Departementele Bateregister te verseker.

Die huidige stand van die Departement se kapitaalbates

Die huidige stand van die Departement se kapitaalvoorraad: 45 persent van bates is in 'n goeie (bruikbare) toestand, 50 persent van is in 'n redelike (bruikbare) toestand en die oorblywende 5 persent van bates is in 'n swak toestand en kan oorweeg word vir vervreemding.

Groot instandhoudingsprojekte wat aangepak is

Geen groot projekte is gedoen deur die Departement vir die jaar onder oorsig nie. Die DVPW is verantwoordelik vir hierdie projekte.

Vordering gemaak om die instandhoudingsagterstand aan te spreek

Gedurende hierdie verslagtydperk het die DVPW daarin geslaag om van die instandhoudingsagterstand aan te spreek. Weens begrotingsbeperkings bly daar 'n groot instandhoudingsagterstand by die Departement se veilige sorgsentrums. Bykomende befondsing is van PT verkry om die instandhoudingsagterstand by die veilige sorgsentrums aan te spreek, maar die befondsing bly steeds onvoldoende.

Table O: Infrastruktuurprojekte

Infrastruktuurprojekte	2020/21			2019/20		
	Finale Toewysing R'000	Werklike Uitgawe R'000	(Oor)/ Onder Uitgawe R'000	Finale Toewysing R'000	Werklike Uitgawe R'000	(Oor)/ Onder Uitgawe R'000
Nuwe en vervangingsbates	-	-	-	-	-	-
Bestaande infrastruktuurbates						
WK Forum vir Intellektuele Gestremdhede Infrastruktuur opgradering Modernisering - York Park (Grond en 1ste Vloer) - (George SDA geleë op Grondvloer) Swellendam DMO - Algemene Gebou Herstelwerk insluitend elektris	-	-	-	3 891	17 081	(13 190)
Slaapsaal by Clanwilliam KJSS	-	-	-	-	6 332	(6 332)
Modernisering - Huis De Klerk Koshuis herkonfigurasie en opgradering	-	-	-	550	31 190	(30 640)
Modernisering - Uniehuis (2de, 5de en 10de verdieping)	-	-	-	-	67	(67)
Modernisering - York Park (Grond en 1ste Vloer) - (George SDA geleë op Grondvloer)	-	-	-	5 114	5 645	(531)
Swellendam DMO - Algemene Gebou Herstelwerk insluitend elektris	3 490	4 760	(1 270)	-	-	-
Beaufort-Wes-Kantoor vir Maatskaplike Ontwikkeling Dan De Villiers-gebou - Skaduparkering FY1819	193	229	(36)	-	-	-
Stellenbosch-Lindelani - Algemene herstelwerk aan verskeie huise Motorhuise en omhein binnehof FY1718	5 825	6 262	(436)	-	-	-
Oordrag van infrastruktuur						
● Huidig	-	-	-	-	-	-
● Kapitaal	-	-	-	-	-	-
Totaal	9 507	11 250	(1 742)	9 555	60 315	(50 760)

Deel C: Bestuur

1. Inleiding

Toewyding deur die Departement om die hoogste standaard van bestuur te handhaaf is belangrik vir die bestuur van openbare finansies en hulpbronne. Gebruikers wil versekering hê dat die Departement goeie bestuurstrukture in plek het om die staatshulpbronne effektief, doeltreffend en ekonomies te benut, wat deur die belastingbetaler gefinansier word.

2. Risikobestuur

Die Rekenpligtige Beampste (AO) vir die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling neem verantwoordelikheid vir die implementering van Ondernemingsrisikobestuur (ERB) in ooreenstemming met die Nasionale Tesourie Openbare Sektor Risikobestuursraamwerk (PSRMF) en die Direktoraat Ondernemingsrisikobestuur (D: ERM) in die Departement van die Premier (DvdP) wat 'n gesentraliseerde diens aan die Departement verskaf.

Die Departement het 'n Ondernemingsrisikobestuurskomitee (ERMCO) tot stand gebring om die Rekenpligtige Beampste by te staan in die uitvoering van sy verantwoordelikhede met betrekking tot risikobestuur.

Etië en Ondernemingsrisikobestuurskomitee (ERMCO) Verantwoordelikheid

Die Ondernemingsrisikobestuurskomitee (ERMCO) rapporteer dat hy sy verantwoordelikhede nagekom het wat voortspruit uit Artikel 38 (1)(a)(i) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, Tesourieregulasie 3.2.1 en Staatsdiensregulasies van 2016, Hoofstuk 2, Deel 1, 2 en 3. Die ERMCO rapporteer ook dat hy 'n gepaste formele opdrag (goedgekeur deur die ERMCO-voorsitter op 19 Maart 2020) aanvaar het en sy sake gereguleer het in ooreenstemming met hierdie opdrag en al sy verantwoordelikhede nagekom het soos daarin vervat.

Lede van Ondernemingsrisikobestuurskomitee (ERMCO).

Die ERMCO bestaan uit geselekteerde lede van die Departement se senior bestuurspan. Volgens sy opdrag het die ERMCO vier keer vir die jaar onder oorsig vergader.

Die tabel hieronder verskaf relevante inligting oor ERMCO-lede:

Lid	Posisie	Vergaderings Bygewoon	Datum Aangestel
Dr R. Macdonald	Rekenpligtige Beampste (Voorsitter)	3	31/03/2017
Mnr J. Smith	Hoofdirekteur: Finansiële Bestuur (KFO & Risiko kampioen)	3	30/03/2017
Mnr C. Jordan	Hoofdirekteur: Kinders en Gesinne	3	30/03/2017
Mev M. Johnson	Hoofdirekteur: Besigheidsbeplanningstrategie	4	30/03/2017
Mnr M. Hewu	Hoofdirekteur: Gemeenskaps- en Vennootskapsontwikkeling	3	30/03/2017
Mev A. van Reenen	Direkteur: Operasionele Bestuursondersteunings- en Etiëbeampste	4	30/03/2017
Mev L. Goosen	Hoofdirekteur: Maatskaplike Welsyn en Herstellende Dienste	2	17/11/2020

Die volgende is 'n aanduiding van ander amptenare wat die ERMCO-vergaderings vir die oorsigjaar bygewoon het:

Naam	Posisie	Vergaderings Bygewoon
Mnr D. Arendse	Adjunkdirekteur: Interne Beheer	4
Me C. George	Assistent Direkteur: Interne Beheer (Sekretariaat)	3
Me D. West	Staatsrekenmeester: Interne Beheer	4
Mnr N. Petersen	Assistent Direkteur: Interne Beheer	1
Mnr L. Arnolds	Direkteur: Gemeenskapsontwikkeling	1
Mev A. Haq	Direkteur: Ondernemingsrisikobestuur (DvdP)	3
Mnr S. Africa	Hoofrisiko-adviseur: Ondernemingsrisikobestuur (DvdP)	4
Me B. Melane	Gegradueerde Intern: Ondernemingsrisikobestuur (DvdP)	1
Me N. Mbembeni	Gegradueerde Intern: Ondernemingsrisikobestuur (DvdP)	1
Mev M. Natesan	Adjunkdirekteur: Provinsiale Forensiese Dienste (DvdP)	4
Mnr E. Peters	IT-bestuurs- en risikopraktisyn (DvdP)	1
Me M. Danker	Direkteur: Provinsiale Forensiese Dienste (DvdP)	1
Mnr W. Jacobs	Adjunkdirekteur: Provinsiale Forensiese Dienste (DvdP)	1
Me A. Behardien	Adjunkdirekteur: Interne Oudit (DvdP)	1

Ondernemingsrisikobestuurskomitee Sleutelaktiwiteite

Die Rekenpligtige Beampte is die voorsitter van die ERMCO. In die uitvoering van sy funksie het die ERMCO die volgende sleutelaktiwiteite gedurende die jaar uitgevoer:

- Het die Departement se Risikobestuursbeleid, Strategie en Implementeringsplan hersien vir aanbeveling deur die Ouditkomitee en goedkeuring deur die Rekenpligtige Beampte.
- Stel, hersien en pas toepaslike risiko-aptyt toe, en beveel dieselfde aan vir goedkeuring deur die Rekenpligtige Beampte.
- Evalueer die omvang en doeltreffendheid van integrasie van risikobestuur binne die Departement.
- Beoordeel die implementering van die Departementele Risikobestuursbeleid, Strategie en Implementeringsplan.
- Evalueer die doeltreffendheid en versagterende strategieë om die weselike strategiese, program-, etiek- en ekonomiese misdaadrisko's aan te spreek.
- Enige weselike veranderinge aan die risikoprofiel van die Departement aan die Rekenpligtige Beampte gerapporteer.
- Oorweeg die identifikasie van opkomende risiko.
- Het die Bedrog- en Korruptievoorkomingsplan en die gepaardgaande Implementeringsplan hersien en aanbeveel vir goedkeuring deur die Rekenpligtige Beampte.
- Die implementering van die Departementele Etiekbestuur-implementeringsplan beoordeel; en
- Verskaf toesig oor etiekbestuur in die Departement.

Sleutelrisiko's wat gedurende die jaar oorweeg en aangespreek word

Die volgende is sleutel strategiese risiko's vir die Departement wat gedurende die jaar hersien is, insluitend die assessering van bestaande en bygevoegde versagtings in plek:

- Veiligheid van personeel wat dienste lewer in hoërisikogebiede.
- Onvermoë om die kapasiteitsbeperkings van NRO's effektief aan te spreek.
- Oneffektiewe NPO (Nie-Winsorganisasie) kontrakbestuur
- Verhoogde vraag na voldoeningsmonitering
- Vertragings in die verkryging van IT-infrastruktuur en eindgebruiker-rekenaardienste
- Nie-lowering van dienste deur die Maatskaplike Verligtingsagent (SASSA) aan begunstigdes wat deur DMO (Spesifieke Maatskaplike Verligting) verwys word.

Die Departement bestuur die top twee risiko's, naamlik "Veiligheid van personeel wat dienste lewer in hoërisikogebiede" en "Onvermoë om die kapasiteitsbeperkings van NRO's effektief aan te spreek" deur alle strategieë en ander versagterende maatreëls te implementeer wat redelikerwys uitvoerbaar is om die risiko's te bestuur. Die veiligheid van personeel en kapasiteitsbeperkings by NRO's is verder beïnvloed en vererger deur die uitbreek van die COVID-19-pandemie. As gevolg van die aard van werk wat deur sekere personeel in hoërisikogebiede gelewer word, sal hul veiligheid altyd in gevaar bly en daar sal altyd 'n moontlikheid wees dat NRO's hul deure moet sluit.

Die meeste risiko's is nie heeltmaal in die beheer van die Departement nie, hoewel dit die vermoë van die Departement om dienste aan die kwesbaarste mense van die provinsie te lewer, beïnvloed. Die versagting van hierdie risiko's word op 'n deurlopende basis oorweeg en bykomende versagtings word geïmplementeer indien moontlik.

Elke program se risiko's is by die kwartaallikse ERMCO-vergaderings beraadslaag/gedebatteer. Daar is van programbestuurders verwag om terugvoering te gee oor vordering met die implementering van aksieplanne om die waarskynlikheid dat risiko's realiseer en/of die impak te verminder indien dit sou realiseer. ERMCO het ook risiko's terugverwys wat meer omvattend ontleed moet word en bykomende versagtings of aksies aanbeveel om risiko's te bestuur.

Die opkomende risiko van die Covid-19-pandemie is in detail gedek in die Departemente se BCP-riisiko, naamlik, "'n Onbeplande, beduidende ontwinging om DMO statutêre en ander verwante dienste te lewer". Toepaslike maatreëls is ingestel om die veiligheid van alle personeel en kliënte te verseker:

- Gesondheid en veiligheid van alle personeel en kliënte.
- Besigheid soos gewoonlik.
- Gereelde ontsmetting van werkplekruimte.
- Veilige terugkeer van personeel na die werkplek aangesien waarskuwingsvlakke verlig is.

Die impak van Covid-19 is in alle programme se risikofasiliteringsessies oorweeg.

Die pandemie het 'n impak gehad op bestaande risiko's en uitdagings wat die regering en baie provinsiale departemente in die gesig staar en het dus die reeds beperkte begrotings verder negatief beïnvloed, deur die verkryging van persoonlike beskermende toerusting en gereelde ontsmetting van werkspasie te prioritiseer om die verspreiding van die virus verder te bekamp.

Nog 'n opkomende risiko was die Departement se vermoë om aan die Wet op die Beskerming van Persoonlike Inligting (POPI-wet) te voldoen. Die bydraende faktore en impakte met versagterende maatreëls rondom die Wet is ingesluit in die risiko "Ongemagtigde logiese toegang" (d.w.s. kritieke stelsels of inligting word in gevaar gestel).

Die Maatskaplike Kluster-ouditkomitee het onafhanklike toesig oor die Departement se stelsel van risikobestuur verskaf. Die Ouditkomitee is voorsien van Kwartaallikse ERM-vorderingsverslae en risikoregisters om hul onafhanklike oorsigrol uit te voer.

Sleutel opkomende risiko's vir die volgende finansiële jaar

Die belangrikste opkomende risiko wat in die volgende finansiële jaar oorweeg moet word, hou verband met die Departement se vermoë om die "Verhoogde voedselonsekerheid in baie gemeenskappe binne die WK te hanteer, hoofsaaklik as gevolg van die COVID-19-pandemie. Om te reageer op die humanitêre krisis wat daarmee gepaardgaan, deur die pogings van alle relevante rolspelers binne die WKR te koördineer, is dit reeds as 'n Provinsiale risiko geïnkorporeer, vanweë die transversale aard daarvan.

Afsluiting

Die Departement het 'n risikobestuurproses as deel van sy bestuursfunksies en daar is vordering met die bestuur van die risiko's in die algemeen in die Departement. Risiko's wat nie in beheer van die Departement is nie, bly hoog; maar word voortdurend met belanghebbendes (bv. OSW's, provinsiale departemente en staats- semistaatsinstellings) hersien vir duidelikheid en beter begrip rakende hul verdraagsaamheidsvlakke, versagende faktore soos koste en kwaliteit van diens wat ontvang word.

3. Bedrog en korrupsie

Bedrog en korrupsie verteenwoordig aansienlike potensiële risiko's vir die Departement se bates en kan 'n negatiewe impak hê op dienslewingsdoeltreffendheid en die Departement se reputasie.

Die WKR het 'n strategie teen bedrog en korrupsie aangeneem wat die provinsie se nul-verdraagsaamheid teenoor bedrog, diefstal en korrupsie bevestig. In ooreenstemming met hierdie strategie is die Departement verbind tot nul-verdraagsaamheid met betrekking tot korrupte, bedrieglike of enige ander kriminele aktiwiteite, hetsy intern of ekstern, en vervolg deur alle beskikbare regsinnemiddele, enige partye wat betrokke is by sulke praktyke of pogings.

Die Departement het 'n goedgekeurde Bedrog- en Korrupsievoorkomingsplan en 'n gepaardgaande Implementeringsplan wat uitvoering gee aan die Voorkomingsplan.

Verskeie kanale vir die rapportering van bewerings van bedrog, diefstal en korrupsie bestaan en dit word in detail beskryf in die Provinsiale Anti-Bedrog en Korrupsie Strategie, die WKR Fluitjieblaasbeleid en die Departementele Bedrog en Korrupsie Voorkomingsplan. Elke bewering wat deur die Provinsiale Forensiese Dienste (PFD) Eenheid ontvang word, word in 'n Gevallebestuurstelsel aangeteken wat as 'n bestuursinstrument gebruik word om verslag te doen oor vordering wat gemaak is met sake wat met die Departement verband hou en om statistieke vir die WKR en die Departement te genereer.

Werknemers en werkers wat die fluitjie blaas oor vermoedens van bedrog, korrupsie en diefstal, word beskerm as die bekendmaking 'n beskermde bekendbaarmaking is (d.w.s. dit voldoen aan die statutêre vereistes van die Wet op Beskermde Bekendmakings, No. 26 van 2000. Die WKR-fluitjieblaasbeleid verskaf riglyne aan werknemers en werkers oor hoe om sake te opper by die toepaslike lynbestuur, spesifieke aangewese persone in die WKR of eksterne instellings, waar hulle redelike gronde het om te glo dat oortredings of ongerymdhede gepleeg is of in die WKR gepleeg word. Die geleentheid om anoniem te bly word gebied aan enige persoon wat dade van bedrog, diefstal en korrupsie wil aanmeld en, sou hulle dit persoonlik doen, word hul identiteite vertroulik gehou deur die persoon aan wie hulle dit rapporteer.

Indien, bedrog, diefstal of korrupsie bevestig na die ondersoek bevestig word, word die werknemer wat aan sulke dade deelgeneem het, aan 'n dissiplinêre verhoor onderwerp. Die WKR-vertegenwoordiger wat die dissiplinêre verrigtinge inisieer, moet ontslag van die betrokke werknemer aanbeveel. Waar prima facie bewyse van kriminele optrede gevind word, word 'n kriminele aangeleentheid by die SAPD aangemeld.

Vir die jaar onder oorsig het PFS 'n Saakbewegingsertifikaat vir die Departement uitgereik wat die volgende aandui:

Sake	Getal
Oop sake teen 1 April 2020	3
Nuwe sake (2020/21) 2020/21)	0
Afgehandelde sake (2020/21)	(3)
Oop sake teen 31 Maart 2021	0

Die volgende tabel ontleed die afgehandelde sake verder wat hierbo aangedui is:

Aard en ondersoek uitkoms van drie sake wat aangedui is:
Bewerings is in die volgende 3 gevalle gestaaf:
<ul style="list-style-type: none">
● 1 geval van bedrog (die saak is by SAPD aangemeld).
● 1 geval van onreëlmatighede; en
● 1 saak van korrupsie en nie-nakoming (die aangeleentheid is in die proses om by die SAPD aangemeld te word).

4. Minimalisering van botsende belange

'n Hoë standaard van professionele etiek moet in die staatsdiens bevorder en gehandhaaf word. Vir hierdie effek word van alle lede van die Senior Bestuursdiens (SMS) vereis om besonderhede van al hul registreerbare belange aan die uitvoerende gesag bekend te maak ooreenkomstig Hoofstuk 2 van die Staatsdiensregulasies, 2016. Die doel van Hoofstuk 2 is om enige botsende belange te identifiseer ten einde regverdige administratiewe optrede van amptenare in senior poste te bevorder en daardeur die staatsdiens te beskerm teen optrede wat nadelig kan wees vir sy funksionering. Sulke openbaarmakings vind jaarliks plaas. Indien enige botsing van belange ontstaan, sal dit in ooreenstemming met die Staatsdiensregulasies, 2016 en verwante voorskrifte hanteer word.

Ingevolge Artikel 30 van die Staatsdienswet, (soos gewysig), mag werknemers in die staatsdiens ander lonende werk buite hul diens in die betrokke departement verrig, mits hulle skriftelike toestemming van die Uitvoerende Gesag het. Verder bepaal Regulasie 13(c) van die Staatsdiensregulasies, 2016 wat op 01 Augustus 2016 in werking getree het dat "'n werknemer nie sake met enige staatsorgaan mag doen of 'n direkteur van 'n publieke of private maatskappy moet wees wat sake doen met 'n staatsorgaan, tensy sodanige werknemer in 'n amptelike hoedanigheid 'n direkteur is van 'n maatskappy wat gelys word in skedule 2 en 3 van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur."

Werknemers wat nie die nodige goedkeuring verkry het om ander lonende werk buite die staatsdiens (RWOPS) te verrig nie, sal gedissiplineer word.

Met die instelling van die nuwe Staatsdiensregulasies, 2016 Bylae 1 (Oorgangsreëlings), saamgelees met Artikel 30 van die Staatsdienswet, word groter klem geplaas op werknemers wat sake doen met 'n staatsorgaan. Oorgangsmaatreëls volgens Bylae 1 van die Staatsdiensregulasies, 2016 vereis spesifiek:

"(1) Alle goedkeurings en geagte goedkeurings wat ingevolge artikel 30 van die Wet aan werknemers verleen is voor die inwerkingtreding van die vasstelling beoog in regulasie 24, eindig met ingang van ses maande na die inwerkingtreding daarvan.

(2) 'n Werknemer wat ten tyde van die inwerkingtreding van hierdie Regulasies sake doen met 'n staatsorgaan of 'n direkteur is van 'n maatskappy wat sake doen met 'n staatsorgaan, behalwe 'n werknemer wat in sy of haar amptelike hoedanigheid 'n direkteur is van 'n maatskappy gelys in skedule 2 of 3 van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, sal -

- (a) binne een maand openbaar maak dat die werknemer sake doen met 'n staatsorgaan of 'n direkteur is van 'n maatskappy wat sake doen met 'n staatsorgaan;
- (b) binne ses maande:
  - (i) ophou om sake met 'n staatsorgaan te bedryf of as 'n werknemer te bedank;
  - (ii) bedank as 'n direkteur van 'n maatskappy wat sake doen met 'n staatsorgaan of as 'n werknemer bedank;
- (c) indien die werknemer nie binne die tydperk van ses maande bedank nie, moet die werknemer bewys lewer dat die werknemer opgehou het om besigheid te bedryf of bedank het as 'n direkteur van 'n maatskappy wat sake doen met die staat, binne die volgende maand."

Geïdentifiseerde gevalle van werknemers wat op die Sentrale Verskafferdatabasis verskyn, word met die betrokke werknemers aangespreek, en hulle word versoek om hul besluit uit te voer soos aangedui in die oorgangsmatreëls hierbo, en om die Departement van die nodige dokumentêre bewyse van hul besluit te voorsien.

Werknemers wat RWOPS wil uitvoer, moet ooreenkomstig Artikel 30 van die Staatsdienswet aansoek doen en die regulatoriese raamwerk wat deur die Minister van Staatsdiens en Administrasie daargestel is, wat 'n gewysigde aansoekvorm insluit, by die aangestelde Eetiekbeampte indien voordat goedkeuring deur die Uitvoerende Gesag of Gedelegeerde Gesag verleen kan word. By goedkeuring reik die Uitvoerende Gesag of Gedelegeerde Gesag 'n sertifikaat uit: Goedkeuring van Ander Besoldigingswerk, wat die aansoeker inlig dat goedkeuring verleen is. Die sertifikaat beklemtoon duidelik watter ander lonende werk buite die staatsdiens die persoon kan verrig, insluitend die tydperk. Die sertifikaat spesifiseer dat indien daar ontdek word dat daar nie-nakoming of nakoming van regeringsvoorskrifte is wat ander lonende werk reguleer, insluitend om nie sake te doen met 'n staatsorgaan nie, toestemming teruggetrek sal word en dissiplinêre stappe, in ooreenstemming met die Dissiplinêre Kode en Prosedures vir die Staatsdiens, ingestel sal word. Daar word ook melding gemaak dat indien 'n persoon na die verstryking van die goedgekeurde datum met ander lonende werk wil voortgaan, 'n verdere aansoek ingedien moet word.

Alle aansoeke moet skriftelik wees en moet onder andere die aard en omvang van vergoedingswerk wat verrig moet word aanspreek, insluitend die tye waar daar gewerk sal word.

5. Gedragskode

Die Gedragskode vir die Staatsdiens, soos ingesluit in Hoofstuk 2 van die Staatsdiensregulasies, is die "aangenome" kode. Die Gedragskode skryf norme en standaarde voor in die bevordering van integriteit, en doeltreffende en effektiewe lewering van dienste aan die publiek; is 'n stel standaarde wat die gedrag beskryf wat ons van ons werknemers verwag; lei werknemers oor wat eties van hulle verwag word, beide in hul individuele gedrag en in hul verhoudings met ander; en daar word van alle werknemers verwag om aan die gedragskode te voldoen.

Bewustheid oor die Gedragskode word bevorder deur induksie-opleiding vir nuwe werknemers, interns sowel as personeellede en word versterk deur nuusflitse wat aan alle personeel gekommunikeer word. Die Dissiplinêre Kode en Prosedures vir die Staatsdiens word gebruik om aanvaarbare gedrag te bevorder, en om onaanvaarbare gedrag te voorkom en reg te stel. Die professionele gedragskode vir maatskaplike dienspersoneel is ook gedek tydens Departementele induksieprogramme.

6. Gesondheidsveiligheid en Omgewingskwessies

Die gesondheids- en veiligheidsrisiko's binne die Departement wissel van kantore en fasiliteitvoorvalle tot meer komplekse beroepsgevaare soos fisiese beserings, vandaar die behoefte om gesondheidsrisikobeoordelings van personeel en fasiliteite op 'n jaarlikse basis uit te voer. Die hooffokus van Beroepsgesondheid en -veiligheid gedurende hierdie finansiële jaar was om nakoming van die Departement van Indiensneming en Arbeid se COVID-19-voorskrifte

te verseker. Alle personeellede is het die nodige PBT ontvang en die werkplek is voorberei om personeellede in staat te stel om daaraan te voldoen.

Die Departement het gepoog om voldoening aan alle gesondheids- en veiligheidswetgewing, wetlike voorskrifte en geïnkorporeerde gedragskodes te verseker deur die aanstelling van Artikel 16(2)-afgevaardigdes, gesondheids- en veiligheidsverteenwoordigers, noodontuimingspersoneel, noodhulppersoneel, die daartelling van veiligheidskomitees en 'n veiligheidskomitee. Ten einde die kapasiteit van hierdie aangewese amptenare voortdurend te ontwikkel en uit te bou, is vloerbeamptes, veiligheidsverteenwoordigers, brandbestryding en noodhulpopleiding verskaf. Die Departement het begin met die bekendstelling van noodhulpopleiding vir alle proefbeamptes om te verseker dat hulle aan die akkreditasievereistes vir opleidingsprogramme voldoen. Alle GG-voertuie is ook met noodhulpstelle toegerus.

Maandelikse kontrolelyste is ingedien om die nakoming van die implementering van die vereistes van die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid by elke kantoor of fasiliteit na te spoor. Kwessies wat in die kontrolelyste uitgelig is, is óf via die Departement óf deur die DVPW aangespreek. Die Departement het die voldoening aan beroepsgesondheid en -veiligheid van alle geboue/fasiliteite ingesluit in sy Departementele Gebruikersbatedbestuursplan (U-AMP) wat aan die DVPW sowel as die Provinsiale Tesourie voorgelê is.

Die Departementele Veiligheidskomitee verseker die verteenwoordiging van senior bestuurders wat verantwoordelik is vir sekuriteitsake by alle DMO-kantore, dienspunte en fasiliteite. Die Komitee bly funksioneel en vergader op 'n kwartaallikse basis. Dit het toesig gehou oor die implementering van aanbevelings van die sekuriteitsoudit en inligtingsekuriteitevaluering wat onderskeidelik deur die SAPD en die Staatsveiligheidsagentskap uitgevoer is.

Die Departement het ook die behoefte erken om beleide, programme en prosedures te ontwikkel, implementeer en in stand te hou om te help met 'n groot besigheidsonwenteling, vandaar die ontwikkeling van die BCP. Ingesluit by die BCP is die Waterreaksieplan, Brandreaksieplan en Elektrisiteitskontinuiteitsplan sowel as die Bestuur van Pandemies. Die BCP skets die stappe wat die Departement sal inisieer om stelsels te herstel en kontinuïteit van kritieke besigheidsfunksies met minimale hulpbronne te verseker.

7. Portefeulje Komitees

Datum	Saak	Departementele Reaksie	Staaende Komitee
05 Mei 2020	Die Komitee het besluit om die Departement uit te nooi om die Komitee in te lig oor die Kwartaallikse Prestasieverlae vir die tydperk Oktober – Desember 2019 en Januarie – Maart 2020.	Die Departement het die Komitee ingelig.	Maatskaplike Ontwikkeling.
05 Mei 2020	Die Komitee het besluit om die Departement uit te nooi om die Komitee in te lig oor die registrasieproses, befondsing, monitering en evaluering van OSW's deur die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling.	Die Departement het die Komitee ingelig.	Maatskaplike Ontwikkeling.
19 Mei 2020	Tydens die inligtingsessie het die Staaende Komitee besluit dat die Departement die volgende inligting aan hulle verskaf: <ul style="list-style-type: none"> ● 'n Gedetailleerde lys van al die VKO's wat deur DMO in die Provinsie befonds word. Die lys moet streke en dié wat in die landelike gebiede bedrywig is duidelik aandui. ● 'n Lys van die Jeugkafes in die provinsie en hul fisiese adresse. ● 'n Afskrif van die protokolle wat die Departement ingestel het om die tehuise vir bejaardes in die Provinsie tydens die Covid-19-pandemie te lei. ● Gedetailleerde inligting oor wat die Departement ingestel het om sokombuise in verskeie gemeenskappe wat nie tydens die Covid-19-pandemie geregistreer is nie, te versterk en te bekwaam. ● 'n Afskrif van die konsep Nasionale regulasies wat die voorsiening van kospakkies met betrekking tot nie-gekookte voedsel reguleer, met die Komitee te deel. 	Die gevraagde inligting is aan die Komitee-koördineerder voorgelê.	Maatskaplike Ontwikkeling.
21 Mei 2020	Die Komitee het besluit om die Departement uit te nooi om die Komitee in te lig oor die Wetsontwerp op die Herroeping van WK-wette (B5-2019).	Die Departement het die komitee ingelig	Maatskaplike Ontwikkeling
01 Junie 2020	Tydens die inligtingsessie het die Staaende Komitee versoek dat die Departement die volgende inligting verskaf: <ul style="list-style-type: none"> ● Die ter plaatse moniteringsverslae van befondste OSW's gedurende die 2019/20 finansiële jaar. ● Gedetailleerde inligting oor die aantal onsuksesvolle aansoeke om befondsing en die redes per streek gedurende die 2019/20 finansiële jaar. ● 'n Lys van moniteringsbeamptes en hul geografiese toekenning. ● 'n Gedetailleerde uiteensetting van die OSW's wat nie-voldoen het per streek gedurende die 2019/20 finansiële jaar. 	Die gevraagde inligting is aan die Komitee-koördineerder voorgelê.	Maatskaplike Ontwikkeling

Datum	Saak	Departementele Reaksie	Staande Komitee
	<p>Na afloop van die Sosiale Kluster Besoekweek aan die Weskus, het die Komitee die volgende versoek:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 'n Afskrif van die personeelbeoordelingsverslag en die versoek vir bykomende personeel vir die Weskusstreek wat in 2018 by die DMO-hoofkantoor ingedien is. ● 'n Gedetailleerde verslag oor die aantal kinders wat nie op skool is nie en die aantal kinders wat SASSA-toelae begunstigdes is. ● 'n Verslag oor die aantal SW'e in die DMO Moorreesburg-kantoor en gedetailleerde inligting oor die sake-agterstand van die kantoor. ● 'n Afskrif van die siftings-, identifikasie-, assesserings- en ondersteuningsdokument. ● 'n Verslag oor die skoolverlatingsyfer in die Weskusstreek, die oorsake vir die verlatings en die uitdagings wat jongmense in die streek in die gesig staar. ● Gedetailleerde inligting oor die aantal kinders wat tans in pleegsorg geplaas is en wat nie skool kan bywoon nie omdat hulle nie 'n geboortesertifikaat het nie. ● Gedetailleerde inligting oor die voertuigtoewysing vir die DMO-kantore in die Weskusstreek. ● Gedetailleerde inligting oor die aantal huishoudings met kinders in die Weskusstreek. ● Gedetailleerde inligting oor die DMO-programme wat daarop gemik is om FASD in die streek te bekamp. ● Die Departement moet die geografiese verspreiding verskaf van die gebiede waar die werksinkels of gemeenskapsverbintenisse oor FASD in die huidige finansiële jaar gehou is en die toekomsplanne van die Departement uiteensit om die probleem te hanteer. 	<p>Die gevraagde inligting is aan die Komitee-koördineerder voorgelê.</p>	<p>Maatskaplike Ontwikkeling</p>
	<p>Na afloop van die Sosiale Groepsbesoekweek aan die Clanwilliam KJSS het die afvaardiging aanbeveel dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Daar is 'n dringende behoefte om te beywer vir beter salarisstrukture vir alle opvoeders by die KJSS'e. ● Die Departement moet dit oorweeg om die lugversorgers en 'n voorafvervaardigde struktuur te installeer wat as 'n dakskerm oor 'n oop ruimte langs die nuwe gebou gebruik sal word. ● Die sentrum benodig addisionele nuwe matrasse. ● Die Departement moet dit oorweeg om die slaapsale op te gradeer. 	<p>Die Departement het die aanbeveling wat deur die Komitee gemaak is, erken.</p>	<p>Maatskaplike Ontwikkeling</p>

Datum	Saak	Departementele Reaksie	Staande Komitee
	<p>Die afvaardiging het versoek dat die Departement die volgende dokumente indien:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 'n Verslag oor die integrasie van kinders terug in die gemeenskappe en oor die ondersteuning wat tot hulle beskikbaar is sodra hulle die fasiliteit verlaat. ● 'n Gedetailleerde verslag oor die voorval van die kind wat geweier het om van die Clanwilliam KJSS vrygelaat te word. Het die Departement 'n inspeksie by die seun se huis gedoen om vas te stel wat die rede agter sy weiering om met sy gesin verenig te word? Die verslag moet insluit hoe die Departement kinders beskerm wat nie die fasiliteit wil verlaat nie. ● Gedetailleerde inligting oor die Departement maak voorsiening vir goDMOienstige en kulturele verskille en die regte van die lesbiese, gay, biseksuele, transgender, en queer-kliënte by KJSS'e. ● 'n Verslag oor die maatreëls wat die Departement gebruik om die sukses van die KJSS'e in die Provinsie te bepaal. ● 'n Verslag oor kinders wat ingevolge die Kinderwet, 2008 (Wet 75 van 2008) geplaas is om te verseker dat die stelsel nie tou opgooi nie. ● 'n Afskrif van die Veiligheidsouditverslag vir kinders in die Clanwilliam KJSS sodra die oudit voltooi is. ● 'n Gedetailleerde verslag oor die klagtes wat ontvang is van kinders in die Clanwilliam in die KJSS sodra die oudit voltooi is. ● 'n Gedetailleerde verslag oor die klagtes wat van die kinders by die Clanwilliam KJSS ontvang is deur die klagtekassie. ● 'n Gedetailleerde begrotingstoewysing van KJSS'e in die Kaapse metropolitaanse gebied teenoor die KJSS'e in landelike gebiede, en die maandelikse uitgawes van kinders in landelike gebiede teenoor die maandelikse uitgawes van kinders op die KJSS'e in die metropolitaanse gebied. 	<p>Die gevraagde inligting is aan die Komitee-koördineerder voorgelê.</p>	
09 Junie 2020	<p>Die Komitee het besluit om die Departement uit te nooi na 'n gesamentlike inligtingsessie deur die DvdP oor die status van die Kantoor van die Wes-Kaapse Kommissaris vir Kinders en oor die korttermynplanne van die Kommissaris. Maatskaplike Ontwikkeling</p>	<p>Die Departement het die inligtingsessie op 09 Junie 2020 bygewoon.</p>	<p>Maatskaplike Ontwikkeling</p>
26 Junie 2020	<p>Die Komitee het besluit om die Departement te nooi vir 'n inligtingsessie oor die Wetsontwerp op die Herroeping van Openbare Verhoor oor die Wes-Kaapse Wetswetsontwerp op Die Herroeping van Wette.</p>	<p>Die Departement het die kommissie ingelig.</p>	<p>Maatskaplike Ontwikkeling</p>

Datum	Saak	Departementele Reaksie	Staannde Komitee
14 Julie 2020	Die Komitee het besluit om die Departement na 'n inligtingsessie deur SASSA te nooi oor die impak van die beweerde onreëlmatige uitgawes in die Wes-Kaap.	Die Departement het die vergadering bygewoon op 14 Julie 2020.	Maatskaplike Ontwikkeling
13 Julie 2020	Die Komitee het besluit om die Departement na 'n inligtingsessie oor die Wes-Kaapse Eerste Aanpassingsbewilliging te nooi.	Die departement het die kommissie ingelig.	Maatskaplike Ontwikkeling
24 Julie 2020	Tydens die inligtingsessie het die Staande Komitee besluit dat die Departement die volgende inligting aan hulle verskaf: <ul style="list-style-type: none"> ● 'n Gedetailleerde uiteensettingslys van die 100 vakatures binne die Departement. ● Gedetailleerde inligting oor die verspreiding van die kospakkies en sokkombuis. Hierdie inligting moet die aantal begunstigdes per streek insluit. 	Die aangevraagde inligting is aan die Komiteekoördineerder voorgelê.	Maatskaplike Ontwikkeling
01 September 2020	Die Komitee het besluit om die Departement uit te nooi na 'n inligtingsessie deur die NDMO oor die Wysigingswetsontwerp op Maatskaplike Bystand (B8B-2018) (NCOP).	Die Departement het die inligtingsvergadering op 01 September 2020 bygewoon.	Maatskaplike Ontwikkeling
15 September 2020	Die Komitee het besluit om die Departement na 'n Openbare Verhoor oor die Wysigingswetsontwerp op Maatskaplike Bystand [B 8B-2018] (NCOP) te nooi.	Die Departement het die openbare verhoor op 15 September 2020 bygewoon.	Maatskaplike Ontwikkeling
10 September 2020	Tydens die inligtingsessie het die AdHoC-komitee oor COVID-19 versoek dat die Departement die volgende inligting verskaf: <ul style="list-style-type: none"> ● 'n Lys van organisasies wat bykomende befondsing tydens die pandemie ontvang het, en die spesifieke bedrae wat aan daardie organisasies toegeken is. ● 'n Verslag oor enige ander ondersteuning wat tydens die pandemie aan organisasies verskaf word. ● 'n Verslag wat die uiteensetting van ontlontingsessies wat met gesinne in die metro en in landelike gebiede gehou word, insluitend telefoniese berading. 'n Verslag oor uitdagings wat verband hou met die kinders tydens die pandemie, veral in brandpuntgebiede. 	Die vereiste inligting is by die Komitee Koördineerder ingedien.	Maatskaplike Ontwikkeling
06 Oktober 2020	Die Komitee het besluit om die Departement uit te nooi na die vergadering van die Onderhandelingsmandaat oor die Wysigingswetsontwerp op Maatskaplike Bystand [B 8B-2018] (NCOP).	Die Departement het die vergadering op 6 Oktober 2020 bygewoon.	Maatskaplike Ontwikkeling
27 November 2020	Die Komitee het besluit om die Departement uit te nooi na die Wes-Kaapse Wetsontwerp op Tweede Aanpassings.	Die Departement het die vergadering bygewoon op 27 November 2020.	Maatskaplike Ontwikkeling

Datum	Saak	Departementele Reaksie	Staaende Komitee
10 Desember 2020	<p>Die Komitee het besluit om die Departement uit te nooi na 'n inligtingsessie oor die Jaarverslag van die Departement.</p> <p>Tydens die inligtingsessie op 10 Desember 2020 het die Staaende Komitee besluit dat die Departement die volgende inligting aan hulle verskaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 'n Afskrif van die Departement se Kindermoordvermindingsplan. ● 'n Afskrif van die WKR PEI-strategie vir kinders en gesinne in die provinsie. ● Lys van munisipaliteite wat MOU's met die Departement het oor die provinsiale dwelmstrategie. ● 'n Afskrif van MOU tussen die Departement en die munisipaliteite in die provinsie oor die provinsiale dwelmstrategie. ● Gedetailleerde inligting oor die funksionerende en aktiewe Plaaslike Dwelmaksiekomitee, Geslagsforum en GBV geïnkorporeerde munisipaliteite. ● In terme van aanspreeklikheid, hoe meet die Departement munisipaliteite, en hoe die reaksie van plaaslike owerhede teruggefilter word na die Provinsie in die stelsel en uitvoering, reaksie en terug na die inwoners. Die Departement het die komitee ingelig oor 10 Desember 2020. 	Die gevraagde inligting is aan die Komitee-koördineerder voorgelê.	Maatskaplike Ontwikkeling
11 Februarie 2021	<p>Tydens die inligtingsessie op 11 Februarie 2021 het die Staaende Komitee besluit dat die Departement die volgende inligting aan hulle verskaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Name en fisiese adresse van die OSW's en verspreidingspunte wat gedurende die boekjaar 2020/21 befondsing vir sokkombuise in die provinsie ontvang het. ● 'n Afskrif van die Departement se Moniterings- en Evalueeringsbeleid vir die sokkombuise. ● Gedetailleerde inligting oor die befondsingsformule van OSW's/sokkombuise in die provinsie. ● 'n Lys van al die OSW's wat befondsing ontvang het tydens die Tweede Aanpassingsbewilligings in November 2020 en die uiteensetting van die fondse wat aan die OSW's toegeken is. ● 'n Gedetailleerde lys van die OSW's wat PBT -befondsing ontvang het. 	Die gevraagde inligting is aan die Komitee-koördineerder voorgelê.	Maatskaplike Ontwikkeling
23 Februarie 2021	Die Komitee het besluit om die Departement uit te nooi na 'n inligtingsessie oor die Wes-Kaapse Begrotingswetsontwerp.	Die Departement het die komitee ingelig oor 18 Maart 2021.	Maatskaplike Ontwikkeling
18 Maart 2021	Met betrekking tot die Wes-Kaapse Begrotingswetsontwerp [B4-2021], het die Komitee die Departement versoek om dit teen Vrydag 30 April 2021 van die volgende inligting te voorsien:	Die gevraagde inligting is aan die Komitee-koördineerder voorgelê.	Maatskaplike Ontwikkeling

Datum	Saak	Departementele Reaksie	Staande Komitee
	<ul style="list-style-type: none"> ● 'n Gedetailleerde begrotingstoekenning vir die GBV-program, dit moet die name van die OSW's insluit wat die SW-toekenning vir die GBV-program in die provinsie ontvang het. ● 'n Lys van OSW's wat befondsing sal ontvang uit die R25 miljoen wat aan die voedselverligtingsprogram toegewys is. ● 'n Lys van skole wat die sanitêre doekies ontvang het, die kriteria vir die keuring, en die lys van skole wat die sanitêre doekies van die hand gewys het en hul redes vir die weiering. ● Gedetailleerde inligting oor die aantal sake wat van die howe na die Departement verwys is en die koste verbonde aan die afleidingsprogram in die provinsie vir beide volwassenes en kinders wat met die Wet teenstrydig is. ● 'n Lys konsultante wat befondsing van die R3 miljoen ontvang het en gedetailleerde inligting oor die dienste wat gelewer is. ● 'n Lys van die uitgekontraakteerde agentskapdienste wat befondsing van die R22,598 miljoen ontvang het. ● 'n Gedetailleerde lys en geografiese verspreiding van die CNDC's en die fondse wat aan elke CNDC toegeken is. ● 'n Gedetailleerde lys en areas van EPWP-vakatures in die provinsie, die lys moet vakatures in landelike gebiede insluit. ● Gedetailleerde inligting oor die skuiling wat minister Fernandez aan die einde van Maart 2021 geopen het en dié wat gedurende die boekjaar 2021/22 geopen sal word. Hierdie inligting moet gedetailleerde inligting oor die Departement se vennootskap met die Stad Kaapstad insluit. ● Gedetailleerde inligting oor hoe die hawelose skuilings dieetvereistes in verskillende OSW's in die provinsie akkommodeer. ● 'n Lys van OSW's wat MIV-programme in die provinsie verskaf en hoeveel befondsing gedurende die 2021/22 finansiële jaar toegeken sal word. ● 'n Lys van hoërisikogebiede vir die afleidingsprogram in die provinsie. ● Gedetailleerde inligting oor die aantal huishoudings onder die hoof van die Wes-Kaap en inligting oor die dienste en programme wat die Departement aan hulle bied. 		

8. Staande Komitee oor Openbare Rekeninge (SCOPA) Besluite

Die Komitee het kennis geneem van die ouditmening van die OGSA oor die finansiële jaarstate vir die 2019/20 finansiële jaar van die Departement, nadat dit 'n skoon ouditmening verkry het met geen bevindinge oor voorafbepaalde doelwitte, interne beheertekortkominge of nakoming van sleutelwetgewing nie. Hierdie ouditmening bly onveranderd vanaf die 2018/19 finansiële jaar.

Oudit Mening

Die OGSA het geen bevindinge by die Departement gemaak oor nakoming van wette en regulasies nie, ook nie voorafbepaalde doelwitte of interne beheertekortkominge nie.

Finansiële bestuur

Die Departement het R2.431 miljard van 'n bewilligde begroting van R2.461 miljard bestee, wat gelei het tot 'n onderbesteding van R29.448 miljoen (98.8 persent begrotingsbesteding) in 2019/20. Gedurende die 2018/19-boekjaar het die Departement R2.231 miljard van 'n begroting van R2.246 miljard bestee, wat gelei het tot 'n algehele onderbesteding van R15.312 miljoen (99.3 persent begrotingsbesteding).

Die algehele onderbesteding binne die Departement het plaasgevind onder die volgende programme:

- Program 1: Administrasie (R7.816 miljoen);
- Program 2: Maatskaplike Welsynsdienste (R17.315 miljoen);
- Program 3: Kinders en Gesinne (R1.017 miljoen);
- Program 4: Herstellende Dienste (R3.043 miljoen); en
- Program 5: Ontwikkeling en Navorsing (R257 duisend).

Die Komitee neem verder kennis dat die Departement R1.443 miljoen ingesamel het vanaf 'n geraamde invorderingsteiken van R1.130 miljoen, wat gelei het tot 'n oorinvordering van R313 duisend.

Die oorinvordering van inkomste het onder die volgende lynitems plaasgevind:

- Rente, dividende en huur op grond (R12 duisend); en
- Finansiële transaksies in bates en laste (R366 duisend).

'n Onderinvordering het plaasgevind onder die lynitem Verkoop van goedere en dienste anders as kapitale bates van R65 duisend.

Besluite

Agtergrond/Kommerpunte	Besluite	Aksiedatum
Bladsye: 205 van die jaarverslag. Opskrif: "Voorwaardelike aanspreeklikhede en voorwaardelike bates". Die Komitee neem kennis dat die Departement eise teen hom aangemeld het deur verskeie belanghebbendes, insluitend inter-regeringskulde wat verskuldig is. Dat die	Dat die Departement die Komitee vir Openbare Rekeninge inlig oor die meganisme wat in plek is om die voorwaardelike aanspreeklikhede wat vir die finansiële jaar onder oorsig aangeteken is, te monitor en te bestuur.	Moet deur die Openbare Rekeningkomitee geskeduleer word.

Agtergrond/Kommerpunte	Besluite	Aksiedatum
<p>Departement die Komitee vir Openbare Rekeninge inlig oor die meganisme wat in plek is om die voorwaardelike aanspreeklikhede wat vir die finansiële jaar onder oorsig aangeteken is, te monitor en te bestuur.</p>		
<p>Bladsye: 209-210 van die jaarverslag. Opskrif: "Onreëlmatige uitgawes". Die Komitee neem kennis dat die Departement onreëlmatige uitgawes aangegaan het gedurende die finansiële jaar onder oorsig.</p>	<p>Dat die Departement 'n meganisme ontwikkel en implementeer om toekomstige herhaling van onreëlmatige uitgawes in die Departement te vermy en die Openbare Rekeningkomitee oor die implementering van so 'n meganisme inlig; insluitend die verskillende gevalle van onreëlmatige uitgawes gedurende die 2019/20 finansiële jaar.</p>	<p>Moet deur die Openbare Rekeningkomitee geskeduleer word.</p>
<p>Bladsy: 213 van die Jaarverslag. Opskrif: "Nie-aanpassende gebeure na verslagdoeningsdatum". Die Komitee neem kennis dat die Departement kospakkies versprei het in reaksie op COVID-19 na finansiële jaareinde waarvoor betaling in die laaste deel van Maart 2020 gedoen is. Die geldwaarde van die pakkies is gerapporteer as R10 miljoen.</p>	<p>Dat die Departement die Komitee inlig oor die maatskaplike impak van die uitbetaling van die kospakkies en waarde vir geld wat uit die verspreiding behaal is.</p>	<p>Moet deur die Openbare Rekeningkomitee geskeduleer word.</p>

Lys van inligting aangevra

Die Komitee het versoek dat die Departement die volgende inligting aan hom verskaf:

- 'n Verslag oor die maatskaplike impak en finansiële implikasie van die samewerking en vestiging van 'n Jeugkafée by Thusong-sentrum, soos weerspieël op bladsy 110 van die Jaarverslag.
- 'n Verslag van Provinsiale Forensiese Dienste se ondersoek na Bosasa, soos verwys na Provinsiale Forensiese Dienste op bladsy 16 van die Jaarverslag.
- 'n Verslag wat die wesenlike wanvoorstellings verduidelik wat deur die OGSA geïdentifiseer en deur die Departement reggestel is, weerspieël onder Aantekening 21 op bladsy 158 van die Jaarverslag.
- 'n Verslag oor die implementering van die Breëbasis Swart Ekonomiese Bemagtiging (B-BSEB) vereistes in terme van konsultant-/kontraakteurbenuutting, soos verwys na Aantekening 3.15 Benuutting op Konsultante op bladsye 153-154 van die Jaarverslag.
- Verslag wat 'n gedetailleerde verduideliking van die eise teen die Departement verskaf, soos weerspieël op bladsy 230 van die Jaarverslag.

9. Voorafwysiging aan auditverslae

Die bespreking moet beperk word tot alle sake wat aanleiding gegee het tot 'n kwalifikasie, vrywaring, negatiewe mening en aangeleenthede van nie-nakoming. Die Departement kan die inligting soos volg in 'n tabel insluit:

Aard van kwalifikasie, vrywaring, ongunstige mening en kwessies van nie-nakoming	Boekjaar waarin dit die eerste keer ontstaan het	Vordering wat gemaak is met die oplossing van die saak
<ul style="list-style-type: none"> ● Ongekwalifiseerde gevolgtrekking oor bruikbaarheid en betroubaarheid. ● Ongekwalifiseerde ouditmening: die gerapporteerde prestasie-inligting vir Program 3 – Kinders en Gesinne is nuttig en betroubaar, in ooreenstemming met die toepaslike kriteria soos ontwikkel uit die prestasiebestuur- en verslagdoeningsraamwerk. 	2020/2021	<p>Saak opgelos.</p> <p>Aangesien Bestuur die wanvoorstellings daarna reggestel het, het die Ouditeur-generaal geen wesenlike bevindinge oor die bruikbaarheid en betroubaarheid van die gerapporteerde prestasie-inligting geopper nie – sien paragraaf 27, Finale Bestuursverslag wat op 31 Maart 2021 eindig.</p>

10. Interne Beheereenheid

Die eenheid se fokus vir die jaar onder oorsig was hoofsaaklik op die areas van Goeie Bestuur, Versekeringdienste en Verliesbeheerbestuur.

Goeie bestuur

Die Departement het die volgende funksies met betrekking tot interne beheermaatreëls uitgevoer:

- Rapporteer maandeliks oor die status van onreëlmatige, ongemagtigde en vrugtelose en verkwistende uitgawes (IYM).
- Bestuur onreëlmatige, ongemagtigde en vrugtelose en verkwistende uitgawe-saaklêers.
- Doen ondersoeke oor onreëlmatige, ongemagtigde en vrugtelose en verkwistende uitgawes.
- Die Departement gebruik die ORACLE-stelsel om onreëlmatige, ongemagtigde en vrugtelose en verkwistende uitgawes en verliesbeheer te bestuur.
- Monitering van die implementering van Interne en Eksterne Oudit-aanbevelings sowel as dié van die Korporatiewe Bestuursorsig en -vooruitsigte (CGRO).
- Hou 'n register oor geskenke en skenkings vir die Departement en rapporteer kwartaalliks vir insluiting in die tussentydse en finansiële jaarstate.
- Koördineer die ERMCO-vergaderings.
- Rapporteer maandeliks aan PT oor betalings wat nie binne 30 dae gemaak is nie.
- Voer ondersoeke uit oor betalings wat nie binne 30 dae gemaak is nie.
- Die Departement erken die volgende belanghebbendes, naamlik die Ouditkomitee, Interne Oudit, PT en die OGSA in die afhandeling van sake.
- Twee Finansiële Forums is met die Streekkantore en Fasiliteite gehou.

Versekeringsdienste

Vir die oorsigjaar is die volgende in die Departement uitgevoer:

- Verifikasie van betalings na verwerking om geldigheid en akkuraatheid-ouditgereedheid te verseker (+/- 46 958 betalings).
- Alle dokumente is geskandeer vir veilige bewaring en as 'n maatreël om wanplasinge of duplikaatbetalings te voorkom.

Bedrog en verliesbeheer

Bedrog en verliesbeheer

- Die Departement gebruik die ORACLE-verliesbeheerstelsel om verliese as gevolg van diefstal, skade, ens.
- Die Departement erken die volgende belanghebbendes, naamlik die SAPD, KDS – Regsdienste, SMV en PT in die finalisering van sake; en
- Vir die tydperk onder oorsig is 91 (GG Voertuie ongelukke en skade, bates) sake afgehandel en afgeskryf.

11. Interne Oudit en Ouditkomitees

Interne Oudit voorsien bestuur van onafhanklike, objektiewe versekering en konsultasiedienste wat ontwerp is om waarde toe te voeg en om die bedrywighede van die Departement voortdurend te verbeter. Dit behoort die Departement te help om sy doelwitte te bereik deur 'n sistematiese, gedissiplineerde benadering te bring om die doeltreffendheid van Bestuur, Risikobestuur en Beheerprosesse te evalueer en te verbeter. Die volgende sleutelaktiwiteite word in hierdie verband uitgevoer:

- Evalueer en maak toepaslike aanbevelings vir die verbetering van die bestuursprosesse in die bereiking van die Departement se doelwitte;
- Evalueer die toereikendheid en doeltreffendheid en dra by tot die verbetering van die risikobestuursprosesse;
- Help die Rekenpligtige Beampte om beheermaatreëls te handhaaf deur daardie beheermaatreëls te evalueer om hul doeltreffendheid te bepaal, en deur aanbevelings vir verbetering te ontwikkel.

Interne ouditwerk wat gedurende die jaar onder oorsig vir die Departement voltooi is, het drie gerusstellingsaanstellings (insluitend 1 transversale aanstelling) en agt opvolgareas ingesluit. Die besonderhede van hierdie aanstellings word in die ouditkomiteeverslag ingesluit.

Die Ouditkomitee is gestig as 'n oorsigliggaam wat onafhanklike toesig oor bestuur, risikobestuur en beheerprosesse in die Departement verskaf, wat toesig en hersiening van die volgende insluit:

- Interne Ouditfunksie;
- Eksterne Ouditfunksie (Ouditeur-generaal van Suid-Afrika - OGSA);
- Departementele Rekeningkunde en verslagdoening;
- Departementele Rekeningkundige Beleide;
- OGSA bestuurs- en ouditverslag;
- Departementele In-jaar Monitering;
- Departementele Risikobestuur;
- Interne beheer;
- Voorafbepaalde doelwitte;
- Etiek en Forensiese Ondersoeke.

Die tabel hieronder voorsien relevante inligting rakende die ouditkomiteeëde.

Naam	Kwalifikasies	Intern of ekstern	Indien intern, posisie in die Departement	Datum Aangestel	Datum Bedank	Aantal vergaderings bygewoon
Mnr Ameen Amod (Voorsitter)	MBA; CIA; CGAP; CRMA; B Com Rekeningkunde	Ekstern	n.v.t.	01 Januarie 2019 (2de termyn)	n.v.t.	7
Mnr Ebrahim Abrahams	B Com Rekeningkunde Hons	Ekstern	n.v.t.	01 Januarie 2019 (1ste termyn)	n.v.t.	7
Mnr Pieter Strauss	B Acc; B Compt Hons; CA (SA)	Ekstern	n.v.t.	01 Januarie 2019 (1ste termyn)	n.v.t.	7
Me Annelise Cilliers	B Compt Hons; CA (SA)	Ekstern	n.v.t.	01 Januarie 2019 (1ste termyn)	n.v.t.	7

12. Ouditkomiteeverslag

Dit is vir ons aangenaam om ons verslag vir die finansiële jaar geëindig 31 Maart 2021 voor te lê.

Ouditkomitee Verantwoordelikheid

Die Ouditkomitee rapporteer dat hy sy verantwoordelikhede nagekom het wat voortspruit uit Artikel 38 (1) (a) (ii) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur en Tesourieregulasie 3.1. Die Ouditkomitee rapporteer ook dat dit sy Ouditkomiteehandves aanvaar het, sy sake in ooreenstemming met hierdie handves geregleer het en al sy verantwoordelikhede soos daarin vervat nagekom het.

Die doeltreffendheid van interne beheer

Daar word van die Departement vereis om stelsels van interne beheer te ontwikkel en in stand te hou wat die waarskynlikheid van die bereiking van sy doelwitte sal verbeter, om aan te pas by veranderinge in die omgewing waarin dit werksaam is en om doeltreffendheid van bedrywighede te bevorder, betroubare verslagdoening te ondersteun en te voel doen aan wette en regulasies. Die WKR het 'n gekombineerde versekeringsraamwerk aanvaar wat versekeringsverskaffers identifiseer en geïntegreer het. Die eerste vlak van gerusstelling is bestuursversekering, wat van lynbestuur vereis om doeltreffende interne beheermaatreëls te handhaaf en daardie prosedures op 'n dag-tot-dag-basis uit te voer deur middel van toesighoudende beheermaatreëls en regstellende stappe te neem waar nodig. Die tweede vlak is interne gerusstelling wat verskaf word deur funksies apart van direkte lynbestuur, wat toevertrou is met die beoordeling van nakoming van beleide, prosedures, norme, standaarde en raamwerke. Die derde vlak van versekering is onafhanklike versekeringsverskaffers wat gelei word deur professionele standaarde wat die hoogste vlakke van onafhanklikheid vereis.

'n Risiko-gebaseerde Gekombineerde Versekeringsplan is vir die Departement ontwikkel, gefasiliteer deur Interne Oudit, wat ook 'n onafhanklike gerusstellingverskaffer is. Interne Oudit bied die Ouditkomitee en Bestuur redelike versekering dat die interne beheermaatreëls

voldoende en doeltreffend is. Dit word bereik deur 'n goedgekeurde risiko-gebaseerde interne ouditplan, Interne Oudit wat die toereikendheid van beheermaatreëls beoordeel wat die risiko's versag en die Ouditkomitee wat die implementering van regstellende aksies monitor.

Die volgende interne ouditaanstellings is deur die Ouditkomitee vir die oorsigjaar goedgekeur:

Versekeringsverbintnisse:

- Kospakkie en skenkingsverspreiding
- Oordragbetalings
- Covid-19 VKB-transaksies (transversaal)

Die bestuur het besluit op gebiede vir verbetering. Die Ouditkomitee gaan voort om die huidige aksies en voorheen gerapporteerde aksies op 'n deurlopende basis te monitor.

In-Jaar Monitering en Maandelikse/Kwartaallikse Verslag

Die Ouditkomitee is tevrede met die inhoud en kwaliteit van die kwartaallikse in-jaar bestuurs- en prestasieverslae wat gedurende die jaar onder oorsig deur die Rekenpligtige Beampte van die Departement uitgereik is ingevolge die Tesourieregulasies en die Wet op Verdeling van Inkomste.

Evaluering van Finansiële State

Die Ouditkomitee het:

- Die geouditeerde finansiële jaarstate wat in die jaarverslag ingesluit moet word, met die Ouditeur-Generaal Suid-Afrika (OGSA) en die Rekenpligtige Beampte nagegaan en bespreek;
- Het die OGSA se Bestuursverslag en Bestuur se antwoorde daarop nagegaan;
- Hersiene veranderinge aan rekeningkundige beleid en praktyke soos gerapporteer in die Finansiële Jaarstate;
- Hersien wesenlike aanpassings wat voortspruit uit die oudit van die Departement.

Voldoening

Die Ouditkomitee het die Departement se prosesse vir voldoening aan wetlike en regulatoriese bepalings hersien.

Provinsiale Forensiese Dienste

Die Provinsiale Forensiese Dienste (PFS) het statistieke aan ons voorgelê. Die Ouditkomitee monitor die vordering van die PFS-verslae op 'n kwartaallikse basis. Daar is geen sake onder ons aandag gebring wat verdere verslagdoening deur die Ouditkomitee vereis het nie.

Prestasie-inligting

Die Ouditkomitee het die inligting oor voorafbepaalde doelwitte soos gerapporteer in die Jaarverslag nagegaan.

Verslag van die Ouditeur-Generaal Suid-Afrika

Die Ouditkomitee het op 'n kwartaallikse basis die Departement se implementeringsplan hersien vir ouditkwessies wat in die vorige jaar geopper is. Die Ouditkomitee het met die OGSA vergader om te verseker dat daar geen onopgeloste kwessies is wat uit die regulatoriese oudit voortgespruit het nie. Regstellende aksies op die gedetailleerde bevindinge wat deur die OGSA geopper is, word op 'n kwartaallikse basis deur die Ouditkomitee gemonitor.

Die Ouditkomitee stem saam en aanvaar die OGSA se mening oor die Finansiële Jaarstate, en stel voor dat hierdie geouditeerde Finansiële Jaarstate aanvaar en saam met hul verslag gelees word.

Die Ouditkomitee prys die Departement vir die verkryging van 'n ongekwalifiseerde ouditmening met geen wesenlike bevindinge nie.

Die Ouditkomitee spreek graag hul waardering uit teenoor die Bestuur van die Departement, die OGSA en die WKR Korporatiewe Versekeringstak vir die samewerking en inligting wat hulle verskaf het om ons in staat te stel om hierdie verslag saam te stel.

Afsluiting

Die Ouditkomitee prys die Departement vir die verkryging van 'n ongekwalifiseerde oudit met geen wesenlike bevindinge nie. Die Ouditkomitee bly bekommerd oor die koste van voldoening. Hierdie koste het die vermoë om skaars hulpbronne uit dienslewering te verplaas om oudituitkomste te handhaaf. Die Ouditkomitee neem ook kennis van die toename in bevindings wat deur die Eksterne Ouditeure geopper is as gevolg van verskille in interpretasie van Nasionale Tesourie-instruksies en -omsendbriewe.

Mnr Ameen Amod
Voorsitter van die Sosiale Kluster Ouditkomitee
Departement van Maatskaplike Ontwikkeling
18 Oktober 2021

4. B-BSEB Voldoening Prestasie-inligting

Die volgende tabel is voltooi in ooreenstemming met die voldoening aan die Breedgebaseerde Swart Ekonomiese Bemagtiging (B-BSEB) vereistes van die B-BSEB Wet van 2013 en soos bepaal deur die Departement van Handel en Nywerheid.

Het die Departement / Openbare Entiteit enige relevante Kode van Goeie Praktyk (B-BBSEB-sertifikaat Vlakke 1 – 8) toegepas met betrekking tot die volgende:		
Kriteria	Antwoord Ja/nee	Bespreking (sluit 'n bespreking oor jou antwoord in en dui aan watter maatreëls getref is om daaraan te voldoen)
Bepaling van kwalifikasiekriteria vir die uitreiking van lisensies, konsessies of ander magtigings ten opsigte van ekonomiese aktiwiteit ingevolge enige wet?	N.V.T	-
Ontwikkel en implementeer 'n voorkeurverkrygingsbeleid?	JA	Die Departement het 'n AOS in 2014 geïmplementeer. Die AOS word toegepas op die VKB-proses wanneer die verkryging van goedere en dienste afgehandel is. Hierdie beleidsdokument is gebaseer op die Wet op Voorkeurverkrygingsraamwerk, 2000 en die verwante 2011 en daaropvolgende 2017 Voorkeurverkrygingsregulasies. Op grond van hierdie beleidsdokument pas die Departement die 80/20-voorkeurverkrygingsbeleid toe wat verseker dat die prys van die bod 80 persent en B-BSEB 20 persent van die toekenning uitmaak. Hierdie premie van 20 persent word deur die Departement betaal om die B-BSEB-doelwit verder te bevorder om besigheid in swart besit (hetsy maatskappye of eenmansake) te ondersteun. Die Departement pas in sekere gevalle die Wes-Kaapse ekonomiese verkrygingsbeleid toe wat daarop gemik is om die plaaslike ekonomie te stimuleer om besigheid verder te onderhou en werk te skep. Hierdie beleid verseker dat die Departement via sy elektroniese verkrygingstelsel streeksaanwysers kan implementeer. Die toepassing van hierdie aanwysers verseker dat versoeke vir kwotasies gestuur word na die verskaffersbasis wat beperk is tot die area wat die Departement die goedere of dienste benodig en hou daardie plaaslike ekonomie gestimuleer. Eksterne versekeringsverskaffers soos die PT en OGSA monitor en audit voldoening aan die toepassing van die voorkeurverkrygingsraamwerk.
Bepaling van kwalifikasiekriteria vir die verkoop van ondernemings in staatsbesit	N.V.T	-
Ontwikkel kriteria vir die aangaan van vennootskappe met die private sektor?	N.V.T	-
Bepaling van kriteria vir die toekenning van aansporings, toekennings en beleggingskemas ter ondersteuning van Breedgebaseerde Swart Ekonomiese Bemagtiging?	N.V.T	-

Deel D: Menslike Hulpbronbestuur

1. Inleiding

Ons bydrae tot die werk van die WKR is as gevolg van die volgehoue, en dikwels onbaatsugtige, pogings van die mense binne die DMO.

Om konsekwent verbeterde dienste aan die burgers van die Wes-Kaap te lewer is nie sonder sy eie uitdagings nie. Die moderne mensebestuurlandskap het die afgelope paar jaar aansienlik verskuif en vereis komplekse navigasie tussen 'n reeks mededingende veranderlikes. Afgesien van die feit dat hierdie veranderlikes interafhanklik en onderling verwant is, word hulle ook deur streng reëls en regulasies beheer, wat moeilik blyk te wees wanneer behoud en aantrekkingsinisiatiewe ondersoek word.

Dit sluit in balansering van dienslewingsvereistes, die behoud van kritieke en skaars vaardighede, werksmagbemaatiging, loopbaanbestuur, opvolgbeplanning, diensbillikheid en die skep van 'n bemaatigende omgewing waar werknemers in staat is om te floreer. Verder word van die Departement verwag om binne 'n streng omgewing te funksioneer, wat vereis dat bestuurders die impak van "meer met minder doen" moet oorweeg.

Gedurende die tydperk onder oorsig was die meerderheid van die Departement se werksmag betrokke by die verspreiding van kospakkies aan burgers wat deur COVID-19 geraak is en met werklike veiligheidskwessies te kampe gehad het. Die Departement moes steeds verseker dat noodsaaklike dienste gelewer word ondanks Covid-19 om die armes en kwesbares te beskerm.

2. Status van Mensebestuur by die Departement

2.1 Departementele werksmagbeplanningsprioriteite

Die rol van Werksmagbeplanning is belangrik om te verseker dat die Departement die vereiste aantal mense het met die vereiste vaardighede, kennis en houdings om die werk te verrig. Deur hierdie proses bepaal die Departement jaarliks of sy werksmagprofiel teen huidige en toekomstige organisatoriese behoeftes, asook om voldoening aan die maatskaplikewerkverwante regulatoriese raamwerke te verseker.

Die doel van hierdie assessering is om te identifiseer tot watter mate die huidige werksmagprofiel die sleutelmensebestuursuitkomste aanspreek wat dienskontinuiteit en voldoening aan regulatoriese raamwerke sal waarborg.

Die Werksmagplan 2017 - 2022 is dus belyn met die visie en missie van die Departement se Strategiese Plan, sowel as die Mensebestuurstrategie.

Die aannames waarop hierdie Werksmagplan ontwikkel is, verseker dat strategieë (volgens die gelyste prioriteite) sy uitkomste sal bereik:

- Bekwame mense in die regte getalle op die regte plek op die regte tyd met die regte gesindheid;
- Gesondheid- en Welstanddienste en gesondheids- en veiligheidsintervensies gelewer aan werknemers;
- Leiers wat voorbeelde is van die gedrag wat met die organisasie se waardes geassosieer word;
- Hoogs betrokke mense; en
- 'n Burgergesentreerde prestasiekultuur.

2.2 Werknemerprestasiebestuur

Die doel van Prestasiebestuur is om prestasie te verhoog deur individuele toewyding, aanspreeklikheid en motivering aan te moedig.

Daar word van alle werknemers verwag om 'n prestasie-ooreenkoms voor 31 Mei elke jaar te voltooi. Die ooreenkoms is in wese 'n kontrak tussen die werkgewer en die werknemer wat die projekte, programme, aktiwiteite, verwagtinge en standaarde vir die vereiste werkslewering

bevat. Ten einde 'n gestandaardiseerde administrasieproses te fasiliteer, het die WKR 'n elektroniese stelsel ontwikkel, naamlik PERMIS (Performance Management Information System), wat toelaat dat die hele prestasiebestuursproses vasgelê, gemonitor en bestuur word.

Die prestasiebestuursproses vereis dat 'n halfjaar-oorsig en 'n jaarlikse assessering gedoen word, maar dat die operasionele teikens en prestasies wat aan die prestasie-ooreenkoms gekoppel is, op 'n deurlopende basis gemonitor en gekommunikeer word. In gevalle waar teikens of prestasieverwagtinge nie bereik word nie, word die leemtes aangespreek deur die bestuur van swak prestasie. In hierdie konteks is 'n prestasie-konsultasie-eenheid binne die KDS (Hoofdirektoraat: Mensebestuurspraktyke) gestig om lynbestuurders (mensebestuurders) te help om swak prestasie te hanteer. Die proses is ontwikkelingsgerig. In gevalle waar individue egter in terme van die wetgewende raamwerk as swak presteerders geïdentifiseer is, word daar van hulle verwag om hulself aan 'n ontwikkelingsplan of alternatiewelik aan dissiplinêre stappe te onderwerp.

2.3 Werknemerswelstand

Die WKR se transversale Werknemergesondheid en -welstand (WHW)-program volg 'n holistiese benadering tot werknemerswelstand en is grootliks voorkomend van aard, en bied beide primêre en sekondêre dienste.

Die EHW-program word in die Departement gemonitor deur maandelikse gebruiksverslae vir primêre dienste (24/7/365 telefoniese beradingsdiens, aanlyn e-Care diens en verslagdoening) en sekondêre dienste (aangesig-tot-aangesig berading, trauma en kritieke voorvalle, opleiding en geteikende intervensie, uitvoerende afrigting, voorspraak).

'n Kwartaallikse verslag word deur die Direktoraat: Organisasoriese Gedrag binne die KDS opgestel wat 'n tendensontleding van benutting, risiko-identifikasie en die impak daarvan op produktiwiteit verskaf. Verder is deurlopende verslagdoening aan die Departement van Staatsdiens en Administrasie (DPSA) 'n vereiste en sodanige verslagdoening fokus op vier areas, naamlik MIV/VIGS, Gesondheid en Produktiwiteit, Welstandbestuur en Veiligheid Gesondheidsomgewingsrisiko en -gehalte (SHERQ).

2.4 Mensebestuursmonitering

Die Departement moniteer in samewerking met die KDS die implementering van 'n reeks mensebestuur-voldoeningsaanwysers. Die maandelikse Barometer-feitelêer, ontwikkel deur die Hoofdirektoraat: Mensebestuurspraktyke binne die KDS, voorsien die Departement van gereelde opdaterings oor die werksmagprofiel en ander relevante mensebestuursdata om besluitneming moontlik te maak. Die aanwysers sluit onder meer inligting in oor personeeldiensstate, personeeltelling, projeksies van mensebesteding, siekteverlofpatrone, die geldwaarde van jaarlikse verlofkrediete, dissiplinegevalle, vakaturekoerse, personeelbeweging en diensbillikheid.

3. Mensebestuurstoestigstatistieke

3.1 Personeelverwante uitgawes

Die volgende tabelle som finale geouditeerde uitgawes op volgens program (Tabel 3.1.1) en volgens salarisgroepe (Tabel 3.1.2).

Die syfers in Tabel 3.1.1 is uit die BAS getrek en die syfers in Tabel 3.1.2 is getrek uit die PERSAL-stelsel. Die twee stelsels is nie gesinchroniseer vir salaristerugbetalings ten opsigte van personeelaanstellings en bedankings en/of oorplasinge na en van ander departemente nie. Dit beteken daar kan 'n verskil wees in die totale uitgawes wat op hierdie stelsels weerspieël word.

Die sleutel in die tabel hieronder is 'n beskrywing van die programme binne die Departement. Daar sal van hierdie punt af na programme verwys word volgens hul nommer

Program	Programbestemming
Program 1	Administrasie
Program 2	Maatskaplike Welsysnsdienste
Program 3	Kinders en Gesinne
Program 4	Hersteldienste
Program 5	Ontwikkeling en Navorsing

Table 3.1.1: Personeeluitgawes per program, 2020/21

Program	Totale uitgawes (R'000)	Personeeluitgawes (R'000)	Opleidingsuitgawes (R'000)	Goedere en dienste (R'000)	Personeeluitgawes as 'n % van totale uitgawes	Gemiddelde personeeluitgawes per werknemer (R'000)	Aantal Werknemers vergoed
Program 1	228 727	175 591	215	36 351	76.8%	364	482
Program 2	992 149	469 275	-	62 056	47.3%	375	1 249
Program 3	856 233	33 116	-	19 177	3.9%	473	70
Program 4	440 417	224 513	1	73 775	51.0%	256	876
Program 5	161 217	17 500	-	75 931	10.9%	564	31
Totaal	2 678 743	919 995	216	267 290	34.3%	339	2 708

Let wel: Die aantal werknemers verwys na alle individue wat gedurende die verslagtydperk vergoed word, insluitend interns (d.w.s Premier se Bevordering van Jeug [PAY], matriek, gegradueerde en studente). Die aantal werknemers word kumulatief uiteengesit.

Tabel 3.1.2: Personeeluitgawes volgens salarisgroep, 2020/21

Salarisvlakke	Personeeluitgawes (R'000)	% van totale personeeluitgawes	Gemiddelde personeeluitgawes per werknemer (R'000)	Aantal werknemers
Interns	2 444	0	46	53
Laer geskoolde (Vlak 1-2)	4 825	0.5	141	34
Vaardig (Vlak 3-5)	209 774	22.8	219	954
Hoogs geskoolde produksie (Vlak 6-8)	438 861	47.7	353	1241
Hoogs geskoolde toesighouding (Vlak 9-12)	235 565	25.6	587	401
Senior bestuur (Vlak 13-16)	28 526	3.1	1 141	25
Totaal	919 995	100.0	339	2 708

Die onderstaande tabelle verskaf 'n opsomming per program (Tabel 3.1.3) en salarisbande (Tabel 3.1.4), van uitgawes aangegaan as gevolg van salarisse, oortyd, behuisingstoelae en mediese bystand. In elke geval gee die tabel 'n aanduiding van die persentasie van die personeeluitgawes wat vir hierdie aangeleenthede gebruik is.

Tabel 3.1.3: Salarisse, Oortyd, Behuisingstoelae en Mediese Bystand volgens program 2020/21

Program	Salarisse		Oortyd		Behuisingstoelae		Mediese bystand	
	Bedrag (R'000)	Salarisse as 'n % van personeeluitgawes	Bedrag (R'000)	Oortyd as 'n % van personeeluitgawes	Bedrag (R'000)	Behuisingstoelae as 'n % van personeeluitgawe	Bedrag (R'000)	Mediese bystand as 'n % van personeeluitgawe
Program 1	123 712	13,4	1 187	0,1	5 174	0,6	10 981	1,2
Program 2	338 843	36,7	4 960	0,5	13 505	1,5	27 285	3,0
Program 3	26 399	2,9	246	0,0	809	0,1	1 730	0,2
Program 4	155 562	16,9	2 589	0,3	8 499	0,9	16 256	1,8
Program 5	12 568	1,4	50	0,0	404	0,0	913	0,1
Totaal	657 085	71,2	9 033	1,0	28 391	3,1	57 165	6,2

Let wel: Die syfers in Tabel 3.1.3 en 3.1.4 is uit die PERSAL-stelsel getrek en nie die BAS nie. Die twee stelsels is nie gesinchroniseer vir salariserugbetalings ten opsigte van personeelaanstellings en bedankings en/of oorplasinge na en van ander departemente nie. Dit beteken daar kan 'n verskil wees in die uitgawes wat op hierdie stelsels gereflekteer word, bv. salarisse, oortyd, behuising en mediese bystand. Verder maak die tabel hierbo nie voorsiening vir ander uitgawes soos pensioene, prestasiebonus en ander toelae wat die totale personeeluitgawes uitmaak nie. Bogenoemde uitgawes weerspieël vir alle individue wat gedurende die verslagdoeningstydperk vergoed is, insluitend interns (LBS, matriek, gegradueerde en studente).

Tabel 3.1.4: Salarisse, Oortyd, Behuisingstoelae en Mediese Bystand volgens salarisgroep, 2020/21

Salarisbande	Salarisse		Oortyd		Behuisingstoelae		Mediese bystand	
	Bedrag (R'000)	Salarisse as 'n % van personeeluitgawes	Bedrag (R'000)	Oortyd as 'n % van personeeluitgawes	Bedrag (R'000)	Behuisingstoelae as 'n % van personeeluitgawes	Bedrag (R'000)	Mediese bystand as 'n % van personeeluitgawes
Interns	341	0,0	2	0,0	-	-	-	-
Laer geskoolde (Vlak 1-2)	3 074	0,3	25	0,0	271	0,0	518	0,1
Vaardig (Vlakke 3-5)	141 133	15,3	2 015	0,2	9 623	1,0	18 485	2,0
Hoogs geskoolde produksie (Vlakke 6-8)	310 070	33,6	5 409	0,6	13 569	1,5	27 461	3,0
Hoogs geskoolde toesighouding (Vlakke 9-12)	183 327	19,9	1 583	0,2	4 736	0,5	10 307	1,1
Senior bestuur (Levels 13-16)	19 139	2,1	-	-	191	0,0	395	0,0
Totaal	657 085	71,2	9 033	1,0	28 391	3,1	57 165	6,2

Let wel: Die syfers in Tabel 3.1.3 en 3.1.4 is uit die PERSAL-stelsel getrek en nie die BAS nie. Die twee stelsels is nie gesinchroniseer vir salaristerugbetalings ten opsigte van personeelaanstellings en bedankings en/of oorplasings na en van ander departemente nie. Dit beteken daar kan 'n verskil wees in die uitgawes wat op hierdie stelsels gereflekteer word, bv. salarisse, oortyd, behuising en mediese bystand. Verder maak die tabel hierbo nie voorsiening vir ander uitgawes soos pensioene, prestasiebonus en ander toelae wat die totale personeeluitgawes uitmaak nie. Bogenoemde uitgawes weerspieël alle individue wat gedurende die verslagdoeningstydperk vergoed is, insluitend interns (LBS, matriek, gegradeerde en student

3.2 Indiensneming en Vakatures

Die volgende tabelle som die aantal aktiewe poste op die diensstaat, asook die aantal werknemers (uitgesluit interns en die Provinsiale Minister) en die persentasie aktiewe vakante poste soos aan die einde van die finansiële jaar op. Hierdie inligting word aangebied in terme van drie sleutelveranderlikes, naamlik: Program (Tabel 3.2.1), Salarisvlak(Tabel 3.2.2) en Kritieke Beroepe (Tabel 3.2.3). Alle inligting in hierdie afdeling word as 'n momentopname verskaf soos aan die einde van die finansiële jaar onder oorsig.

Tabel 3.2.1: Indiensneming en vakatures per program, soos teen 31 Maart 2021

Program	Aantal aktiewe poste	Aantal poste gevul	Vakature koers %
Program 1	418	409	2,2
Program 2	1 226	1 189	3,0
Program 3	74	72	2,7
Program 4	843	798	5,3
Program 5	33	30	9,1
Totaal	2 594	2 498	3,7

Tabel 3.2.2: Indiensneming en vakatures volgens salarisgroep, soos teen 31 Maart 2021

Salarisgroep	Aantal aktiewe poste	Aantal poste gevul	Vakature koers %
Laer geskoolde (Vlak 1-2)	36	36	-
Geskoold (Vlak 3-5)	1 154	1 093	5,3
Hoogs geskoolde produksie (Vlakke 6-8)	1 107	1 079	2,5
Hoogs geskoolde toesighouding (Vlak 9-12)	272	267	1,8
Senior bestuur (Vlak13-16)	25	23	8,0
Totaal	2 594	2 498	3,7

Tabel 3.2.3: Indiensneming en vakatures volgens kritieke beroep, soos op 31 Maart 2021

Kritieke Beroepe	Aantal aktiewe poste	Aantal poste gevul	Vakature koers %
Kinder en Jeugsorgwerkers	589	557	5,4
Onderwysbeampte	50	43	14,0
Maatskaplike werker	959	947	1,3
Staatsrekenmeester	40	39	2,5
Voorsieningskettingsbestuurpraktisyn	13	11	15,4
Professionele Verpleegster	16	16	-
Totaal	1 667	1 613	3,2

Let wel: Kritieke beroepe - verwys na beroepe wat kritiek is vir dienslewering. Indien hierdie beroepe nie in die Departement gebul word nie, sal die Departement nie sy statutêre mandaat kan nakom nie.

3.3 Posevaluering

Posevaluering is ingestel as 'n manier om te verseker dat werk van gelyke waarde gelykop vergoed word. Binne 'n nasionaal bepaalde raamwerk word van uitvoerende owerhede vereis om elke nuwe pos in sy of haar organisasie te evalueer of enige pos waar die posmandaat of inhoud aansienlik verander het, te herevalueer. Hierdie posevalueringproses bepaal die gradering en salarisvlak van 'n pos. Dit moet verstaan word dat Posevaluering en Personeelprestasiebestuur verskil in die sin dat Posevaluering verwys na die waarde/gewig van die aktiwiteite wat met die pos geassosieer word en Personeelprestasiebestuur verwys na die hersiening van 'n individu se prestasie.

Tabel 3.3.1 som die aantal poste op wat gedurende die oorsigjaar geëvalueer is. Die tabel verskaf ook statistieke oor die aantal poste wat opgegradeer of afgegradeer is.

Tabel 3.3.1: Posevaluering, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Salarisband	Aantal aktiewe poste soos op 31 Maart 2021	Aantal poste geëvalueer	% van poste geëvalueer	Poste opgegradeer		Poste Afgegradeer	
				Aantal	Poste opgegradeer as 'n % van totale poste	Aantal	Poste afgegradeer as 'n % van totale poste
Laer geskoold (Vlak 1-2)	36	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Geskoold (Vlak 3-5)	1 154	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Hoogs geskoolde produksie (Vlakke 6-8)	1 107	11	0,4	3	0,1	0	0,0
Hoogs geskoolde toesighouding (Vlakke 9-12)	272	2	0,1	0	0,0	0	0,0
Senior Bestuur Diensband A (Vlak 13)	19	7	0,3	0	0,0	0	0,0
Senior Bestuur Diensband B (Vlak 14)	5	1	0,0	0	0,0	0	0,0
Senior Bestuur Diensband C (Vlak 15)	1	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Totaal	2 594	21	0,8	3	0,1	0	0,0

Let wel: Die "Aantal poste geëvalueer" per salarisvlak weerspieël die Finale Goedgekeurde Posvlak na Posevaluering. Poste is in hierdie finansiële jaar opgegradeer of afgegradeer as gevolg van nasionale maatstaf/posevalueringprosesse wat gedurende die oorsigtydperk geïmplementeer is.

Tabel 3.3.2: Profiel van werknemers wie se salarisposisies opgegradeer is weens hul poste wat opgegradeer is, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Beguntigdes	Swart	Bruin	Indiër	Wit	Totaal
Vroulik	1	1	0	0	2
Manlik	0	1	0	0	1
Totaal	1	2	0	0	3
Werknemers met 'n gestremtheid					0

Let wel: Tabel 3.3.2 is 'n uiteensetting van poste wat in tabel 3.3.1 opgegradeer is. Die poste is in die vorige boekjaar geëvalueer en die opgraderings is in hierdie boekjaar geïmplementeer.

Tabel 3.3.3 Som die aantal gevalle op waar salarisvlakke die graad oorskry het wat deur posevaluering bepaal is of waar hoër kerwe aan werknemers toegeken is binne 'n bepaalde salarisvlak. Elke salarisvlak bestaan uit 12 kerwe. Redes vir die afwyking word in elke geval verskaf.

Tabel 3.3.3: Werknemers aan wie hoër salarisse toegestaan is as dié wat deur posevaluering per hoofberoep bepaal is, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Hoofberoep	Aantal werknemers	Posevalueringvlak	Vergoeding op 'n hoër salarisvlak	Vergoeding op 'n hoër kerf van dieselfde salarisvlak	Rede vir afwyking
Geen.					

Tabel 3.3.4: Profiel van werknemers aan wie hoër salarisse toegestaan is as dié wat deur posevaluering bepaal is, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Begunstigdes	Swart	Bruin	Indiër	Wit	Totaal
Geen.					

3.4. Indiensnemingsveranderinge

Omsetkoerse gee 'n aanduiding van tendense in die indiensnemingsprofiel van die Departement gedurende die jaar onder oorsig. Die volgende tabelle verskaf 'n opsomming van omsetkoerse volgens salarisband (Tabel 3.4.1) en volgens kritieke beroep (Tabel 3.4.2). Hierdie afdeling sluit nie inligting in wat verband hou met interns nie.

Tabel 3.4.1: Jaarlikse omsetkoerse volgens salarisgroep, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Salarisgroep	Aantal werknemers soos teen 31 Maart 2020	Omsetkoers % 2019/20	Aanstellings in die Departement	Oordragte in die Departement	Beëindigings uit die Departement	Oordragte uit die Departement	Omsetkoers % 2020/21
Laer geskoolde	36	0,0	6	1	3	0	8,3
Geskoolde(Vlak 3-5)	1 072	5,2	95	2	50	4	5,0
Hoogs geskoolde produksie	1 024	8,8	136	1	81	10	8,9
Hoogs geskoolde toesighouding (Vlak 9-12)	262	12,5	9	0	19	0	7,3
Senior Bestuur Diensvlak A (Vlak 13)	18	10,5	2	0	2	0	11,1
Senior Bestuur Diensvlak B (Vlak14)	4	0,0	0	0	0	0	0,0
Senior Bestuur Diensvlak B en C (Vlak 15)	1	0,0	0	0	0	0	0,0
Totaal	2 417	7,6	248	4	155	14	7,0
			252		169		

Let wel: "Oordragte" verwys na die laterale beweging van werknemers van een Staatsdiensdepartement na 'n ander (Beide Provinsiaal en Nasionaal). Die omsetkoers word bepaal deur die totale uittrede as 'n persentasie van die basislyn te bereken (Getal werknemers soos op 31 Maart 2020).

Tabel 3.4.2: Jaarlikse omsetkoerse volgens kritieke beroep, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Kritieke Beroep	Aantal werknemers teen 31 Maart 2020	Omsetkoers % 2019/20	Aanstellings in die Departement	Oordragte in die Departement	Beëindigings uit die Departement	Oorplasinge uit die Departement	Omsetkoers % 2020/21
Kinder- en Jeugsorgwerkers	554	6,6	47	1	43	0	7,8
Onderwysbeampte	32	13,0	14	0	4	0	12,5
Maatskaplike Werker	897	6,2	117	1	61	4	7,2
Staatsrekenmeester	34	16,2	3	0	0	1	2,9
Voorsieningskettingsbestuurpraktisyn	12	8,3	2	0	0	1	8,3
Professionele Verpleegster	14	18,2	5	0	3	0	21,4
Totaal	1 543	6,7	188	2	111	6	7,6
			190		117		

Let wel: "Oordragte" verwys na die laterale beweging van werknemers van een Staatsdiensdepartement na 'n ander (Beide Provinsiaal en Nasionaal). Die omsetkoers word bepaal deur die totale uitrede as 'n persentasie van die basislyn (Getal werknemers soos op 31 Maart 2020) te bereken.

Tabel 3.4.3: Personeel wat die diens van die Departement verlaat, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Beëindigings Kategorie	Getal	% van totale beëindigings	Getal beëindigings as 'n % van totale aantal werknemers teen 31 Maart 2020
Sterftes	21	12,4	0,9
Bedank *	76	45,0	3,1
Beëindiging van kontrak	1	0,6	0,0
Ontslag – operasionele veranderinge	0	0,0	0,0
Ontslag - wangedrag	21	12,4	0,9
Ontslag - ondoeltreffendheid	0	0,0	0,0
Verlating	0	0,0	0,0
Ontslag weens swak gesondheid	7	4,1	0,3
Aftrede	29	17,2	1,2
Werknemer doen aansoek om skeidingspakket	0	0,0	0,0
Oordragte na Statutêre Liggaam	0	0,0	0,0
Oordragte na ander Staatsdiensdepartemente	13	7,7	0,5
Bevordering na 'n ander WKR-afdeling	1	0,6	0,0
Totaal	169	100,0	7,0

Let wel: Tabel 3.4.3 identifiseer die verskillende uittrekkategorieë vir daardie personeellede wat die diens van die Departement verlaat het.

* Bedankings word verder in tabelle 3.4.4 en 3.4.5 bespreek.

Tabel 3.4.4: Redes waarom personeel bedank het, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Redes vir bedanking	Getal	% van totale bedankings
Ander Beroep	14	18,4
Persoonlike Griewe	2	2,6
Geen rede verskaf nie	38	50,0
Behoeftte aan 'n loopbaanverandering	4	5,3
Onteverdenheid met voordele	1	1,3
Huidige vergoeding	4	5,3
Persoonlike gesondheid	5	6,6
Werk/lewe balans	1	1,3
Gesin/persoonlike omstandighede	3	3,9
Begin eie besigheid	2	2,6
Gebrek aan bevorderingsgeleenthede	2	2,6
Totaal	76	100,0

Tabel 3.4.5: Verskillende ouderdomsgroepe van personeel wat bedank het, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Ouderdomsgroep	Getal	% van totale bedankings
Ouderdomme <19	0	0
Ouderdomme 20 tot 24	4	4
Ouderdomme 25 tot 29	19	19
Ouderdomme 30 tot 34	14	14
Ouderdomme 35 tot 39	12	12
Ouderdomme 40 tot 44	7	7
Ouderdomme 45 tot 49	9	9
Ouderdomme 50 tot 54	4	4
Ouderdomme 55 tot 59	4	4
Ouderdomme 60 tot 64	3	3
Ouderdomme 65 >	0	0
Totaal	76	76

Tabel 3.4.6 Werknemer-geïnisieer skeidingspakkette.

Totale aantal werknemer-geïnisieerde skeidingspakkette aangebied in 2020/21	Geen.
--	--------------

Tabel 3.4.7: Bevorderings volgens salarisvlak, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Salarisvlak	Aantal werknemers soos teen 31 Maart 2020	Promosies aan 'n ander salarisvlak	Bevorderings as 'n % van totale werknemers	Bevordering na 'n ander kerf binne die salarisvlak	Kerfvordering as 'n % van totale werknemers
Laer geskoolde (Vlakke 1-2)	36	0	0,0	12	33,3
Geskoolde (Vlakke 3-5)	1 072	9	0,8	324	30,2
Hoogs geskoolde produksie (Vlakke 6-8)	1 024	13	1,3	385	37,6
Hoogs bekwame toesighouding (Vlakke 9-12)	262	12	4,6	194	74,0
Senior bestuur (Vlakke 13-16)	23	1	4,3	16	69,6
Totaal	2 417	35	1,4	931	38,5

Let wel: Bevorderings verwys na die totale aantal werknemers wat na 'n hoër posvlak binne die Departement gevorder het deur aansoek te doen en suksesvol te wees vir 'n geadverteerde pos deur die werwing- en keuringsproses. Die inligting weerspieël die salarisvlak van 'n werknemer nadat hy/sy bevorder is. Werknemers wat nie vir kerfvorderings kwalifiseer nie, word nie ingesluit nie.

Tabel 3.4.8: Bevorderings volgens kritieke beroep, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Kritieke Beroep	Aantal werknemers soos teen 31 Maart 2020	Promosies na 'n ander salarisvlak	Promosies as 'n % van totale werknemers in kritieke beroepe	Promosies na 'n ander kerf binne 'n kritieke beroep	Kerfbevorderings as 'n % van totale werknemers in kritieke beroepe
Kinder- en Jeugsorgwerker	554	11	2,0	112	20,2
Onderwysbeampte	32	1	3,1	9	28,1
Maatskaplike werker	897	12	1,3	317	35,3
Staatsrekenmeester	34	3	8,8	20	58,8
Voorsieningskettingsbestuurspraktisyn	12	0	0,0	9	75,0
Professionele verpleegster	14	0	0,0	3	21,4
Totaal	1 543	27	1,7	470	30,5

Let wel: Bevorderings verwys na die totale aantal werknemers wat na 'n hoër posvlak binne die Departement gevorder het deur aansoek te doen en suksesvol te wees vir 'n geadverteerde pos deur die werwing- en keuringsproses. Die inligting weerspieël die salarisvlak van 'n werknemer nadat hy/sy bevorder is. Werknemers wat nie vir kerfvorderings kwalifiseer nie, word nie ingesluit nie.

3.5. Diensbillikheid

Tabel 3.5.1: Totale aantal werknemers (insluitend werknemers met gestremdhede) in elk van die volgende beroepsvlakke, soos op 31 Maart 2021

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelanders		Totaal
	S	B	I	W	S	B	I	W	Manlik	Vroulik	
Top bestuur (Vlakke 15-16)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Senior bestuur (Vlakke 13-14)	2	6	0	3	0	7	0	4	0	0	22
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 9-12)	34	80	1	8	54	170	2	34	0	0	383
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 6-8)	134	177	1	13	296	493	4	45	0	1	1 164
Semi-vaardige en diskresionêre besluitneming (Vlak 3-5)	172	274	1	6	147	286	0	11	0	0	897
Ongeskoolde en gedefinieerde besluitneming (Vlak 1-2)	6	7	0	0	9	9	0	0	0	0	31
Totaal	348	544	3	31	506	965	6	94	0	1	2 498
Tydlike werknemers	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groot totaal	348	544	3	31	506	965	6	94	0	1	2 498

S = Swart; B = Bruin; I = Indiër; W = Wit.

Let wel: Die syfers wat per beroepsvlakke weerspieël word, sluit alle permanente, deeltydse en kontrakwerknemers in, maar sluit interns uit. Verder word die inligting volgens salarisvlak aangebied en nie posvlak nie.

Vir die aantal werknemers met gestremdhede, verwys na Tabel 3.5.2.

Tabel 3.5.2: Totale aantal werknemers (slegs met gestremdhede) in elk van die volgende beroepsvlakke, soos op 31 Maart 2021

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelanders		Totaal
	S	B	I	W	S	B	I	W	Manlik	Vroulik	
Top bestuur (Vlakke 15-16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Senior bestuur (Vlakke 13-14)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlakke 9-12)	2	2	0	1	3	3	0	0	0	0	11
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlakke 6-8)	1	1	0	2	0	5	0	1	0	0	10
Semi-vaardige en diskresionêre besluitneming (Vlak 3-5)	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Ongeskoolde en gedefinieerde besluitneming (Vlak 1-2)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	5	6	0	3	3	8	0	1	0	0	26
Tydlike werknemers	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groot totaal	5	6	0	3	3	8	0	1	0	0	26

S = Swart; B = Bruin; I = Indiër; W = Wit.

Let wel: Die syfers wat per beroepsvlak weerspieël word, sluit alle permanente, deeltydse en kontrakwerknemers in, maar sluit interns uit. Verder word die inligting volgens salarisvlak aangebied en nie posvlak nie.

Tabel 3.5.3: Werwing, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelanders		Totaal
	S	B	I	W	S	B	I	W	Manlik	Vroulik	
Top bestuur (Vlak 15-16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Senior bestuur (Vlak 13-14)	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 9-12)	1	2	0	0	1	3	0	2	0	0	9
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 6-8)	18	13	0	0	46	51	0	9	0	0	137
Semi-vaardige en diskresionêre besluitneming (Vlak 3-5)	30	27	0	2	12	25	0	1	0	0	97
Ongeskoolde en gedefinieerde besluitneming (Vlak 1-2)	0	4	0	0	2	1	0	0	0	0	7
Totaal	49	47	0	2	61	80	0	13	0	0	252
Tydelike werknemers	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groot totaal	49	47	0	2	61	80	0	13	0	0	252

S = Swart; B = Bruin; I = Indiër; W = Wit.

Let wel: Werwing verwys na die aanstelling van nuwe werknemers in die personeelstaat van die Departement, maar sluit interns uit. Die totale sluit oordragte van ander staatsdepartemente en/of instellings in, soos in Tabel 3.4.1.

Tabel 3.5.4: Promosies, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelanders		Totaal
	S	B	I	W	S	B	I	W	Manlik	Vroulik	
Top bestuur (Vlak 15-16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Senior bestuur (Vlak 13-14)	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 9-12)	1	3	0	0	1	5	0	2	0	0	12
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 6-8)	3	3	0	0	1	5	0	1	0	0	13
Semi-vaardige en diskresionêre besluitneming (Vlak 3-5)	3	3	0	0	2	1	0	0	0	0	9
Ongeskoolde en gedefinieerde besluitneming (Vlak 1-2)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	7	9	0	0	4	11	0	4	0	0	35
Tydelike werknemers	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groot totaal	7	9	0	0	4	11	0	4	0	0	35

S= Swart; B = Bruin; I = Indiër; W = Wit.

Let wel: Bevorderings verwys na die totale aantal werknemers wat na 'n hoër posvlak binne die Departement gevorder het, deur aansoek te doen en suksesvol te wees vir 'n geadverteerde pos, deur die werwing- en keuringsproses soos in Tabel 3.4.7.

Tabel 3.5.5: Beëindigings, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelanders		Totaal
	S	B	I	W	S	B	I	W	Manlik	Vroulik	
Top bestuur (Vlak 15-16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Senior bestuur (Vlak 13-14)	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 9-12)	0	4	0	0	3	11	0	1	0	0	19
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 6-8)	9	19	0	0	19	36	0	6	1	1	91
Semi-vaardige en diskresionêre besluitneming (Vlak 3-5)	8	21	0	0	7	17	0	1	0	0	54
Ongeskoolde en gedefinieerde besluitneming (Vlak 1-2)	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	3
Totaal	17	46	0	0	30	65	0	9	1	1	169
Tydelike werknemers	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groot totaal	17	46	0	0	30	65	0	9	1	1	169

S = Swart; B = Bruin; I = Indiër; W = Wit.

Let wel: Beëindigings verwys na daardie werknemers (uitgesluit interns) wat die diens van die Departement verlaat het, insluitend oorpasinge na ander departemente, soos in Tabel 3.4.1.

Tabel 3.5.6: Dissiplinêre aksies, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Dissiplinêre aksie	Manlik				Vroulik				Buitelanders		Totaal
	S	B	I	W	S	B	I	W	Manlik	Vroulik	
Ontslag	2	16	0	0	1	2	0	0	0	0	21
Skorsing sonder betaling, tesame met 'n geskrewe waarskuwing	1	5	0	0	0	1	0	0	0	0	7
Onskuldig	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Totaal	4	21	0	0	1	3	0	0	0	0	29
Tydlike werknemers	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groot totaal	4	21	0	0	1	3	0	0	0	0	29

S = Swart; B = Bruin; I = Indiër; W = Wit.

Let wel: Die totaal van dissiplinêre aksies verwys slegs na formele uitkomst en nie personeeltelling nie. Vir verdere inligting oor die uitkomst van die dissiplinêre verhore en die tipes wangedrag wat by dissiplinêre verhore aangespreek word, verwys na Tabela 3.12.2 en Tabel 3.12.3.

Tabel 3.5.7: Vaardigheidsontwikkeling, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Totaal
	S	B	I	W	S	B	I	W	
Top bestuur (Vlakke 15-16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Senior bestuur (Vlakke 13-14)	0	0	0	0	0	2	0	2	4
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelvlak bestuur (Vlakke 9-12)	9	20	1	4	14	62	2	9	121
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 6-8)	34	38	1	5	46	110	1	16	251
Semi-vaardige en diskresionêre besluitneming (Vlak 3-5)	50	85	0	2	51	83	0	5	276
Ongeskoolde en gedefinieerde besluitneming (Vlak 1-2)	4	4	0	0	4	8	0	0	20
Totaal	97	147	2	11	115	265	3	32	672
Tydelike werknemers	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groot totaal	97	147	2	11	115	265	3	32	672

S = Swart; B = Bruin; I = Indiër; W = Wit.

Let wel: Die tabel hierbo verwys na die totale aantal werknemers wat opleiding ontvang het gedurende die tydperk onder oorsig, en nie die aantal opleidingsintervensies wat deur individue bygewoon is nie. Vir verdere inligting oor die werklike opleiding wat verskaf word, verwys na Tabel 3.13.2.

3.6. Teken van Prestasieooreenkomste deur SMS lede

Tabel 3.6.1: Teken van prestasieooreenkomste deur SMS lede, soos teen Oktober 2020

SMS Posvlak	Aantal aktiewe SMS poste per vlak	Aantal SMS lede per vlak	Getal getekende prestasieooreenkomste per vlak	Getal prestasieooreenkomste as 'n % van SMS lede per vlak
Departementshoof	1	1	1	100,0
Salarisvlak 14	5	4	4	100,0
Salarisvlak 13	18	18	18	100,0
Totaal	24	23	23	100,0

Let wel: Hierdie tabel verwys na werknemers wat slegs as SMS-lede aangestel is. Werknemers wat hoër as 'n SL12 vergoed word, maar wat nie SMS-lede is nie, is uitgesluit. Verder weerspieël die tabel possalarisbesonderhede en nie die individuele salarisvlak van werknemers nie. Die toekenning van prestasieverwante belonings (kontantbonus) vir SMS-lede word later in die verslag behandel. Verwys na Tabel 3.8.5 in hierdie verband. Die sperdatum vir SMS-lede om Prestasie-ooreenkomste vir die 2020/21 prestasiesiklus te onderteken, is verleng tot 31 Oktober 2020, as gevolg van die COVID-19-pandemie, soos aangedui in 'n DPSA-omsendbrief wat in hierdie verband uitgereik is.

Tabel 3.6.2: Redes waarom nie Prestasie-ooreenkomste met alle SMS-lede gesluit is teen 31 Oktober 2021 nie

Redes waarom prestasieooreenkomste nie vir alle SMS lede voltooi is nie
Geen.

Tabel 3.6.3: Dissiplinêre stappe teen SMS-lede geneem omdat hulle nie Prestasie-ooreenkomste op 31 Oktober 2020 gesluit het nie

Dissiplinêre stappe teen SMS-lede geneem omdat hulle nie Prestasie-ooreenkomste gesluit het nie
Geen vereis nie.

3.7. Vul van SMS Poste

Die tabelle in hierdie afdeling verskaf inligting oor indiensneming en vakatures soos dit betrekking het op lede van die SMS volgens salarisvlak. Dit verskaf ook inligting oor advertensies en die vul van SMS-poste, redes waarom nie aan voorgeskrewe tydraamwerke voldoen word nie en dissiplinêre stappe wat geneem is in gevalle van nie-nakoming.

Tabel 3.7.1: SMS plaas inligting, soos op 30 September 2020

SMS Vlak	Aantal aktiewe SMS poste per vlak	Aantal SMS poste gevul per vlak	% van SMS poste gevul per vlak	Aantal SMS poste vakant per vlak	% van SMS poste vakant per vlak
Departementshoof	1	1	100,0	0	-
Salarisvlak 14	4	4	100,0	0	-
Salarisvlak 13	18	18	100,0	0	-
Totaal	23	23	100,0	0	-

Let wel: Hierdie tabel verwys na werknemers wat slegs as SMS-lede aangestel is. Werknemers wat hoër as 'n SL12 vergoed word, maar wat nie SMS-lede is nie, is uitgesluit.

Tabel 3.7.2: SMS plaas inligting, soos op 31 Maart 2021

SMS Vlak	Aantal aktiewe SMS poste per vlak	Aantal aktiewe SMS poste gevul per vlak	% van SMS poste gevul per vlak	Aantal SMS poste vakant per vlak	% van SMS poste vakant per vlak
Departementshoof	1	1	100,0	0	-
Salarisvlak 14	5	5	100,0	0	-
Salarisvlak 13	19	17	89,5	2	10,5
Totaal	25	23	92,0	2	8,0

Let wel: Hierdie tabel verwys na werknemers wat slegs as SMS-lede aangestel is. Werknemers wat hoër as 'n SL12 vergoed word, maar wat nie SMS-lede is nie, is uitgesluit.

Tabel 3.7.3: Adverteer en vul van SMS poste teen 31 Maart 2021

SMS Vlak	Adverteer	Vul van Poste	
	Aantal vakante poste wat geadverteer is binne 6 maande wat dit vakant geword het	Aantal poste per vlak gevul binne 6 maande nadat dit vakant geword het	Aantal poste per vlak wat nie binne 6 maande gevul is nie, maar 12 maande
Departementshoof	0	0	0
Salarisvlak 14	2	1	0
Salarisvlak 13	3	2	0
Totaal	5	3	0

Tabel 3.7.4: Redes waarom nie voldoen is aan die vul van aktiewe vakante SMS-poste nie – Geadverteer binne 6 maande en gevul binne 12 maande nadat dit vakant geraak het

SMS Vlak	Redes vir nie-nakoming
Departementshoof	N.V.T
Salarisvlak 14	N.V.T
Salarisvlak 13	N.V.T

Tabel 3.7.5: Dissiplinêre stappe geneem omdat daar nie voldoen is aan die voorgeskrewe tydraamwerke vir die vul van SMS-poste binne 12 maande nie

Dissiplinêre stappe geneem omdat daar nie voldoen is aan die voorgeskrewe tydraamwerke vir die vul van SMS-poste nie
Geen.

3.8. Werknemerprestasie

Die volgende tabelle toon die aantal personeellede volgens salarisband (tabel 3.8.1) en personeel binne kritieke beroepe (3.8.2) wat 'n kerfvordering ontvang het as gevolg van prestasiebestuur. (m.a.w. kwalifiserende werknemers wat tussen 3 – 4 in hul prestasiegraderings behaal het).

Tabel 3.8.1: Kerfvorderings volgens salarisband, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Salarisvlak	Werknemers teen 2020	Vordering tot die volgende kerf binne 'n salarisvlak	Kerf vorderings as 'n % van werknemers per salarisvlak
Laer vlak (Vlakke 1-2)	36	12	33,3
Geskoold (Vlakke 3-5)	1 072	324	30,2
Hoogs geskoolde produksie (Vlakke 6-8)	1 024	385	37,6
Hoogs geskoolde toesighouding (Vlakke 9-12)	262	194	74,0
Senior bestuur (Vlakke 13-16)	23	16	69,6
Totaal	2 417	931	38,5

Tabel 3.8.2: Kerfvorderings volgens kritieke beroep, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Kritieke Beroepe	Werknemers teen 31 Maart 2020	Vordering na 'n ander kerf in die salarisvlak	Kerfvordering as 'n % van werknemers per salarisvlak
Kinder- en jeugsorgwerkers	554	112	20,2
Onderwysbeampte	32	9	28,1
Maatskaplike Werker	897	317	35,3
Staatsrekenmeester	34	20	58,8
Voorsieningsketteringbestuurpraktisyn	12	9	75,0
Professionele Verpleegster	14	3	21,4
Totaal	1 543	470	30,5

Om goeie prestasie aan te moedig, het die Departement die volgende prestasiebelonings aan werknemers vir die prestasietydperk 2019/20 toegestaan, maar in die finansiële jaar 2020/21 betaal. Die inligting word aangebied in terme van ras, geslag en gestremdheid (Tabel 3.8.3), salarisbande (Tabel 3.8.4 en Tabel 3.8.5) en kritieke beroepe (Tabel 3.8.6).

Tabel 3.8.3: Prestasiebelonings volgens ras, geslag en ongeskiktheid, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Ras en Geslag	Begunstigdes Profiel			Koste	
	Aantal begunstigdes	Totale aantal werknemers in groep teen 31 Maart 2020	% van totaal in groep	Koste (R'000)	Gemiddelde koste per begunstigde (R)
Swart	0	785	0,0	0	0
Manlik	0	311	0,0	0	0
Vroulik	0	474	0,0	0	0
Bruin	1	1 481	0,1	9	8 991
Manlik	0	537	0,0	0	0
Vroulik	1	944	0,1	9	8 991
Indiër	0	9	0,0	0	0
Manlik	0	3	0,0	0	0
Vroulik	0	6	0,0	0	0
Wit	0	114	0,0	0	0
Manlik	0	26	0,0	0	0
Vroulik	0	88	0,0	0	0
Werknemers met 'n gestremdheid	0	28	0,0	0	0
Totaal	1	2 417	0,0	9	8 991

Let wel: Prestasiebonusbetaling wat in 2020/21 vir die 2018/19-prestasiesiklus verwerk is, as gevolg van die werknemer se grief wat ingedien is.

Tabel 3.8.4: Prestasiebelonings (kontantbonus), volgens salarisgroepe vir personeel onder Senior Bestuursdiensvlak, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Salarisvlak	Begunstigde Profiel			Koste		
	Aantal begunstigdes	Totale werknemers in groep teen 31 Maart 2020	% van totaal binne salarisvlakke	Koste (R'000)	Gemiddelde koste per begunstigde (R)	Totale koste as 'n % van die totale personeeluitgawe
Laer geskoold (Vlakke 1-2)	0	36	0,0	0	0	0
Geskoold (Vlakke 3-5)	0	1 072	0,0	0	0	0
Hoogs geskoolde produksie (Vlakke 6-8)	1	1 024	0,1	9	8 991	1
Hoogs geskoolde toesighouding (Levels 9-12)	0	262	0,0	0	0	0
Totaal	1	2 394	0,0	9	8 991	1

Let wel: Die koste word bereken as 'n persentasie van die totale personeeluitgawes vir salarisvlakke 1-12 werknemers, weerspieël in Tabel 3.1.2. Prestasiebonusbetaling wat in 2020/21 vir die 2018/19 prestasiesiklus verwerk is, as gevolg van die staving van die werknemer se grief wat ingedien is.

Tabel 3.8.5: Prestasiebelonings (kontantbonus), volgens salarisgroep, vir Senior Bestuursdiensvlak, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Salarisvlak	Begunstigde profiel			Kostet		
	Getal begunstigdes	Totale getal werknemers in groep soos teen 31 Maart 2020	% van totaal binne salarisvlakke	Koste (R'000)	Algemene koste per begunstigde (R)	Koste as 'n % of van totale personeeluitgawe
Senior Bestuur Diensvlak A (Vlak 13)	0	18	0,0	0	0	0
Senior Bestuur Diensvlak B (Vlak 14)	0	4	0,0	0	0	0
Senior Bestuur Diensvlak C (Vlak 15)	0	1	0,0	0	0	0
Totaal	0	23	0,0	0	0	0

Let wel: Die koste word bereken as 'n persentasie van die totale personeeluitgawes vir daardie werknemers op salarisvlakke 13-16, weerspieël in Tabel 3.1.2.

Tabel 3.8.6: Prestasiebelongings (kontantbonus) by kritieke beroep, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Kritieke Beroep	Begunstigde Profiel			Koste		
	Aantal begunstigdes	Totale aantal begunstigdes in groep teen 31 Maart 2020	% van totaal binne salarisvlak	Koste (R'000)	Gemiddelde koste per begunstigde (R)	Koste as 'n % van totale personeeluitgawe
Kinder- en Jeugsorgwerkers	0	554	0,0	0	0	0,0
Onderwysbeampte	0	32	0,0	0	0	0,0
Maatskaplike Werker	0	897	0,0	0	0	0,0
Staatsrekenmeester	0	34	0,0	0	0	0,0
Voorsieningskettingsbestuurpraktisyn	0	12	0,0	0	0	0,0
Professionele Verpleegster	0	14	0,0	0	0	0,0
Totaal	0	1 543	0,0	0	0	0,0

3.9 Buitelandse Werkers

Die tabelle hieronder som die indiensneming van buitelandse burgers in die Departement op in terme van salarisvlakke (Tabel 3.9.1) en hoofberoep (Tabel 3.9.2). Die tabelle som ook veranderinge in die totale aantal buitelandse werkers in elke salarisvlak en volgens elke hoofberoep op.

Tabel 3.9.1: Buitelandse Werkers volgens salarisvlak, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Salarisvlak	1 April 2020		31 Maart 2021		Verandering	
	Getal	% van totaal	Getal	% van totaal	Getal	% verandering
Laer geskoold (Levels 1-2)	0	0,0	0	0,0	0	0
Geskoold (Vlakke 3-5)	0	0,0	0	0,0	0	0
Hoogs geskoolde produksie (Vlakke 6-8)	3	100,0	1	100,0	-2	-66,7
Hoogs geskoolde toesighouding (Vlakke 9-12)	0	0,0	0	0,0	0	0
Senior bestuur (Vlakke 13-16)	0	0,0	0	0,0	0	0
Totaal	3	100,0	1	100,0	-2	-66,7

Let wel: Die tabel hierbo sluit nie-burgers met permanente verblyf in die Republiek van Suid-Afrika in.

Tabel 3.9.2: Buitelandse werkers volgens hoofberoep, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Kritieke Beroep	1 April 2020		31 Maart 2021		Verandering	
	Getal	% van totaal	Getal	% van totaal	Getal	% verandering
Maatskaplike Werker	3	100,0	1	100,0	-2	-66,7
Totaal	3	100,0	1	100,0	-2	-66,7

Let wel: Die tabel hierbo sluit nie-burgers met permanente verblyf in die Republiek van Suid-Afrika in.

3.10. Verlofbenutting vir die tydperk 1 Januarie 2020 tot 31 Desember 2020

Die volgende tabelle gee 'n aanduiding van die gebruik van siekteverlof (Tabel 3.10.1) en onbevoegdheidsverlof (Tabel 3.10.2). In beide gevalle word die beraamde koste van die verlof ook voorsien.

Tabel 3.10.1: Siekteverlof, 1 Januarie 2020 tot 31 Desember 2020

Salarisvlak	Totale dae	% dae met 'n mediese sertifikaat	Getal werknemers wat siekteverlof gebruik	Totale werknemers	% van totale werknemers wat siekteverlof gebruik	Gemiddelde dae per werknemer	Beraamde Koste (R'000)
Interns	45	44,4	22	70	31,4	2	10
Laags geskoold (Vlakke 1-2)	246	83,7	26	32	81,3	9	98
Geskoold (Vlakke 3-5)	7 539	83,5	771	938	82,2	10	4 681
Hoogs geskoolde produksie (Vlakke 6-8)	7 070	81,8	925	1 193	77,5	8	7 416
Hoogs geskoolde toesighouer (Vlakke 9-12)	2 341	83,7	298	395	75,4	8	4 322
Senior bestuur (Vlakke 13-16)	134	91,8	16	25	64,0	8	413
Totaal	17 375	82,8	2 058	2 653	77,6	8	16 940

Let wel: Die verlofbedeling soos bepaal in die "Verlofbepaling", gelees met die toepaslike kollektiewe ooreenkomste, maak voorsiening vir normale siekteverlof van 36 werksdae in 'n siekteverlofsiklus van drie jaar. Die driejaar-siekteverlofsiklus het in Januarie 2019 begin en eindig in Desember 2021. Die inligting in elke geval weerspieël die totale uitgesluit onbevoegdheidsverlof wat deur werknemers geneem word. Vir 'n aanduiding van onbevoegdheidsverlof geneem, verwys na Tabel 3.10.2.

Tabel 3.10.2: Ongeskiktheidsverlof, 1 Januarie 2020 tot 31 Desember 2020

Salarisvlak	Totale dae	% dae met mediese sertifikate	Getal werknemers wat ongeschiktheidsverlof gebruik	Totale getal werknemers	% van werknemers wat ongeschiktheidsverlof gebruik	Gemiddelde dae per werknemer	Beraamde (R'000)
Interns	0	0,0	0	70	0,0	0	0
Laer geskoolde (Vlakke 1-2)T	93	100,0	2	32	6,3	47	43
Geskoolde (Vlakke 3-5)	766	100,0	25	938	2,7	31	520
Hoogs geskoolde produksie (Vlakke 6-8)	1 277	100,0	33	1 193	2,8	39	1 270
Hoogs geskoolde toesighouding (Vlakke 9-12)	569	100,0	13	395	3,3	44	1 107
Senior bestuur (Vlakke 13-16)	31	100,0	2	25	8,0	16	100
Totaal	2 736	100,0	75	2 653	2,8	36	3 040

Let wel: Die verlofbedeling soos bepaal in die "Verlofbepaling", saamgelees met die toepaslike kollektiewe ooreenkomste, maak voorsiening vir normale siekteverlof van 36 werksdae in 'n siekteverlofsiklus van drie jaar. Indien 'n werknemer sy of haar normale siekteverlof uitgeput het, moet die werkgewer 'n ondersoek instel na die aard en omvang van die werknemer se ongeschiktheid. Sodanige ondersoeke moet ooreenkomstig item 10(1) van Bylae 8 van die Wet op Arbeidsverhoudinge (WAV) uitgevoer word. Ongeskiktheidsverlof is nie 'n onbeperkte hoeveelheid bykomende siekteverlofdae tot 'n werknemer se beskikking nie. Ongeskiktheidsverlof is bykomende siekteverlof wat voorwaardelik toegestaan word volgens die werkgewer se diskresie, soos voorsien in die Verlofbepaling en Beleid oor Ongeskiktheidsverlof en Aftrede vir Siek Gesondheid (PILIR).

Tabel 3.10.3 som die benutting van jaarlikse verlof op. Die loonooreenkoms wat in 2000 met vakbonde in die Staatsdiens Koördinerende Bedingingsraad (PSCBC) gesluit is, vereis bestuur van jaarlikse verlof om te verhoed dat hoë vlakke van opgehoopde verlof betaal moet word ten tyde van diensbeëindiging.

Tabel 3.10.3: Jaarlikse verlof, 1 Januarie 2020 tot 31 Desember 2020

Salarisvlak	Totale dae geneem	Totale getal werknemers wat jaarlikse verlof gebruik	Gemiddelde aantal dae geneem per werknemer
Interns	386	50	8
Laer geskoolde (Vlakke 1-2)	635	28	23
Geskoolde (Vlakke 3-5)	16 357	877	19
Hoogs geskoolde produksie (Vlakke 6-8)	22 725	1 147	20
Hoogs geskoolde toesighouding (Vlakke 9-12)	8 965	396	23
Senior bestuur (Vlakke 13-16)	454	25	18
Totaal	49 522	2 523	20

Tabel 3.10.4: Beperkte verlof, 1 Januarie 2020 tot 31 Desember 2020

Salarisvlak	Totale beperkte verlof beskikbaar teen 31 Des 2019	Totale beperkte verlof dae geneem	Aantal werknemers wat beperkte verlof gebruik	Gemiddelde verlofdae per werknemer geneem	Aantal werknemers met beperkte verlof teen 31 Des 2020	Totale beperkte verlof beskikbaar teen 31 Des 2020
Laer geskoold (Vlakke 1-2)	3	0	0	0	2	3
Geskoold (Vlakke 3-5)	1 342	395	10	40	45	1 005
Hoogs geskoolde produksie (Vlakke 6-8)	4 311	284	12	24	146	4 042
Hoogs geskoold toesighouding (Vlakke 9-12)	5 176	355	13	27	142	5 044
Senior bestuur (Vlakke 13-16)	217	1	1	1	11	217
Totaal	11 050	1 035	36	29	346	10 311

Let wel: Dit is moontlik dat die totale aantal beperkte verlofdae kan toeneem aangesien werknemers wat na die Departement bevorder of oorgeplaas is, hul beperkte verlofkrediete behou, wat deel vorm van daardie spesifieke salarisvlak en uiteindelik die departementele totaal.

Tabel 3.10.5: Verlof-uitbetalings, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Rede	Total Bedrag (R'000)	Aantal werknemers	Gemiddelde betaling per werknemer
Verlof-uitbetalings gedurende 2020/21 as gevolg van nie-benutting van verlof vir die vorige siklus	0	0	0
Beperkte verlof-uitbetalings by diensbeëindiging	1 327	26	51 024
Huidige verlofuitbetalings by diensbeëindiging	2 319	153	15 158
Totaal	3 646	179	20 368

3.11. Gesondheidsbevorderingsprogramme, insluitend MIV en VIGS

Tabel 3.11.1: Stappe geneem om die risiko van beroepsblootstelling te verminder, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Eenhede/kategorieë werknemers wat geïdentifiseer is om 'n hoë risiko te hê om MIV en verwante siektes op te doen (indien enige)	Sleutelstappe wat geneem is om die risiko te verminder
<p>Die aard van die Departement se werk stel nie werknemers bloot aan verhoogde risiko om MIV en VIGS op te doen nie. Ten spyte van die baie lae beroepsrisiko, is alle werknemers op alle vlakke binne die Departement geteiken.</p>	<p>Weens die Covid-19-pandemie en inperking is die MIV-berading en -toetsing (HCT) en welstanddienste opgeskort. EHW-dienste word aan alle werknemers in nood gelewer en sluit die volgende in:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 24/7/365 Telefoonberading; ● Van aangesig tot aangesig berading (4 sessie model); ● Trauma en kritieke voorval berading; ● Voorspraak oor MIV- en VIGS-bewustheid, insluitend aanlyndienste en ● Opleiding, afrigting en geteikende intervensies soos vereis.

Tabel 3.11.2: Besonderhede van Gesondheidsbevordering, insluitend MIV- en VIGS-programme, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Vraag	Ja	Nee	Besonderhede, indien ja
<p>1. Het die Departement 'n lid van die SMS aangewys om die bepalings vervat in Deel VI E van Hoofstuk 1 van die Staatsdiensregulasies, 2016, te implementeer? Indien wel, verskaf haar/sy naam en posisie.</p>	✓		<p>Me Letitia Isaacs, Waarnemende Direkteur: Organisasoriese Gedrag, (DvdP).</p>
<p>2. Het die Departement 'n toegewyde eenheid of het dit spesifieke personeellede aangewys om die gesondheid en welstand van u werknemers te bevorder? Indien wel, dui die aantal werknemers aan wat by hierdie taak betrokke is en die jaarlikse begroting wat vir hierdie doel beskikbaar is.</p>	✓		<p>'n Aangewese EHW-eenheid binne die Direkoraat Organisasoriese Gedrag en die Hoofdirekoraat Organisasie-ontwikkeling dien om die gesondheid en welstand van werknemers in die elf (11) kliëntedepartemente te bevorder.</p> <p>Die eenheid bestaan uit 'n Adjunkdirekteur, drie (3) Assistentdirekteure en twee (2) EHW-praktisyns.</p> <p>Begroting: R4,293 miljoen.</p>

Vraag	Ja	Nee	Besonderhede, indien ja
3. Het die departement 'n Werknemerbystand- of Gesondheidsbevorderingsprogram vir werknemers ingestel? Indien wel, dui die sleutelemente/dienste van hierdie Program aan.	✓		<p>Die DvdP het tot 31 Januarie 2023 'n diensvlakooreenkoms met Metropolitan Health (eksterne diensverskaffer) aangegaan om 'n EHW-diens aan die elf (11) departemente van die KDS te lewer.</p> <p>Die volgende intervensies is uitgevoer: Identifisering van 'n werknemer in 'n krisis, Geestesgesondheidsbewustheid, Bestuur van moegheid tydens Covid-19, Emosionele Fiksheid, Werkslewe-balans, Emosionele Impak Asseserings en HCT en Welstand Sifting.</p> <p>Hierdie ingrypings is gebaseer op die uitbreek van die Covid-19-pandemie sowel as neigings wat in die kwartaallikse verslae weerspieël word en geïmplementeer is om werknemers se behoeftes aan te spreek.</p> <p>Die geteikende intervensies vir beide werknemers en bestuurders was gemik op persoonlike ontwikkeling; bevordering van gesonde leefstyl; en die verbetering van hanteringsvaardighede. Dit het aanbiedings, werksinkels, groepbesprekings behels om bewustheid te skep en werknemers aan te moedig om 'n pro-aktiewe benadering te hê om die impak van hierdie probleme in die werkplek te beperk. Geteikende intervensies is ook geïmplementeer om bestuurders toe te rus met gereedskap om werknemers by die werkplek te betrek.</p> <p>Inligtingsessies is ook verskaf om werknemers in te lig oor die EHW-diens en hoe om toegang tot die EHW-program te verkry. Promosiemateriaal soos pamflette, plakkate en brosjures is versprei.</p>
4. Het die Departement ('n) komitee(s) ingestel soos beoog in Deel VI E.5 (e) van Hoofstuk 1 van die Staatsdiensregulasies, 2016? Indien wel, verskaf asseblief die name van die lede van die komitee en die belanghebbende(s) wat hulle verteenwoordig.	✓		<p>Die Provinsiale EHW-loodskomitee is gestig met lede wat deur elke Departement genomineer is.</p> <p>DMO word verteenwoordig deur me. Thuli Mtheke.</p>
5. Het die Departement sy indiensnemingsbeleide en -praktyke hersien om te verseker dat dit nie onbillik teen werknemers diskrimineer op grond van hul MIV-status nie? Indien wel, lys die indiensnemingsbeleide/-praktyke wat so hersien is.	✓		<p>Die Transversale Bestuursraamwerk vir EHW-programme in die Wes-Kaapse regering is in werking en is in Desember 2016 deur die Koördinerende Kamer van die PSCBC vir die Wes-Kaap Provinsie aanvaar (tans onder hersiening).</p> <p>Onder die EHW-vaandel is vier EHW-beleide goedgekeur wat MIV en VIGS en TB-bestuur insluit wat reageer op die voorkoming van diskriminasie teen werknemers wat deur MIV en VIGS en TB in die werkplek geraak en besmet is. Die beleid is in lyn met die gewysigde Nasionale EHW Strategiese Raamwerk 2019.</p>

Vraag	Ja	Nee	Besonderhede, indien ja
			<p>Verder het die DoH, dit is die hoofdepartement vir MIV en VIGS, die Transversale MIV en VIGS/SOI Werkplekbeleid en -program goedgekeur wat op alle departemente van die Wes-Kaapse Regering van toepassing is.</p> <p>Gedurende die verslagtydperk is die transversale EHW-beleide, insluitend die MIV, VIGS- en TB-bestuursbeleid, hersien teen die DPSA-beleide sowel as die Nasionale Strategiese Plan vir MIV, TB en SOI's (2017-2022) wat inklusiwiteit en uitskakeling van diskriminasie verseker en stigma teen werknemers met MIV.</p>
6. Het die departement maatreëls ingestel om MIV-positiewe werknemers of diegene wat as MIV-positief beskou word teen diskriminasie te beskerm? Indien wel, lys die sleutelemente van hierdie maatreëls.	✓		<p>Die Provinsiale Strategiese Plan oor MIV en VIGS, SOI's en TB 2017-2022 is geïmplementeer om MIV en TB en sy geslags- en regte-gebaseerde dimensies te hoofstroom in die kernmandate om MIV-verwante stigma te verminder.</p> <p>Die doel is om:</p> <p>Verminder MIV- en TB-diskriminasie in die werkplek. Dit het veldtogte teen onbillike diskriminasie en bemagtiging van werknemers ingesluit.</p> <p>Verminder onbillike diskriminasie in toegang tot dienste. Dit het ingesluit om te verseker dat die Direktoraat Werknemerverhoudinge klagtes of griewe wat verband hou met onbillike diskriminasie aanspreek en opleiding aan werknemers verskaf.</p> <p>As gevolg van die COVID-19-pandemie kon die Departement nie die beplande maatreëls implementeer om die stigma en diskriminasie teen diegene wat geïnfecteer is of beskou word as besmet te wees met MIV aan te spreek nie, wat die volgende insluit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Welstandsondersoeke (Bloeddruk, Glukose, Cholesterol, TB, LMI); ● HCT Vertonings; ● TB praatjies en vertonings; ● Die verspreiding van plakkate en pamflette; ● Kondoomverspreiding en spot talks; en ● Herdenking van Wêreld-vigsdag en welstandgeleentheid.
7. Moedig die Departement sy werknemers aan om MIV-berading en -toetsing (HCT) te ondergaan? Indien wel, lys die resultate wat jy bereik het.	✓		<p>HCT SESSIES:</p> <p>Daar was geen Wellness- en HCT-siftingsessies in hierdie verslagtydperk as gevolg van COVID-19-beperkings nie.</p>

Vraag	Ja	Nee	Besonderhede, indien ja
8. Het die Departement maatreëls/aanwysers ontwikkel om die impak van sy gesondheidsbevorderingsprogram te monitor en te evalueer? Indien wel, lys hierdie maatreëls/aanwysers.	✓		Die EHW-program word gemonitor deur middel van kwartaallike en jaarlikse verslagdoening en tendensontleding kan afgelei word deur vergelyking van departementele gebruik en demografie, dit wil sê ouderdom, geslag, probleemprofielering, werknemer- vs. bestuurderbenutting, aantal gevalle. Temas en neigings verskaf ook 'n beeld van die risiko's en impak wat die EHW-kwessies op individu en die werkplek het.

3.12. Arbeidsverhoudinge

Die volgende provinsiale kollektiewe ooreenkomste is vir die tydperk onder oorsig met vakbonde aangegaan.

Tabel 3.12.1: Kollektiewe ooreenkomste, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Totale kollektiewe ooreenkomste	Geen..
---------------------------------	--------

Tabel 3.12.2 som die uitslag op van dissiplinêre verhore wat binne die Departement vir die tydperk gevoer is.

Tabel 3.12.2: Wangedrag en dissiplinêre verhore gefinaliseer, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Uitkomst van dissiplinêre verhore	Aantal sake afgehandel	% van totaal
Ontslag 21 72,4	21	72,4
Skorsing sonder betaling tesame met 'n Finale Geskrewe Waarskuwing	7	23,3
Onskuldig	1	3,3
Totaal	29	100,0
Persentasie van totale indiensneming		1,1

Let wel: Uitkomst van dissiplinêre verhore verwys slegs na formele sake.

Tabel 3.12.3: Tipes wangedrag aangespreek tydens dissiplinêre verhore, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Tipes wangedrag	Getal	% van totaal
Afwesig van die werk sonder rede of toestemming	1	3,4
Aanranding/poging of dreig om 'n persoon aan te rand	16	55,2
Gedra jouself op onbehoorlike/onaanvaarbare wyse	3	10,3
Oortree enige gedragskode vir staat	2	6,9
Versuim om te voldoen aan of oortree 'n wet	1	3,4
Besit of onregmatig gebruik van eiendom van staat	2	6,9
Vooroordele administrasie van organisasie of dept	1	3,4
Seksuele teistering	1	3,4
Steel omkoopgeld of pleeg bedrog	2	6,9
Totaal	29	100,0

Tabel 3.12.4: Griewe ingedien, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Griewe ingedien	Getal	% van totaal
Aantal griewe opgelos	37	67,3
Aantal griewe nie opgelos nie	18	32,7
Totale aantal griewe wat ingedien is	55	100,0

Let wel: Griewe wat ingedien is, verwys na sake wat binne die verslagtydperk afgehandel is. Griewe wat nie opgelos is nie, verwys na gevalle waar die uitkoms nie ten gunste van die benadeelde was nie. Alle sake, opgelos en nie opgelos nie, is afgehandel.

Tabel 3.12.5: Dispute by Rade aanhangig gemaak, 1 April 2020 to 31 Maart 2021

Dispute ingedien by Rade	Aantal	% van totaal
Aantal geskille gehandhaaf	1	20,0
Aantal dispute afgewys	4	80,0
Totale aantal geskille ingedien	5	100,0

Let wel: Rade verwys na die Staatsdiens Koördinerende Bedingingsraad (PSCBC) en Algemene Staatsdiens Sektor Bedingingsraad (GPSSBC). Wanneer 'n dispuut "gehandhaaf" word, beteken dit dat die Raad die appèl as wettig en geloofwaardig ten gunste van die benadeelde onderskryf. Wanneer 'n dispuut "afgewys" word, beteken dit dat die Raad nie ten gunste van die benadeeldes beslis nie.

Tabel 3.12.6: Beplande stakings, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Stakingsaksies	Getal
Totale aantal werksdae verloor	4
Totale koste (R'000) van verlore werksdae	3
Bedrag (R'000) verhaal as gevolg van geen werk, geen betaling	3

Tabel 3.12.7: Voorsorgskorsings, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Voorsorgskorsings	Getal
Aantal mense geskors	17
Aantal mense wie se skorsing 30 dae oorskry het	16
Gemiddelde aantal dae wat opgekort is	171
Koste (R'000) van skorsings.	1 186

Let wel: Voorsorgskorsings verwys na personeel wat met volle betaling geskors is, terwyl die saak ondersoek word.

3.13. Vaardigheidsontwikkeling

Hierdie afdeling beklemtoon die pogings van die Departement met betrekking tot vaardigheidsontwikkeling. Tabel 3.13.1 weerspieël die opleidingsbehoefte soos aan die begin van die tydperk onder oorsig, en Tabel 3.13.2 die werklike opleiding wat verskaf is.

Tabel 3.13.1: Opleidingsbehoefte geïdentifiseer, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Beroeps- Kategorieë	Geslag	Aantal werknemers teen 1 April 2020	Opleiding verskaf tydens die verslagdoeningstydperk			
			Leerderskappe	Vaardigheidsprogramme & ander kort kursusse	Ander vorme van opleiding	Totaal
Wetgewers, senior ampfenare en bestuurders (Salarisvlak 13–16)	Vroulik	12	0	14	0	14
	Manlik	11	0	10	0	10
Professionele persone (Salarisvlak 9–12)	Vroulik	262	0	546	0	546
	Manlik	119	0	249	0	249
Tegnici en ander geassosieerde professionele persone (Salarisvlak 6–8)	Vroulik	794	1	1 855	0	1 856
	Manlik	314	3	687	0	690
Klerke (Salarisvlak 3–5)	Vroulik	435	12	916	0	928
	Manlik	434	35	846	0	881
Elementêre beroepe (Salarisband 1–2)	Vroulik	16	0	36	0	36
	Manlik	12	0	25	0	25
Subtotaal	Vroulik	1 519	13	3 367	0	3 380
	Manlik	890	38	1 817	0	1 855
Totaal		2 409	51	5 184	0	5 235
Werknemers met ongeskikthede	Vroulik	12	0	19	0	19
	Manlik	15	0	33	0	33

Let wel: Die tabel hierbo identifiseer die opleidingsbehoefte aan die begin van die verslagdoeningstydperk volgens die Departement se Werkplekvaardigheidsplan.

Tabel 3.13.2: Opleiding verskaf, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Beroeps- Kategorieë	Geslag	Getal werknemers teen 31 Maart 2021	Opleiding verskaf tydens die verslagdoeningstydperk			
			Leerderskappe	Vaardigheidsprogramme & ander kort kursusse	Ander vorme van opleiding	Totaal
Wetgewers, senior amptenare en bestuurders (Salarisvlak 13–16)	Vroulik	11	0	12	0	12
	Manlik	12	0	0	0	0
Professionele persone (Salarisvlak 9-12)	Vroulik	260	0	177	0	177
	Manlik	123	0	55	0	55
Tegnici en geassosieerde professionele persone (Salarisband 6-8)	Vroulik	839	0	273	0	273
	Manlik	325	0	128	0	128
Klerke (Salarisvlak 3–5)	Vroulik	444	0	192	0	192
	Manlik	453	0	194	0	194
Elementêre beroepe (Salarisband 1–2)	Vroulik	18	0	12	0	12
	Manlik	13	0	8	0	8
Subtotaal	Vroulik	1 572	0	666	0	666
	Manlik	926	0	385	0	385
Totaal		2 498	0	1 051	0	1 051
Werknemers met ongeskikthede	Vroulik	12	0	4	0	4
	Manlik	14	0	4	0	4

Let wel: Die tabel hierbo identifiseer die aantal opleidingskursusse wat deur individue gedurende die tydperk onder oorsig bygewoon is.

3.14. Besering aan diens

Hierdie afdeling voorsien basiese inligting oor beserings wat aan diens opgedoen is.

Tabel 3.14.1: Besering aan diens, 1 April 2020 tot 31 Maart 2021

Aard van besering aan diens	Getal	% van totaal
Slegs basiese mediese aandag benodig	35	36,8
Tydelike ongeskiktheid	60	63,2
Permanente ongeskiktheid	0	0,0
Noodlottig	0	0,0
Totaal	95	100,0
Persentasie van totale indiensneming		3,6

3.15. Gebruik van konsultante

Tabel 3.15.1: Konsultant-aanstellings met behulp van bewilligde fondse

Program	Konsultasie firma	Projektitel	Aard van die projek	Totale aantal konsultante wat aan die projek gewerk het	Duur: werksdae/uure	Kontrakwaarde in rand	Totale aantal projekte	Totale individuele konsultante	BBSEB vlak
Navorsing- en Kennisbestuur	EOH Mthombo	OWS Bestuurstelsel	Ontwikkelingshulpbronne vir die OSW-projek en vir die befondsingsaansoek benodig hulpbronne om verskeie IKT-vereistes binne die departement te bou, te analiseer, te dokumenteer en te ontwikkel wat aan die departement se JPP vir die 2020/21 finansiële jaar gekoppel is.	7	1 039.1 uur	R 729 710.61	4	7	Vlak 1
Operasionele Bestuursondersteuning	Die Assesseringskas	SMS-bevoegdheid gebaseerde assessering en paneelterugvoer	SMS-bevoegdheid gebaseerde assessering en paneelterugvoer	2	4 dae en 1 uur terugvoeringssie	R 63 032.00	2	2	Vlak 4

Program	Konsultasie firma	Projektitel	Aard van die projek	Totale aantal konsultante wat aan die projek gewerk het	Duur: werksdae/uare	Kontrakwaarde in rand	Totale aantal projekte	Totale individuele konsultante	BBSEB vlak
Besigheidsbeplanning en Monitering	Gava Kassiem	Vertaling van DMO JPP 2020	Vertaling (Afrikaans) JPP-DMO 2020/21	1	Finale produk Afrikaanse vertaling van JPP 2020/21	R 32 362.85	1	1	Vlak 1
Kantoor van die Minister	Ameera Baker	Dissiplinêre verhoor transkripsie	Tolking van SASL-tolking in webinar geslagsgebaseerde geweld	1	3 ure	R 1 800.00	1	1	Vlak 1
Fasiliteitsbestuur	KPG Agencies CC	Dissiplinêre verhoor transkripsie	Dissiplinêre verhoor transkripsie	1	3 ure	R 3 988.89	1	1	Vlak 1
Operasionele Bestuursondersteuning	Ameera Baker	Tolking	SASL-tolking vir werksonderhoud	1	2 ure	R 1 000.00	1	1	Vlak 1
Besigheidsbeplanning en monitering	Thandiwe Goxo	Vertaling (isiXhosa) JPP-DMO 2020/21	Vertaling (isiXhosa) JPP-DMO 2020/21	1	Finale produk: isiXhosa vertaling van JPP 2020/21	R 39 831.20	1	1	Vlak 1
Navorsing en Kennisbestuur Vertaling van DMO Jaarverslag 2019/20	Ontwikkelingswerke Verandermakers	Evaluering van die doeltreffendheid van gemeenskapsgesbaseerde middelmisbruikbehandeling en -rehabilitasiedienste	Evaluering van die doeltreffendheid van gemeenskapsgebaseerde middelmisbruikbehandeling en -rehabilitasiedienste	9	Finale produk: Verslae	R 476 560.00	1	9	Vlak 2

Program	Konsultasie firma	Projektitel	Aard van die projek	Totale aantal konsultante wat aan die projek gewerk het	Duur: werksdae/uare	Kontrakwaarde in rand	Totale aantal projekte	Totale individuele konsultante	BBSEB vlak
Besigheidsbeplanning en -monitering	Cliff Brink Smuts Taalpraktisyn	Vertaling van DMO Jaarverslag 2019/20	Vertaling (Afrikaans) JR-DMO 2019/20	1	Finale produk: Afrikaanse vertaling van jaarverslag 2019/20	R 33 473.70	1	1	Nie-bydraer
Fasiliteitsbestuur	Betyds Transkripsiedienste	Transkripsie dienste	Optekening van klientgetuienis	1	Ongeveer 3.5 ure	R 2680.33	1	1	Nie-bydraer

Tabel 3.15.2: Konsultantaanstellings met behulp van Skenkerfondse

Program	Konsultasie firma	Projektitel	Aard van die projek	Totale aantal konsultante wat gewerk het aan die projek	Duur: werksdae/uare	Kontrak waarde in Rand	Totale aantal projekte	Totale individuele konsultante	BBSEB vlak
Geen.									

Deel E: Finansiële Inligting

1. Verslag van die Ouditeur-Generaal

Verwys na Bladsy 185 van die Engelse weergawe van die DMO Jaarverslag 2020-21

2. Finansiële Jaarstate

Verwys na Bladsy 190 van die Engelse weergawe van die DMO Jaarverslag 2020-21

Bylae A: Oordragbetalings aan alle organisasies behalwe openbare entiteite

Sien asseblief ingeslote CD.

Bylae B: Kontakbesonderhede

Ministerie van Maatskaplike Ontwikkeling			
Kantoor van die Minister		Tel. No.	Epos Adres
Provinsiale Minister Privaatsak X 9112 Kaapstad 8000	Me. S. G. Fernandez	021 483 5208	DMOMinister@westerncape.gov.za
Aanstellingsekretaris	Me. D. Kotze	021 483 5208	Delorees.Kotze@westerncape.gov.za
Ministeriehoof	Me. A. Nel	021 483 6400	Ananda.Nel@westerncape.gov.za
Mediaskakelbeampte	Mnr. J. Chigome	021 483 9712	Joshua.Chigome@westerncape.gov.za

Hoofkantoor		Tel. No.	Epos Adres
Hoof van die Departement Privaatsak X 9112 Kaapstad, 8000	Dr. R. Macdonald	021 483 3083	Robert.Macdonald@westerncape.gov.za
Hoofdirekteur: Besigheidsbeplanning en -strategie	Me. M. Johnson	021 483 3781	Marion.Johnson@westerncape.gov.za
Direkteur: Besigheidsbeplanning en -monitering	Me. S. Nieftagodien	021 483 6279	Sihaam.Nieftagodien@westerncape.gov.za
Direkteur: Navorsing en Inligtingsbestuur	Mnr. G. Miller	021 483 4595	Gavin.Miller@westerncape.gov.za
Hoofdirekteur: Maatskaplike Welsyn en Herstellende Dienste	Me. L. Goosen	021 483 9394	Leana.Goosen@westerncape.gov.za
Direkteur: Spesiale Programme	Mnr. D. Cowley	021 483 4236	Denzil.Cowley@westerncape.gov.za

Hoofkantoor		Tel. No.	Epos Adres
Direkteur: Herstellende Dienste	Mnr. M. Gaba	021 483 8904	Mzukisi.Gaba@westerncape.gov.za
Direkteur: Fasiliteitsbestuur	Me. M. Jonkerman	021 826 6040	Marshionette.Jonkerman@westerncape.gov.za
Hoofdirekteur: Kinders, Gesinne en VKO	Mnr. C. Jordan	021 483 2197	Charles.Jordan@westerncape.gov.za
Direkteur: Kinders en Gesinne	Dr. L. Corrie	021 483 4016	Lesley.Corrie@westerncape.gov.za
Direkteur: VKO en Gedeeltelike Sorg	Me. T. Hamdulay	021 483 4829	Tughfa.Hamdulay@westerncape.gov.za
Hoofdirekteur: Gemeenskaps- en Vennootskapontwikkeling	Mnr. M. Hewu	021 483 4765	Mzwandile.Hewu@westerncape.gov.za
Hoofdirekteur: Gemeenskaps- en Vennootskapontwikkeling	Mnr. L. Arnolds	021 483 4994	Lionel.Arnolds@westerncape.gov.za
Direkteur: Vennootskapontwikkeling	Me. D. Dreyer	021 483 3924	Deborah.Dreyer@westerncape.gov.za
Hoofdirekteur: Finansiële Bestuur (Hoof Finansiële Beampte)	Mnr. J. Smith	021 483 8678	Juan.Smith@westerncape.gov.za
Hoofdirekteur: Finansiële Bestuur (Hoof Finansiële Beampte)	Mnr. D. Holley	021 483 4276	Denver.Holley@westerncape.gov.za
Direkteur: Operasionele Bestuursondersteuning	Vakant	-	-
Direkteur: Voorsieningskettingbestuur	Mnr. C. Starling	021 483 8582	Clint.Starling@westerncape.gov.za
Hoofdirekteur: Diensleweringbestuur en -koördinerings	Me. A. Van Reenen	021 483 9392	Annemie.vanReenen@westerncape.gov.za

Streekskantore		Tel. No.	Epos Adres
Direkteur: Metro-Oos (Sluit diensleweringengebiede in: Eerste Rivier; Khayelitsha I, II en III; Kraaifontein; en Somerset-Wes)	Me. M. Harris	021 812 0915	Martha.Harris@westerncape.gov.za
Direkteur: Metro Suid (Sluit diensleweringengebiede in: Athlone; Fishhoek; Gugulethu; Mitchells Plain I en II; Philippi; Retreat; en Wynberg)	Mnr. Q. Arendse	021 763 6206	Quinton.Arendse@westerncape.gov.za
Direkteur: Metro-Noord (Sluit diensleweringengebiede in: Atlantis; Bellville; Kaapstad; Delft; Elsiesrivier; Langa; en Milnerton)	Me. S. Abrahams	021 483 7673	Soraya.Abrahams@westerncape.gov.za
Direkteur: Eden-Karoo Sluit diensleweringengebiede in: Beaufort-Wes; Bitou; George; Hessequa; Kannaland; Knysna; Laingsburg; Mosselbaai; Oudtshoorn; en Prins Albert)	Me. M. Hendricks	044 814 1687	Marie.Hendricks@westerncape.gov.za
Direkteur: Weskus (Sluit diensleweringengebiede in: Bergrivier; Cederberg; Matzikama; Saldanhabaai; Swartland)	Dr. W. Du Toit	022 713 2272	Willem.duToit@westerncape.gov.za
Direkteur: Wynland-Overberg (Sluit diensleweringengebiede in: Breedevallei; Kaap Agulhas; Drakenstein; Langeberg; Overstrand; Stellenbosch; Swellendam; Theewaterskloof; en Witzenberg)	Mnr. D. Eland	023 348 5300	Dirk.Eland@westerncape.gov.za

Fasiliteitsbestuurders		Tel. No.	Epos Adres
Kraaifontein ROAR en Behandelingsentrum	Mnr. F. Hendricks	021 988 1130	Faldien.Hendricks@westerncape.gov.za
Bonnytoun Kinderjeugsorgsentrum	Mnr. E. Buys	021 986 9100	Elroy.Buys@westerncape.gov.za
Kensington Behandelingsentrum	Me. C. Fledermaus	021 511 9169	Charmaine.Fledermaus@westerncape.gov.za
Lindelani Kinder- en Jeugsorgsentrum	Me. D. Baugaard	021 865 2634	Desiree.Baugaard@westerncape.gov.za
Outeniekwa Kinder- en Jeugsorgsentrum	Me. B. Nicholas	044 803 7500	Barbara.Nicholas@westerncape.gov.za
Vredelus Kinder- en Jeugsorgsentrum	Mnr. M. Benting	021 931 0234	Marwaan.Benting@westerncape.gov.za
Sivuyile Residensiële Sentrum vir mense met ernstige gestremdhede (Waarnemend)	Me. S. Smith	021 919 2292	Simone.Smith@westerncape.gov.za
Horison Kinder- en Jeugsorgsentrum	Mnr. M. Johnson	021 834 7171	Mornay.Johnson@westerncape.gov.za
Clanwilliam Kinder- en Jeugsorgsentrum	Me. U. Siebritz	027 814 0020	Ubenicia.Siebritz@westerncape.gov.za

Wes-Kaapse Regering
Department van Maatskaplike Ontwikkeling
Privaatsak X 9112
Kaapstad
8000
Suid-Afrika
Tolvry: +27 800 220 250

Engels en isiXhosa weergawes van hierdie publikasie is op versoek
besikbaar.

**Wes-Kaapse
Regering**

PR nommer 207/2021
ISBN nommer 978-0-621-49588-1